

ingediend op **23-S** (2022-2023) – Nr. 1
12 mei 2023 (2022-2023)

Beleids- en begrotingstoelichting

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Begrotingsuitvoering 2022

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL.....	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	11
III. SAMENVATTING.....	13
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN.....	15
1. Transversale en horizontale doelstellingen	15
1.1 Vlaams Actieplan Armoedebestrijding	15
1.2 Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan.....	15
1.3 Horizontaal Integratie- en gelijke kansenbeleidsplan	15
1.4 Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden	16
1.5 Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld	16
1.6 Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie	16
1.7 Vlaams Energie- en Klimaatplan.....	17
1.8 Luchtbeleidsplan 2030	17
2. Overkoepelende strategische doelstellingen	17
2.1 We investeren in de kwaliteit van de zorg en dienstverlening die we opvolgen met indicatoren waar sociale ondernemers mee aan de slag kunnen en waar zorginspectie toezicht op houdt. (SD kwaliteit)	17
2.2 We verruimen de toegankelijkheid van zorg en dienstverlening die nabij en betaalbaar is, door in te zetten op uitbreiding en op een hertekende organisatiestructuur. (SD Toegankelijkheid)	18
2.3 We gaan voluit voor innovatie en digitalisering, als overheid en voor het aanbod en de gebruikers, met aandacht voor ethische vraagstukken en privacy. (SD Innovatie)	19
2.4 We ambiëren 'Health and Wellbeing in all policies' en bundelen daartoe de krachten binnen de Vlaamse overheid, met andere bestuursniveaus en alle belanghebbenden. (SD All policies)	20
2.5 We voeren een transversaal armoedebestrijdingsbeleid. (SD Armoedebestrijding) ..	20
V. BELEIDSVELD WELZIJN	21
1. ISE Beleidsondersteuning	21
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	21
SD 1: We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft.	21
OD 1.1: We coördineren de totstandkoming van een nieuw kwaliteitsdecreet.....	21
OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen.	21
OD 1.3: We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data.....	23
OD 1.4: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care.....	23

OD 1.5: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers.	24
OD 1.6: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen	24
OD 1.7: We onderzoeken manieren om slapende reserves te activeren	25
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	25
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	25
1.2.3. Overige entiteiten onder toezicht	28
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ).....	28
2. ISE Armoedebeleid	29
3. ISE Welzijnswerk	29
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	29
SD 1: Toegankelijkheid	29
OD 1.1: We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten	29
OD 1.2: We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder	29
OD 1.3: We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren	30
OD 1.4: We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk	31
SD 2: Innovatie.....	32
OD 2.1: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp en een kwaliteitsvolle telehulp een gevalideerde plaats geven.....	32
SD 3: All policies	32
OD 3.1: We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig	32
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	33
3.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	33
4. ISE Vlaams intersectoraal akkoord	37
4.1 Strategische en operationele doelstellingen	37
SD 1: Kwaliteit.....	37
OD 1.2: We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) 6 uit	37
4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	37
4.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	38
VI. BELEIDSVELD GEZONDHEIDS- EN WOONZORG.....	40
1. ISE Algemeen gezondheidsbeleid	40
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	40
SD 1: Kwaliteit.....	40
OD 1.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden	40
OD 1.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken het beleids- en praktijkimpact.....	41
SD 2: All policies	41

OD 2.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst	41
OD 2.2: We investeren in bilateraal overleg en samenwerking met andere Europese regio's.....	41
OD 2.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens.....	42
SD 3: Innovatie.....	43
OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid.....	43
OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid	44
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	46
1.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	46
2. ISE Preventie	49
2.1 Strategische en operationele doelstellingen	49
SD 1: All policies	49
OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid	49
SD 2: We voeren een thematisch preventief gezondheidsbeleid.....	51
OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving	51
OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen.....	53
OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken.....	54
SD 3: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten	55
OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid	55
OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen	56
SD 4: We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade	58
OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat	58
SD 5: We investeren in de randvoorwaarden voor een efficiënt en effectief preventief gezondheidsbeleid	60
OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt	60
2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	61
2.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	61
2.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	62
3. ISE Woonzorg en eerste lijn.....	66
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	66
SD 1: Kwaliteit.....	66
OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening	66

SD 2: Toegankelijkheid	66
OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen	66
OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening	69
SD 3: Innovatie	70
OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten	70
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	70
3.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	71
4. ISE Gespecialiseerde Zorg	74
4.1 Strategische en operationele doelstellingen	74
SD 1: Kwaliteit	74
OD 1.1: We werken, in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg, aan een kwaliteitsvol aanbod van ziekenhuizen, revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg dat afgestemd is op de noden van de populatie	74
OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg	75
SD 2: Toegankelijkheid	75
OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg	75
OD 2.2: We zorgen voor een gespreid en toegankelijk ziekenhuisaanbod	78
SD 3: Innovatie	78
OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten	78
4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	78
4.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	79
4.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	79
VII. BELEIDSVELD OPGROEIEN	82
1. ISE Jeugdhulp	82
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	82
SD 1: Kwaliteit	82
OD 1.1: We definiëren, meten en monitoren de kwaliteit van de zorg en dienstverlening en informeren gebruikers hierover op een toegankelijke en begrijpelijke manier	82
OD 1.2: We ondersteunen het sociaal ondernemerschap	82
OD 1.3: We voeren een coherent beleid inzake vrijheidsbeperkende maatregelen in een gesloten setting, vertrekkend van een intersectorale visie	83
SD 2: Toegankelijkheid	83
OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren	83
OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit	84

OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod	85
SD 3: Innovatie.....	86
OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening	86
OD 3.2: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp een gevalideerde plaats geven.....	86
SD 4: All policies	87
OD 4.1: We werken intersectoraal en transversaal samen in het beleidsdomein en in de Vlaamse overheid	87
OD 4.2: We capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers	88
SD 5: Armoedebestrijding	88
OD 5.1: In het kader van een gecoördineerde armoedebestrijding voeren we een versterkt armoedebeleid naar kinderen, jongeren en hun gezinnen in de jeugdhulp ...	88
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	89
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	89
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	91
Entiteit: Opgroeien regie	91
2. ISE Groeipakket	93
2.1 Strategische en operationele doelstellingen	93
SD 1: We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid.....	93
OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoeslag'.....	93
OD 1.2: We monitoren en evalueren het Groeipakket en sturen bij waar nodig	93
OD 1.3: We informeren gezinnen en belanghebbenden efficiënt en transparant, met het oog op het begeleiden van de burger naar zijn rechten	93
SD 2: Innovatie.....	94
OD 2.1: We digitaliseren en automatiseren onze dienstverlening met het oog op een efficiënt dossier- en klantenbeheer en investeren in een data-gedreven beleid	94
OD 2.2: We zetten maximaal in op automatische rechtentoekenning	95
OD 2.3: We verhogen de efficiëntie binnen het Groeipakket en evolueren, in overleg met de private uitbetalingsactoren, naar 1 uitbetalingsactor.....	95
SD 3: Toegankelijkheid	96
OD 3.1: We bouwen de loketfunctie uit en zorgen voor geografische spreiding.....	96
SD 4: All policies	96
OD 4.1: We stemmen het evaluatie-instrument voor de zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte af op een breder instrument voor de inschaling van zorgbehoeften van kinderen.....	96
OD 4.2: In overleg met de betrokken bestuursniveaus werken we, rekening houdend met internationale wetgeving, een regeling uit waardoor asielzoekers vanaf hun erkenning recht hebben op het Groeipakket.....	97
OD 4.3: We bekijken op Europees niveau om de bedragen gezinsbijlagen aan te passen naar de levensstandaard van het land	97

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	97
2.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	97
2.2.2. Overige entiteiten onder gezag	98
Entiteit: Opgroeien regie	98
2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht	99
Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)	99
2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht	101
Entiteit: Private uitbetalingsactoren	101
3. ISE Geïntegreerd gezinsbeleid	103
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	103
SD 1: Met een geïntegreerd gezinsbeleid willen we aan alle kinderen in Vlaanderen, waar of hoe ze ook geboren zijn, maximale kansen geven	103
OD 1.1: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat.....	103
OD 1.3: We zetten in op het blijvend realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen.....	104
SD 2: Toegankelijkheid	104
OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner	104
OD 2.2: We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven	105
OD 2.3: We realiseren een groeipad van de capaciteit en de toegankelijkheid in de kinderopvang met voorrang voor werkende ouders en ouders in opleiding	105
SD 3: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert, vanuit de krijtlijnen geformuleerd door de Vlaamse Regering	106
SD 4: Kwaliteit.....	107
OD 4.1: We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren	107
OD 4.2: Een onafhankelijke instantie evalueert onze dienstverlening aan de hand van een tevredenheidsmeting bij gebruikers en initiatiefnemers	108
SD 5: All policies	108
OD 5.1: We realiseren, met oog voor de regierol van lokale besturen, de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten	108
OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier	109
SD 6: Innovatie.....	109
OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken	109
OD 6.2: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorggebruikers.....	109
SD 7: Armoedebestrijding	109
OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede	109
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	110
3.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	110

3.2.2. Overige entiteiten onder gezag	111
Entiteit: Opgroeien regie	111
VIII. BELEIDSVELD PERSONEN MET EEN HANDICAP	113
1. ISE Personen met een handicap	113
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	113
SD 1: Kwaliteit	113
OD 1.1: We werken een nieuw kwaliteitskader uit, gericht op eigen regie en autonomie en gebaseerd op de principes van kwaliteit van bestaan	113
OD 1.2: We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten	114
OD 1.3: We stimuleren sociaal ondernemen.....	114
OD 1.4: We zetten verder in op de kwaliteit van de dienstverlening en vernieuwende methodieken inzake hulpmiddelen en aanpassingen.....	115
SD 2: Toegankelijkheid	115
OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit.....	115
OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen ...	115
OD 2.3: We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten.....	116
OD 2.4: We passen de plannen voor de invoering van de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen aan.	116
OD 2.5: We evalueren en verbeteren het systeem van persoonsvolgend financieren voor volwassenen	116
OD 2.6: We verschuiven middelen van structuren naar personen	117
OD 2.7: We onderzoeken de mogelijkheden en de noodzakelijke voorwaarden van een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid	117
OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning	117
OD 2.9: We werken aan betaalbare zorg, ondersteuning en hulpmiddelen	118
SD 3: Innovatie.....	118
OD 3.1: We zetten verdere stappen in het digitaliseren van de dienstverlening van het VAPH, en we ontsluiten het VAPH-loket verder en verhogen de toegankelijkheid en hanteerbaarheid ervan	118
OD 3.2: We investeren verder in het op een veilige elektronische wijze uitwisselen van gegevens.....	118
OD 3.3: We investeren in online- en blended hulp	119
SD 4: All policies	119
OD 4.1: We werken samen met Onderwijs en Werk aan een afgestemde dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden	119
OD 4.2: We schrijven ons in een intersectoraal uitgewerkte programmatieverkenning in die ons toelaat de te verwachten zorg en ondersteuning in kaart te brengen.....	119
OD 4.3: We monitoren de implementatie van de VN-conventie over de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen en rapporteren daarover	119
SD 5: Armoedebestrijding	119

OD 5.1: We voerden de veralgemeende omschakeling van het systeem van woon- en leefkosten en blijven met aandacht hebben voor de groep personen met een handicap die de woon- en leefkosten moeilijk kunnen dragen	120
OD 5.2: We nemen begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties	120
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	120
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	120
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	121
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)	121
IX. BELEIDSVELD SOCIALE BESCHERMING	136
1. ISE Vlaamse sociale bescherming	136
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	137
SD 1: Toegankelijkheid	137
OD 1.1: We maken een meerjarenplan op waarin het beschikbare budget met de verwachte noden voor de komende 5 jaar in kaart wordt gebracht	137
OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep	137
OD 1.3: We realiseren een digitale vereenvoudigde transparante financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf & dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning	137
OD 1.4: We versterken de controle op de dagprijsverhogingen in de residentiële ouderenzorg	138
OD 1.5: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig	138
OD 1.6: We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming	138
OD 1.7: We bereiden de persoonsvolgende financiering in de woonzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg voor	139
OD 1.8: We evalueren de werking van de zorgkassen	140
OD 1.9: We bieden de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder de mogelijkheid om aan te sluiten bij de VSB en te genieten van de rechten op VSB	140
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	140
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	141
1.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	142
1.2.3. Overige entiteiten onder gezag	145
Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming	145
1.2.3. Overige entiteiten onder toezicht	149
Entiteit: CM – Zorgkas Vlaanderen	149
Entiteit: MOB Zorgkas van de Socialistische Mutualiteiten	149
X. BELEIDSVELD ZORGINFRASTRUCTUUR	150
1. ISE Zorginfrastructuur	150
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	150
SD 1: Toegankelijkheid	150

OD 1.1: Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies.....	150
OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid	150
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	151
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	152
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	155
Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)	155
XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD ...	157
1. Apparaatskredieten	157
1.1 Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	157
1.2 IVA zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien	162
1.3 IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	163
2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld	165
2.1 Programma GB - Provisies.....	165
2.1.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	165
2.1.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	166
XII. LIJST MET AFKORTINGEN.....	167
XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'.....	170
XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'	178
XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'	180
XVI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN HET HOF VAN JUSTITIE'	183

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

2022 was zonder twijfel een bewogen jaar. De laatste vaccinatiecampagne was nog niet afgelopen en de vaccinatiecentra waren nog operationeel of nieuwe crisissen dienden zich al aan: Oekraïne, de energiecrisis, torenhoge inflatie, de apenpokken, krapte op de arbeidsmarkt, ... En elk van die uitdagingen had onvermijdelijk ook grote repercussies voor de zorg- en welzijnssector: personeelstekorten, hoge facturen, ... Sectoren als de kinderopvang, de ouderenzorg of de jeugdhulp trokken aan de alarmbel en vroegen dan ook onze directe aandacht.

In die moeilijke context nam ik een jaar geleden het roer over op de bevoegdheid Volksgezondheid, Welzijn en Gezin met engagement en overtuiging, want weinig departementen zijn essentiëler en liggen me nauwer aan het hart. Om het met de treffende woorden van Lynn Berger te zeggen: 'Ons vermogen om voor een ander te zorgen is het wezenskenmerk van onze beschaving, het is het kloppend hart van de mensheid.'

Het is dan ook onze taak als maatschappij om te blijven investeren in kwalitatieve, betaalbare en toegankelijke zorg in Vlaanderen. Want zorg is essentieel werk, werk dat al het andere werk mogelijk maakt. Zo gingen we in dialoog met de verschillende sectoren en werkten samen actieplannen uit om elke sector te versterken.

Zo werd 2022 in de eerste plaats het jaar van de kinderopvang. De bevindingen van de parlementaire onderzoekscommissie rond de kinderopvang mondden uit in een actieplan "Kinderopvang, veilig en toekomstgericht" dat het startschot vormde van een toekomsttraject voor de sector. We beslisten om jaarlijks 100 miljoen euro extra te investeren voor kwaliteitsverbetering, betere ondersteuning van de kinderbegeleiders en versterking van de Zorginspectie en het Agentschap Opgroeien. We brachten meer gelijkheid in de sector door voor duizenden initiatieven de subsidies op te trekken. Ook de inspectierapporten van kinderopvang werden voor het eerst gepubliceerd, zoals dat eerder dat jaar al gebeurde voor de inspectieverslagen van woonzorgcentra. Wanneer opvanginitiatieven moesten sluiten, zorgden we voor snelle vervangcapaciteit.

In de sector voor personen met een handicap zetten we de uitvoering van ons zorginvesteringsplan VAPH verder. Met een investering van 42 miljoen euro in prioriteitengroep 1 maakten we een enorme inhaalbeweging voor mensen met de meest dringende zorgvragen. Zo werd de wachtlijst in prioriteitengroep 1 volledig weggewerkt. In prioriteitengroep 2 werd aan 972 personen een deelbudget toegekend.

In juli 2022 ondertekenden we in uitvoering van het actieplan Zij-instroom een kaderakkoord met de sociale partners om 3.300 mensen die nog niet over de juiste kwalificaties beschikken via kortlopende opleidingen onmiddellijk aan de slag te helpen in knelpuntberoepen in de zorg- en de welzijnssector. Voor deze actie werd 23 miljoen euro extra vrijgemaakt.

In 2022 zorgden we er ook voor dat het groeipakket sneller werd uitbetaald en er extra geld vrijkwam voor het groeipakket voor gezinnen in een financieel kwetsbare situatie. Dankzij die beslissing kregen 385.000 kinderen in november 2022 al een extra sociale premie.

Onder de noemer één gezin één plan breidden we in 2022 de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp gebiedsdekkend voor heel Vlaanderen en Brussel uit. Via regionale samenwerkingsverbanden willen we zorgen voor een snelle en nabije jeugdhulp. Daarnaast zorgden we voor de uitrol van veilig verblijf. Zo kregen de eerste zeven Vlaamse voorzieningen jeugdhulp extra middelen om kwetsbare jongeren veilig op te vangen en te begeleiden.

Om de gevolgen van de energiecrisis op te vangen, maakten we eind 2022 69,2 miljoen euro vrij voor onze welzijns- en zorgvoorzieningen. Zo verlichten we de energiekosten voor de voorzieningen en besparen we zorgvragers een duurdere dienstverlening. De grootste hap uit het budget ging daarbij naar de residentiële voorzieningen, zoals woonzorgcentra, jeugdhulp- en VAPH-voorzieningen die dag en nacht zorg en warmte bieden aan hun bewoners.

2022 werd zo het jaar waarin de projecten Vlaamse Veerkracht volledig opstartten. Voor de ouderenzorg werd uiteindelijk 117 miljoen euro uitgetrokken waarmee we de opstart van de ROB/RVT-reconversie versneld realiseerden. Maar we investeerden ook in de uitrol van de BelRAI, de ondersteuning van de woonzorgcentra, het dementieplan en het opzetten van begeleiding op de werkvloer voor nieuwe instromers.

Andere blikvangers uit de relance waren de investeringen in digitalisering waarbij we bijkomende sectoren in de Vlaamse Sociale Bescherming integreerden en de start van het Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan. Er werden in 2022 114 zorgzame buurten opgestart. We gingen van start met een aantal dringende renovatiedossiers in de ziekenhuissector. We investeerden in mentaal welzijn via hulplijnen, OverKophuizen en het programma Adverse Childhood Experiences rond vroegdetectie.

In de voorliggende beleids- en begrotingstoelichting kan u al deze maatregelen in detail terugvinden.

III. SAMENVATTING

Voor een samenvatting verwijzen we naar de overkoepelende strategische doelstellingen (IV. 2.). Onder die noemer brengen we de hoofdlijnen samen van het beleid dat we in 2022 hebben gerealiseerd.

Sinds mei 2022 behoort armoedebestrijding tot de bevoegdheden van collega-minister Benjamin Dalle. Om versnippering te vermijden, rapporteren we in deze BBT niet over de realisaties in verband met armoedebestrijding. Hiervoor verwijzen we naar de BBT Armoedebestrijding.

TOTAAL – WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	27.151	586	0	13.376.421	13.343.734
2e BA-JR	27.151	586	0	14.758.510	14.755.539
BU	-6.965	1.463	0	14.782.226	14.587.508

PROGRAMMA GC – WELZIJN (minister Crevits)

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	120	0	0	179.532	179.861
2e BA-JR	120	0	0	297.038	277.383
BU	312	0	0	295.559	273.718

PROGRAMMA GD – GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	3.446	586	0	314.952	310.423
2e BA-JR	3.446	586	0	718.451	772.285
BU	-31.256	1.463	0	699.537	729.599

PROGRAMMA GE – OPGROEIEN

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	0	0	0	5.774.929	5.782.180
2e BA-JR	0	0	0	5.992.696	5.992.830
BU	12	0	0	5.992.694	5.992.792

PROGRAMMA GG – PERSONEN MET EEN BEPERKING

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	0	0	0	2.013.642	2.013.570
2e BA-JR	0	0	0	2.213.848	2.213.776
BU	0	0	0	2.213.848	2.213.776

PROGRAMMA GH – SOCIALE BESCHERMING

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	0	0	0	4.318.656	4.319.287
2e BA-JR	0	0	0	4.786.832	4.762.720
BU	0	0	0	4.759.894	4.687.335

PROGRAMMA GI – ZORGINFRASTRUCTUUR

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	23.585	0	0	774.710	738.413
2e BA-JR	23.585	0	0	749.645	736.545
BU	23.967	0	0	820.694	690.288

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

1.1 Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

De uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) blijft een prioriteit voor het beleidsdomein WVG. We verwijzen voor de uitgebreide bespreking van de uitgevoerde acties naar de BBT Armoedebestrijding. Illustratief vermelden we een aantal uitgevoerde acties. De samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal zijn uitgerold over heel Vlaanderen en Brussel (zie beleidsveld Welzijn, ISE welzijnswerk). We toonden een sterk engagement om mee te werken aan de voedingsdeal 'toegang van kinderen en jongeren tot voldoende, gezonde en duurzame voeding', o.a. door het project 'Maaltijden op school' te financieren. In dit project wordt de voedingskwaliteit van brooddozen gemeten en wordt nagegaan wat de toegankelijkheid van schoolmaaltijden is voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties (zie beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE preventie).

1.2 Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan

We nemen een belangrijke rol op bij de realisatie van het Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP). We vermelden illustratief een aantal van de acties die uitgevoerd werden in 2022 gelinkt aan de belangrijkste prioriteiten voor ons beleidsdomein.

We zetten sterk in op het welbevinden en de positieve identiteitsontwikkeling van kinderen en jongeren (prioriteit 1). Dit realiseerden we met een geïntegreerde aanpak. De kindreflex werd uitgerold naar belendende sectoren. Wat 1 Gezin - 1 Plan betreft was 2022 het eerste werkjaar dat alle 16 samenwerkingsverbanden actief zijn geweest over heel Vlaanderen en Brussel. Er zijn momenteel 33 OverKophuizen geopend en 16 OverKopnetwerken actief. Deze acties vallen onder het beleidsveld Opgroeien, ISE jeugdhulp en ISE geïntegreerd gezinsbeleid. Binnen deze prioriteit stimuleren we ook initiatieven die zorgzame netwerken willen realiseren zoals de projectoproep Zorgzame buurten. Op basis van de projectoproep werden 133 projecten geselecteerd die op 1 maart 2022 van start gingen (zie Beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning). We ontwikkelden ook een intersectorale richtlijn over afzondering en fixatie die we op 22 april 2022 toegelicht hebben tijdens een webinar (zie Beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning).

We maken vrijetijdsbesteding toegankelijker voor iedereen (prioriteit 4). In 2022 heeft het decreet inzake buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) haar eerste opstartjaar achter de rug. Alle buitenschoolse opvanglocaties met erkenning, attest van toezicht en toestemming ontvingen automatisch het kwaliteitslabel kleuteropvang en kregen hun transitie subsidie. We lanceerden in september 2022 samen met het beleidsdomein Jeugd de campagne 123 Inclusie – Iedereen erbij, een campagne die inclusie van kinderen en jongeren in vrijetijdsactiviteiten positief in de kijker zet. Beide acties vallen onder het beleidsveld Opgroeien, respectievelijk ISE geïntegreerd gezinsbeleid en ISE jeugdhulp.

In het kader van mediawijsheid (prioriteit 5), tot slot, werkten we binnen het traject Bandbreedte samen met Mediawijs om vormingen 'mediacoaches' te geven aan professionals in de jeugdhulp (zie beleidsveld Opgroeien, ISE jeugdhulp).

1.3 Horizontaal Integratie- en gelijke kansenbeleidsplan

In de uitvoering van het integratie- en gelijke kansenbeleidsplan (HIGKP) zetten we prioritair in op de doelstelling 'Samenleven begint bij het leren van elkaar. We zorgen ervoor dat iedereen de mogelijkheden heeft om een sterk netwerk uit te bouwen'. Om deze

doelstelling te realiseren, verwijzen we naar de rol van de Huizen van het Kind. De 24 Huizen van het Kind zijn verder ondersteund via intervisies en een lerend netwerk (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Geïntegreerd gezinsbeleid). Deze zijn lokaal ingebed en kunnen het startpunt zijn voor de uitbouw van een netwerk. Daarnaast zorgden we voor een uitbreiding en verankering van de OverKophuizen (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp; zie ook 1.2). Via de OverKophuizen willen we de sociale en informele netwerken rondom jongeren bevorderen.

1.4 Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden

In de uitvoering van het Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden (STRAP) zetten we prioritair in op de (psychosociale) begeleiding van de gedetineerden en geïnterneerden. We vermelden illustratief een aantal van de uitgevoerde acties. We volgden het project op dat gericht is op een optimalisering van de praktijken van de verschillende diensten die een opdracht hebben m.b.t. het onthaal van gedetineerden opdat noden en behoeften vroegtijdig kunnen worden gedetecteerd. Daarnaast volgen we ook het project op over de ontwikkeling en implementatie van het hulp- en dienstverleningsplan. Deze acties vallen onder Beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk. Om gezondheidszorg ook voor gedetineerden gepast en toegankelijk te maken, werkten we mee aan de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg. In het kader van het vervolgtraject van de template forensische hulpverlening, gericht op het aanbieden van een gepast hulpaanbod aan niet-gedeteneerde justitiabelen, zijn in elke regio casustafels en provinciale overlegtafels opgestart. Deze laatste acties vallen onder het beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE gespecialiseerde zorg.

1.5 Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld

In de uitvoering van het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld nemen we een belangrijke rol op gelinkt aan onze expertise rond welzijnswerk, slachtofferhulp en preventiebeleid. We vermelden illustratief een aantal van de uitgevoerde acties.

In de uitvoering van het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld hebben we in 2022 meegewerkt aan een bijsturing van het plan. In dit kader hebben we ons geëngageerd tot een aantal bijkomende acties. In 2022 werden inzake preventie en sensibilisering van seksueel geweld opnieuw een aantal campagnes in de markt gezet. We hebben ook stappen gezet om doelgroepgericht vorming aan te bieden over seksualiteit, het aanleren van grenzen en seksueel geweld. We hebben aan Stop it Now! een extra financiering toegekend om ook de naasten van de doelgroep te kunnen ondersteunen. Deze acties vallen onder het beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk. We bleven ook organisaties bij hun beleid rond fysieke, emotionele en lichamelijke integriteit ondersteunen via Grenswijs. 36 organisaties uit verschillende levensdomeinen werden in 2022 via Sensoa, Pimento en Icoba ondersteund in het opstellen van een beleid rond integriteit (zie Beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie). Tot slot ontvingen de Centra Geestelijke Gezondheidszorg (CGG's) extra middelen in het kader van VIA-6 om de forensische werking te versterken en zo beter in te kunnen zetten op de behandeling van seksueel delinquenten (zie beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE gespecialiseerde zorg).

1.6 Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

In de uitvoering van het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie namen we actief deel aan het Vlaams Platform Radicalisering (zie beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning). We ondersteunden ook de verdere uitvoering van het Decreet Lokale Integratie Veiligheidscellen (LIVC). We continueerden onze werking met referentiefiguren en evalueren projecten opgezet in het raam van de strijd tegen radicalisering (zie beleidsveld Opgroeien, ISE jeugdhulp).

1.7 Vlaams Energie- en Klimaatplan

In de uitvoering van het Energie- en Klimaatplan (VEKP) gaat onze prioriteit naar het ondersteunen van de verschillende sectoren bij de verduurzaming van hun infrastructuur met zowel de middelen van het klimaatfonds als VIPA-middelen. In 2022 hebben we volop ingezet op het begeleiden van voorzieningen in het toepassen van het instrument GRO (van het Facilitair Bedrijf) waarop de benaderingswijze inzake duurzaamheid gebaseerd is. De actie valt onder het Beleidsveld Zorginfrastructuur.

Daarnaast zetten we in op een wetenschappelijke beleidsonderbouwing via een Vlaamse werkgroep 'Klimaat en Gezondheid'. Op 2 september 2022 hebben we de Vlaamse werkgroep Klimaat en Gezondheid opgericht. De werkgroep heeft tot doel om vanuit een gezondheidsperspectief de inzet op klimaatmitigatie en -adaptatie te motiveren, met maatregelen in de zorg (we verwijzen hiervoor o.a. naar de Greendeal Duurzame Zorg in opmaak) en andere beleidsdomeinen. Deze actie valt onder het beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie.

1.8 Luchtbeleidsplan 2030

In het kader van het Luchtbeleidsplan ondersteunen we lokale besturen door het ter beschikking stellen van informatie en door in te zetten op kennisopbouw. We vermelden illustratief enkele uitgevoerde acties. Er werd een nieuwe interactieve E-HIS-infographic gelanceerd binnen de Zorgatlas. Deze maakt de gezondheidssimpact van luchtkwaliteit (en van wegverkeerslawaaï) op een visuele manier aanschouwelijk – en dit op een geografisch detailniveau van een woonwijk. We hebben een update gedaan van de gezondheidkundige advieswaarden van PM_{2,5}, PM₁₀, SO₂, NO₂, en CO – en dit conform de nieuwe Air Quality Guidelines Europe van de Wereldgezondheidsorganisatie. Deze advieswaarden worden o.a. gebruikt in de milieueffectrapportage. M.b.t. de binnenluchtkwaliteit werden inspanningen geleverd in een kwaliteitshandboek ventilatie voor de zorg en het in kaart brengen van ventilatie (CO₂-metingen) in de woonzorgcentra. Deze acties vallen onder het beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie. Algemeen gezien is er een sterke link met het Vlaamse preventieve gezondheidsbeleid en bij meerdere preventie- en beleidsprogramma's uit het gezondheidsbeleid zoals bijvoorbeeld 'binnenmilieu gerelateerde gezondheidswinst'.

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

De coronacrisis had nog impact op het beleid dat we gevoerd hebben in 2022 op vlak van welzijn, volksgezondheid en gezin. We verwijzen voor een uitgebreid overzicht naar het beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie. Maar ook andere crisissen vroegen onze aandacht zoals de oorlog in Oekraïne. Het noopte ons om op korte termijn onder andere opvang en hulpverlening voor mensen op de vlucht uit Oekraïne te voorzien. Ook de energiecrisis had een impact op het psychosociaal welzijn. Om dit te ondervangen zijn de 'Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) bijvoorbeeld tijdelijk versterkt met in totaal 29,28 voltijds equivalenten. De crisis in de kinderopvang noopte ons tot extra investeringen op korte termijn en het uitwerken van een nieuw perspectief voor deze sector. De aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie waren daarbij richtinggevend. Daarnaast hadden we ook aandacht voor het bredere beleidspad. In wat volgt, schetsen we, gestructureerd volgens de 5 strategische doelstellingen, enkele belangrijke realisaties.

2.1 We investeren in de kwaliteit van de zorg en dienstverlening die we opvolgen met indicatoren waar sociale ondernemers mee aan de slag kunnen en waar zorginspectie toezicht op houdt. (SD kwaliteit)

In 2022 hebben we het regelgevend traject voor het decreet over kwaliteit van zorg op gang getrokken. Op 12 december 2022 keurde de Vlaamse Regering voor de tweede maal het voorontwerp van decreet goed, zodat het in het voorjaar 2023 ter bespreking voorligt in het Vlaams Parlement. Het decreet kwam tot stand op basis van een proces gelopen binnen de administraties en is geënt op het advies van de Vlaamse Raad WVG hierover. Het decreet geeft belangrijke kwaliteitsprincipes aan en omschrijft de globale verwachtingen ten aanzien van de voorzieningen op het vlak van kwaliteit. Participatie van de zorggebruiker staat daarbij centraal. Het decreet reikt een kader aan voor overleg waarbinnen de verschillende stakeholders concrete afspraken kunnen maken over het toewerken naar en in kaart brengen van kwaliteit, gericht op output, outcome en impact.

We willen ook zelf maximaal transparant zijn over de kwaliteit van de zorg. In 2021 publiceerden we in dat kader al inspectieverslagen van ziekenhuizen, CGG's, psychiatrische ziekenhuizen en woonzorgcentra. Sinds 19 december 2022 zijn de eerste inspectierapporten van kinderopvanginitiatieven (baby's en peuters) in Vlaanderen en Brussel eveneens online raadpleegbaar. Deze rapporten bevatten de basisinformatie uit de inspectieverslagen, zonder privacygevoelige informatie. Dit is een eerste stap om (toekomstige) ouders op een laagdrempelige manier informatie te geven over de werking en de kwaliteit van zorg in kinderopvanginitiatieven.

Het traject Zorginspectie 3.0, gericht op het herdenken van inspectie, komt tot slot stilaan op kruissnelheid. Zo kreeg het organisatiedesign en personeelsdesign in 2022 vorm. De werkzaamheden van de parlementaire onderzoekscommissie over de veiligheid in de kinderopvang had en heeft uiteraard ook een impact op de voortgang en invulling van dit traject.

2.2 We verruimen de toegankelijkheid van zorg en dienstverlening die nabij en betaalbaar is, door in te zetten op uitbreiding en op een hertekende organisatiestructuur. (SD Toegankelijkheid)

Een toegankelijke zorg- en dienstverlening veronderstelt voldoende capaciteit en middelen die de gebruiker toelaat zorg op zijn maat te krijgen. In dat verband hebben we de uitvoering van de geplande uitbreidingen in onze sectoren doorgevoerd. De voorliggende beleids- en begrotingstoelichting gaat daar verder voor elke entiteit concreet op in. Dat gebeurde voor de jeugdhulp, de kinderopvang, de thuiszorg, de ouderenzorg en de geestelijke gezondheidszorg, de zorg voor personen met een handicap enz.

Toegankelijkheid van zorg en ondersteuning ontstaat evenwel niet alleen op basis van kwantitatieve groei van het aanbod. Ook samenwerking en netwerkvorming zijn sleutelementen. In dat verband vermelden we allereerst dat de Vlaamse Regering in februari 2022 een belangrijke beslissing heeft genomen in het kader van de ontwikkeling van referentieregio's. De eerstelijnszones en de referentieregio's worden dus de bouwstenen voor gebiedsafbakeningen binnen ons beleidsdomein (met uitzondering voor door de federale overheid opgezette gebiedsafbakeningen). De voorbereidingen zijn opgestart om via wijziging van sectorale regelgeving de aanpassingen door te voeren.

Het versterken van geïntegreerd werken is een rode draad doorheen het WVG-beleid. In 2022 ondersteunden we bijkomend 31 samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) om zo de uitrol van het GBO over heel Vlaanderen te realiseren. De hervorming van de eerste lijn, die leidde tot de oprichting van zorgraden per eerstelijnszone, toonde meteen haar meerwaarde. Ook in 2022 waren de zorgraden de trekkende kracht in het vaccinatieprogramma COVID-19. De hervorming wordt intussen verder gezet met onder andere aandacht voor casemanagement en zorgcontinuïteit. We hebben ook een meer structurele financiering uitgewerkt voor de units voor personen met een dubbeldiagnose verstandelijke handicap en psychiatrische problematiek en dit specifieke aanbod uitgebreid naar heel Vlaanderen. We vermelden daarnaast de globale evolutie binnen het agentschap Opgroeien, een resultaat van de fusie Jongerenwelzijn en

Kind en Gezin, die toelaat om resoluut te kiezen voor een geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid. Om dit beleid te realiseren is een nabije hulp en ondersteuning essentieel. We starten dan ook samen met de Koning Boudewijnstichting met de uitbouw en uitrol van een populatiegerichte benadering over Vroegkinderlijke Negatieve Ervaringen (project ACE's) of traumatisering op het niveau van de eerstelijnszones. Over heel Vlaanderen en Brussel zijn nu samenwerkingsverbanden 1G1P actief. Dit zijn samenwerkingsverbanden waarin jeugdhulporganisaties en lokale besturen samen zorgen voor een snel en flexibel aanbod binnen de jeugdhulp voor kinderen en jongeren.

Sluitstuk van een meer geïntegreerde werking, op administratief niveau, is de beslissing van 4 februari 2022 om over te gaan tot een integratie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid. Het Departement Zorg kreeg verdere vorm met betrokkenheid van alle personeelsleden en zal vanaf 1 juni 2023 in voege gaan.

2.3 We gaan voluit voor innovatie en digitalisering, als overheid en voor het aanbod en de gebruikers, met aandacht voor ethische vraagstukken en privacy. (SD Innovatie)

We formuleren vier doelstellingen die we beschouwen als de kaders waarbinnen we concrete keuzes maken en prioriteiten vastleggen rond innovatie en digitalisering.

Concreet willen we in de eerste plaats een datastrategie realiseren die gegevens gericht creëert, verzamelt, beheert en ontsluit. We hebben een project over het creëren van een Open Health Data Space Flanders opgestart met IMEC. We verwijzen ook naar de verdere uitbouw van de ZorgAtlas. In oktober 2022 is dan weer een nieuwe applicatie gelanceerd voor de sociale kaart, een instrument om snel en efficiënt informatie over het zorgaanbod terug te vinden.

Daarnaast is het belangrijk de verschillende evoluties die bijdragen tot digitale gegevensdeling te versterken en tegelijkertijd, waar mogelijk, te stroomlijnen. We willen een veilige infrastructuur en toepassingen aanbieden om digitale gegevensdeling tussen zorgverleners (onderling) en zorggebruikers en de cliënt (digitaal cliëntdossier) te faciliteren. Vitalink is zo'n systeem waarmee zorgverleners en zorggebruikers digitale gegevens eenvoudig en veilig met elkaar kunnen delen. Vitalink kreeg een hernieuwde en meer expliciete decretale grondslag waardoor dit platform, maar ook andere ontwikkelingen gericht op het ontsluiten van gegevensdeling, verzekerd zijn van continuïteit. Een van deze ontwikkelingen is het Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan (DZOP) waarvoor we in 2022 grote vooruitgang hebben gerealiseerd. De synergie tussen het Groeipakket en MijnBurgerprofiel is versterkt waardoor ouders nu notificaties ontvangen over de schooltoeslag via de eBox.

In een derde luik plaatsen we de verdere digitalisering van zowel de hulpverlening als onze eigen diensten. We werkten verder aan een cultuurswitch inzake blended hulp in onze sectoren. We investeerden in de uitbouw van Onlinehulp Vlaanderen als hét aanspreekpunt voor online en blended hulp- en dienstverlening in Vlaanderen en Brussel. We gaven daarnaast via de projectoproep Incentives onlinehulp 8 projecten een extra impuls voor het implementeren van onlinehulptoepassingen in hun (offline) aanbod. Binnen 'Bandbreedte' is volop ingezet op digitalisering van de jeugdhulp via netwerkmomenten, opleidingen mediacoaches en digitale competenties. Wat de eigen dienstverlening betreft, hebben we in 2022 ook stappen gezet naar een verdere digitalisering. Het erkenningsproces voor zorgberoepen verloopt nu volledig via een e-loket. De sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT), initiatieven beschut wonen (IBW) en multidisciplinaire begeleidingsequipe voor palliatieve verzorging (MBE) geven vanaf 2022 hun personeelsoverzicht door via een e-loket. Zij kunnen ook gebruik maken van de berichtenmodule in deze toepassing. Ook het e-loket van het VAPH is verder uitgebreid met onder andere de mogelijkheid voor de klant om vragen te stellen via dit e-loket.

Op een vierde beleidslijn willen we innovatie en zorg in onze gezondheids- en welzijnssectoren stimuleren. Flanders' Care, het programma gericht op het stimuleren van innovatie in zorg, kreeg een herstart waarbij het accent gelegd wordt op een structurele aansluiting bij het Impulsprogramma 'Innovatie in gezondheid en zorg' en de Speerpuntcluster MEDVIA. Er moet bij innovatietrajecten steeds aandacht zijn voor de ethische aspecten. Om onderzoekers, ondernemers en zorg- en welzijnsactoren hierbij te ondersteunen, hebben we een reflectiekader opgesteld en bekendgemaakt. Innovatieve arbeidsorganisatie kan mogelijk personeelstekorten opvangen. We hebben in dit kader verschillende onderzoeken lopen over onder andere de multi-inzetbaarheid van personeel over sectoren heen (Steunpunt WVG) en de taaksplitsing bij kindbegeleiders en opvoeders (VIONA).

2.4 We ambiëren 'Health and Wellbeing in all policies' en bundelen daartoe de krachten binnen de Vlaamse overheid, met andere bestuursniveaus en alle belanghebbenden. (SD All policies)

Welzijn en gezondheid ontstaan niet op een eiland, maar situeren zich te midden de samenleving, zo nabij mogelijk aan de globale leefwereld van de burger. Het is daarom toekomstgericht van het allergrootste belang dat we onze beleidsaanpak situeren in een veld dat ook andere beleidsdomeinen omvat: health and wellbeing in all policies.

Dat geldt in de eerste plaats voor preventie. Inzetten op preventieve welzijns- en gezondheidszorg betekent dat ook de klimaatproblematiek wordt aangepakt. Via een Green Deal willen we duurzame projecten stimuleren. De Green Deal Duurzame Zorg is voorbereid en gaat van start op 15 maart 2023.

Een tweede ankerpunt zit vervat in de vele transversale plannen die we coördineren. We vermelden illustratief dat in 2022 een nieuw mantelzorgplan van kracht ging waarbij de focus ligt op het erkennen en herkennen enerzijds, en het ondersteunen van mantelzorgers anderzijds. Daarnaast is er ook een nieuw ouderenbeleidsplan goedgekeurd.

Bijzondere aandacht kreeg het initiatief Zorgzame buurten dat bij uitstek beleidsdomeinoverschrijdend vorm krijgt. Op basis van twee projectoproepen selecteerden we 133 zorgzame buurtprojecten die op 1 maart 2022 aan de slag gingen in Vlaanderen en Brussel.

Health and wellbeing in alle policies omvat onvermijdelijk ook de band met andere beleidsniveaus. We versterkten bijvoorbeeld de aanwezigheid van de lokale besturen in de zorgraden zodat de zorgraden een beter evenwicht kunnen vinden tussen de Vlaamse beleidsagenda (gezondheids- en welzijnsdoelstellingen, beleidsprioriteiten) en hun autonomie om lokaal accenten te leggen. We namen bijvoorbeeld ook actief deel aan het federale hervormingstraject penitentiaire gezondheidszorg om zo de zorg en ondersteuning voor gedetineerden te versterken.

2.5 We voeren een transversaal armoedebestrijdingsbeleid. (SD Armoedebestrijding)

De uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) blijft een prioriteit voor het beleidsdomein WVG. We verwijzen voor de uitgebreide bespreking van de uitgevoerde acties naar de BBT Armoedebestrijding. .

V. BELEIDSVELD WELZIJN

1. ISE Beleidsondersteuning

Dit structurelement omvat taken en activiteiten die betrekking hebben op het ondersteunen, het coördineren en het ontwikkelen van het beleid. Het gaat om een gevarieerd palet van taken en opdrachten die bij uitstek een beleidsdomeinbreed of zelfs beleidsdomeinoverschrijdend karakter hebben. Illustratief vermelden we in dat verband de coördinatie van intersectorale beleidsplannen en de ondersteuning van een aantal adviesraden. We concretiseren dat onder de begrotingsartikelen in kwestie.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft.

OD 1.1: We coördineren de totstandkoming van een nieuw kwaliteitsdecreet.

We hebben, zoals hiervoor al uitgebreid beschreven onder SD1 Kwaliteit, in 2022 het regelgevend traject voor een nieuw overkoepelend kwaliteitsdecreet voor het beleidsdomein WVG op gang getrokken. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen.

Op 27 april 2022 hebben we de intersectorale richtlijn voor de preventie en de toepassing van afzondering en fixatie in de brede jeugdhulp publiek gemaakt en toegelicht tijdens een webinar. De regelgevende vertaling van de richtlijn voor de sectoren integrale jeugdhulp gebeurt binnen het intersectoraal beleidstraject voor de uitwerking van een rechtspositieregeling voor jongeren in gesloten opvang en met uitbreiding de volledige jeugdhulp (zie ook beleidsveld Opgroeien, ISE jeugdhulp). Er werd een werkgroep opgestart om tot intersectorale afspraken te komen met betrekking tot de registratie van het gebruik van afzondering en fixatie en dit voor jeugdhulp, geestelijke gezondheidszorg en personen met een beperking. Om de implementatie van de richtlijn te begeleiden, kregen SAM vzw, Psyche vzw en Icoba eind 2022 de opdracht om een driejarig intersectoraal ondersteuningstraject uit te voeren, dat loopt tot en met 2025. Dit traject richt zich op de brede jeugdhulp en op de volwassen geestelijke gezondheidszorg. De beleidsuitgaven zijn intersectoraal en worden aangerekend op begrotingsartikels GB0-1GCF2BA-WT, GH0-AGGF2RE-WT, GE0-1GDF2LA-WT en GDF-AGEF2MA-WT. Deze actie is gelinkt aan het JKP.

In maart 2022 is het Vlaams Ouderenbeleidsplan 2020 - 2025 goedgekeurd. Intussen worden de acties uitgerold en heeft in augustus-september een eerste monitoringsmoment plaatsgevonden. In juni 2022 is het plan voorgesteld in het Vlaams Parlement, zoals bepaald in het decreet houdende de stimulering van een inclusief ouderenbeleid en de beleidsparticipatie van ouderen. Begin september 2022 werd het plan ook besproken in de commissie WVG van het Vlaams Parlement. Voor de uitrol van het plan worden geen specifieke budgetten voorzien. De acties sluiten aan bij regulier beschikbare middelen.

Na de goedkeuring van het Eenzaamheidsplan eind 2021 werden de acties in 2022 opgestart of verder uitgerold. Een eerste monitoringsmoment vond plaats in het voorjaar van 2022. Voor de uitrol van het plan worden geen specifieke budgetten voorzien. De acties sluiten aan bij de regulier beschikbare middelen.

Het voorbije jaar maakten we werk van een beleid rond zorgzame buurten, een puzzelstuk om te komen tot geïntegreerde zorg. Ons beleid bestaat uit meerdere sporen. Op basis

van twee projectoproepen selecteerden we 133 zorgzame buurtprojecten die op 1 maart 2022 aan de slag gingen in Vlaanderen en Brussel. De projecten hebben een looptijd van twee jaar, tot 29 februari 2024. Om de projecten stevige fundamenten te geven, met het oog op verduurzaming vanaf 2024, bieden we hen coaching en inhoudelijke vormingen aan op sleutelaspecten van een zorgzame buurt, via een ad hoc consortium van hogescholen, universiteiten en middenveldorganisaties, gecoördineerd door de Koning Boudewijnstichting. Daarnaast startten we een flankerend wetenschappelijk onderzoek op via het Steunpunt WVG. Dit onderzoek brengt de hinderpalen en stimulansen bij de projecten in kaart, zal beleidsaanbevelingen opstellen en werkt aan een toolbox voor startende zorgzame buurten. We werkten het voorbije jaar aan het opschalen van het aantal zorgzame buurten door het informeren en inspireren van het brede werkveld via storytelling en het delen van informatie, onder meer via de zorgzame buurtenwebsite en nieuwsbrief. We treffen ook de voorbereidingen om inspiratiedagen in april en mei 2023 te organiseren. We brachten een samenwerking met de WHO tot stand om onze ervaringen te delen met andere regio's/landen en om te leren van andere regio's. Via deze weg deelden we onze ervaringen op het Regions for Health Network van de WHO in december 2022. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Zorgzame Buurten – Versterken van buurtgerichte lokale initiatieven, VV144). Deze actie is gelinkt aan JKP.

In 2022 hebben we een aantal waardevolle initiatieven bestendigd in het kader van het strategisch plan autisme zoals de inleefsessies en het platform Participate. De academische werkplaats autisme 2.0 heeft een tweede projectoproep afgerond. Zes nieuwe projecten zijn opgestart onder begeleiding van de werkplaats. Drie initiatieven die eind 2021 opgestart zijn, zijn intussen op kruissnelheid. Het gaat over projecten gericht op suïcidepreventie bij personen met autisme, op het uitbouwen van de werkingen 'contactbondgenoten en brugfunctie' en op het autismevriendelijker maken van gevangenissen. Diagnostiek en behandelcoördinatie bij volwassenen met ASS is een groot knelpunt. Bij de 4 Referentiecentra Autismes (RCA) liepen daarom al projecten met als doel het voorzien van een kader voor behandelcoördinatie en een outreachende werking voor expertiseverhoging rond ASS bij andere organisaties. In 2022 werd de inkanteling van deze projectmatige werking in de reguliere financiering en werking van de RCA's voorbereid. De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

Een Vlaamse Green Deal houdt een vrijwillige, ambitieuze overeenkomst in tussen organisaties, bedrijven en de overheid om samen op korte termijn duurzame acties te realiseren. Rond de jaarwisseling 2021-2022 is de overkoepelende coördinatie overgedragen van het Departement Omgeving naar het Departement WVG. Op basis van een ontwerpcharter hebben we een intentieverklaring met bijhorend basisprogramma opgesteld. Deze intentieverklaring is in het voorjaar van 2022 ondertekend door de betrokken ministers, meer bepaald toenmalig minister Beke en minister Demir. De goedkeuring maakte de doorstart mogelijk naar de verdere uitwerking van de Green Deal Duurzame Zorg, met aandacht voor de betrokkenheid van het volledige beleidsdomein. Hiervoor werd gedurende de maanden juni-december 2022 een breed participatief voortraject doorlopen met diverse actoren van zowel binnen als buiten de zorg- en welzijnssectoren. Dit traject resulteerde in een programma met een focus op vier thema's met bijhorende doelstellingen en acties. Op basis hiervan hebben we eind december 2022 de drie begeleidende documenten afgewerkt, meer bepaald een inspiratietekst (inhoud deal met een menukaart aan acties), het convenant (afspraken) en een engagementsformulier (voor intekening als deelnemende partij). De formele opstart van de Green Deal is voorbereid. De oproep is gelanceerd in januari 2023, waarna de kick-off plaatsvond op 15 maart 2023. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

Als aanspreekpunt voor het beleidsdomein WVG namen we actief deel aan het Vlaams Platform Radicalisering en het diversiteitsbeleid. In de schoot van het Platform Radicalisering zijn in 2022 verschillende acties, gecoördineerd door de minister van Binnenlands Bestuur, de minister bevoegd voor Justitie en Handhaving en de VVSG,

ondernomen zoals het opstellen van een draaiboek en Q&A met betrekking tot de Lokale Integrale Veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme (LIVC-R), het organiseren van studiedagen over onder meer LIVC-R (1 per provincie) en een basisvorming radicalisering (Gent), ... Daarnaast is ook de tussentijdse evaluatie van het actieplan opgestart. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend. Wat het diversiteitsbeleid betreft, hebben we een pilootproject opgestart binnen WVG over de monitoring van herkomst. De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

OD 1.3: We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data

Het Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ) speelt vandaag een rol in het navigeren van gegevensdeling zowel tussen de actoren in de zorg, als tussen de actoren in de zorg en de administratie. De werking ervan is nu geëvalueerd. De evaluatie van VASGAZ werd uitgevoerd door een externe partij en een nota over de toekomstvisie van VASGAZ is eind 2022 opgeleverd. De toelage voor VASGAZ wordt aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BY-IS.

De sociale kaart is een instrument om snel en efficiënt informatie over het zorgaanbod terug te vinden. De nieuwe applicatie werd midden oktober 2022 in gebruik genomen. Daarna hebben we een implementatie- en communicatietraject opgezet. Na het initiële ontwikkelingstraject is ook een uitbreidingsfase opgestart. We startten met het opmaken van een business case, waarbij onderzocht wordt welke bijkomende informatie via de Sociale Kaart kan ontsloten worden voor een ruim publiek. We sloten hiervoor een samenwerkingsovereenkomst met Digitaal Vlaanderen. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Verbeteren van de Sociale Kaart, VV120). Voor de effectieve opname van een meldpunt in de Sociale Kaart als doorverwijzing naar de eerstelijnsklachtenbehandeling van de voorziening, zoals in het concept is opgenomen, moet uitvoering gegeven worden aan het vernieuwde kwaliteitsdecreet.

De rechtenverkenner is een instrument om onderbescherming tegen te gaan door op een laagdrempelige manier kwalitatieve informatie aan te bieden over sociale rechten. We namen het eigenaarschap en de productverantwoordelijkheid op van Rechtenverkenner 2.0. Daarnaast hebben we een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met het agentschap Digitaal Vlaanderen dat de projectleiding en ontwikkeling opneemt. We werkten ook nauw samen met VVSG, het Kenniscentrum Vlaamse Steden en SAM vzw om de nieuwe Rechtenverkenner vorm te geven. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Ontwikkelen Rechtenverkenner 2.0 met een meer gebruiksvriendelijke tool in sterke samenwerking met de lokale besturen, VV119).

OD 1.4: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care

Flanders' Care had nood aan een herstart. Voor deze herijking werd het accent gelegd op een structurele aansluiting bij het Impulsprogramma 'Innovatie in gezondheid en zorg' en de Speerpuntcluster MEDVIA. Deze herijking loopt nog door in 2023. Verder werd het onderzoeksrapport over ethische aspecten van zorginnovatie en bijhorend reflectiekader voor onderzoekers, ondernemers, zorg- en welzijnsactoren, gebruikers en mantelzorgers bekendgemaakt via een seminarie 'Ethische aspecten van zorginnovatie' op 20 mei 2022. Tot slot werd de Dag (15 mei 2022) en de Week van de Zorg (9-15 mei 2022) ondersteund, met als doel de zorg- en welzijnssector op een positieve manier op de kaart te zetten. Hiervoor was het thema dit jaar "Preventie". De Dag van de zorg 2022 werd positief

geëvalueerd. De beleidsuitgaven voor Flanders' Care worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

We investeren de komende drie jaar in de uitbouw van Onlinehulp Vlaanderen als hét aanspreekpunt voor online en blended hulp- en dienstverlening in Vlaanderen en Brussel. De belangrijkste opdracht van het netwerk is het uitbouwen van een ondersteuningsaanbod voor professionals bestaande uit onder andere het versterken van de digitale kennisplatformen www.onlinehulp-vlaanderen.be en [NULL](#), adviesverstrekking en begeleiding van organisaties en het aanbieden (en uitbreiden) van een vormingsaanbod o.a. via een vormingsportaal. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Digitale hulpverlening - kwaliteitsbevordering, VV114). Daarnaast hebben we in het voorjaar een nieuwe projectoproep Incentives onlinehulp gelanceerd. Acht projecten zijn goedgekeurd en zullen in 2023 van start gaan. Het project Hybride gezinszorg zit intussen in een eindfase. Tot slot, is de werking van de Intersectorale Stuurgroep Onlinehulp op punt gezet. Zo zijn er nieuwe leden toegevoegd op basis van lopende beleidstrajecten binnen het beleidsdomein, ligt er een grotere nadruk op uitwisseling van kennis en is een start gemaakt van een gezamenlijke visienota. De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

OD 1.5: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers.

Begin 2022 is een strategische cirkel diagnostiek en inschaling opgestart. Deze cirkel heeft zich gebogen over een vernieuwde visie in verband met inschaling en diagnostiek binnen het geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, Vroeg en Nabij. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

Het steunpunt Mens en Samenleving of kortweg SAM blijft ons eerste aanspreekpunt voor gerichte praktijkondersteuning voor organisaties en sociale professionals in jeugdhulp, personen met een beperking, welzijnswerk, opbouwwerk en schuldbemiddeling, maar heeft ook een rol op te nemen in bredere, intersectorale ontwikkelingen. Het steunpunt kreeg in 2022 bijvoorbeeld een versterkte rol in het intersectoraal traject onlinehulp via het project VV114 'Digitale hulpverlening – kwaliteitsbevordering' (zie OD 1.4). De beleidsuitgaven voor het steunpunt worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

Beleid wetenschappelijk onderbouwen is cruciaal om gericht efficiënte en effectieve beleidskeuzes te kunnen maken. Hiervoor wordt onder andere beroep gedaan op het Steunpunt WVG. Op 30 juni 2022 eindigde het eerste werkjaar van het Steunpunt WVG (SWVG). In het najaar is het eerste werkjaar via de centrale stuurgroep geëvalueerd. Globaal verloopt alles goed. Het tweede werkjaar van het SWVG ging van start op 1 juli 2022. Daarbij werden de onderzoeken met de vaste werkingsmiddelen besteld alsook een aantal extra onderzoeken. We verwijzen hiervoor naar de specifieke toelichtingen onder ISE's waarbinnen ze opgevolgd worden. De beleidsuitgaven voor het steunpunt worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

OD 1.6: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen

2022 was een druk jaar, voornamelijk op het vlak van het EU-beleid en de voorbereidingen van het Belgische voorzitterschap van de EU in 2024. Eind 2022 startten reeds de gesprekken aangaande de inhoudelijke componenten van de geplande conferenties.

Voor wat het EU-beleid op het vlak van Volksgezondheid betreft, hebben we veel aandacht besteed aan belangrijke dossiers binnen de Raad van Ministers. Het gaat onder meer over de aanname van de Raadsaanbeveling voor kankerscreenings en de Raadsconclusies over vaccinaties. Verder volgen wij nauwgezet de discussies op over de European Health Data Space. Op het vlak van Sociaal Beleid volgen we o.a. de aanpassing van de

Barcelonadoelstellingen inzake kinderopvang en onderwijs van jonge kinderen op. Daarnaast werd uitvoering gegeven aan de recurrente opdrachten binnen de EU-werkzaamheden.

In januari 2022 ondertekenden we het Memorandum of understanding tussen Vlaanderen en Taiwan. Dit memorandum bundelt alle bestaande overeenkomsten (dus ook die van WVG) binnen één Vlaams memorandum of understanding. Zo werd er een online expertmeeting georganiseerd rond de aanpak van Covid-19 in Vlaanderen en Taiwan. Ook met Chili werd de bestaande samenwerking verdergezet op het vlak van ouderenbeleid. Dit zal verdergezet worden in 2023. Verder waren er nog contacten met de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) onder andere de stand van zaken rond de Coronapandemie en optimale vervolgstappen. Er is ook een samenwerking opgezet m.b.t. Zorgzame Buurten. Het nieuwe Vlaams-Tsjechische Samenwerkingsakkoord ging van start. Ook met andere landen waren er bilaterale contacten (Nederland, Duitsland, Verenigde Staten, ...).

De beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

OD 1.7: We onderzoeken manieren om slapende reserves te activeren

Deze doelstelling wordt opgenomen in het kader van het nieuwe opvolgings- en verantwoordingskader voor subsidies. In 2022 is de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) gefinaliseerd. Hierin krijgt ook de reserve-opvolging en -aanwending een plaats. Op die manier sluiten we met onze aanpak aan bij het VO-brede pad, wat consistentie impliceert, zeker voor voorzieningen die integraal werken en tegelijkertijd gevat worden door de regelgeving van meer dan één agentschap, zelfs meer dan één beleidsdomein. De regelgeving gaat in vanaf 2023. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	6.445	21.980	21.714	6.774	13.917	12.896
Toe-lagen IS	25	25	25	25	25	25
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	6.470	22.005	21.739	6.799	13.942	12.921

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgavenartikelen**GB0-1GCF2BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING****Korte inhoud begrotingsartikel:**

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de ondersteuning en de ontwikkeling van het beleid. Dit gebeurt vooreerst door middel van communicatie over het gevoerde beleid en ten aanzien van de welzijns- en gezondheidssector en informatieverstrekking en congressen. Verder worden de adviesraden Technische Commissie Brandveiligheid en de Adviserende Beroepscommissie van het beleidsdomein ondersteund. Er gaan subsidies naar de Vlaamse Ouderenraad, het Centrum voor Diagnostiek en het Steunpunt Mens en Samenleving (SAM vzw).

Met deze middelen gebeurt ook de opvolging van en de participatie aan het internationale en Europese beleid. Het laten uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is een andere bestemming van de middelen met daarbij de subsidie aan het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Ten slotte zijn er de subsidies van innoverende projecten in het kader van Flanders' Care, subsidies in het kader van autisme en de subsidiëring van projecten online hulpverlening.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitoverschrijdende impact heeft, meer bepaald:

- OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen;
- OD 1.4: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care;
- OD 1.5: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers;
- OD 1.6: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	6.445	21.880	21.714	6.774	13.817	12.896

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '2e BA' en '2e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 107 keuro VAK en VEK toegevoegd voor de uitvoering van de koopkracht- en kwaliteitsmaatregelen van het vijfde en zesde Vlaams intersectoraal Akkoord voor de non/social profit voor het Steunpunt Mens en Samenleving (SAM vzw);
- Er werd 181 keuro VAK en VEK toegevoegd voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex;
- Er werd 13.405 keuro VAK en 6.004 keuro VEK herverdeeld voor het relanceproject Vlaamse Veerkracht 144 Zorgzame buurten: versterken van buurtgerichte lokale initiatieven;
- Er werd 550 keuro VAK herverdeeld voor het relanceproject Vlaamse Veerkracht 116 Elektronisch patiëntendossier: geïntegreerd zorg- en ondersteuningsplan;

- Er werd 500 keuro VAK en 139 keuro VEK herverdeeld voor het relanceproject Vlaamse Veerkracht 114 Digitale hulpverlening: kwaliteitsbevordering;
- Er werd 500 keuro VAK en VEK herverdeeld van begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT voor digitaliseringsinitiatieven voor de zorgsector;
- Er werd 192 keuro VAK en VEK herverdeeld van begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT voor de Vlaamse Ouderenraad;
- Er werd 80 keuro VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GEF2MA-WT voor integrale jeugdhulp.

Het VAK-budget werd voor 99,2% benut.

GB0-1GCF2BY-IS – EVA VASGAZ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het EVA Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ). Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begrotingsuitvoering van het EVA VASGAZ.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft, meer bepaald OD 1.3 We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	25	25	25	25	25	25

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft de jaarlijkse toelage aan het EVA VASGAZ.

GB0-1GCF4BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel wordt gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek waarbij externe partners voor cofinanciering zorgen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	100	0	0	100	0

Inhoudelijke toelichting:

Er waren in 2022 geen onderzoeksprojecten die gefinancierd werden door externe partners zodat geen nieuwe uitgaven werden voorzien. De 100 keuro middelen zijn het

resultaat van ontvangsten uit het verleden i.v.m. cofinanciering van wetenschappelijk onderzoek en de aanmaak en verspreiding van publicaties.

1.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ)

Omschrijving

Het Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ) heeft als missie het bevorderen en regelen van de samenwerking op het vlak van gegevensdeling, zowel tussen de actoren in de zorg met het oog op de verbetering van de kwaliteit van zorg, als tussen actoren in de zorg en de administratie om zorggebruikers op een administratief vereenvoudigde wijze rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving inzake de Vlaamse sociale bescherming en de zorgverzekering. VASGAZ wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit vierentwintig leden met aantoonbare deskundigheid, met inbegrip van een voorzitter en een ondervoorzitter, en met behoud van de toepassing van artikel 18, §2 van het Kaderdecreet, daarnaast wonen ook een vertegenwoordiger van de dienstenintegratoren eHealth en Vlaamse Dienstenintegrator de vergaderingen met raadgevende stem bij. Het Agentschap heeft geen eigen personeel. De diensten worden door het personeel van het beleidsdomein WVG geleverd.

Ontvangsten

Het agentschap beschikt over een toelage van 25 keuro.

Uitgaven

Het agentschap heeft voor 3 keuro uitgaven gerealiseerd.

2. ISE Armoedebeloid

We verwijzen naar de BBT Armoedebestrijding voor de toelichting.

3. ISE Welzijnswerk

Hier worden de middelen voor het beleid rond welzijnswerk opgenomen. Welzijnswerk is een brede term die het beleid omvat dat zich richt tot alle zorgvragers met een brede welzijnsvraag. Concreet gaat het om het algemeen welzijnswerk, het algemeen welzijnsbeleid en het lokaal sociaal beleid. Ook de uitvoering van het decreet van 5 oktober 2017 houdende de werk- en zorgtrajecten maakt deel uit van het welzijnswerk. Dat geldt ook voor het vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Toegankelijkheid

OD 1.1: We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten

In 2022 hebben we verder uitvoering gegeven aan de acties binnen het actieplan Sterk Sociaal Werk. Op 5 mei 2022 ging de Sociaalwerkconferentie door. Rode draden doorheen het programma waren (1) diversiteit, (2) impactevaluatie, (3) nabijheid en COVID-19, (4) politiserend werken, (5) sociaal werk op de eerste lijn en (6) identiteit en positie van het sociaal werk. Tijdens de conferentie werd ingezet op het versterken van de verbinding tussen sociaal werkers onder andere door het delen van goede praktijken. Daarnaast werd ook een tussentijdse evaluatie van het actieplan gemaakt. Socius vzw lanceerde er onder meer hun publicatie rond politiserend werken. De resultaten van het project rond impactevaluatie en sociaal werk op de eerste lijn werden voorgesteld.

Naar jaarlijkse gewoonte werd in maart 2022 World Social Work Day gevierd. In de verschillende regio's zetten de regionale platformen events op onder de titel 'sociaal werk doet ertoe'. Op Vlaams niveau liep – via sociale media – ook een campagne 'cijfers om trots op te zijn' waarin praktijkwerkers hun concrete sociaalwerkpraktijk en de meerwaarde daarvan in de kijker zetten.

Het actieplan Sterk Sociaal Werk heeft een looptijd tot eind 2024. In het najaar van 2022 zijn de speerpunten voor de komende periode bepaald. Concreet zal ingezet worden op (1) krapte op de arbeidsmarkt, (2) rechtvaardige duurzaamheid, (3) een Europese Sociaalwerkconferentie in kader van het Belgisch EU voorzitterschap in 2024, (4) verhogen van het maatschappelijk draagvlak en (5) positie van sociaal werk op de eerste lijn.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD We versterken het sociaal werk in haar basisopdrachten' worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT

OD 1.2: We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder

In 2022 zetten we verder in op het versterken van de eigen krachten en mogelijkheden van de burger en zijn omgeving, onder meer via de subsidiëring van LUS vzw, BurgersAanZet, het Platform Zelfzorg Oost-Vlaanderen en Trefpunt Zelfhulp. Deze organisaties zetten mee in op het vlak van het realiseren van vermaatschappelijking van de sociale hulp- en dienstverlening. Deze beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

Daarnaast zetten we blijvend in op het valoriseren van vrijwilligerswerk door onder meer de subsidiëring van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en meer dan 150 organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk binnen het domein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk heeft in 2022 gewerkt aan de voorbereiding van een nieuwe crisiswebsite ter vervanging van het platform help-de-helpers dat ontstaan was

tijdens de COVID-19-crisis. De nieuwe website heeft als doel snel inzetbaar te zijn tijdens toekomstige crisissituaties en daarbij het beschikbare vrijwillige engagement ten volle te benutten. Afstemming met andere actoren betrokken in noodsituaties is daarin heel belangrijk, waardoor we vooral daarop hebben ingezet in 2022, alvorens de website te lanceren in 2023. Deze beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EB-WT.

OD 1.3: We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren

In 2022 zetten we verder in op de uitrol van de samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO). Naast de oorspronkelijk gesubsidieerde 27 GBO-samenwerkingsverbanden, ondersteunden we bijkomend 31 samenwerkingsverbanden om zo de uitrol van het GBO over heel Vlaanderen te realiseren. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (ondersteuning buurtwerk, VV 149). We lanceerden de online community (onder beheer van SAM vzw), waar goede praktijken en kennis kunnen uitgewisseld worden tussen de samenwerkingsverbanden. Hier werd in 2022 intens gebruik van gemaakt. Daarnaast hebben de GBO-projecten gebruik gemaakt van procesbegeleiding via Service Design bureau (opvolging aanbod door VVSG). Het Steunpunt WVG heeft de globale werking van de GBO-samenwerkingsverbanden geëvalueerd en de bevindingen over de efficiëntie en effectiviteit van de samenwerkingsverbanden GBO verwerkt in een rapport. Het onderzoek werd afgerond in oktober 2022.

Ook de pilootprojecten met betrekking tot specifieke doelgroepen volgden we in 2022 verder van nabij op. Het gaat hier over onder andere 'GBO voor jongeren met een handicap-specifieke nood of met leer- en opvoedingsproblemen', 'GBO voor personen met een betalingsachterstand bij de Vlaamse Zorgkas', ... Het proefproject 'GBO advies welzijn' (daarvoor niet-toeleidbaren) eindigde op 31 december 2022. We troffen de nodige voorbereidingen om deze onthaaltrajecten voor mensen met een advies welzijn te verduurzamen. De regelgeving van het hernieuwde werk-zorgdecreet, waar onder andere de bepalingen rond gegevensdeling voor toeleiding naar het vrijwillig aanbod geïntegreerd breed onthaal werden in opgenomen, zal in voege gaan op 1 juli 2023. De projectduur van het project 'GBO voor jongeren met een handicap-specifieke nood of met leer- en opvoedingsproblemen' werd verlengd zonder bijkomende middelen tot 31 december 2022 om de samenwerking met de scholen, onderwijsactoren en VAPH-ondersteuning te bestendigen opdat ze vlot kunnen toeleiden naar het GBO-aanbod dat in functie van brede vraagverheldering en ondersteuning de kwetsbare jongeren tot hun recht laten komen. De beleidsuitgaven voor voormelde acties worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT. Op 1 maart 2022 is het project 'GBO nabestaanden' gestart. Via dit project trachten de GBO-kernactoren een beter zicht te krijgen op de noden en behoeften van de doelgroep nabestaanden zodat ze hierop beter kunnen inspelen. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (ondersteuning buurtwerk, VV 149).

We investeerden ook extra in de uitbouw van de GBO-samenwerkingsverbanden in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Het project 'welzijn op school' ontwikkelt zich in Jette, Koekelberg en Anderlecht. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (ondersteuning buurtwerk, VV 149).

Om de extra hulpvragen ten gevolge van de instroom van mensen op de vlucht uit Oekraïne te ondersteunen, werd een extra éénmalige subsidie toegekend aan de lokale besturen die de regie hebben over deze samenwerkingsverbanden.

De beleidsuitgaven voor deze actie worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

OD 1.4: We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk*Meewerken aan een krachtig algemeen welzijnswerk*

We zetten een duurzame samenwerking op tussen het Vlaams Apothekers Netwerk, de CAW's en de lokale besturen via het project CAVAsa. Het doel is dat apothekers en CAW's elkaars rol kunnen versterken om psychosociale noden van burgers – en in het bijzonder de problematiek van familiaal geweld – snel te detecteren, bespreekbaar te stellen en om gepaste hulp aan te bieden. De eerste projectperiode liep af op 28 februari 2022. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (zorgzame buurten – rol van apothekers als aanspreekpunt welzijnsvragen in de buurt, VV143). In functie van de verdere uitrol van CAVAsa naar alle eerstelijnszones, hebben we extra middelen toegekend voor de periode van 1 oktober 2022 tot en met 30 april 2023.

In 2022 hebben een aantal crisissen ervoor gezorgd dat er bijkomende middelen vrijgemaakt zijn voor de CAW's. Om de impact van de energiecrisis op het psychosociaal welzijn te ondervangen, zijn de CAW's van 1 september 2022 tot en met 31 december 2024 tijdelijk versterkt met in totaal 29,28 voltijds equivalenten. Bij invallen op de Borealis- en BASF-site werd in de zomer 2022 een grote groep slachtoffers van mensenhandel aangetroffen. Om de opvang en begeleiding van deze slachtoffers te verzekeren, werden extra éénmalige middelen vrijgemaakt om CAW Antwerpen, CAW Oost-Vlaanderen en Payoke vzw te versterken. Naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne, tot slot, hebben we vanaf maart 2022 de 11 CAW's versterkt voor een aanbod psychosociale eerstelijns hulp voor mensen op de vlucht uit Oekraïne en hun directe sociale omgeving. Dit aanbod werd voorzien voor een contingent van 2.700 personen. Deze doelstelling werd ruimschoots bereikt (met ondertussen meer dan 3.500 bereikte personen), waardoor we deze versterking in 2023 in de vorm van een tweede projectjaar zullen verderzetten.

Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

We volgen de doelstellingen uit het Strategisch Plan 'Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden' nauwgezet op.

Om maximaal te kunnen inzetten op het beperken van recidive en het bevorderen van re-integratie moet vanaf de start van de detentie gewerkt worden aan een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van de gedetineerde. Hiervoor is een project lopende ter optimalisering van de praktijken van de verschillende diensten die een opdracht hebben met betrekking tot het onthaal van gedetineerden opdat noden en behoeften vroegtijdig kunnen worden gedetecteerd. Met betrekking tot het inzetten op herstel en het versterken van de sociale netwerken is binnen de CAW's een project lopende. Tot slot is ook het project lopende inzake de ontwikkeling en implementatie van het hulp- en dienstverleningsplan. Dit wordt getrokken door SAM vzw. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

Het federale Masterplan III 'Detentie en internering in humane omstandigheden' zorgde voor een uitbreiding van de detentiecapaciteit. Dit heeft een directe impact op de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, waardoor we het hulpaanbod van de CAW's in de gevangenissen hebben versterkt tot eind 2024. De inzet van deze middelen worden nauwgezet gemonitord zodat indien nodig ook tijdig kan worden bijgestuurd.

Bestrijding van seksueel geweld

In de uitvoering van het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld hebben we in 2022 meegewerkt aan een actualisatie van het plan. In dit kader hebben we ons geëngageerd tot een aantal bijkomende acties. In 2022 werden opnieuw een aantal campagnes in de

markt gezet met als doel preventie van en sensibilisering over seksueel geweld. We hebben ook stappen gezet om doelgroepgericht vorming aan te bieden over seksualiteit, het aanleren van grenzen en seksueel geweld. Om een luisterend oor te bieden aan slachtoffers, daders en naasten zijn verschillende chatlijnen actief. Om meer bekendheid te genereren voor deze hulplijnen werden campagnes op Instagram, Facebook en Twitter gelanceerd (bv. bekendmaking 1712, Stop it Now). We zorgen er ook voor dat deze hulplijnen breed gekend gemaakt worden via de media. We hebben voor Stop it Now! een extra financiering toegekend om ook de naasten van de doelgroep te kunnen ondersteunen. We zijn ook blijven inzetten op het versterken van de professionals, onder meer door het aanreiken van bepaalde tools ter ondersteuning.

We werken aan de actualisatie van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap over de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik die getrokken wordt door collega-minister bevoegd voor Justitie en Handhaving. Met het onderzoek 'Evaluatie van het bestaande hulpverleningslandschap inzake hulp- en dienstverlening aan plegers en potentiële plegers van seksueel grensoverschrijdend gedrag', uitgevoerd door het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin willen we nagaan waar extra noden zitten en onderzoeken op welke manier het aanbod kan worden geoptimaliseerd. Dit onderzoek werd begin 2023 afgerond. Er lopen daarnaast nog een aantal zeer concrete projecten gericht op daders zoals het project rond 'Contextueel herstel bij (potentiële) plegers van seksueel geweld' uitgevoerd door Universitair Forensisch Centrum (UFC). Dit project is van start gegaan op 15 december 2021 en loopt tot en met 31 december 2026.

Een zeer specifieke vorm van seksueel geweld is vrouwelijke genitale verminking. De organisatie GAMS ontving een subsidie om rond dit thema sensibiliseringsacties en vorming te organiseren. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (versterking aanpak intra-familiaal geweld – bewustmakingscampagnes, VV142).

Alle andere beleidsuitgaven voor 'OD 1.4: We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk' worden aangerekend op begrotingsartikel GB0 -1GCF2EA-WT.

SD 2: Innovatie

OD 2.1: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp en een kwaliteitsvolle telehulp een gevalideerde plaats geven

Zie OD 1.4 'We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk', *Bestrijding seksueel geweld* voor de realisaties in verband met de hulplijnen.

SD 3: All policies

OD 3.1: We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig

In 2022 hebben we - in samenwerking met mijn collega-minister bevoegd voor Werk en Sociale economie – gewerkt aan een hernieuwd decreet betreffende de werk-zorgtrajecten. Het decreet werd bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 8 juli 2022. In navolging werden de bepalingen uit het decreet geconcretiseerd in een uitvoeringsbesluit, dat definitief goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering op 18 november 2022. Sindsdien werken we aan de operationalisering van de nieuwe regelgeving, opdat de desbetreffende bepalingen in voege kunnen treden op 1 juli 2023 (geïntegreerd breed onthaal, activeringstrajecten) en 1 januari 2024 (arbeidsmatige activiteiten). Eind november 2022 hebben we in dat kader een mandaatoproep gelanceerd voor de Samenwerkingsverbanden Zorg.

Daarnaast zijn de werkzaamheden gestart voor de ontwikkeling van een digitaal loket voor de erkenning, opvolging en subsidiëring van arbeidsmatige activiteiten.

SAM vzw heeft, in het kader van de ondersteuning van de casemanagers zorg, onder andere vorming, intervisie, kennisdeling en informatie-uitwisseling georganiseerd.

De beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	123.776	148.860	147.980	123.776	146.997	145.105
Toe-lagen IS	1.748	1.838	1.838	1.748	1.838	1.838
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	125.524	150.698	149.818	125.524	148.835	146.943

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

3.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Ontvangstenartikelen

GB0-9GCFAEA-OW – WELZIJNSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel dient voor de ontvangsten uit terugvorderingen van subsidies in het kader van welzijnswerk. Terugvorderingen doen zich voor als een subsidie niet of onvoldoende inhoudelijk of financieel wordt verantwoord.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	120	0	0

BU	317	0	0
-----------	-----	---	---

Inhoudelijke toelichting:

Er werden in 2022 meer niet verantwoorde subsidies terugbetaald dan geraamd.

GB0-9GCFAEA-WT – WELZIJSWERK**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel heeft een zuiver technisch karakter en is gekoppeld aan begrotingsartikel GB0-9GCFAEA-OW. Het dient om waardeverminderingen op ontvangsten te boeken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	0	0	0
BU	-5	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd in 2022 voor 5 keuro aan waardeverminderingen op ontvangsten geboekt.

Uitgavenartikelen**GB0-1GCF2EA-WT – WELZIJSWERK****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het welzijnswerk kan onderverdeeld worden in het algemeen welzijnswerk, het algemeen welzijnsbeleid en het lokaal sociaal beleid.

Het algemeen welzijnswerk omvat het nulde- en eerstelijns welzijnswerk: de centra voor algemeen welzijnswerk, de centra voor teleonthaal en de opvang en begeleiding van verkeersslachtoffers. De CAW's en de centra voor teleonthaal worden erkend en gesubsidieerd. Er zijn middelen opgenomen voor subsidies aan de CAW's voor sociaal tolken. Voor de ondersteuning van de opvang en begeleiding van verkeersslachtoffers wordt Rondpunt vzw gesubsidieerd.

In het kader van het lokaal sociaal beleid wordt een subsidie toegekend aan VGC, VVSG en Burgers Aanzet. Er worden ook financiële incentives gegeven aan lokale besturen voor samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal.

Daarnaast worden werkingssubsidies verleend aan Sociaal.Net, Trefpunt Zelfhulp vzw, Vakantiehuis Home Fabiola, FARA vzw, Lus vzw, Moderator vzw, Payoke vzw en SOM vzw. Op dit artikel zijn ook de middelen opgenomen voor de subsidiëring van de werk- en zorgtrajecten. Ook de stimulering van een inclusief lokaal ouderenbeleid en de beleidsparticipatie van ouderen, de subsidiëring van projecten voor algemeen welzijnsbeleid en projecten met de netto opbrengst van de winst van de Nationale Loterij hebben hier een plaats.

Ten slotte omvat het welzijnswerk de schuldhulpverlening met de subsidiëring van de samenwerkingsverbanden van instellingen voor schuldbemiddeling.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 Toegankelijkheid en SD 3 All policies, meer bepaald:

- OD 1.1 We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten;
- OD 1.2 We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder;
- OD 1.3 We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren;
- OD 1.4 We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk;
- OD 3.1 We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	121.783	146.862	145.997	121.783	144.999	143.122

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '2e BA' en '2e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 7.073 keuro in VAK en VEK aan het begrotingsartikel toegevoegd voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex;
- Er werd voor een totaal van 8.210 keuro VAK en VEK herverdeeld voor de uitvoering van de maatregelen voor koopkracht en kwaliteit van het vijfde en zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de non/social profit;
- Er werd 347 keuro VEK herverdeeld voor het coronaproject Kwetsbare kinderen en jongeren;
- Er werd 478 keuro VEK herverdeeld voor het relanceproject Vlaamse Veerkracht 138 Opvolging actieplan mentaal welzijn voor de versterking van de telefonische en onlinehulpverlening;
- Er werd 130 keuro VAK en 129 keuro VEK herverdeeld voor het relanceproject Vlaamse Veerkracht 143 Zorgzame buurten: rol van apothekers als aanspreekpunt welzijnsvragen in de buurt;
- Er werd 3.600 keuro VAK en 2.197 keuro VEK herverdeeld voor het relanceproject Vlaamse Veerkracht 149 Ondersteuning buurtwerk;
- Er werd 200 keuro VAK en 8 keuro VEK herverdeeld voor het relanceproject Vlaamse Veerkracht 142 Versterking aanpak intra-familiaal geweld – bewustzijns campagnes;
- Er werd 2.733 keuro VAK en 2.278 keuro VEK herverdeeld voor het Noodfonds Oekraïne – Eerstelijns ondersteuning Welzijn CAW;
- Er werd 3.825 keuro VAK en 3.188 keuro VEK herverdeeld voor het Noodfonds Oekraïne – Regierol lokale besturen Geïntegreerd Breed Onthaal;
- Er werd 500 keuro VAK en VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor digitaliseringsinitiatieven in de zorgsector;
- Er werd 192 keuro VAK en VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor de subsidie aan de Vlaamse Ouderenraad;

Het VAK-budget werd voor 99,4% benut.

Er werd 1.877 keuro VEK niet benut onder andere door de langere looptijd van de projecten, waardoor het VEK gespreid werd en er in 2022 minder nodig was.

GB0-1GCF2EB-WT – VRIJWILLIGERSWERK**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet bevat de subsidies aan de erkende organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk. Bij een aantal organisaties werden GESCO-projecten geregulariseerd.

Binnen dit begrotingsartikel is ook een subsidie opgenomen voor vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 3.1 Toegankelijkheid, meer bepaald:
OD 1.2 We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	1.993	1.998	1.983	1.993	1.998	1.983

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 5 keuro VAK en VEK toegevoegd voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex.

GB0-1GCF2EY-IS – VDAB**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Voor de werk- en zorgtrajecten is de VDAB aangeduid als de Casemanager Werk. VDAB begeleidt samen met de Casemanagers Zorg de activeringstrajecten. De financiering van de Casemanager Werk wordt gedeeld door het beleidsdomein Werk en Sociale Economie en het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het gaat hier om de middelen die elk jaar worden uitbetaald aan de VDAB voor haar taak als Casemanager Werk.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 3 All policies, meer bepaald:
OD 3.1 We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	1.748	1.838	1.838	1.748	1.838	1.838

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 90 keuro VAK en VEK toegevoegd voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex.

4. ISE Vlaams intersectoraal akkoord

De Vlaamse Regering en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers van de Vlaamse social/non-profitsectoren uit de private en publieke sector sluiten meerjarige intersectorale sociale akkoorden ("VIA", Vlaams Intersectoraal Akkoord). In deze intersectorale akkoorden worden maatregelen afgesproken rond de verhoging van de koopkracht van de personeelsleden, de verbetering van de kwaliteit van het werken en de uitbreiding van het aanbod.

De maatregelen die in VIA zijn afgesproken, worden omgezet in regelgeving door de bevoegde administraties van de betrokken beleidsdomeinen en in collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's) en protocollen/akkoorden door de sociale partners van de Vlaamse social/non-profitsectoren.

VIA-5 liep van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020. De meeste van de daarin afgesproken maatregelen (bijvoorbeeld betreffende de verhoging van de koopkracht), zijn in 2020 op kruissnelheid gekomen of in werking getreden. Al deze maatregelen zijn, waar nodig, omgezet in regelgeving door de bevoegde administraties van de betrokken beleidsdomeinen. Het VIA-6-akkoord werd afgesloten in 2021 tussen de sociale partners en de Vlaamse Regering en loopt van 2021 tot 2025. Dit akkoord wordt uitgevoerd vanaf 2021.

4.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.2: We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) 6 uit

We hebben het VIA-6-budget voor 2022, inclusief indexeringen, verdeeld over de betrokken administraties. We volgen ook vanuit een coördinerende opdracht de uitvoering op van VIA-6 door de entiteiten vanuit de betrokken beleidsdomeinen en sociale partners. Daarnaast volgen we eveneens het actieplan (zij-)instroom en retentie van personeel in de zorg en -welzijnssectoren op (zie beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Algemeen gezondheidsbeleid). Onder meer volgende acties zijn opgestart: uitbreiding kwalificerende sectorale opleidingen, structureel instroomkanaal, campagne rond branding, intakeplatform ...Tot slot loopt een wetenschappelijk onderzoek rond multi-inzetbaarheid van personeel in de VIA-sectoren uitgevoerd door Steunpunt WVG.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD Uitvoering VIA-6' worden aangerekend op begrotingsartikels CB0-1CBG2AI-PR en CB0-1CBG2AB-PR.

4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	47.538	124.335	124.002	47.538	114.606	113.854

Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	47.538	124.335	124.002	47.538	114.606	113.854

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

4.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgavenartikelen**GB0-1GCF2FA-WT – VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel zijn kredieten opgenomen voor de gedeeltelijke uitvoering van VIA-4, VIA-5 en VIA-6. Het gaat om subsidies aan Verso, VIVO en het Sociaal Fonds voor de non-profit voor de private sector. Daarnaast zijn er subsidies aan de Gemeenschappelijke Sociale Dienst voor de Lokale Besturen voor Vlaanderen en aan de VVSG voor de publieke sector. De betaling van de middelen voor VIA-4, VIA-5 en VIA-6 aan de personeelsleden, gefinancierd door de sociale maribel gebeurt door de sociale fondsen sociale maribel. Hiervoor worden subsidies toegekend. De middelen voor de tweede pensioenpijler ter uitvoering van VIA-4 en VIA-5 staan eveneens op dit artikel.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 Kwaliteit, meer bepaald:
OD 1.2 We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) 6 uit.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	47.538	124.335	124.002	47.538	114.606	113.854

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '2e BA' en '2e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 26.715 keuro VAK en VEK herverdeeld voor de uitvoering van de maatregelen voor koopkracht en kwaliteit van het vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de non/social profit;
- Er werd 37.191 keuro VAK en VEK herverdeeld voor de uitvoering van de maatregelen voor koopkracht en kwaliteit van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de non/social profit;
- Er werd 2.891 keuro VAK en VEK herverdeeld voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex;

- Er werd 10.000 keuro VAK en 271 VEK toegevoegd voor een subsidie aan het Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de social profit in het kader van het actieplan (zij-)instroom en retentie van personeel in de zorg- en welzijnssectoren.

Er werd 752 keuro VEK niet benut omdat een aantal subsidies een langere looptijd hadden, waardoor het VEK gespreid werd en er in 2022 minder nodig was.

VI. BELEIDSVELD GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

1. ISE Algemeen gezondheidsbeleid

Dit structurelement omvat diverse uitgaven die bij geen of bij meerdere van de andere structurelementen van het beleidsveld Gezondheids- en Woonzorg aanleunen.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden

We hebben in 2022 sterk ingezet op het promoten van werken in de zorg- en welzijnssector via het actieplan (zij-)instroom, gelinkt aan VIA-6.

Essentieel is het versterken van de instroom van personeel o.a. via zij-instroom en aangepaste opleidingen. We hebben bestaande opleidingstrajecten voor zij-instromers binnen de vormingsfondsen versterkt en uitgebreid naar andere sectoren. Een voorbeeld hiervan is project 3030. Dankzij dit project kunnen niet-verzorgende personeelsleden die al in de sector gezinszorg werken, zich omscholen tot verzorgende-zorgkundige.

We werkten ook aan een structureel kanaal voor instroom en opleiding binnen de Vlaamse en geregionaliseerde zorg- en welzijnsvoorzieningen. Hierdoor krijgen deze voorzieningen de mogelijkheid om voor de functie van verzorgende/zorgkundige, logistiek assistent/logistiek medewerker in de zorg, kinderbegeleider en opvoeder/begeleider/persoonsbegeleider werknemers tewerk te stellen, die (nog) niet gekwalificeerd zijn om dit beroep uit te oefenen. Doel is om via begeleiding en coaching op de werkvloer door de werkgever samen met een centrum voor Volwassenonderwijs de medewerker toe te leiden naar een kwalificatie. Essentieel voor het welslagen van het opleidingstraject van de werknemer in het kader van het structureel instroomkanaal is de ondersteuning op de werkvloer. De werkgever ontvangt een vergoeding per coachings- en begeleidingstraject op de werkvloer voor de werknemers in opleiding richting één van bovenstaande kwalificaties in het kader van het structureel instroomkanaal. We voorzien de opstart in 2023.

We hebben gewerkt aan een nieuwe branding die representatief is voor het volledige beleidsdomein WVG. 'Careër' zal de nieuwe merknaam worden, een samentrekking van de Engelse woorden care (zorg) en carrière (carrière). Aanvullende op deze branding wordt een intakeplatform vormgegeven om iedereen die getriggerd is door zorg en welzijn zo laagdrempelig mogelijk toe te leiden naar onze sectoren, opleidingen en beroepen. De eerste focus zal liggen op 6 knelpuntberoepen (verpleegkundige, verzorgende, zorgkundige, kinderbegeleider, persoonsbegeleider en logistiek medewerker) en de toeleiding naar een opleiding of job. We voorzien de lancering van de nieuwe campagne en het bijhorende digitale platform begin 2023.

Samen met de hogescholen is overleg (najaar 2022) en een pilootproject (begin 2023) gestart tot vormgeven van een opleiding voor zorgkundige tijdens of na de bacheloropleiding ergotherapie. Het doel is om studenten hoger onderwijs binnen of aanvullend aan hun gekozen bacheloropleiding gezondheidszorg of sociaal-agogisch werk de mogelijkheid te bieden om zo'n mini-opleiding te volgen en zo ook tijdens hun studies of na hun studies het visum als zorgkundige te verwerven. Dit geeft mogelijkheden om aan de slag te gaan tijdens de opleiding als jobstudent zorgkundige, dit zorgt er ook voor dat wie eventueel de bacheloropleiding niet afwerkt, nog steeds inzetbaar is in zorg en welzijn. Daarnaast geeft het ook mogelijkheden in kader van levenslang leren en zorgen

we er zo voor dat afgestudeerde bachelors uit de domeinen gezondheidszorg en sociaal agogisch werk op een vlotte manier een visum als zorgkundige kunnen behalen en in het werkveld dan een aantal handelingen kunnen én mogen stellen.

Naast het inzetten op instroom en opleiding, onderzoeken we ook of en hoe innovatieve werkvormen tekorten kunnen opvangen. Hiervoor lopen verschillende onderzoeken over onder andere de multi-inzetbaarheid van personeel over sectoren heen (Steunpunt WVG) en de taaksplitsing bij kinderbegeleiders en opvoeders (VIONA).

We zijn ook gestart met het onderzoeken van de mogelijkheden rond economische migratie via een denktank economische migratie en het aantrekken van meer mannelijke arbeidskrachten in de kinderopvang.

We hebben het erkenningsproces voor zorgberoepen geoptimaliseerd en gedigitaliseerd. Het e-loket is beschikbaar gemaakt voor alle burgers (dus ook bijvoorbeeld artsen specialisten in opleiding) en het portaal commissieleden is in gebruik genomen door meer dan 80% van alle erkenningscommissies. Stelselmatig hebben we verbeteringen aangebracht aan de werking van eCad (federale databank van beroepsbeoefenaars), het e-loket en het portaal commissieleden. Deze verbeteringen zijn erop gericht het portaal gebruiksvriendelijker te maken voor de commissieleden, de communicatie naar kandidaten efficiënter te laten verlopen door het opzetten van een automatische interface tussen het e-loket en eCad voor het universitaire team.

Rekening houdend met het aantal artsen en tandartsen per specialisme die binnen het federale quotum vallen, kunnen we samen met collega-minister bevoegd voor onderwijs via subquota de zorgvraag en het zorgaanbod in Vlaanderen beter op elkaar afstemmen. De Vlaamse Regering heeft zo, op basis van de adviezen van de Vlaamse planningscommissie, voor het eerst sinds het deze bevoegdheid heeft de subquota voor het afstudeerjaar 2025 voor arts-specialisten en tandarts-specialisten bepaald. De Vlaamse Planningscommissie bracht in 2022 ook adviezen uit over de subquota voor het jaar 2026. Het ontwerp besluit Vlaamse Regering over de subquota voor 2026 is in opmaak.

De beleidsuitgaven voor OD 1.1. worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

OD 1.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken het beleids- en praktijkimpact

Vlaanderen beschikt momenteel niet over actuele gegevens met betrekking tot de vraag naar en het aanbod van zorgprofessionals. We gaan momenteel na hoe we dat hiaat kunnen wegwerken. De verdere uitbouw van het ZorgAtlas-platform speelt hier een centrale rol in. Daarnaast zijn we voor het afstemmen van de vraag naar en het aanbod van arts-specialisten en tandarts-specialisten gestart met de ontwikkeling van een datamodel in Python. Via dit datamodel zullen we de Vlaamse planningscommissie kunnen voorzien van relevante en actuele data opdat gepaste subquota geadviseerd kunnen worden. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

SD 2: All policies

OD 2.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst

Gezien de voorziene fusie van het agentschap Zorg en Gezondheid met het departement WVG zal dit in 2023 worden opgenomen.

OD 2.2: We investeren in bilateraal overleg en samenwerking met andere Europese regio's

Vlaanderen is van 22 tot 24 mei 2023 gastheer van de International Conference on Integrated Care (ICIC). We zijn in 2022 de voorbereiding gestart voor de inhoudelijke organisatie van deze internationale conferentie. Hiervoor werd in Vlaanderen een uitgebreid belanghebbendetraject met de verschillende sectoren en de nieuwe structuren in de eerste lijn (zorggraden en VIVEL) opgezet om zoveel mogelijk draagvlak voor deze belangrijke conferentie te creëren en deelname aan dit belangrijke event te stimuleren bij de brede eerste lijn. Visit Flanders Convention Bureau werd actief bij dit traject betrokken om de impact van deze conferentie te vergroten binnen de Vlaamse, en bij uitbreiding, Belgische context. De beleidsuitgaven voor de inhoudelijke organisatie van de conferentie worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT.

We zijn ook gestart met de voorbereidingen van het Belgische Voorzitterschap van de Europese Unie in 2024 (zie ook beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning). In 2022 werden de eerste inhoudelijke voorbereidingen aangevat voor de organisatie van een conferentie rond geïntegreerde zorg in 2024 waarbij we een internationale peer to peer discussie plannen rond het gebruik van data en implementatie van population health management op het niveau van de eerstelijnszorggraden en zorgzame buurten. Daarnaast werken we ook inhoudelijk mee aan twee conferenties die door Departement EWI georganiseerd zullen worden in 2024: één rond gepersonaliseerde geneeskunde en een andere rond 'pandemic preparedness'. Deze evenementen zullen vanuit WVG deels gefinancierd worden. De verdere inhoudelijke uitwerking van deze evenementen is voorzien voor 2023. Hiervoor werden in 2022 nog geen specifieke budgetten aangewend.

Daarnaast investeren we verder in onze bilaterale en regionale samenwerkingen, o.a. via EUREGHA, het Regions for Health Network (RHN) van de WHO en EU-Prevent (grensregio's). Zo vond er op 5 december 2022 een gezamenlijke conferentie van onze twee netwerken, EUREGHA en het RHN plaats, waar wij een actieve bijdrage leverden aan de totstandkoming en organisatie van dit event. Aansluitend hierop, op 6 en 7 december 2022, hostten en organiseerden wij mee de Annual Meeting van het RHN. Tijdens beide events stond het uitwisselen van ervaringen en goede praktijken tussen leden van de netwerken en genodigde experts centraal. In 2022 zetten we ook sterk in op onze bilaterale relaties. We vaardigden o.a. een delegatie af naar Catalonië om onze samenwerking tussen de regio's te versterken. Bovendien vonden ook enkele online meetings met het agentschap SENAMA (Republiek Chili) plaats in kader van een eerder afgesloten Memorandum of Understanding. Ook verwelkomden we in het najaar een delegatie uit de Verenigde Staten. De beleidsuitgaven voor internationale activiteiten en lidmaatschappen worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

OD 2.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens

We werken samen met de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB) ondersteunt het beleid verder via o.a. de organisatie 2022 van het Symposium over de geestelijke gezondheid van kinderen en jongeren met aandacht voor preventie, interventie, epidemiologie, participatie, destigmatisatie, dataregistratie, ontwikkeling van een zorglandschapskaart, en de kwetsbare periodes (perinatale leeftijd en transitieleeftijd) op 24 juni. De KAGB heeft in 2022 verschillende andere symposia georganiseerd over onder andere digitale en telegeneeskunde en de impact op de klinische praktijk en organisatie van de gezondheidszorg (30 april 2022); COVID-crisis 2020-2022: lessons learned (24 september 2022) en 'Hoe omgaan met onderwijs- en examenfaciliteiten in de academische opleidingen van gezondheidszorgverstrekkers?' (26 november 2022). Daarnaast heeft de academie adviezen opgesteld over onder andere de toepassing van de drievoudige radiografie bij leeftijdsonderzoek van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen; het gebruik van naloxone; uitsluitingscriteria inzake bloeddonatie; obstetrisch en gynaecologisch geweld en de vaccinatie van zuigelingen door vroedvrouwen. Deze beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

We blijven de huidige dataregisters subsidiëren en werken aan een plan van aanpak om deze verder met elkaar te linken om zo de informatieve waarde te verhogen.

We onderzoeken in welke mate we de huidige dataregisters met elkaar kunnen linken binnen het Vlaamse Health Dataspace project, mogelijk via een use-case. In 2022 hebben we samen met Imec de verschillende werkpakketten met betrekking tot het project Health Data Space uitgewerkt en dit ook samen met hen voorgesteld op de Trefdag Digitaal Vlaanderen (26 oktober 2022).

We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek

Binnen het steunpunt wetenschappelijk onderzoek WVG (SWVG IV) werden in 2022 volgende studies opgeleverd:

- De preventie en toepassing van afzondering en fixatie in de residentiële geestelijke gezondheidszorg voor volwassenen. Een multidisciplinaire richtlijn met zicht op de toekomst - Versie 2.1;
- De ontwikkeling van een modulair systeem voor BelRAI in de geestelijke gezondheidszorg;
- Aanpassing van het BelRAI Forensic supplement op basis van het Risk-Need-Responsivity model en aanpassing van de cliëntversie van de DUNDRUM voor personen met een verstandelijke beperking;
- Towards a projection model for the Flemish social protection [Naar een prognosemodel voor de Vlaamse Sociale Bescherming];
- Het operationaliseren van BelRAI resultaten in een doelgericht zorgplan;
- Doelgerichte zorg integreren in een digitaal zorg- en ondersteuningsplan. (Vervolgonderzoek);
- Covid-19 en innovatief organiseren in woonzorgcentra: Kan de arbeidsorganisatie verschillen in besmettingen, hospitalisaties en sterfgevallen van Covid-19 verklaren?;
- Evaluatie van de aanpak van de covid-19 crisis en beleidsaanbevelingen voor de organisatie van het zorglandschap.

De resultaten van deze onderzoeken worden verder meegenomen in de beleidsontwikkeling.

We hebben daarnaast nieuwe onderzoeken opgestart voor de evaluatie van het BelRAI-revalidatie instrument, en voor het definiëren van doelgroepen preferentieel te bereiken kwetsbare gebruikers voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg.

We investeren in het wegwerken van sociale ongelijkheden

Gezondheid en Wetenschap (CEBAM vzw) wordt jaarlijks gesubsidieerd voor het geven van evidence based gezondheidsinformatie. Dat blijft belangrijk om de doelstelling 'wegwerken van sociale ongelijkheden op gezondheidvlak' verder te realiseren. Gezondheid en Wetenschap werkt momenteel in dat verband aan een lange termijnstrategie. We bekijken hoe we van een projectmatige naar een meer duurzame, globale financiering kunnen evolueren. De beleidsuitgaven voor CEBAM vzw worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT en GE0-1GDF2KA-WT.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid

We zetten maximaal in op kwalitatieve, multidisciplinaire gegevensdeling tussen zorgverleners via onder andere Vitalink.

De ontwikkeling van de European Health Data Space (EHDS) zorgt ervoor dat de evolutie naar internationale standaarden belangrijker en belangrijker wordt. In 2022 hebben we dan ook het initiatief genomen om meer toenadering te zoeken tot Europese projecten (samen met het eHealth-platform als partner op nationaal niveau). Onze samenwerking met het interfederale project "CareSets", waarbij essentiële data uit de Elektronische Medische Dossiers (EMD) gedeeld kunnen worden tussen de verschillende disciplines van zorgverstrekkers en patiënten door het opsplitsen van het samenvattend medisch dossier (sumehr), kadert ook in deze Europese evoluties. Ook in dit project zijn internationale standaarden (zie ook interfederaal actieplan eGezondheid) essentieel. Een eerste CareSet m.b.t. Allergieën is in 2022 gerealiseerd. Samen met de partners wordt er nu gewerkt aan een nieuwe CareSet m.b.t. Wilsbeschikking. Vlaanderen heeft in 2022 ook inhoudelijk bijgedragen aan een CareSet voor Vaccinaties, maar heeft deze voorlopig nog niet geïmplementeerd.

Een belangrijke bemerking in verband met Vitalink is dat het een onderdeel is van een nationaal ecosysteem waardoor we afhankelijk zijn voor planning en ingebruikname van externe partijen en het interfederale project. Naast de interfederale samenwerking hebben we ook trajecten opgestart met een Vlaamse focus, vooral dan m.b.t. Preventie. Op juridisch vlak is het ontwerp van decreet over Vitalink definitief goedgekeurd door de regering op 8 juli 2022. We maakten een uitvoeringsbesluit op, die een eerste principiële goedkeuring kreeg op 25 november 2022.

In samenwerking met IMEC vzw realiseren we met Vitalink daarnaast ook een dienstverlening naar de software-industrie toe m.b.t. interoperabiliteit en gebruiksvriendelijkheid. Op 10 juni 2022 keurde de Vlaamse Regering het ontwerp van addendum 1 bij het convenant tussen het Vlaamse Gewest en IMEC voor de periode 2022-2026 goed. Met dit addendum continueren we de bestaande samenwerking, om zo samen een beleid digitale zorg in Vlaanderen te realiseren. Op 12 december 2022 kenden we een subsidie toe aan IMEC om de samenwerking voor 2023 te ondersteunen. IMEC ondersteunt ons door het aanbieden en beheren van een interoperabiliteitslabo- en validatielabo, en geeft ondersteuning bij de realisatie en gebruik van Vitalink om mee uitvoering te geven aan een beleid eGezondheid Vlaanderen.

Tenslotte kunnen we melden dat de evolutie naar een nieuwe architectuur voor Vitalink en de implementatie van internationale standaarden in 2022 ervoor gezorgd heeft dat we met Vitalink een essentiële rol kunnen opnemen in het Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan (DZOP). Alle werven van DZOP zijn intussen gegund en opgestart. We hebben de ICT-partner gekozen voor de ontwikkeling van de applicatie alsook de juridische partner en communicatiepartner. In 2023 volgt de effectieve ontwikkeling van de basisversie en de testing in de pilootprojecten.

De beleidsuitgaven voor DZOP worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT. De beleidsuitgaven m.b.t. Vitalink worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT. De beleidsuitgaven m.b.t. IMEC worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid

We zetten in op digitalisering van onze dienstverlening

We werken verder aan het uitbreiden en verbeteren van onze digitale diensten. Voor het e-loket hebben we in 2022 gewerkt aan nieuwe functionaliteiten en hebben we dit loket toegankelijk gemaakt voor bijkomende sectoren. De sectoren PVT, IBW en MBE geven vanaf 2022 hun personeelsoverzicht door via dit kanaal. Zij kunnen ook gebruik maken van de berichtenmodule in het e-loket. We hebben ook gewerkt aan de uitbreiding van het e-loket voor revalidatievoorzieningen zodat zij hun forfaiterberekening via het e-loket

kunnen aanvragen en alle communicatie hierrond zal ook via het e-loket verlopen. De inzameling van gegevens voor aanvullende financiering ondersteunend personeel ouderenvoorzieningen verloopt sinds 2022 ook via het e-loket.

Voor het project eCalcura fase I (raadplegen van brieven en bijlagen door woonzorgcentra in het kader van berekeningen basistegemoetkoming zorg) hebben we in 2022 het e-loket in gebruik genomen. De ontwikkelingen voor eCalcura fase II (invoer financieringsparameters door voorzieningen en communicatie resultaten in het e-loket) hebben we in 2022 opgestart en zullen in 2023 verder doorlopen.

We hebben ook gewerkt aan het ophalen van diplomagegevens uit de Leer- en ervaringsdatabank (LED) voor het aanvragen van inschrijvingsnummers door de diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg en de diensten voor logistieke hulp. Dit project zal in 2023 afgewerkt worden.

Bij de verplichte melding van infectieziekten hebben we het project gereactiveerd dat door de COVID-19-pandemie een tijd gepauzeerd werd. Dit project is er op gericht om de meldingen zoveel als mogelijk digitaal te ontvangen via de Unified Messaging Module (UMM) rechtstreeks in het dossieropvolgingsysteem. Ondertussen ontvangen we 50% van de meldingen van de klinische laboratoria digitaal, waar de meldingen van de laboratoria zelf ongeveer 80% van alle meldingen uitmaken.

We ontwikkelen de Zorgatlas 2.0 en stellen de informatie ter beschikking van partners en burgers

Er zijn steeds meer data die we kunnen inzetten voor beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering. Daarom hebben we ook in 2022 verder geïnvesteerd in het ontwikkelen, ontsluiten en beveiligen van het ZorgAtlas-platform. Lokale besturen, universiteiten, zorgactoren, beleid en burgers zijn zo verzekerd van toegankelijke data-gedreven informatie. We hebben binnen het ZorgAtlas Data Platform een File-upload-Zone uitgewerkt die op een veilige manier datauitwisseling tussen interne en externe partners moet bevorderen. Ook werken we aan een plan van aanpak om een ZorgAtlas-portaal uit te bouwen dat het delen van dashboards met o.a. de burgers zal faciliteren.

We gaan voor een datagedreven organisatie.

Ook in 2022 bleef data-governance voor Zorg en Gezondheid, het Departement WVG en het bredere beleidsdomein een prioriteit. Aandacht voor data science, een vakgebied gericht op het verkrijgen van inzichten uit data, en artificiële intelligentie (AI) krijgt daarbij een plaats om beleidsrelevante hypothesen te toetsen en te extraheren en om interne processen te kunnen automatiseren. Daarvoor hebben we de bestaande bouwblokken van het ZorgAtlas Data Platform verder uitgebouwd en geprofessionaliseerd. Eveneens hebben we ingezet op onze data science omgeving om machine learning en AI in te bedden in onze werking, zowel voor operationele als voor beleidsmatige doeleinden. Via workshops hebben we verschillende projecten gedefinieerd aan de hand van een AI-canvas.

We werken aan een blauwdruk voor population health and care management

Eind 2022 hebben we een projectsubsidie aan Imec toegekend m.b.t. het project Vlaamse Health Data Space en digitale health & care twin in kader van population health management.

We optimaliseren ook ons informatieaanbod, zowel voor professionele klanten als voor burgers.

In 2022 hebben we een nieuwe digitale strategie uitgewerkt, waarmee we ons informatieaanbod de komende jaren kunnen herstructureren en verbeteren. De digitale

strategie voorziet in de bouw van een koepelwebsite met subsites, zodat we de informatie voor burgers en professionals beter kunnen bundelen en versnippering kunnen tegengaan.

De beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ALGEMEEN GEZONDHEIDSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	49.879	254.583	254.583	49.238	253.114	253.234
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	49.879	254.583	254.583	49.238	253.114	253.234

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

1.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

Ontvangstenartikelen

GE0-9GDFAIA-OW – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de terugbetalingen ontvangen van eerder uitbetaalde voorschotten van subsidies en toelagen die niet of onvoldoende verantwoord werden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	1.500	0	0
BU	-32.995	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil in uitvoering betreft een terugboeking van de uitzonderlijke realisatie in 2021 als gevolg van een foutieve boeking van teruggevorderde voorschotten. Deze terugboeking van 35.490.485,96 euro verklaart de negatieve begrotingsuitvoering op dit artikel. Het Rekenhof heeft het agentschap hierop gewezen. Het agentschap heeft zijn interne procedures aangepast.

GE0-9GDFAIA-WT – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de terugbetalingen ontvangen van eerder uitbetaalde voorschotten van subsidies en toelagen die niet of onvoldoende verantwoord werden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	0	0	0
BU	-118	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het gaat om de annulatie, na herberekening op basis van bijkomende gegevens van terugvorderingen.

Dit begrotingsartikel heeft een zuiver technisch karakter en is gekoppeld aan begrotingsartikel GE0-9GDFAIA-OW. Het dient om waardeverminderingen op ontvangsten te boeken.

Uitgavenartikelen

GE0-1GDF2IA-WT – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat een aantal uitgaven die thema-overschrijdend zijn of die niet rechtstreeks aanleunen bij één van de andere structuurelementen of thema's.

Het gaat hierbij o.a. om bepaalde uitgaven voor communicatie, voor gegevensverzameling en gegevensdeling, voor datascience en AI-trajecten, voor de opbouw van een health and welfare datawarehouse platform, voor digitalisering en ICT(-projecten) m.b.t. ondersteuning gegevensdeling in de zorg (o.a. Vitalink en het interfederale actieplan eGezondheid), samenwerkingsakkoord met IMEC, voor wetenschappelijk en epidemiologisch onderzoek, voor de ondersteuning van advies- en overlegorganen (o.a. Raadgevend Comité Zorg en Gezondheid, Adviescommissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (kandidaat)-pleegzorgers, Commissie Zorgstrategie), voor de subsidiëring van het Vlaams Patiëntenplatform, voor de uitvoering van internationale samenwerkingsovereenkomsten en projecten (WHO, EU, regionale samenwerking), voor de uitvoering van sociale akkoorden (niet elders allocerbare subsidies van het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Social Profitsector).

Daarnaast bevat dit artikel ook kredieten voor kosten die voortvloeien uit het beheer van het Paleis der Academiën en de voormalige Koninklijke Stallingen waar de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België ondergebracht is en voor de werking van deze Academie.

Op dit artikel staan ook beperkte uitgaven waarvoor geen beroep kan gedaan worden op de apparaatskredieten van het artikel GE0-1GAF2ZZ-WT omdat deze klantgerelateerd zijn. Voorbeelden van deze uitgaven zijn bv. E-loket, CIRRO voor projectmatige samenwerking, Vesta, vergaderkosten en ontvangstkosten commissies zorgberoepen, presentiegelden werkgroepen, uitgaven voor 1700-lijn en andere diverse uitgaven.

Tenslotte bevat dit artikel ook de opbrengsten van de Nationale Loterij.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden

OD 2.2: We investeren in bilateraal overleg en samenwerking met andere Europese regio's

OD 2.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens

OD 2.4: We investeren in het wegwerken van sociale ongelijkheden

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid

OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	49.879	254.583	254.583	49.238	253.114	253.234

Inhoudelijke toelichting:

De verhoging van de uitgaven ten opzichte van BA 2022 is onder andere het gevolg van de volgende aanpassingen:

- In uitvoering van de sociale akkoorden VIA-6 werd er 199.482 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel;
- Er werd 1.569 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel voor de bestrijden van het coronavirus COVID-19;
- In functie van de uitvoering van projecten in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht werd 430 keuro VEK naar dit artikel herverdeeld;
- Voor het honoreren van de budgettaire verplichtingen als gevolg van het overschrijden van de spilindex werd er 2.395 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel.
- Er werd 1.258 keuro VAK gecompenseerd ten behoeve van projecten van de afdeling Beleidsinformatie & Data.

Het VAK-budget werd volledig benut.

2. ISE Preventie

Dit structurelement bevat de uitgaven voor het bevorderen en het beschermen van de gezondheid, het voorkomen en de vroegdetectie van ziektes en aandoeningen en het voorkomen en zo nodig indijken van (besmettelijke) ziekte-uitbraken. Hierbij wordt steeds gestreefd naar gezondheidswinst op bevolkingsniveau.

We streven consequent naar de realisatie van Vlaanderen als Blue Zone. We investeren daarbij gericht en consistent in een gezonde levensstijl, een gezonde leefomgeving, het wegwerken van gezondheidsongelijkheid en het uitwerken van maatregelen die gezondheid vooropstellen in het licht van de klimaatverandering.

2.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: All policies

OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid

We voerden een preventief beleid volgens 'Health in All Policies' met het oog op gezondheidswinst op bevolkingsniveau en met bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen. Conform het strategisch plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' zetten we nog meer in op settinggericht werken.

We continueerden het programma 'Oog voor Lekkers' in samenwerking met de departementen Landbouw en Visserij en Onderwijs en Vorming, grotendeels gefinancierd door de Europese Unie. In 2022 werd een hogere tussenkomst voorzien voor scholen die de keuze maken om te werken met bio-producten. We promoten op die manier gezonde tussendoortjes (fruit, groenten, melk), zowel op school als thuis. Door goede communicatie en het creëren van een groot draagvlak is er een stijging van het aantal deelnemende scholen vastgesteld. We zijn ook gestart met een kwalitatieve evaluatie met als doel de huidige strategie verder bij te sturen met oog op blijvende groei in deelname en bereik van scholen. Deze actie is gelinkt aan VAPA.

Voor het secundair onderwijs werd in 2022 opnieuw ingezet op begeleidende maatregelen zoals Snack & Chill. Samen met het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) hebben we een communicatiecampagne opgezet met twee doelen: 1) het delen van 'goede praktijken' en 2) het bereiken van leerlingen via influencers. Hierdoor stellen we een stijging van het aantal deelnemende scholen vast. Via het verdelen van een startpakket bieden we ook concrete ondersteuning aan scholen waarmee ze met tips en tricks aan de slag gaan.

Op 1 januari 2022 is de implementatie van 'Gezond leven? Check het even!' vrijblijvend in de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) gestart. Deze vragenlijst peilt systematisch naar verschillen aspecten van mentale, fysieke en sociale gezondheid bij leerlingen van het derde jaar secundair onderwijs, en biedt CLB-artsen de mogelijkheid om op basis van de antwoorden een gericht gesprek te voeren met leerlingen in kader van het eerstvolgende consult.

We hebben de regelgeving over leerlingenbegeleiding ook gewijzigd om de overdracht van gepseudonimiseerde gezondheidsgegevens van leerlingen van het CLB naar Zorg en Gezondheid uit te breiden conform de GDPR-regelgeving. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

We hebben de aanbevelingen rond duurzaamheid en gezondheid, in lijn met de voorbije jaren, verder onder de aandacht gebracht van scholen via de kadmethode Gezonde School. We toonden ook een sterk engagement om mee te werken aan de voedingsdeal

'toegang van kinderen en jongeren tot voldoende, gezonde en duurzame voeding', o.a. door het onderzoek 'Maaltijden op school' te financieren. In dit onderzoek wordt de voedingskwaliteit van brooddozen gemeten en wordt nagegaan wat de toegankelijkheid van schoolmaaltijden is voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties. Zo willen we barrières en opportuniteiten rond toegankelijke schoolmaaltijden voor mensen in een maatschappelijk kwetsbare situatie beter in kaart brengen om nadien doelgericht en gepast beleid op te zetten. Dit project is als actie opgenomen in de voedingsdeal. Deze actie is gelinkt aan VAPA.

Samen met het departement Onderwijs en Vorming en Sport Vlaanderen werkten we aan een gemeenschappelijke visie over een gezonde mix van zitten, staan, bewegen en sporten in de onderwijscontext. Door onze krachten te bundelen konden we van start gaan met de pilootfase van het project 'Sweep'. Via een online-platform, sociale mediakanalen en een stappenplan willen we jongeren tussen 12 en 18 jaar inspireren, activeren en samenbrengen om te bewegen en daarin plezier te vinden. 'Sweep' is niet enkel bestemd voor leerlingen, ook leerkrachten kunnen hiermee aan de slag. Het project zal in de loop van 2023, na evaluatie van de pilootfase worden uitgerold.

In samenwerking met Sport Vlaanderen verkenden we de mogelijkheden om de sport- en beweegscan aan te passen naar een instrument voor bedrijven dat mee richting geeft aan een gezondheidsbeleid op maat van de onderneming en aan concrete acties om hier vorm aan te geven.

Met Sport Vlaanderen werd de basis gelegd om enerzijds meer proefprojecten tot open waterrecreatie toe te laten in de zomer 2022. Hiervoor werkten we ook samen met onder andere de Vlaamse Waterweg. Anderzijds bekeken we i.s.m. het departement Omgeving hoe we een grondige update van het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning (VLAREM) zouden kunnen realiseren over dit topic.

Om organisaties te helpen bij hun beleid rond fysieke, emotionele en lichamelijke integriteit promootten we Grenswijs, de opvolger van het Raamwerk Seksualiteit en Beleid. 36 organisaties uit verschillende levensdomeinen werden zo in 2022 via Sensoa, Pimento en Icoba ondersteund in het opstellen van een beleid rond integriteit. Deze actie is gelinkt aan het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld.

De realisatie van het eiwitactieprogramma, dat kadert in de Vlaamse eiwitstrategie 2021-2030 getrokken door departement Landbouw, draait intussen op volle toeren. De eiwitstrategie wil eiwitten, van productie tot consumptie, verduurzamen en diversifiëren. Verschillende acties werden opgenomen in het eiwitactieprogramma 2022. Eén van de strategische doelstellingen is te komen tot een duurzame eiwitconsumptie. We gaven onder meer VIGEZ de opdracht om het uitgangspunt van de voedingsdriehoek, namelijk meer plantaardig en minder dierlijk eten, verder uit te werken. We bundelden complementair onze krachten met departement Omgeving die met de Green Deal 'Eiwitshift' hier ook op inzet.

In samenwerking met het departement Werk en Sociale Economie selecteerden we 14 projecten van diverse aard (bv. gemeentebestuur, een Logo, grote onderneming, universiteit, dienstverlener, ...) in het kader van 'Vitaal en gezond telewerken'. De projecten liepen tot 31 december 2022. Er werden intervisie- en uitwisselingsmomenten georganiseerd om van elkaar te leren en om de projecthouders bij te staan. In 2023 zullen we de projecten evalueren met aandacht voor bereik, succesfactoren, drempels en duurzaamheid van de acties.

Sinds 2022 subsidiëren we het Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn (VIVEL) voor het ondersteunen en kenbaar maken van het preventief gezondheidsbeleid bij de verschillende eerstelijns zorgactoren. Na vertraging bij de concrete opstart werden de opdrachten

aangescherpt naar 3 concrete doelstellingen, namelijk 1) het optimaliseren van de uitrol voor Halt2Diabetes i.s.m. Diabetes Liga, 2) het optimaliseren van de uitrol voor Bewegen Op Verwijzing i.s.m. Gezond Leven en 3) het digitaliseren van het opleidingsaanbod Onder4Ogen i.s.m. Sensoa.

Wat betreft kwetsbare doelgroepen, is er door de oorlogssituatie in Oekraïne in 2022 sterk ingezet op het voorzien van een preventief zorgaanbod aan personen op de vlucht uit Oekraïne. In de acute fase gebeurde dit via inzet van de huisartsenkringen. In het laatste kwartaal is, rekening houdend met de verminderde dagelijkse instroom, een nieuwe aanpak voorbereid met een centrale interfederale aanpak aan het station Brussel-Zuid en een decentrale werking met mobiele (screening- en vaccinatie)equipes. De beleidsuitgaven hiervoor worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT, het Noodfonds Oekraïne 2022.

De beleidsuitgaven voor het subsidiëren van VIVEL worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT. Alle andere bovenstaande beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

SD 2: We voeren een thematisch preventief gezondheidsbeleid

OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving

We finaliseerden midden 2022 de tussentijdse evaluatie van het strategisch plan "de Vlaming leeft gezonder in 2025". Het plan bevat een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de gezondheids- en procesindicatoren en een aantal aanbevelingen en is beschikbaar op de website van Zorg en Gezondheid. Tegelijkertijd liepen we een traject om deze gezondheidsdoelstelling uit te breiden met de thema's val- en fractuurpreventie bij ouderen, geestelijke gezondheidsbevordering en preventieve mondzorg. Eind december 2022 werd het ontwerp voor advies verstuurd naar de Vlaamse Raad WVG. Deze actie is gelinkt aan VAPA.

Het project 'Bewegen op verwijzing' hebben we verlengd tot eind 2025 zonder budgetverhoging. De pilootfase loopt nog steeds, maar er gebeurde een procesmatige bijsturing. Naast huisartsen kunnen nu ook andere zorgverstrekkers doorverwijzen naar 'Bewegen op verwijzing'. Op basis van een evaluatie kan verdere uitrol overwogen worden. In 2022 werd ook een traject gestart met VIVEL om de verankering in de eerstelijnszones te verbeteren. Op basis van de resultaten van een bevraging bij de eerstelijnszones willen we een beter zicht krijgen op de lokale noden voor de verdere implementatie en hoe het bereik kan verhoogd worden.

We stelden een engagementsverklaring op tussen Zorg en Gezondheid en Domus Medica om samen te onderzoeken of het haalbaar is om het Gezondheidskompas en de Gezondheidsgids te laten opgaan in één online instrument. Dit zal de verwarring over de twee gelijkaardige instrumenten bij de burger en in het preventief gezondheidslandschap minimaliseren. De Diabetes Liga zette in 2022 het Gezondheidskompas wel via grootschalige campagnes in de kijker. Dit heeft bijgedragen tot een breder gebruik van dit instrument door de burger. In 2022 werden, in een samenwerking met Diabetes Liga en VIVEL, ook de eerste stappen gezet om de lokale uitrol van de methodiek Halt2Diabetes te optimaliseren.

We zetten via de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Vlaams expertisecentrum voor alcohol, illegale drugs, psychoactieve medicatie, gokken en gamen (VAD) verder in op het sensibiliseren van burgers en intermediairen in verband met alcoholgebruik en andere verslaving. Zo werd bijvoorbeeld de jaarlijkse campagne Tournee Minerale verdergezet. Samen met het Consortium Tabak maken we verder werk van het

anti-rookbeleid. In 2022 ging speciale aandacht naar een tabaksbeleid voor ziekenhuizen en zijn we gestart met de voorbereiding van een campagne over stoppen met roken.

We brachten de website gezondzwangerworden.be na een update via een communicatiecampagne opnieuw onder de aandacht van de doelgroep en de zorgverleners. Meer concreet voerden we in 2022 campagne op sociale media specifiek gericht naar de doelgroep koppels met een kinderwens.

We zetten het project voor val- en fractuurpreventie bij ouderen in de thuiscontext verder en finaliseerden een concreet implementatieplan. Eind 2022 hebben we op basis daarvan een subsidie toegekend aan het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen (EVV) om het beperkte pilootproject (=Be-empowered project) te verbreden en de haalbaarheid te testen in vier eerstelijnszones. Het EVV organiseerde in 2022 ook tweemaal het OTAGO-oefenprogramma voor kinesitherapeuten om te komen tot een netwerk van OTAGO-lesgevers. Het OTAGO-oefenprogramma is een effectief oefenprogramma om valincidenten bij ouderen te voorkomen. De vijfde editie van de multidisciplinaire opleiding tot 'Expert Valpreventie bij Ouderen' heeft plaatsgevonden als een vierdaagse opleiding.

We zetten verder in op het project procesbegeleiding voor de setting Zorg en Welzijn. Dit doen we door procesbegeleiders ter beschikking te stellen om voorzieningen te helpen bij het opstarten of versterken van een duurzaam preventiebeleid voor de cliënten in de voorzieningen. Met het oog op continuïteit hebben we het project verlengd en de vergoeding voor de procesbegeleiders werd meer marktconform gemaakt. Er hebben 2 online interviews plaatsgevonden. Tijdens deze virtuele bijeenkomsten konden voorzieningen ervaringen uitwisselen (verbeterpunten als succeservaringen) over de afgelegde trajecten en goede praktijken met elkaar delen. In 2022 werden er pilootprojecten opgestart in enkele voorzieningen voor personen met een handicap (voor het thema preventieve mondzorg) en in lokale dienstencentra (voor het thema ondervoeding).

Via de uitvoering van de beheersovereenkomst met de partnerorganisatie Eetexpert zetten we in op verschillende acties die gericht zijn op preventie, vroegdetectie en vroeginterventie van eet- en gewichtsproblemen, zoals het organiseren en uitvoeren van de helpdesk voor burgers en mediamakers, verwijshulp voor zorgprofessionals, de ontwikkeling van draaiboeken voor verschillende disciplines en intermediairs en vormingsaanbod.

In 2022 werd de ontwikkeling van de preventiebarometer afgerond. Dit instrument laat toe zicht te krijgen op de kennis, attitude en motivatie rond de verschillende preventiethema's bij de bevolking. De verwerking van de data gebeurt in verschillende clusters. In het najaar werd een eerste reeks rapporten uitgebracht rond middelengebruik (tabak, alcohol, drugs). Voor 2023 zijn nog rapporten voorzien rond o.a. voeding, beweging en sedentair gedrag, seksuele gezondheid, geestelijke gezondheid en bevolkingsonderzoeken.

Het onderzoek over de voedselomgeving resulteerde in een publiek tussentijds rapport en een paper waarin de voedselomgeving van alle basisscholen en secundaire scholen in Vlaanderen in kaart is gebracht. Hier werd een significant verband gevonden tussen de voedselomgeving en de socio-economische status van de leerlingen enerzijds en de gezondheidsstatus, met name het BMI, anderzijds. Op buurtniveau is de voedselomgeving onderzocht aan de hand van de concepten voedselmoerassen en voedselwoestijnen. Deze resultaten worden in de loop van 2023 gepubliceerd. We engageerden ons ook om mee te werken aan de voedingsdeal 'Naar een gezonde en duurzame voedselomgeving' in Vlaanderen, getrokken door departement Landbouw, met als doel om tot een meer gezonde en duurzame omgeving te komen.

We zetten verder in op een gezonde publieke ruimte. Samen met de relevante entiteiten van het beleidsdomein Omgeving zetten we onze schouders onder het programma 'Luwte-Oases'. We promoten oases met weinig geluidsimpact, veel natuur, bewegingsmogelijkheden, weinig luchtverontreiniging, ... Deze actie is gelinkt aan het VEKP en het VAPA. Ook bouwden we de 'walkability scoretool' verder uit met oog op meer gebruiksvriendelijkheid. Lokale besturen krijgen hierdoor meer inzicht in hoe ze hun ruimtelijke planning kunnen optimaliseren om o.a. meer beweging te stimuleren.

In 2022 werden de voorbereidingen getroffen voor de Week van de Lentekriebels van 2023. In 2023 is er geen klassieke Week van de lentekriebels gepland. Wel wordt er een bevraging gehouden bij leerkrachten die peilt naar stimulansen en obstakels bij het geven van relationele en seksuele vorming in de klas.

De 'SMEERWEER'-campagne, om de bevolking te sensibiliseren over veilig omgaan met zon en preventie van huidkanker, werd uitgerold. De opbouw van deze campagne gebeurde in overleg met de belangrijkste stakeholders inzake huidkankerpreventie en UV sensibilisering in Vlaanderen. Deze campagne liep van april 2022 tot september 2022 via verschillende kanalen (sociale media, digitale borden in het straatbeeld, banners op bussen en trams,...).

Eind 2022 is een overheidsopdracht gestart om input te verzamelen voor de ontwikkeling van een duurzame strategie rond de implementatie van een preventief gezondheidsbeleid in onderwijs. We willen daarbij alle actoren uit het preventief gezondheidsbeleid in onderwijs betrekken, hindernissen en hefboomen in kaart brengen alsook toelaten dat het effect op de gezondheid van de leerlingen door scholen geleverde inspanningen in het gezondheidsbeleid worden verduidelijkt. De resultaten moeten ook duiden of er nood is aan het online instrument 'mijn gezonde school' en moeten inzicht geven in hoe dat instrument eruit moet zien volgens de doelgroep.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen

We hebben een nieuw actieplan rond suïcidepreventie opgesteld. Het derde Vlaams Actieplan Suïcidepreventie, en de bijhorende gezondheidsdoelstelling, is in het najaar van 2022 voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Raad WVG.

Eind 2023 lopen de beheersovereenkomsten met het Centrum ter Preventie van Zelfdoding (CPZ) en het Vlaamse Expertisecentrum Suïcidepreventie (VLESP) af. Om het beleid na 2023 verder te kunnen zetten, hebben we eind 2022 de nodige oproepen gelanceerd, rekening houdend met de inhoud van het derde Vlaams Actieplan Suïcidepreventie.

We bleven verder inzetten op suïcidepreventie via laagdrempelige telezorg via telefoon, chat en e-mail (zelfmoordlijn 1813) en op het uitvoeren van bestaande methodieken, zoals bijvoorbeeld de mediarijclijnen voor journalisten en de serious game die de geestelijke gezondheid van jongeren versterkt. Het Instrument Psychosociale Evaluatie en Opvang van Suïcidepogers (IPEO en KIPEO) werd omgevormd tot een 'Leidraad voor de Opvang en Evaluatie van Suïcidaliteit' (LOES). We zetten in op een versterkte implementatie van LOES binnen de algemene ziekenhuizen en verbreedden de implementatie via huisartsen en andere zorgcontexten. De campagne 'Kom uit je Kop' werd gelanceerd in april 2022.

In het kader van het onderzoek naar de noden en ervaringen van kinderen en broers/zussen van iemand die aan zelfmoord denkt, loopt het rekruteren van de doelgroep ondanks ernstige inspanningen moeizaam. De scope van het onderzoek wordt aangepast

naar de doelgroep jongeren en verbreed naar een ondersteuningsaanbod voor zowel jongeren als hulpverleners in relatie tot de doelgroep.

De sterftcijfers van 2020 werden eind augustus 2022 gepubliceerd. Om de jaarlijkse publicatie van de doodsoorzaken, waaronder suïcide, te versnellen is er een project opgestart om de verwerking van sterftcijfers te moderniseren. Dit is noodzakelijk om beleidsmaatregelen sneller te kunnen toetsen aan meer recente en betrouwbare cijfers. Het proces, vanaf de vaststelling van overlijden tot de publicatie van statistieken, wordt in kaart gebracht. De meest inefficiënte stappen worden geïdentificeerd en mogelijke verbeteringen worden onderzocht. Het ZorgAtlas-platform speelt hierbij een belangrijke rol.

Met de partnerorganisatie voor het thema geestelijke gezondheidsbevordering, zetten we ook in 2022 versterkt in op settinggericht werken via concrete projecten zoals bijvoorbeeld in onderwijs. We verspreidden een uitgebreid ondersteuningsaanbod voor het lager en secundair onderwijs dat leerkrachten kunnen gebruiken ter bevordering van het mentaal welbevinden van hun leerlingen. Het bestaat onder andere uit een online platform 'Geluk in de klas', een hybride toolkit 'Happy Snacks' en een concreet lespakket 'Geluksdriehoek' om leerlingen in het lager en secundair onderwijs kennis bij te brengen over elementen die het mentaal welbevinden versterken en het geluksgevoel beïnvloeden. Er wordt tevens een vormingsaanbod voor leerkrachten en andere onderwijsactoren voorzien, 'Aan de slag met geluk in je klas', zodat leerkrachten laagdrempelig aan de slag kunnen gaan met alle materialen. Ook zetten we in op de testing en doorontwikkeling van 'blended werken met NokNok'. Het programma 'Blended werken met NokNok' ondersteunt professionals bij het werken aan het mentaal welbevinden van jongeren die zich niet goed in hun vel voelen. De methodiek werd in 2022 uitgetest bij enkele CLB's.

In uitvoering van de opdracht uit het regeerakkoord voor de ontwikkeling van een methodiek voor de introductie van stressbeheersing vanaf de kleuterklas, organiseerde De Sleutel in 2022 naar scholen een webinar over stress bij kleuters.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken

Op 8 december 2022 hebben we de jaarfiche met de belangrijkste resultaten van de bevolkingsonderzoeken naar kanker voorgesteld in het maatwerkbedrijf WAAK te Kortrijk.

In 2022 heeft het Centrum voor Kankeropsporing gesprekken opgestart met de verschillende mutualiteiten voor het uitbreiden van de community-projecten, en het opnemen van een rol in lokale, kleinschalige sensibilisatie en informatie-acties. In 2022 is er ook een proefproject in kader van het Bevolkingsonderzoek Dikkedarmkanker uitgevoerd in Tienen.

We blijven ook extra aandacht hebben voor het sensibiliseren van nooit-deelnemers en ontrouwe deelnemers aan de verschillende bevolkingsonderzoeken naar kanker. Tijdens de drie piekmomenten (januari, maart en oktober 2022) hebben we opnieuw gebruik gemaakt van het concept BLABLABLA voor een mediacampagne. Deze campagne was vooral gericht op de niet-deelnemers.

In het najaar van 2022 werden Europese aanbevelingen gepubliceerd m.b.t. vroegtijdig opsporen van kanker. We volgden deze inhoudelijk mee op en deden meermaals voorstellen voor aanpassingen om overeenstemming van de aanbevelingen met de meest recente evidentie te bewaken m.b.t. borstkanker-, baarmoederhalskanker-, dikke darmkanker-, longkanker- en prostaatkankerscreening. Onderzoek naar nieuwe toepassingen in kader van genetica, bijv. voor meer gepersonaliseerde kankeropsporing,

volgden we op binnen de mirrorgroup '1 million genomes' en de mirrorgroup 'Europe beating cancer plan'.

Eind 2021 is beslist om de neonatale screening naar aangeboren aandoeningen bij pasgeborenen uit te breiden met 7 ziekten. In 2022 is de opsporing van 4 ziekten, waaronder Spinale spieratrofie (SMA), geïmplementeerd.

De beleidsuitgaven voor dikkedarmkankerpreventie worden deels aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF4JA-WT. Alle andere beleidsuitgaven voor OD 2.3 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

SD 3: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten

OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid

In 2022 vernieuwden we zoals gepland een aantal overheidsopdrachten die het vaccinatiegebeuren stutten. Het gaat om het

- hexavalent vaccin voor baby's;
- vaccin tegen difterie, kinkhoest en tetanus voor volwassenen;
- vaccin tegen difterie, kinkhoest en tetanus voor jongeren (3de secundair onderwijs);
- vaccin tegen het humaan papillomavirus (HPV) (1ste jaar secundair onderwijs);
- vaccin tegen griep voor bewoners van woonzorgcentra, instellingen voor personen met een beperking en psychiatrische instellingen.

Belangrijk te melden is dat 2022 het derde (school)jaar was dat de HPV-vaccinatie genderneutraal gebeurt en dus ook jongens de prik krijgen. We konden uit preliminaire gegevens opmaken dat de cijfers bij meisjes en jongens vergelijkbaar zijn en ook tijdens de coronacrisis goed bleven.

Door de grote werklast bij de CLB's, veroorzaakt door de coronacrisis, hebben we ook in 2022 in overleg met Onderwijs en de CLB-sector afgesproken om het vervroegen van de tweede dosis van het mazelen-bof-rubella vaccin uit te stellen tot schooljaar 2023-2024.

De resultaten van de vaccinatiegraadstudie, opgestart in 2020 en uitgevoerd in 2021, zijn in de eerste helft van 2022 opgeleverd. De vaccinatiegraadstudie hebben we publiek gepresenteerd. De resultaten zijn beschikbaar op de website van Zorg en Gezondheid. Globaal genomen heeft Vlaanderen een goede vaccinatiegraad. Wat het personeel werkend in zorg en welzijn betreft, blijkt dat 84.6% van het ziekenhuispersoneel en 78.3% van het woonzorgcentrumpersoneel gevaccineerd werd tegen griep. Daarnaast blijkt bij het personeel dat met jonge kinderen werkt, dat 78.8% in de ziekenhuizen, en 66% in de kinderopvang gevaccineerd is tegen kinkhoest en 35.8% van de personen die werken in de kinderopvang gevaccineerd is tegen griep. Hier is dus nog ruime marge voor verbetering via sensibilisering. Die zal post-coronacrisis terug optimaal moeten opgenomen worden.

We zijn gestart met het inhoudelijk voorbereiden van de gezondheidsconferentie die moet leiden tot een nieuwe Vlaamse Gezondheidsdoelstelling Vaccinaties. Deze gezondheidsconferentie vaccinaties zal in januari 2024 plaatsvinden. We krijgen hierbij ook ondersteuning van Möbius. De hoofdlijnen situeren zich o.a. rond: Bridging the gap (Volwassenenvaccinatie,...); Hesitancy; Betaalbaarheid; Niemand achter laten (equity); vaccinatievertrouwen,

De resultaten van de studie voor de opmaak van een plan rond de aanpak van vaccinatie-aarzeling of "hesitancy" zijn in 2022 opgeleverd. Deze resultaten, gecombineerd met de inbreng van een ruime stakeholdergroep, bieden de basis voor de opmaak van het hesitancy-plan. Vaccinatievertrouwen is ook één van de topics van de gezondheidsconferentie en zal ook deel uitmaken van de toekomstige gezondheidsdoelstelling. In afwachting van dit plan, boden we wel al tegengewicht tegen

vaccinatie-aarzeling. Dit gebeurde in het kader van de COVID-19-vaccinatiecampagne door op www.laatjevaccineren.be een "vraag-antwoord"-deel te realiseren dat zowat continu geactualiseerd werd in samenwerking met de UAntwerpen. Een ander initiatief om de impact van fake news tegen te gaan is de "fact check" bij Gezondheid en Wetenschap. Beide initiatieven hebben tot doel om juiste en op evidentie gebaseerde antwoorden te geven aan eenieder die als professionele zorgverstrekker of als burger op zoek is naar juiste informatie en "fake news" wil vermijden.

We hebben in 2022 uiteraard de COVID-19-situatie van zeer nabij opgevolgd (zie ook OD 3.2). In 2022 boden we 80-plussers en bewoners van woonzorgcentra de mogelijkheid om een derde boosterprik te krijgen en de 18- tot 80-jarigen een herfstprik. Daarnaast troffen we ook voorbereidingen voor de latere en stapsgewijze inkanteling van de COVID-19-vaccinatie in het reguliere vaccinatiecircuit.

Naast COVID-19 kwam een andere epidemie onder de aandacht, namelijk de apenpokken. In het kader van deze epidemie hebben we tot eind 2022 ook een doelgroepgericht MPoX-vaccinatieprogramma via de hiv-referentiecentra, een pop-up vaccinatiepunt in Antwerpen en het ITG georganiseerd.

De uitgaven voor de organisatie van de COVID-19-vaccinaties gebeurden op de begrotingsartikelen GE0-1GDF2KA-WT, GE0-1GDF2IA-WT, GE0-1GDF2JA-WT en GE0-1GBF2JA-PR. De uitgaven voor de aankoop van dTpa, polio en mazelen, bof en rubellavaccins voorzien voor het vaccineren van asielzoekers bij aankomst in België en de vaccins aangeboden door de Gemeenschappelijke GemeenschapsCommissie (GGC) voor personen die in Brussel verblijven worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF4JA-WT. Alle andere beleidsuitgaven voor OD 3.1 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen

Ook in 2022 beheerste COVID-19, nu samen met de Apenpokenuitbraak en de toestroom van personen op de vlucht uit Oekraïne, grotendeels het terrein van de infectieziekten.

In het kader van de coronacrisis werden in 2022 nog een groot aantal acties ondernomen en activiteiten opgevolgd. De Risk Management Group (RMG) en Risk Assessment Group (RAG) stelden in geheel 2022 vele beleidsadviezen en procedures op voor de crisis. Het beheersniveau werd nog wekelijks geëvalueerd. Overleg rond operationele aspecten op nationaal niveau (NCCN – COFECO), over provinciaal niveau naar lokale besturen tot individuele collectiviteiten was veelvuldig begin 2022 maar nam naarmate het jaar vorderde stelselmatig af.

In de residentiële zorgvoorzieningen in Vlaanderen werden de boostervaccinaties en herfstvaccinaties uitgevoerd zowel voor bewoners als personeel (zie ook OD 3.1). De richtlijnen bleven we in 2022 nog regelmatig actualiseren en uitbraken werden opgevolgd waar nodig. De mobiele teams, die specifieke opleidingen infectiepreventie in o.a. woonzorgcentra gaven, stopten in juli 2022 met deze opdracht. Dit project was succesvol met 2462 opleidingen in 622 woonzorgcentra. 75,8% van alle Vlaamse woonzorgcentra zijn hiermee bereikt. De ontwikkelde materialen zijn ook geconsolideerd op de website www.infectiepreventie.be.

De vaccinatiecampagne voor de Vlaamse bevolking, die verliep via de vaccinatiecentra, werd succesvol afgerond op 31 december 2022. In 2022 hebben we een af- en opschaalbaar concept gerealiseerd waarbij de vaccinatiecentra na 1 april 2022 in "waakstatus" gingen met 60 vaccinatiepunten met ieder één vaccinatielij. Vanaf 15 mei is dan terug overgeschakeld op fase 1 voor ruimere vaccinatie voor de tweede boostervaccinatie van de bewoners van woonzorgcentra en 80-plussers. Vanaf 12 september 2022 konden meerderjarigen zich aanbieden voor een herfstbooster. 80-

plussers ontvingen ook de mogelijkheid voor een derde boosterprik. Daarna is de inkanteling van de COVID-19-vaccinatie naar een meer regulier circuit in vooral de eerste lijn verder uitgewerkt. Deze immense organisatie van de vaccinatiecampagnes heeft geleid tot een, vergeleken met vele andere landen, consistent hoge vaccinatiegraad in Vlaanderen bij elke boost.

Op vlak van ICT hadden we vanuit Vlaanderen Vaccinnet+ voor de registratie van COVID-19-vaccinaties ook beschikbaar gesteld voor alle regio's doorheen de verschillende vaccinatiecampagnes. Het traject om de andere regio's opnieuw los te koppelen van Vaccinnet+ is intussen gestart.

Het contactonderzoek op industriële grote schaal is afgeschaald naar een werking met 30 VTE multifunctionele agenten die ook de klachtenbehandeling behartigen. Een ontwikkelde digitale contactopsporing werd uitgewerkt en kan complementair geactiveerd worden indien nodig. Ook garanties naar testcapaciteit werden voorzien via financiering van testcentra, zolang nodig in afstemming met federale overheid.

Er is, tot slot, intense medewerking verleend aan het federale HOST project (Hospital Outbreak Support Team), met 12 HOST teams in Vlaanderen. Een HOST kan vanuit een ziekenhuis ondersteuning realiseren bij infectiepreventie en -aankpak in de woonzorg sector. We hebben ook verkennende stappen gezet om vorm te geven aan een uitvoeringsbesluit van artikel 26 van bijlage 11 bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 28/06/2019 aangaande o.a. de erkenningsvoorwaarden voor WZC om zo de infectieziektepreventie in de woonzorg te kunnen verstevigen.

Ook is getracht om naast COVID-19 de vroegere reguliere taken op het vlak van infectieziekten en outbreakmanagement terug meer op te nemen.

We hebben een aantal acties uitgevoerd die gelinkt zijn aan de internationale dimensie van outbreakmanagement. In 2022 hebben we vooral de praktische samenwerking met de (nog) federale dienst Saniprot opgezet en onderhouden rond de scheepvaart en, in mindere mate, het luchtverkeer. Saniprot ziet toe op de volksgezondheid door potentiële gezondheidsrisico's in het internationale verkeer op te sporen, in te dijken en te voorkomen. Specifieke signalen van buitenlandse dreigingen worden opgevolgd en doorgegeven via het Europese EWRS (Early warning and Response System) platform. Begin 2020 was dat zo wat betreft besmettingen met COVID-19. In 2022 was dat o.a. zo voor salmonella infecties bij kinderen na eten van chocoladeproducten, hepatitisinfecties van onbekende oorzaak, Apenpokken, ebola in Oeganda,....

We hebben verder gewerkt aan het behalen van de eliminatiedoelstellingen rond hepatitis B en C en mazelen. We hebben de mogelijkheid tot casemanagement in geval van Hepatitis C (HCV) bij druggebruikers uitgebreid naar alle provincies. Met deze strategie kunnen we HCV onder deze risicogroep sterk terugdringen tegen 2030. De operationalisering is nog niet helemaal gerealiseerd. Wat mazelen betreft, zagen we dat mede door de coronamaatregelen het aantal gemelde mazelengevallen in België in 2020 – 2022 zeer klein is in vergelijking met 2019. De grote terugval van het aantal mazelencases blijft ook verder duren. Voor mazelen werd dan ook de eliminatiedoelstelling gehaald voor 2020-2021. We hebben wel aandacht moeten besteden aan het toedienen van vaccins tegen mazelen aan mensen op de vlucht uit Oekraïne gezien de lage vaccinatiegraad in Oekraïne. Dit gebeurde in eerste instantie via ondersteuning van de huisartsenkringen en later via de voorbereiding van een centrale interfederale aanpak enerzijds en een outreachprogramma via mobiele teams anderzijds. De beleidsuitgaven voor bovenstaande topics gebeurden met eigen personeel, behalve het HCV-casemanagement en Oekraïne-inspanningen die werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

Het HIV-plan 2020-2026 is goedgekeurd door alle ministers van gezondheid. Binnen dit kader is in het najaar 2022 aan Sensoa gevraagd om een communicatiecampagne te

organiseren met als titel 'Is PrEP iets voor jou?'. PrEP (Pre-Expositie Profylaxe) is een behandeling in pil-vorm voor mensen die een grote kans lopen op een hiv-besmetting. Het is een van de accenten binnen het vernieuwde HIV-plan. We hebben ook een aanbesteding gedaan om de werking van de partnerverwittigingstool partneralert.be te optimaliseren. De site zal een algemene update en actualisatie ondergaan alsook zal het mogelijk worden voor huisartsen om uit hun elektronisch dossier een code aan te maken waarmee de patiënt toegang krijgt tot de tool.

Scabiës en uitbraken van deze ziekte lijken in opmars. Een aanpassing van de bestaande richtlijnen voor aanpak, die vaak complex en arbeidsintensief is, dringt zich op. We hebben hiervoor in 2022 een overheidsopdracht uitgeschreven en gegund. De oplevering verwachten we eind derde kwartaal 2023. Ondertussen leiden we enkele mensen op ter ondersteuning bij grote uitbraken en complexe casussen.

De beleidsdoelstelling over het hulpverleningsaanbod infectieziekten wordt, specifiek voor reisgeneeskunde, opgenomen via de Beheersovereenkomst Reisgezondheidszorg die in 2019 werd afgesloten met het Instituut Tropische Geneeskunde. De start en voortgang van de werkzaamheden is echter gehinderd door de corona- en de apenpokken crisis. De voornaamste tools van het online uitgebouwde aanbod zijn de website en de Wanda-app. De deskundigheidsverhoging reisgeneeskunde hebben we in 2022, via de verdere uitrol van de cursus reisgeneeskunde voor de eerste lijn, verdergezet en dus verruimd.

De beleidsuitgaven voor het project handhygiëne en infectiepreventie wordt aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GHF-WT. Alle andere beleidsuitgaven voor OD 3.2 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

SD 4: We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade

OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat

Meer dan ooit is er het besef dat ons leefmilieu belangrijk is, zowel het binnen- als het buitenmilieu. Het gaat dan onder meer over de gezondheidsimpact verbonden aan de klimaatverandering, over de blootstelling aan zorgwekkende scheikundige stoffen (new emerging pollutants) en over de aandacht voor ventilatie. Ook binnen het preventief gezondheidsbeleid Milieugezondheidszorg blijft 'Health in all policies', vormgegeven door het facettenbeleid, een rode draad in uitvoering van de preventieprogramma's.

In 2022 hebben we de actieweek 'Gezond Binnen' inhoudelijk voorbereid. De actieweek heeft de bedoeling in te zetten op de zeer actuele schijnbare tegenstelling ventileren-energie(kost) en krijgt de naam: 'Gezond Binnen, ook in de winter' (www.gezondbinnen.be). Naast energie wordt aandacht gegeven aan hout stoken, CO een stille moordenaar en beperk vervuilende stoffen in je huis. De actieweek wordt in maart 2023 voorzien.

We hebben een opdracht gegund aan het Kenniscentrum Milieu en Gezondheid (PIH) om een nieuw Humane Biomonitoringsonderzoek (HBM) op te starten in Hoboken. De focus ligt op lood, cadmium en vooral arseen. Afgelopen zomer werd een definitief projectplan uitgewerkt. In november 2022 is de rekrutering van inwoners gestart. Daarnaast is de samenwerkingsovereenkomst met Umicore verlengd met 3 jaren. De jaarlijkse lood-in-bloed monitoring bij kinderen werd succesvol verdergezet.

New emerging pollutants kunnen een belangrijke impact hebben op de gezondheid van zowel de huidige als toekomstige generaties. In samenwerking met OVAM gaven we extra aandacht aan de gezondheidsimpact van onder andere PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen). In Zwijndrecht ondersteunden we zo'n campagne met de focus op PFAS. Er werd een bestek gelanceerd en gegund aan EUROFINS. Dit najaar werd het

projectplan en het dossier voor de ethische commissie afgewerkt om tegen het late voorjaar 2023 te kunnen starten met de staalnames. De rekrutering hiervoor werd gestart in oktober 2022. Het is de bedoeling om naast PFAS ook andere blootstellingsmerkers te bepalen, en zo hun attributief aandeel t.a.v. de gemeten effectmerkers te kunnen inschatten.

M.b.t. PFAS hebben we samen met de Vlaamse MilieuMaatschappij (VMM) en OVAM een handelingskader opgesteld (Cf. 2^e rapport Vrancken). We staan de afdeling omgevingshandhaving van VMM bij met gezondheidkundig inzicht in de inspectiedossiers van 3M en INDAVER. Hier focust het agentschap zich op de aanvaardbaarheid van de huidige bedrijfsvoering t.a.v. de humane gezondheid van de omwonenden met Milieu Gezondheidkundige Risico Inschattingen. Het beschrijvend bodemonderzoek van 3M werd vanuit een gezondheidsperspectief geadviseerd. We ondersteunen OVAM met Medisch Milieukundig inzicht voor de verkennende bodemonderzoeken en oriënterende bodemonderzoeken, waar nodig worden no regret-maatregelen geadviseerd.

Wat drinkwater betreft, hebben we samen met de VMM een handelingskader rond PFAS in drinkwater en drinkbaar grondwater opgesteld en een detailonderzoek naar PFAS in drinkwater per leveringsgebied gestart. We hebben ook een project opgezet om alle aanvragen voor putwateranalyses op niet-aansluitbare adressen, te analyseren op PFAS. Daarnaast hebben we de implementatie van de nieuwe Drinkwaterrichtlijn 2020/2184 voorbereid. Het hernieuwde BVR met betrekking tot de kwaliteit, kwantiteit en levering van water bestemd voor menselijke consumptie is op 15 juli principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. We zijn ook gestart met de voorbereidingen voor het lanceren van een oproep voor een partnerorganisatie drinkwater. M.b.t. hormoonverstoorders werd middels een overheidsopdracht door VITO een overzicht aangeleverd van sensibilisatie-initiatieven in Europa. We boden ondersteuning bij de opmaak van het nationaal actieplan hormoonverstorende stoffen 'NAPED' (National Action Plan on Endocrine Disruptors) en kenden in december bijkomende financiële versterking toe voor sensibilisatie-initiatieven in Vlaanderen.

We hebben het project 'risico-evaluatie van Legionella in waterzuiveringsinstallaties in Vlaanderen' opgestart. Binnen deze onderzoekslijn wordt het legionellarisico m.b.t. waterzuiveringsinstallaties in kaart gebracht (samenwerking WTCB-VITO met Aquafin en industriële partners) waarbij staalnamemethodieken worden ingezet zoals de Legiolert.

Het overleg en samenwerkplatform Gezonde Publieke Ruimte werd verder gezet, waarbij enkele nieuwe leden aansloten in 2022. Daarnaast werd een vergelijkbaar platform opgezet voor binnenmilieu – met als eerste focus ventilatie. We verwijzen hiervoor naar de uitvoering van het ventilatieplan (zie ook beleidsveld Zorginfrastructuur, ISE Zorginfrastructuur).

Op 16/03/2022 hebben we de tekenrisicokaart gelanceerd (www.tekenbeten.be/tekenrisicokaart). Deze kaart geeft per gemeente het risico weer op het oplopen van een tekenbeet. De Logo's gaan hiermee aan de slag bij de lokale besturen. Het agentschap Natuur en Bos stemt zijn beheersmaatregelen hierop af. De FOD WASO stemt de werking van de groendiensten hierop af.

Op aanbeveling van het parlement, hebben we de uitbouw van een kennishub Milieu en Gezondheid voorbereid, voor concrete implementatie in 2023. Dit is afgestemd met een nieuwe transversale beleidslijn Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Het dossier is begin september 2022 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Er werd ook een Vlaamse werkgroep Zeer Zorgwekkende Stoffen opgericht, met als doel gezondheidkundige advieswaarden in het milieu en grenswaarden in de mens af te leiden, een prioritering op te zetten, en de causaliteit van de blootstelling-effect relaties uit te schrijven. De oproep voor een vijfde generatie Steunpunt Milieu en Gezondheid, voorbereid door het departement Omgeving, werd met succes ingevuld. In navolging van de Klimaattop

Glasgow (20/10/2021) hebben we een projectoverzicht m.b.t. 'Klimaat en Gezondheid' besproken met de VMM, VITO en het departement Omgeving. Voor klimaat werd ook een Vlaamse werkgroep Klimaat en Gezondheid opgezet. De eerste opdracht is hier een gezondheidskundig overzicht krijgen van de prioriteiten in Vlaanderen, en het ontwikkelen/selecteren van indicatoren.

Er werd i.s.m. het Vlaams Planbureau Omgeving een studie naar blauw-groene netwerken opgeleverd. Eind 2022 werd een project gegund (overheidsopdracht) aan VITO/UHasselt om de oorzaakspecifieke sterfte t.a.v. hitte in Vlaanderen te analyseren, nu en in de toekomst. Hierin zit een doorrekening van de hitte-mortaliteitsimpact op verschillende ruimtelijke niveaus in Vlaanderen en een update van de hittekwaetsbaarheidskarten. Beide zullen gevisualiseerd worden in de Zorgatlas.

Dit alles zal een link krijgen met de Green Deal duurzame zorg (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning). Vanuit het oogpunt milieugezondheidszorg volgen we actief de thema's 'klimaat en infrastructuur' en 'natuur en gezondheid' op binnen deze green deal. Voor de thematiek natuur werd in december 2022 de partnerorganisatie Milieugezondheidszorg structureel uitgebreid voor het bijeen brengen van goede praktijken, wetenschappelijk inzicht rond natuur en gezondheid, en ontwikkelen van methodieken en ondersteuning van beleidsvoorbereiding en adviesverlening hieromtrent.

Het 'Healthy Cities' concept van de WHO passen we toe in een systemisch denken om milieugerelateerde gezondheidssurveillance. De middelen zijn definitief herbestemd naar data-science projecten zoals E-HIS (Environmental Health Impact Simulator), RICA-MGAG (Risk and Cost Based Assessment van Milieugezondheidskundige aandachtsgebieden), geospatiale Burden of Disease-mapping, geospatiale surveillance kankerregister, hittekwaetsbaarheidskarten, INTEGO-MGZ (milieugerelateerde analyse van de elektronisch medische dossiers van de huisarts), indicatoren t.o.v. de gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg, ...

De modelleringstool voor de strandwaterkwaliteit werd op 8 juni 2022 succesvol voorgesteld aan de Kustburgemeesters.

We sloten een samenwerkingsovereenkomst met het Belgisch kankerregister om een geospatiale surveillance op te zetten rond milieugerelateerde kankers. Een vergelijkbare surveillance werd opgezet i.s.m. Sciensano, maar dan voor de milieugerelateerde Burden of Disease Mapping.

Alle beleidsuitgaven voor OD 4.1 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT. Voor het initiatief m.b.t. het kwaliteitskader ventilatie voor zorgvoorzieningen wordt een financiering binnen het plan Vlaamse Veerkracht aan de Vlaamse Regering voorgelegd (Inzetten op kwaliteit en good governance van WZC & vooruitschuif nieuw beleid, VV045).

SD 5: We investeren in de randvoorwaarden voor een efficiënt en effectief preventief gezondheidsbeleid

OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt

Halfweg 2022 werden de pilootprojecten 'preventie voor kansengroepen' afgerond en geëvalueerd door de VVSG in een eindrapport met aanbevelingen.

Binnen het project rond het verkleinen van gezondheidsongelijkheid werden in 2022 een aantal principes omgezet in concrete handvaten en materialen waar preventieorganisaties mee aan de slag kunnen (een inspiratiegids, videocontent met inspirerende

voorbeelden...). Deze tools zijn bekendgemaakt via webinars, sociale media en infomomenten.

De nieuwe partnerorganisatie en de nieuwe organisaties met terreinwerking in het kader van het preventiebeleid rond het thema seksuele gezondheid namen hun start. Deze acties zijn gelinkt aan het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld.

In 2022 hebben in totaal 14 lokale besturen de lokale gezondheidsenquête laten uitvoeren in hun gemeenten. Zij gingen nadien, met ondersteuning van hun Logo, aan de slag met de resultaten om hun preventieve gezondheidsbeleid verder uit te bouwen. Om meer bekendheid aan het project te geven werd er een webinar georganiseerd voor alle geïnteresseerden in samenwerking met Sciensano en het Logo. Het project lokale gezondheidsenquête werd positief geëvalueerd. De subsidie aan Sciensano voor de verdere uitrol hebben we dan ook verlengd tot 31/05/2024.

De onderzoeksopdracht naar de herpositionering van de Logo's is lopende. Het eindrapport wordt midden 2023 verwacht.

Alle beleidsuitgaven voor OD 5.1 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PREVENTIE, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	88.630	165.919	152.707	84.664	166.508	133.524
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	88.630	165.919	152.707	84.664	166.508	133.524

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

2.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Ontvangstenartikelen

GB0-9GDFTJA-OW – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Zie begrotingsartikel GE0-9GDFTJA-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	0	0	0
BU	0	708	0

Inhoudelijke toelichting:

Het gaat hier om een ontvangst die eigenlijk op GE0-9GDFTJA-OW aangerekend diende te worden voor de financiering van het gebruik van Vaccinet voor de registratie van COVID-19 vaccinaties door de Franse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

2.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

Ontvangstenartikelen

GE0-9GDFTJA-OW – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze middelen worden aangewend om een deel van de kosten van het bevolkingsonderzoek naar dikke darmkanker, een aantal Europese projecten, een aantal door het RIZIV gefinancierde projecten en een aantal uitgaven i.v.m. het gezondheidsbeleid mee te betalen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	0	586	0
BU	0	755	0

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de uitvoering en de raming is deels het gevolg van een meerontvangst voor de vaccinatie van asielzoekers van 103.759,78 euro, een meerontvangst van 61.200 euro van de GGC voor de verwerking van de sterftcijfers en minderontvangst van 46.000 euro vanuit de financiering van EU-projecten.

Uitgavenartikelen

GE0-1GDF2JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat kredieten voor:

- de aankoop van vaccins;
- het uitvoeren van het actieplan van de gezondheidsdoelstelling vaccinaties 2012-2020;
- het onderhoud van Vaccinet;

- profylactische maatregelen in verband met gemelde infectieziekten en outbreakmanagement;
- ondersteunende werkgroepen voor de uitvoering van initiatieven in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid;
- evaluaties van preventieprogramma's, -strategieën en -methodieken;
- de uitvoering van het hittegolf- en ozonpiekplan;
- het locoregionaal gezondheidsoverleg en -organisatie (Logo's) (gereguleerde subsidie), partnerorganisaties (meerjarige beheersovereenkomsten), organisaties met terreinwerking (meerjarige beheersovereenkomsten) en andere preventie-initiatieven voor gezondheidsbevordering en ziektepreventie, onder meer de realisatie van de zes Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, het beleid rond schadebeperking, seksuele gezondheid en andere bevolkingsonderzoeken in het kader van ziektepreventie gefinancierd. Ook de preventieve mondzorg en rookstopbegeleiding worden gefinancierd vanuit dit artikel;
- het uitvoeren van de tuberculosebestrijding in Vlaanderen via een beheersovereenkomst met een organisatie met terreinwerking, met name de Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (VRGT);
- het geven van reisadviezen via een beheersovereenkomst met een organisatie met terreinwerking, met name het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG);
- partnerorganisatie milieugezondheidszorg (meerjarige beheersovereenkomst);
- subsidie voor het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek;
- het samenwerkingsakkoord met het Sciensano voor beleidsondersteuning op gebieden waar deze instelling een unieke expertise heeft. Het gaat hier om surveillance van infectieuze aandoeningen en agentia waaronder de surveillance rond zorginfecties, van biologische allergiserende agentia, van genetisch gemodificeerde agentia, van niet infectieuze aandoeningen en epidemiologische en beleidsgeoriënteerde wetenschappelijke ondersteuning rond surveillance;
- voor het uitvoeren van microbiologische analyses in het kader van outbreak-management bij infectieziekten (beheersovereenkomst met Sciensano).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid

OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving

OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen

OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken

OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid

OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen

OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat

OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	86.943	160.403	152.185	82.977	160.860	132.883

Inhoudelijke toelichting:

- De verhoging van de uitgaven ten opzichte van BA 2022 is onder andere het gevolg van de volgende aanpassingen:
- 68.847.000 euro VAK en 73.921.000 euro VEK werd aan dit artikel toegevoegd voor de bestrijden van het coronavirus COVID-19;
- 3.165.000 euro VAK en 2.765.000 euro VEK werden vanuit het noodfonds Oekraïne gecompenseerd naar dit artikel om preventieve gezondheidszorg ten behoeve de Oekraïense vluchtelingen mee te financieren;
- 331.000 euro VAK en 79.000 euro VEK werden herverdeeld vanuit de relance-provisie;
- 1.116.611 euro VAK en VEK werd gecompenseerd van de VIA provisie in uitvoering van luik III – sectorale koopkracht- en kwaliteitsmaatregelen van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021 voor de social/nonprofitsectoren voor de periode van 2021-2025.

De onderbenutting op VAK is voornamelijk te wijten aan het niet volledig nodig hebben van het toegestane corona-budget ten belope van 6.503.432,33 euro VAK.

De onderbenutting op het VEK is te wijten aan:

- het vastleggen van jaaroverschrijdende subsidies op het einde van het begrotingsjaar. Het gaat over ± 7.500 keuro aan subsidies die in 2023 en volgende worden aangerekend;
- het niet volledig benutten van de corona-budgetten ten belope van 15.862.865,61 euro;
- het niet volledig benutten van budgetten van het noodfonds Oekraïne ten belope van 1.004.003,31 euro.

GEO-1GDF4JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze kredieten worden aangewend om een deel van de kosten van het bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker, een aantal door het RIZIV gefinancierde projecten en een aantal uitgaven i.v.m. het gezondheidsbeleid mee te betalen.

Ten laste van dit Fonds worden de regelingen voorzien in uitvoering van artikel 19 tot en met 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen.

Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de oprichting van een netwerk voor de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling of voor de bewaking van de effecten van fysische en chemische factoren op de bevolking, om maatregelen te kunnen nemen voor de bescherming van de volksgezondheid (principe vervuiler betaalt).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid

OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken

OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen

OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	1.687	5.516	522	1.687	5.648	641

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de uitgavenzijde van een begrotingsfonds. In kolom '2^e BA' is de initiële raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2022 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel; het bedrag in kolom '2^e BA-JR' bestaat uit het overgedragen saldo op dit begrotingsfonds (4.761 keuro) verhoogd met de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2022 (755 keuro).

De uitgaven lagen in uitvoering 1.165 keuro lager dan het geraamde krediet bij 2^e BA.

3. ISE Woonzorg en eerste lijn

Dit structurelement bevat uitgaven voor de eerstelijnsgezondheidszorg, voor de samenwerking tussen de zorgaanbieders in de eerste lijn en voor woonzorg.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening

In 2022 werd de meting van de COVID-19-vaccinatiegraad bij werknemers niet herhaald.

Na de evaluatie van de bestaande zorgindicatoren beslisten we om voor de woonzorgcentra de bestaande kwaliteitsindicatoren te behouden. VIKZ zet sterk in op vrijwillige deelname aan registratie en verwerking van de bestaande indicatoren. De metingen zijn ingeburgerd in de praktijk en de resultaten worden gebruikt voor kwaliteitsopvolging. Tegelijkertijd werden reeds de kwaliteitsindicatoren die kunnen worden afgeleid vanuit het BelRAI-LTCF-instrument (Long-term care facilities) geïnventariseerd en verder ontwikkeld.

In 2022 werden pilootbevragingen georganiseerd door het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg (VIKZ) om de aangepaste set van kwaliteitsindicatoren bij de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds en de diensten voor gezinszorg verder te proefdraaien. Uitkomst zal een rapport op niveau van de dienst en een benchmarkrapport op niveau van de hele sector worden.

De Vlaamse Regering nam de beslissing om een meting van de kwaliteit van leven, wonen en zorg zoals ervaren door de bewoners in de Vlaamse woonzorgcentra te organiseren in de periode 2022 – 2025. De voorbereidingen hiervoor zijn opgestart.

Binnen het VIKZ loopt het onderzoek naar de ontwikkeling van de kwaliteitsindicator “handhygiëne” in kader van infectiepreventie. De pilootmeting wordt gerealiseerd in 2023. De meting van deze indicator is voorzien voor mei 2023.

Binnen het Bureau eerstelijnszorg wordt momenteel nagedacht welke indicatoren het best in aanmerking komen om te operationaliseren voor de brede eerste lijn. Concreet zijn er twee projecten in het vizier: een project over PROM-bevragingen (Patient Reported Outcome Measures) en PREM-bevragingen (Patient Reported Experience Measure) en een project omtrent diabetes.

De beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen

We werken op verschillende sporen aan de actualisering van de personeelsnormen in de residentiële ouderenzorg. In 2022 werd verder gewerkt aan het onderzoek van het Steunpunt WVG dat moet resulteren in een overzicht van de noodzakelijke aanpassingen aan de huidige personeelsvoorwaarden voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1. De onderzoekers verwerken momenteel de dataverzameling en leggen de laatste hand aan het ontwerp van eindrapport dat in de loop van 2023 zal opgeleverd worden.

Een belangrijke voorwaarde voor de invoering van persoonsvolgende financiering in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf is een gelijke financiering voor gelijke

zorgzwaarte. In uitvoering van het VIA-6-akkoord werden in 2022 de nodige decretale en regelgevende aanpassingen doorgevoerd en zal vanaf 1 januari 2023 het historische onderscheid tussen woongelegenheden zonder (ROB) en woongelegenheden met bijkomende erkenning (RVT) definitief opgeheven worden in het Woonzorgdecreet en het decreet Vlaamse sociale bescherming en de uitvoeringsbesluiten van deze decreten. De gelijkschakeling van de effectieve financiering gebeurde al op 1 juli 2021.

De in het VIA-6-akkoord opgenomen flexibiliteit binnen de personeelsnormen werd eveneens in de regelgeving verankerd. Daarnaast werden er in het kader van de financieringsnormen en erkenningsvoorwaarden tijdelijke maatregelen inzake bijkomende flexibiliteit in de personeelsinzet voorzien om de personeelscrisis in de woonzorgcentra mee het hoofd te bieden.

De nodige stappen werden gezet om de huidige financiering van de IFIC-meerkost te garanderen met ondersteuning van vzw IFIC, terwijl wordt verder gewerkt aan een integratie van deze meerkostfinanciering in de basisfinanciering via de basistegemoetkoming voor zorg.

In de loop van 2022 werd het project “de waarderingstool” opgestart. Binnen de zorg- en welzijnssector bestaan er op heden weinig tot geen publieke kanalen of tools om de stem van de gebruiker en diens omgeving te horen en mee te nemen in het actuele debat. Aan de hand van een online waarderingsplatform willen we optreden als facilitator om transparantie te bieden in de waardering van gebruikers, hun familie en andere burgers over de woonzorgvoorziening(en). De tool dient zowel om waarderungen te raadplegen, voorzieningen onderling te kunnen vergelijken en uiteraard ook om zelf beoordelingen toe te voegen. De bedoeling is om een eerste conceptversie voor de woonzorgcentra klaar te hebben voor het einde van 2023. Andere sectoren uit het Vlaamse zorglandschap kunnen eveneens worden opgenomen in een later stadium (bijvoorbeeld kinderopvang). Er werd in 2022 reeds samengezeten met de patiëntenfederatie van Nederland om hun waarderingstool ‘Zorgkaart Nederland’ te leren kennen. In het najaar van 2022 hebben we een externe partner aangeduid (KPMG) om ons te begeleiden bij de opstart en uitrol van dit project. De begeleiding start vanaf het eerste kwartaal 2023.

Op 13 oktober 2022 organiseerden we een Congres Woonzorg. Het was een boeiend en succesvol congres dat de sector samenbracht na een moeilijke periode.

Via de basistegemoetkoming voor zorg voorzien we in een financiering van de prestaties van de coördinerend en raadgevend arts (CRA) voor bewoners die zijn opgenomen in een woonzorgcentrum. In overleg met de stakeholders onderzochten we in 2022 op welke manier de opdrachten en het mandaat van een CRA geactualiseerd kunnen worden, rekening houdend met o.a. de inzichten en ervaringen opgedaan tijdens de coronapandemie. Deze oefening loopt verder in 2023 met de bedoeling te komen tot een door alle betrokken partijen gevaloriseerd voorstel tot aanpassing van de regelgeving.

Flanders Synergy vzw, ondertussen omgevormd tot Workitects vzw, zette in 2022 de coördinatie van het project ‘Innovatieve arbeidsorganisatie in de woonzorgcentra als hefboom voor betere zorg en zinvol en werkbaar werk’ verder. Het doel hiervan is om tot meer werkbaar werk voor medewerkers en meer kwaliteit van leven, wonen en zorg voor bewoners en familie te komen. In de zomer van 2022 verspreidde Workitects een inspiratienota met de resultaten van dit project naar de sector. Een afsluitend event ging digitaal door op 22 februari 2022. De resultaten van dit project laten toe de verworven inzichten door te vertalen naar de operationele praktijk.

Dementie blijft hoog op de beleidsagenda staan. We finaliseerden recent een nieuw dementieplan. We zetten ook de subsidiëring van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de 9 regionale expertisecentra verder. We brengen de evolutie van de hulpvragen in kaart. Daarbij benutten we de woongelegenheden met bijkomende

erkenning jongdementie optimaal voor personen die niet meer in de thuissituatie kunnen blijven. Momenteel zijn 200 woongelegenheden bijkomende erkenning jongdementie vergund aan 23 woonzorgcentra. Tot eind 2022 kwamen enkel bewoners in de afhankelijkheidscategorie B en Cd in aanmerking voor een opname in een woonzorgcentrum met dergelijke bijkomende erkenning. We troffen de nodige aanpassingen zodat vanaf 1 januari 2023 ook de bewoners in de afhankelijkheidscategorie D eveneens opgenomen kunnen worden in een woongelegheden voor personen met jongdementie. Eind 2022 werd een project opgestart waarbinnen referentiepersonen dementie opgeleid zullen worden in de diensten voor gezinszorg en de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds. Deze twee sectoren maken een plan van aanpak dat verder moet inzetten op eigen expertise uitbouw, maar ook kennisdeling met andere thuiszorgsectoren. Daarnaast werd een project opgestart voor de uitbouw van referentie-artsen dementie. Deze beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GHF2TG-WT.

Sinds 1 juni 2022 werd in samenwerking met het consortium 'Vlaams IT-platform BelRAI' het BelRAI Sociaal Supplement geïmplementeerd in de thuiszorg (diensten voor gezinszorg en diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds). In 2022 was dit via een 'zachte start' wat betekende dat het instrument mocht gebruikt worden, maar dat het geen verplichting was. Vanaf 1 januari 2023 is het wel een verplicht te gebruiken instrument. Deze beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TA-WT. Ook binnen de ouderenzorg werd ingezet op de uitrol van het BelRAI LTCF-instrument als basis voor het opmaken van een kwaliteitsvol woonzorgleefplan. Hiervoor werden de ervaringen uit het pilootproject BelRAI LTCF vertaald naar een draaiboek met voorbeelden en richtlijnen, een wetgevende kader omtrent de opstart en intensiteit van implementatie voor woonzorgcentra, een aangepast opleidingsaanbod en aanpassingen aan het Vlaams IT-platform BelRAI om het BelRAI LTCF-instrument te integreren. Het geheel vertaalt zich in een zachte opstart waarbij elk woonzorgcentrum vanaf 1 juni 2023 start met het gebruik van BelRAI LTCF in het kader van het woonzorgleefplan en waarbij de implementatie voltooid moet zijn tegen 1 juni 2025.

In 2022 werd een studie via het steunpunt WVG opgestart dat zal definiëren welke gebruikers binnen de gezinszorg als 'kwetsbare gebruikers' aanzien kunnen worden en op wie deze diensten zich preferentieel moeten richten. Dit zal resulteren in een set van indicatoren van kwetsbaarheid, verder uit te diepen met de sector gezinszorg. Het eindresultaat kan gebruikt worden voor de afbakening aanvullende thuiszorg (met het aanbod van de dienstencheques) en de toekenning van de uitbreiding binnen de gezinszorg.

In afwachting van de inkanteling van gezinszorg in VSB, wordt de jaarlijkse groei van het urencontingent gezinszorg via nieuwe toewijzingsregels toegekend, waarbij we diensten die inzetten op flexibele uren stimuleren. We schrappen ook het huidige plafondpercentage van flexibele uren (prestaties op onregelmatige uren). In 2022 hebben we de subsidienorm voor onregelmatige prestaties opgetrokken van 4,87% van het urencontingent (cijfer 2021) naar 5,2% van het urencontingent. De beleidsuitgaven voor 'de groei van het urencontingent gezinszorg' worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GHF2TH-WT.

Eind 2022 werd een project toegekend om in te zetten op de zij-instroom van ADL-assistenten (Algemene dagelijkse levensverrichtingen) in de gezinszorg. Hoewel deze instroom ook verankerd wordt binnen de reguliere werking van deze sector, voorziet deze projectsubsidie in de intensieve coaching en begeleiding die er nodig is door het begeleidend personeel van de diensten voor gezinszorg voor de instromers. De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GHF2TG-WT.

In 2022 ging een nieuw mantelzorgplan van kracht voor de periode 2022-2024. Het nieuwe mantelzorgplan is een budgetneutraal plan waarbij de focus ligt op het erkennen en herkennen enerzijds, en het ondersteunen van mantelzorgers anderzijds. Ook een bredere

bekendmaking en zichtbaarheid van het mantelzorgbeleid behoort tot de doelstellingen via meer doorgedreven communicatie. Vernieuwend is dat is uitgegaan van een geïntegreerd mantelzorgbeleid, dat meer ingang vindt in andere relevante beleidsdomeinen zoals onderwijs, werk, jeugd, onderwijs,.. Het Vlaams Expertisepunt Mantelzorg (VEM) dat ondergebracht is bij VIVEL neemt de coördinatie van de uitvoering van het mantelzorgplan op zich. Een monitoringscomité werd opgericht maar is nog niet bij elkaar gekomen. Via de relancemiddelen werden een aantal prioritaire acties uit het mantelzorgplan opgestart eind 2022. Hiervoor werd uitgebreid overlegd tussen overheid, VIVEL en de verenigingen. Toch is verdere concretisering nodig in het plan van aanpak van elk van deze projecten. Tevens zal er verder onderzoek gebeuren naar de positie van het VEM binnen VIVEL. Dit werd opgestart in het najaar 2022, maar geen van de aangeschreven bedrijven bleek geïnteresseerd of bereid om deze opdracht uit te voeren. We lanceren een nieuwe opdracht naar andere potentiële afnemers. De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GHF2TG-WT.

Op 11 maart 2022 werd het startschot gegeven om de bepalingen uit het woonzorgdecreet met betrekking tot de buurtanalyse en het meerjarenplan van de lokale dienstencentra (LDC) verder vorm te geven in een werkgroep samen met de sector. Op 21 december 2022 is het verbetervoorstel aan de sector overgemaakt. Dit zal in 2023 verder regelgevend opgenomen worden. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening

Ook in 2022 waren de zorgraden de trekkende kracht in het grootschalige vaccinatieprogramma COVID-19. Dankzij de inzet van vele eerstelijnszorgaanbieders, welzijnsactoren, lokale besturen en talloze vrijwilligers verenigd in de zorgraden is de vaccinatiecampagne in Vlaanderen een ongekend succes geworden. De beleidsuitgaven voor de COVID-19- vaccinatiecampagne worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT.

Het voorstel over de versterking van lokale besturen in de zorgraden werd eind 2022 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Er werden 4 belangrijke hefbomen gedefinieerd om de zorgraden te versterken en de aanwezigheid van de lokale besturen in de zorgraden te garanderen. Een herformulering en inhoudelijke actualisatie van de opdrachten van de zorgraden zal ervoor zorgen dat zorgraden een beter evenwicht kunnen vinden tussen de Vlaamse beleidsagenda (gezondheids- en welzijnsdoelstellingen, beleidsprioriteiten) en hun autonomie om lokaal accenten te leggen. Een nieuwe kijk op het lidmaatschap en de zorgraad als een open organisatie zorgen voor een hernieuwde dynamiek tussen Algemene Vergadering, bestuursorgaan en werkgroepen in de zorgraad. We vragen hierbij aan de zorgraden om de principes van goed bestuur toe te passen. De beleidsuitgaven voor de versterking van de zorgraden worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT.

Tegelijkertijd hebben we een aantal deelaspecten van de hervorming van de eerste lijn, die door de COVID-19-crisis vertraging hebben opgelopen, opnieuw opgenomen. In 2022 werkten we aan de nieuwe beleidsconcepten m.b.t. zorgcoördinatie en casemanagement, twee sleutelbegrippen die ICT-matig ondersteund zullen worden door het toekomstige digitaal zorg- en ondersteuningsplan. We bekijken deze beleidsconcepten in het ruimer kader van het interfederaal plan geïntegreerde zorg dat wordt opgeleverd eind 2023. In 2022 hebben we ook het hervormingstraject voor de palliatieve zorg in Vlaanderen opgestart. In dit traject wordt gewerkt aan een concreet actieplan voor de palliatieve zorg dat wordt opgeleverd in het najaar 2023. De belangrijkste aandachtspunten in dit traject zijn de verbinding van de vernieuwde palliatieve zorg met de sleutelbegrippen m.b.t. geïntegreerde zorg: zorgcoördinatie en casemanagement. Samen met de sectoren in de brede eerste lijn werd een verandertraject opgezet om de toekomstige rollen en structuren

vorm te geven. De werkzaamheden m.b.t. de regionale zorgplatformen werden in 2022 doorkruist door de afbakening van de referentieregio's. Ondertussen werd duidelijk dat de indeling in referentieregio's een impact kan hebben op de gebiedsindeling van de eerstelijnszones. De beleidsuitgaven m.b.t. de hervorming van de eerste lijn worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT.

De ontwikkeling van een Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan (DZOP) zal zorgaanbieders van verschillende sectoren en de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag met elkaar verbinden om een geïntegreerde zorg en dienstverlening te realiseren. In het najaar van 2022 werden hiervoor de nodige middelen vastgelegd. We zetten dit ontwikkelingstraject in 2023 verder.

In 2022 werd het Impulsfonds hervormd. Het besluit van de Vlaamse Regering tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen werd in het najaar van 2022 goedgekeurd. Huisartsen kunnen aanspraak maken op een renteloze lening of tegemoetkoming in loonkost of telesecretariaat. Wanneer ze investeren in samenwerking kan een bijkomende renteloze lening worden aangevraagd en wanneer ingezet wordt op opleiding van personeel verhoogt de tegemoetkoming in loonkost. De bestaande regeling werd op die manier aangepast zodat binnen de huisartsenpraktijk beter kan worden ingezet op multidisciplinaire samenwerking en optimaliseren van zorgcapaciteit. Om de aanvraagprocedure voor deze leningen en tegemoetkomingen administratief te vereenvoudigen werd een digitalisatietraject opgestart i.s.m. met PMV Standaardleningen, die als dossierbehandelaar optreedt. De beleidsuitgaven m.b.t. het impulsfonds (tegemoetkomingen) worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KB-WT. De beleidsuitgaven m.b.t. het impulsfonds (leningen) worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-PA.

We ondersteunen de uitbouw van databases in de eerste lijn die kunnen bijdragen tot beleidsrelevante gegevens en die kunnen worden ontsloten via de ZorgAtlas. Hiertoe werd een traject opgestart om de toegankelijkheid van de huisartsgeneeskunde in kaart te brengen. I.s.m. de beroepsvereniging (Domus Medica) en de academische wereld werd een plan van aanpak opgesteld om het zorgaanbod m.b.t. de huisartsgeneeskunde i.f.v. de zorgnood en de zorgvraag in kaart te brengen.

Verder investeerden we eind 2022 in zeven bijkomende pilootprojecten brede eerstelijnspraktijken in Kortrijk, Ooigem, Zelzate, Zwijndrecht, Sint-Niklaas, Geel en Hoeilaart. Met deze projecten willen we achterhalen hoe er in de toekomst gericht kan worden geïnvesteerd in de eerstelijnsinfrastructuur en welke randvoorwaarden hierbij essentieel zijn om een toegankelijke geïntegreerde zorg te realiseren.

Deze beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten

We hebben binnen de sector gezinszorg afgetoetst in welke mate de vraag naar collectieve gezinszorg leeft. Dit bleek inderdaad het geval, alsook werken aan aanklampende zorg, en er werd afgesproken dat dit topic verder zou opgenomen worden binnen een project dat mogelijk in 2023 opgestart kan worden.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WOONZORG EN EERSTE LIJN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	56.243	162.611	159.311	56.321	215.179	207.141
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	3.605	3.605	2.362	3.605	3.605	2.362
Totaal	59.848	166.216	161.673	59.926	218.784	209.503

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

3.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

Ontvangstenartikelen**GE0-9GDFAKA-OP – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatiefonds-Vlaanderen (PFV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in renteloze leningen aan huisartspraktijken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	1.885	0	0
BU	1.825	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De lagere uitvoering is het gevolg van een lager aantal terugbetalingen op basis van het aantal toegekende leningen in het verleden.

GE0-9GDFAKA-OW – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatiefonds-Vlaanderen (PFV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in premies en tegemoetkomingen aan huisartspraktijken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	61	0	0
BU	32	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden minder premies teruggevorderd dan geraamd. Dit omwille van een nauwgezet toezicht bij de toekenning van de premies.

Uitgavenartikelen

GEO-1GDF2KA-PA – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen die een individuele praktijk of een huisartsengroepering (groepspraktijk) opstarten, kunnen een renteloze lening en een premie krijgen. Dit artikel bevat de uitgaven hiervoor.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	3.605	3.605	2.362	3.605	3.605	2.362

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet bleef ongewijzigd. De uitvoering is afhankelijk van de jaarlijkse aanvragen.

GEO-1GDF2KA-WT – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget wordt aangewend voor de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.1: We werken, in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg, aan een kwaliteitsvol aanbod van ziekenhuizen, revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg dat afgestemd is op de noden van de populatie

OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	33.484	142.277	139.517	33.562	194.845	187.347

Inhoudelijke toelichting:

De stijging in VAK ten opzichte van de 2de BA is als volgt te verklaren:

- een interne herverdeling van 3.527 keuro VAK en VEK ten behoeve van de financiering van diverse projecten (Leif, palliatieve samenwerkingsverbanden, zorgtoegankelijkheid, correctie corona-uitgaven);
- 682 keuro VAK en VEK voor de uitvoering van de VIA-6-akkoorden;
- 719 keuro VAK en VEK als gevolg van de overschrijdingen van de spilindex;
- 76.186 keuro VAK en 155.803 keuro VEK voor de bestrijding van het coronavirus COVID-19;
- 27.679 keuro VAK en 2.552 keuro VEK in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

Het VAK-budget werd voor 98% benut.

GEO-1GDF2KB-WT – IMPULSEO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen of huisartsengroeperingen kunnen ook een tegemoetkoming krijgen voor een onthaal- en administratief bediende of een medisch telesecretariaat. Dit artikel bevat de uitgaven die betrekking hebben op deze tegemoetkomingen (Impulseobudget).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	22.759	20.334	19.794	22.759	20.334	19.794

Inhoudelijke toelichting:

Door een herverdeling van 2.425 keuro daalde het beschikbare krediet naar 20.334 keuro. De uitvoering is afhankelijk van de jaarlijkse aanvragen.

4. ISE Gespecialiseerde Zorg

Dit structurelement bevat de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de organisaties met een (psychosociale of fysieke) revalidatieovereenkomst en de geestelijke gezondheidszorg (centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG), initiatieven van beschut wonen (IBW) en psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT)). Daarnaast zijn hier ook uitgaven voorzien voor beleidsontwikkeling m.b.t. normering, erkenning, programmering, subsidiëring en handhaving van de algemene ziekenhuizen, revalidatieziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen, de (psychosociale en fysieke) revalidatie en de geestelijke gezondheidszorg.

4.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.1: We werken, in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg, aan een kwaliteitsvol aanbod van ziekenhuizen, revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg dat afgestemd is op de noden van de populatie

In 2022 werd de werking van het VIKZ geëvalueerd. Aangezien de huidige beheersovereenkomst van het VIKZ pas ten einde loopt eind 2023, hebben we de huidige werking beoordeeld door de realisaties te toetsen aan de doelstellingen zoals ze in de beheersovereenkomst en het beleidsplan 2019 – 2023 zijn opgenomen. We concludeerden dat er onvoldoende progressie werd geboekt door het VIKZ, deels ten gevolge van de moeilijke omstandigheden van de coronacrisis. In het kader hiervan vonden eerste besprekingen plaats om de opdrachten en aansturing van het VIKZ bij te schaven.

We hebben de sectoren, samen met het VIKZ, verder ondersteund bij het meten en verbeteren van de kwaliteit van zorg via indicatoren en referentiekaders. In 2022 werden in de sector GGZ metingen uitgevoerd over verantwoord gebruik van benzodiazepines, de behandelplannen in GGZ, patiëntenpeiling en handhygiëne. Indicatoren over somatische zorgen en hepatitis C binnen verslavingscentra waren in ontwikkeling. In 2022 werd ook de pilootmeting over suïcidepreventie in GGZ opgestart. In de ziekenhuizen zijn metingen uitgevoerd over onder andere decubitis, handhygiëne, beroertezorg, palliatieve zorgen, ... en werden resultaten gepubliceerd over patiëntenpeiling, veilige heerkunde, ongeplande heropnames en website-indicator. Indicatoren over intensieve zorgen, klinische farmacie en infectiepreventie waren in ontwikkeling. In 2022 liepen ook twee projecten over borstkankerindicatoren en PROM-vragenlijsten en PREM-vragenlijsten en een update over de metingen vaccinatiegraden met inbegrip van de boostervaccinatie.

In samenspraak met Zorginspectie en de sector werkten we verder aan een nieuw toezichtmodel voor ziekenhuizen die niet langer geaccrediteerd worden door de internationale accreditatie-instanties. We hebben een nota opgesteld waarin de handavingsketen in zijn verschillende elementen wordt beschreven. De gehele keten van normering, inspectie, toezicht en handhaving inclusief klachtenbehandeling en risico's van de huidige werkwijze worden toegelicht. Er worden finaal adviezen geformuleerd over de klachtenbehandeling, de inspectie en handhaving.

De bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming laat toe dat we als Vlaamse overheid de ziekenhuisnormen actualiseren. We plannen dat mee op basis van de resultaten van de studie "Onderzoek over de positionering van het beleidsinstrument "normering" in het algemeen, met bijzondere aandacht voor een mogelijke herziening van de ziekenhuisnormen in Vlaanderen". Een werkgroep in samenwerking met de sectorkoepel Zorgnet Icuuro heeft de nodige voorbereidende studies gedaan en eind 2022 de ziekenhuizen bevroegd naar hindernissen in de normering die bij aanpassing ervan geen

financieel impact hebben en niet organiek van aard zijn. We hebben ook de vooropgestelde studie bestudeerd en nazicht gedaan waar mogelijk aanpassingen aan de normeringen kan gebeuren binnen onze bevoegdheid.

De kwaliteitstafel Vrijheidsbeperkende Maatregelen (VBM) werd in 2022 opgestart, in samenwerking met Zorginspectie en het departement. De kwaliteitstafel is voornamelijk gericht op het aanpassen van het huidige referentiekader rond vrijheidsbeperkende maatregelen in de Psychiatrische Ziekenhuizen (PZ) en A- en K-diensten van Algemene Ziekenhuizen (PAAZ) (zie ook beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning).

De uitgaven in verband met VIKZ worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2LA-WT.

OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg

We beoogden de opstart van de ontwikkeling van een aantal referentiekaders voor de sector GGZ. Voor de aanpassing van het referentiekader VBM is een kwaliteitstafel opgestart (zie ook OD 1.1 en Beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning).

Het Steunpunt Geestelijke Gezondheid en het Vlaams Overlegplatform Geestelijke Gezondheid zijn gefuseerd op 1 januari 2022 tot 1 partnerorganisatie, Psyche. De organisatie kreeg de volgende opdrachten: methodiekontwikkeling en praktijkondersteuning, optimaliseren en coördineren van samenwerking, beeldvorming en destigmatisering en staat ook in voor de organisatie van de externe ombudsfunctie in de geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast hebben we voorbereidingen getroffen om een meerjarige overeenkomst af te sluiten met Psyche voor de periode 2023-2025.

In uitvoering van het decreet betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod hebben we in 2022 twee trajecten opgestart. Steunpunt WVG werkt een voorstel uit voor het uitvoeringsbesluit voor de erkenning van netwerken geestelijke gezondheid. De bedoeling is om de huidige netwerken geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren en de netwerken volwassenen op basis van dit uitvoeringsbesluit te kunnen erkennen. Daarnaast is het traject over de integratie van de werkingen van de CAR's en de CGG's opgestart (zie ook OD 1.3).

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.2.' worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2LA-WT.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg

In 2022 werd het aanbod van de CGG's uitgebreid. Ook in 2023 en 2024 zullen CGG's in ondergefinancierde regio's bijkomende middelen ontvangen. Op deze manier proberen we de historische verschillen in financiering tussen de CGG's weg te werken. De CGG's ontvingen in het kader van het VIA-6 akkoord daarnaast bijkomende middelen die prioritair ingezet werden in de forensische werking van de CGG's.

Het aanbod van de CAR-sector is uitgebreid. Het bestaande aanbod werd verder uitgebreid en dit in de regio's met de minste capaciteit (Antwerpen, Limburg en Vlaams-Brabant).

In zes regio's werd extra geïnvesteerd in het ambulant aanbod drughulpverlening.

Naast het uitbreiden van het aanbod is ook het verhogen van de toegankelijkheid van de GGZ-voorzieningen een prioriteit. In 2022 sloten de netwerken geestelijke gezondheid overeenkomsten met de zorgraden in functie van de uitrol van de psychologische functie in de eerste lijn.

We werkten ook met de federale overheid samen aan de uitbreiding van de netwerken volwassenen naar de doelgroep ouderen. De hervorming van de geestelijke gezondheid voor de doelgroep ouderen werd in 2022 voorbereid in werkgroepen. Een beslissing hierrond wordt in 2023 verwacht.

Om de gezondheidszorg ook voor gedetineerden gepast en toegankelijk te maken, werd in 2022 het federale traject rond de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg heropgestart. Deze hervorming omhelst zowel de geestelijke als somatische gezondheidszorg, als de preventieve gezondheid. Met het oog op de verdere uitwerking van deze hervorming werden verschillende werkgroepen samen geroepen (terreinwerkers, experts en vertegenwoordigers van betrokken overheden), met als opdracht een ideaal scenario uit te tekenen voor de nieuwe penitentiaire gezondheidszorg. De aanbevelingen uit de KCE studie van 2017 en de visietekst (zorgmodel voor Belgische gevangenen), zoals goedgekeurd in 2020, vormden de basis om te komen tot een geïntegreerd actieplan. De werkzaamheden worden verder gezet in 2023.

In het kader van het vervolgtraject rond de begeleiding en behandeling van niet-gedeteneerde justitiabelen met een psychische kwetsbaarheid hebben we in elke regio casustafels en provinciale overlegtafels opgestart en een ontwerp van afsprakenkader voor de samenwerking tussen justitiehuizen en de hulpverlening gefinaliseerd. Hiervoor werd samengewerkt met de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving.

In 2022 startten we de voorbereiding van de versterking van het ambulante en residentiële aanbod voor Perinatale Mentale Gezondheid (PMG). In 2023 zal dit uitgevoerd worden. In 2022 werd wel reeds geïnvesteerd in enkele specifieke projecten:

- Installatie van provinciale PONDO kernteams (Perinataal OndersteuningsNetwerk voor Druggebruikende Ouders);
- Universele preventiecampagne rond schadelijkheid van alcoholgebruik tijdens zwangerschaps- en borstvoedingsperiode;
- Coördinatiefunctie PMG;
- Optimalisatie van basisopleidingen en voortgezette opleidingen van zorgprofessionals.

In het kader van de schaalvergroting in de sector van de initiatieven van beschut wonen (IBW) is toegewerkt naar de deadline van 2023 waarop de IBW's moesten beschikken over een minimum begeleidingscapaciteit van 64 zorggebruikers.

Het traject over de integratie van de werkingen van de CAR's en de CGG's is opgestart. Het integratietraject heeft als doel om tot eenzelfde overheidskader te komen voor wat nu 2 aparte sectoren zijn en vertrekkende vanuit de gemeenschappelijkheden en de vormgeving uit het decreet betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod. Er wordt hiervoor een participatief traject gelopen met de sectoren. Concreet zal dit zich vertalen in een aantal topics zoals doelstellingen, werkingsgebied, financiering, ... die moeten uitgewerkt worden tot een gemeenschappelijk regelgevend kader.

In de conceptnota Vlaamse Revalidatie werd een toekomstvisie voor de Vlaamse revalidatieziekenhuizen uitgetekend. We hebben deze in 2022 verder geconcretiseerd. In samenwerking met VIPA werd een ontwerp van BVR opgesteld voor infrastructuursubsidies voor de revalidatievoorzieningen. We hebben ook een bevraging georganiseerd bij revalidatievoorzieningen rond werkingskosten.

In 2022 maakten we het mogelijk dat revalidatievoorzieningen ook digitale prestaties kunnen realiseren. Tijdens de coronacrisis waren zij gestart met digitale prestaties om hun zorggebruikers toch zorgcontinuïteit te kunnen bieden. We hebben deze mogelijkheid nu structureel voorzien. Vanaf 2023 zal het voor de revalidatievoorzieningen ook mogelijk zijn om outreachend te werken en krijgen zij meer mogelijkheden om ook contextfiguren te ondersteunen.

We hebben ook een overeenkomst voor 2 jaar (2022-2023) afgesloten over online hulpverlening in de geestelijke gezondheidszorg. Deze subsidie werd toegekend voor de bestending en verdere uitbouw van een aanbod aan online hulpverlening voor de meest voorkomende psychische problemen bij volwassenen (depressie, angst en verslaving). Dit aanbod is te vinden via depressiehulp.be, alcoholhulp.be, cannabishulp.be, gokhulp.be en drughulp.be. We merken dat de doelgroepen die vaak ondervertegenwoordigd zijn in de ambulante (verslavings)zorg (vrouwen, beroepsactieven, hoger opgeleiden, 50-plussers) beter bereikt worden via online hulpverlening. We bouwen dit online hulpaanbod dan ook verder uit. Er wordt momenteel een aanbod voor jongeren uitgewerkt. De CGG's gingen tot slot verder aan de slag met blended care hulpverlening.

In 2022 hebben we extra middelen ingezet voor laagdrempelig aanbod voor wie psychisch kwetsbaar is of kampt met een verslavingsproblematiek. Hierbij wordt ingezet op 4 projecten. Het eerste project is gericht op het toegankelijker maken van informatie voor familieleden van personen met een psychische kwetsbaarheid i.v.m. alcoholverslaving en suïcidepreventie, het bekendmaken en ondersteunen van de familiebuddywerking-mentaalmaatje en het ondersteunen van contextexperten als ondersteuning naar de zorg. Daarnaast worden de Herstelacademies gecontinueerd en versterkt waarbij bijzondere aandacht gaat naar het thema verslaving. Met het derde project Kwartiermaken zetten we de bestaande begeleidingen van wijken die reeds kwartiermakers hebben verder en voorzien we de opstart van 5 nieuwe wijkgerichte kwartiermakers. Tot slot werden middelen toegekend voor een tijdelijke versterking van de verslavingszorgcentra en de psychosociale revalidatiecentra. De voorzieningen zetten via deze tijdelijke middelen in op wachtlijstmanagement, aanklappend en outreachend werken, netwerkgerichte expertisedeling,... De uitgaven voor deze acties worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Eenmalige initiatieven om mensen die reeds psychisch kwetsbaar waren, te ondersteunen, VV137).

Het programma CONNECT, vroegdetectie en interventie bij kinderen en jongeren, werd verder gefinancierd. Eind 2022 werd een SWVG onderzoek opgestart met als doelstelling het in kaart brengen van evidence-based praktijken en de ontwikkeling van indicatoren om de impact van het CONNECT-programma op te volgen. Dit moet ons toelaten om in 2023 een nieuwe meerjarenovereenkomst af te sluiten met bijkomende middelen.

We werkten verder aan de ondersteuning van participatie en ervaringsdeskundigheid. In 2022 financierden we het Vlaams Patiëntenplatform voor de ondersteuning van ervaringsdeskundigen in de netwerken geestelijke gezondheid. Ook Cachet ontving middelen voor de ondersteuning van jongeren met ervaring in de geestelijke gezondheidszorg. Het Familieplatform Geestelijke Gezondheid zette verder in op uitrol van de Familierexflex in de ggz-voorzieningen. Om de rol van familieleden verder te versterken, wordt een overeenkomst van 3 jaar afgesloten met het Familieplatform. Met deze middelen zullen zij o.a. inzetten op het ontwikkelen van een kader van waaruit zorgorganisaties en hun netwerken een familiebetrokken zorg voor volwassenen en kinderen kunnen realiseren.

Om meer evidence based practices te ontwikkelen binnen de geestelijke gezondheidszorg en tegelijk de cliënt/patiënt centraal te stellen, is het van belang te weten welke gebruiker met welke zorgnoden en -vragen op welk moment welke zorg bij de verschillende sectoren en voorzieningen heeft gekregen. In het voorjaar 2022 hebben we in dat kader een data inventarisatie oefening geestelijke gezondheidszorg gemaakt.

De beleidsuitgaven voor O.D. 2.1. worden aangerekend op begrotingsartikels GE0-1GDF2LA-WT, beleid over ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg, GE0-1GHF2TI-WT, revalidatie en GE0-1GHF2TJ-WT, geestelijke gezondheidszorg.

OD 2.2: We zorgen voor een gespreid en toegankelijk ziekenhuisaanbod

In 2022 werd de Commissie Zorgstrategische planning samengesteld. Locoregionale klinische ziekenhuisnetwerken konden bij de commissie regionale zorgstrategische plannen indienen vanaf 1 april 2022. Acht ziekenhuisnetwerken (van de 12 erkende ziekenhuisnetwerken) hebben een regionaal zorgstrategisch plan ingediend. Voor vier regionale zorgstrategische plannen werd een evaluatienota opgesteld. Hiervan werden drie zorgstrategische plannen geadviseerd door de Commissie Zorgstrategie. Begin 2023 worden de beslissingen hierover verwacht. Eén ziekenhuisnetwerk heeft op basis van de evaluatienota besloten om een herwerkt regionaal zorgstrategisch plan in te dienen. Daarnaast hebben vier ziekenhuisnetwerken hun regionaal zorgstrategisch plan eind 2022 ingediend. Deze regionale zorgstrategische plannen zullen in 2023 behandeld worden. Ziekenhuizen die beschikken over een goedgekeurd regionaal zorgstrategisch plan kunnen een individueel zorgstrategisch plan opstellen dat mee zal dienen voor het goedkeuren van bouwdoSSIers. Dit zal pas vanaf begin 2023 mogelijk zijn. Dit individueel zorgstrategisch plan moet passen in het goedgekeurd regionaal zorgstrategisch plan of in de goedgekeurde delen van het regionaal zorgstrategisch plan.

Via bijkomende Vlaamse programmatiecriteria voorzien we in een gespreid aanbod van o.a. de medisch technische diensten en zorgprogramma's, zoals de nucleaire magnetische resonantie (NMR's) en de zorgprogramma's beroertezorg. Het BVR met bijkomende programmatiecriteria voor twee resterende NMR toestellen is principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ondertussen hebben we het advies Raad van State ontvangen.

We voorzien in een rapportering door de revalidatieziekenhuizen via hergebruik van beschikbare data door de digitalisering van het opname- en ontslagproces door de inkanteling in de Vlaamse sociale bescherming. In 2022 werd op basis van de eerste data in VSB een rapportering in de Zorgatlas uitgewerkt.

Voor de bovenstaande acties worden geen specifieke budgetten aangewend.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten

In 2022 werd het onderzoek over de ontwikkeling van een modulair systeem voor BelRAI in de geestelijke gezondheidszorg gefinaliseerd. Ook het onderzoek i.v.m. de aanpassing van het BelRAI forensic supplement werd afgerond. De toekomstvisie voor de projecten jongvolwassenen en de projecten aanklappende zorg naar sociaal huurders wordt verder uitgewerkt. De projecten in het kader van proeftuinen woonzorg in de geestelijke gezondheidszorg werden in 2022 verder gefinancierd.

4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GESPECIALISEERDE ZORG, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

ESR-uit-gaven WT, LO, PR	116.595	131.733	130.574	116.595	133.879	133.338
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	116.595	131.733	130.574	116.595	133.879	133.338

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

4.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgavenartikelen

GB0-1GDF2LA-WT – BELEID OVER ZIEKENHUIZEN EN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelagen aan de Openbare Psychiatische Zorgcentra Geel en Rekem.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	15.923	17.619	17.619	15.923	17.619	17.619

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '2e BA' en '2e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 969 keuro herverdeeld voor de aanpassing van de toelagen aan de stijging van de gezondheidsindex;
- Er werd 727 keuro herverdeeld voor de toekenning van ecocheques en sport- en cultuurcheques aan personeelsleden van de Vlaamse overheid.

Het budget werd volledig benut.

4.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

Uitgavenartikelen

GEO-1GDF2LA-WT – BELEID OVER ZIEKENHUIZEN EN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor:

- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de centra voor geestelijke gezondheidszorg (20 centra);
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Familieplatform Geestelijke Gezondheid;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams overlegplatform geestelijke gezondheid. Deze organisatie ondersteunt de regionale netwerken geestelijke gezondheid en organiseert de externe ombudsfunctie geestelijke gezondheidszorg;
- subsidiëring van de centra voor geestelijke gezondheidszorg (20 centra), het Familieplatform Geestelijke Gezondheid en projecten rond verslavingszorg;
- subsidiëring van de erkende centra voor menselijke erfelijkheid (4 centra);
- subsidiëring van het Vlaams overlegplatform geestelijke gezondheidszorg;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en Steunpunt Geestelijke Gezondheid. Deze organisatie ondersteunt de sector met methodiekontwikkeling en -implementatie. Te Gek! (beeldvorming) maakt ook deel uit van dit steunpunt;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van de Zorg (VIKZ);
- subsidiëring van vernieuwingsprojecten in de geestelijke gezondheidszorg waaronder proeftuinen voor woonzorgvormen voor chronische psychiatrische patiënten, zorgpaden perinatale geestelijke gezondheidszorg, herstelacademies, Tandem (= toeleiding en aanmelding van gedetineerden na hun detentie naar de reguliere geestelijke gezondheidszorg), aangepaste woon-zorgvormen voor jongvolwassenen, aanklappende zorg aan zorgmijders met psychische problemen die sociaal huren, model van ondersteuning van ervaringsdeskundigen, versterken van Aditi (seksuele gezondheid), ervaringsdeskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en participatie van patiënt (zowel minderjarigen als volwassenen) en context ondersteunen;
- onderzoeken die uitgevoerd worden door het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, waaronder ontwikkelen van BelRAI modules voor de verschillende sectoren, (internationale) literatuurstudies als input voor regelgeving en kwaliteitsinitiatieven, evaluatie van lopende vernieuwingsprojecten;
- subsidiëring van projecten en onderzoeken door externen voor de ziekenhuissector o.a. zorgstrategische planning, herziening van de ziekenhuisnormering;
- subsidiëring van het programma vroegdetectie en -interventie dat geïmplementeerd wordt binnen de regionale netwerken geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg

OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgaven	100.672	114.114	112.955	100.672	116.260	115.719
-----------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Inhoudelijke toelichting:

De wijzigingen ten opzicht van de 2de BA zijn:

- een compensatie van -500 keuro VAK en VEK ten behoeve van de financiering van de LEIF punten en de financiering van de palliatieve samenwerkingsverbanden;
- een compensatie van -1.258 keuro VAK ten behoeve van de financiering van projecten in kader van beleidsinformatie & data;
- een compensatie van 5.024 keuro VAK en VEK in uitvoering van de VIA-6-akkoorden;
- een compensatie van 1.350 keuro VAK en 1.013 keuro VEK vanuit het Noodfonds Oekraïne;
- een compensatie van 5.323 keuro als gevolg van de overschrijdingen van de spilindex;
- een compensatie van 3.503 keuro VAK en 2.728 keuro VEK in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht;
- een compensatie van -1.500 keuro VEK ten behoeve van de betaalbehoeften op begrotingsartikel GE0-1GDF2LA-WT.

Het VAK-budget werd voor 98,9% benut.

VII. BELEIDSVELD OPGROEIEN

Binnen het agentschap Opgroeien wordt volop werk gemaakt van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, waarbij trajecten van kinderen, jongeren en gezinnen centraal staan. Het kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren is de leidraad, waarbij op elk moment van hun ontwikkelingstraject ondersteuning op maat wordt bekeken.

Rode draad is dat we sterk inzetten op lokale, laagdrempelige samenwerkingsverbanden met partners uit verschillende disciplines om van dichtbij de gezinnen indien nodig naar meer gespecialiseerde ondersteuning en hulp bij te schakelen en wanneer het kan ook weer af te schakelen.

1. ISE Jeugdhulp

ISE Jeugdhulp betreft de bijstand aan personen, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming. Onder dit ISE valt zowel de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek, als de budgetten voor de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.1: We definiëren, meten en monitoren de kwaliteit van de zorg en dienstverlening en informeren gebruikers hierover op een toegankelijke en begrijpelijke manier

In 2022 ontwikkelden we in functie van de jaarrapportage verder indicatoren om de kwaliteit van een geïntegreerde jeugdhulp te monitoren. We focusten op kerncijfers zoals bereik, leeftijd en geslacht om een beter zicht te hebben op welke ondersteuning gezinnen, kinderen en jongeren krijgen en welke behoeften er zijn. We maken hierbij verder werk van het koppelen van gegevens uit de verschillende databanken van verschillende entiteiten.

Tegelijk bouwden we aan een vernieuwde rapportage over alle gezinnen, kinderen en jongeren die opgroeien in Vlaanderen en Brussel.

Het longitudinaal onderzoek jeugdhulp liep ook in 2022 door. Het koppelen van gegevens uit verschillende databanken blijft een cruciaal aandachtspunt. In 2022 werd verder gewerkt op het gepubliceerde rapport "Analyse van de intensieve trajecten binnen de Niet Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp (NRTJ) van het Agentschap Opgroeien". Daarnaast wordt verder gefocust op een analyse van hoe het staat met jongvolwassenen eens ze de jeugdhulp hebben verlaten. Op basis van deze bevindingen zullen we meer zicht krijgen op wat de impact is van jeugdhulp op gezinnen, kinderen en jongeren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.2: We ondersteunen het sociaal ondernemerschap

In 2022 startten we een beleidstraject met onze stakeholders om de achterliggende financieringssysteem te onderzoeken en te bekijken hoe we een erkennings- en subsidiëringssysteem kunnen bouwen op basis van een financiële responsabilisering die sterker gericht is op outcome op vlak van kwaliteit, efficiëntie en innovatie. De conclusies binnen de bijeenkomsten van de strategische cirkel rond erkennen en financieren werden in de conceptnota 'Geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid' verwerkt. We stemmen actief af met de ontwikkelingen in de geestelijke gezondheidszorg. De manier waarop we

OverKophuizen, Huizen van het Kind, 1G1P, ... erkennen en subsidiëren zijn inspirerende en innoverende voorbeelden.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We voeren een coherent beleid inzake vrijheidsbeperkende maatregelen in een gesloten setting, vertrekkend van een intersectorale visie

Na afronding van het onderzoek 'Gesloten opvang voor minderjarigen: een rechtspositieregeling' hebben we in 2022 een intersectoraal traject afgelegd met de betrokken agentschappen binnen het beleidsdomein WVG en onderwijs. Dit beleidstraject leidde tot aanbevelingen en voorstellen tot wijzigingen van het decreet rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en binnen het kader van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht. Deze teksten werden einde 2022 al besproken op verschillende overlegmomenten met externe stakeholders, zowel de gebruikers als de voorzieningen. Een tweede luik inzake de rechtspositie binnen de forensische kinder- en jeugdpsychiatrie (FOR-K) werd eveneens afgerond. De resultaten en aanbevelingen van dit onderzoek, samen met het onderzoek van het KCE, werden met de betrokken actoren besproken.

In april 2022 werd tijdens een webinar, gericht naar voorzieningen en gebruikers Opgroeien, VAPH en kinder- en jeugdpsychiatrie de richtlijn voor de preventie en toepassing van afzondering en fixatie toegelicht en daarna vrijgegeven. SAM, Icoba en Psyche kregen de opdracht om gedurende drie jaar de brede jeugdhulp en residentiële GGZ te ondersteunen in het implementeren van de richtlijn. Dit ondersteuningstraject startte op 1 december 2022 en wordt gefinancierd vanuit Opgroeien, VAPH, Zorg en Gezondheid en Departement (zie ook beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning).

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren

Onder impuls van het plan Vlaamse Veerkracht kreeg ook de jeugdhulp de afgelopen periode een aanzienlijke versterking. Deze versterking moet onder meer de toegankelijkheid van de jeugdhulp voor alle gezinnen, kinderen en jongeren verhogen. Een aantal initiatieven werden al geïnitieerd, een aantal wordt versterkt en waren in 2022 ook richtinggevend voor hoe een geïntegreerd beleid voor gezinnen, kinderen en jongeren zich ontwikkelt. We verwijzen naar de ontwikkeling van de OverKophuizen met de uitbreiding naar 16 werkingsgebieden met in totaal een dertigtal huizen in Vlaanderen (zie verder), daarnaast volgden we ook de ontwikkelingen van 1G1P, de versterking van de crisismeldpunten en de lokale, buurtgerichte samenwerking verder op. We zetten met de projecten 'de ideale wereld' ook versterkt in op gedeelde verantwoordelijkheid tussen organisaties die gezinnen, kinderen en jongeren met zeer complexe zorgvragen ondersteunen en begeleiden.

Wat '1 Gezin, 1 Plan' (1G1P) betreft was 2022 het eerste werkjaar dat alle 16 samenwerkingsverbanden actief waren over heel Vlaanderen en Brussel. In 2022 is de monitoring via BINC gestart. We verwachten de eerste cijfers begin volgend jaar. In 2022 hebben we de governance van 1G1P hertekend en zijn er twee '1 Gezin, 1 Plan'-dagen georganiseerd. We hebben ook een bezoek gebracht aan de samenwerkingsverbanden in Oost-Vlaanderen en Limburg. De 16 samenwerkingsverbanden hebben een paspoort en zelfevaluatie bezorgd en deze worden in bilaterale gesprekken besproken. Het project met de onderwijsinternaten is gestart in drie pilootregio's. De samenwerkingsverbanden

hebben tot slot ook extra middelen ontvangen ter ondersteuning van de opvang van gezinnen op de vlucht uit Oekraïne.

Eind 2022 startten we met de betrokken stakeholders een traject over de aanpak van de crisis in de jeugdhulp. We startten een taskforce op die aanbevelingen geeft voor acties op de korte en middellange termijn.

We investeerden in het kader van het actieplan 'mentaal welzijn' in 60 intensieve contextbegeleidingen met Signs of Safety. Binnen deze uitrol wordt het partnerschap tussen een private organisatie en gemandateerde voorziening en sociale dienst jeugdrechtbank gemonitord en opgevolgd door een evaluatiegroep. Wetenschappelijk onderzoek over de implementatie van Signs of Safety werd opgeleverd in 2022 en gaf meer zicht op de werkzame en minder werkzame elementen en ook op de betekenisvolle uitkomsten voor kinderen, jongeren en hun gezin. Het gaf ook de nodige elementen voor een vervolgonderzoek. Daarnaast werd in 2022 gewerkt aan de integratie van kracht- en oplossingsgericht werken en basishouding in de preventieve dienstverlening door middel van een vormingsaanbod en intervisie voor medewerkers van Opgroeien werkzaam in de universele, laagdrempelige dienstverlening voor gezinnen met jonge kinderen. Daarbij gaat ook aandacht naar de toepassing van kracht- en oplossingsgericht werken bij gezinnen met verontrusting, gelinkt aan de methodieken Signs of Safety en Family Finding. Deze actie is gelinkt aan het JKP.

Voor kinderen en jongeren met zeer complexe problematieken, waarvoor een tijdelijk residentieel verblijf aangewezen is, trokken we in 2022 de kaart van verandering. Concreet willen we dat deze jongeren en hun context intensief begeleid worden vanuit aangepaste, kleinschalige settings. We trokken de nodige middelen uit voor flankerende maatregelen en startten in de regio's waar de realisatiegraad van veilig verblijf – door corona en bouwperikelen – laag was.

Eind 2022 startten we in het kader van de doorstart van de zogenaamde fase 2 van het jeugddelinquentierecht een participatief traject met het werkveld in functie van het stroomlijnen van de samenwerking rond trajecten waar de ontwikkeling van jongeren volledig blokkeert. De voorbereidende werkzaamheden rond doelgroepbepaling, afstemming en samenwerking, ... moet uitmonden in een nieuw BVR dat alle initiatieven voor geblokkeerde ontwikkelingstrajecten integreert. We doen dit samen met de organisaties veilig verblijf, GES+, de kinder- en jeugdpsychiatrie, VAPH, de gemeenschapsinstellingen, onderwijs en de jeugdmagistratuur.

We hebben in 2022 een volgende uitbreidingsronde binnen het groeipad voor de jeugdhulp gerealiseerd. In het kader van het versterken van de werking van de ondersteuningscentra jeugdzorg en de sociale diensten jeugdrechtbank, werd op basis van de werklasmeting het aantal consulenten uitgebreid.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie alsook op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO.

OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit

Binnen het jeugddelinquentierecht keurde de Vlaamse Regering het uitvoeringsbesluit voor de gesloten oriëntatie en begeleiding definitief goed op 16 september 2022. Hiermee werd ook het personeelsplan en de masterplanning inzake vernieuwde en veilige infrastructuur goedgekeurd. Daarnaast namen in we 2022 het initiatief om via een wijzigingsdecreet de uitvoeringsdatum van fase 2 op 1 maart 2023 te zetten.

We investeerden de voorbije periode in bijkomende capaciteit en een aangepaste infrastructuur voor de gemeenschapsinstellingen. In de gemeenschapsinstelling De Grubbe te Everberg is de laatste fase van de bouwwerken afgerond, waardoor de capaciteit in 2023 op 80 plaatsen komt.

In 2022 verlengden we het experiment inzake kortverblijf verder in functie van het inwerking treden van de gesloten oriëntatie en gesloten begeleiding in de gemeenschapsinstellingen.

We zijn bezig met de voorbereidingen om de capaciteit van de gemeenschapsinstellingen af te stemmen met de eerste bijkomende plaatsen voor 'veilig verblijf' voor jongeren in zeer complexe opvoedingssituaties. Hiermee zetten we een belangrijke stap om minderjarige daders en slachtoffers te scheiden en aangepaste opvang en begeleiding voor de verschillende doelgroepen te voorzien.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO, alsook op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF5MA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod

In 2022 maakten we verder werk van het groeipad in de jeugdhulp (cf. supra). De voorbije periode hebben we op diverse terreinen het aanbod van jeugdhulp substantieel versterkt. We realiseren hiermee het geplande meerjarengroeipad. We doen dit door gerichte en regionaal afgestemde investeringen. We verwezen hierboven al naar de initiatieven binnen het plan Vlaamse Veerkracht en het bijkomend initiatief inzake de oprichting van een taskforce voor de crisisjeugdhulp.

Het onderzoek rond participatie binnen de gemeenschapsinstellingen werd afgerond. We combineren de aanbevelingen met het jaarverslag van de Commissie van Toezicht jeugdinstanties en gingen er in 2022 ook actief mee aan de slag. De gemeenschapsinstellingen zijn ook actieve partners in functie van de voorbereidingen van een aanpassing van het decreet rechtspositie van minderjarigen met de focus op cruciale elementen en rechten, waarborgen voor jongeren in een gesloten setting.

We ontwikkelen en implementeren concepten voor kwaliteitsvolle diagnostiek, brugzorg en versterkte regionale samenwerking en afstemming tussen partners die diagnostiek aanbieden. We zetten hier in 2022 een beleidstraject voor op, om te komen tot concrete aanpassingen in operationalisering en regelgeving in 2023. In 2022 werd het beleidstraject ook uitvoerig besproken in de strategische cirkel diagnostiek binnen het traject rond 'Vroeg en Nabij'. De inzichten inzake intersectorale diagnostiek zijn mee ingeschoven in het traject voor geblokkeerde ontwikkelingstrajecten voor jongeren. Eind 2022 is het uitvoeringsbesluit hiervoor opgesteld.

We volgden in 2022 twee opgestarte projecten die ouders en kinderen systemisch als gezin positioneren en benaderen verder op, één in Oost-Vlaanderen en één in Vlaams-Brabant. We bedden deze projecten in binnen de werking van de centra integrale gezinszorg (CIG). Op basis van de aanbevelingen van het opgestarte onderzoek in 2022 continueren we de projecten ook volgend jaar.

In het kader van de reconversie boden we voorzieningen de mogelijkheid om bestaande residentiële capaciteit om te bouwen naar gezinshuisplaatsen. Organisaties konden tot september 2022 een voorstel tot reconversie indienen. In de eerste jaarhelft van 2022 hebben we hiervoor een breed ondersteuningstraject opgezet om organisaties te ondersteunen en ze met elkaar in contact te brengen om zo in te zetten op gedeelde verantwoordelijkheid. De ondersteuning bestond uit netwerkmomenten, bilaterale

gesprekken en infosessies gelinkt aan de werf gezinshuizen. Dit traject kreeg een mooi resultaat met ongeveer 100 reconversievoorstellen. In de tweede jaarhelft van 2022 gingen we verder in overleg met de organisaties en verwijzende instanties hoe reconversie op een goede manier te implementeren. We verkennen ook de uitbreiding naar oudere doelgroepen en naar meer langdurige, perspectief biedende trajecten.

Kindermishandeling is een breed maatschappelijk probleem dat een aanpak door en een samenwerking tussen verschillende partners vereist. In 2022 lichtten we er 2 thema's uit: de meldcode kindermishandeling, dat samen met collega-minister bevoegd voor Justitie en Handhaving wordt uitgewerkt, en een gepast omgaan met echtscheidingen waar sprake is van hoog conflict.

In het kader van Vlaamse Veerkracht bereiden we een sensibiliseringscampagne voor ouders en verzorgenden van zeer jonge kinderen voor. We focussen op situaties van onmacht, stress of een onevenwicht tussen draagkracht en draaglast die kunnen leiden tot incidenteel geweld tegen zeer jonge kinderen. Deze campagne wordt gerealiseerd in samenwerking met het Departement WVG. De uitgaven worden aangerekend op project Versterking aanpak intra-familiaal geweld – bewustmakingscampagnes, VV142.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening

In het kader van het project PARKOUR, waarbinnen we o.a. een digitale strategie en roadmap voor Opgroeien uitwerken, werd een analyse gemaakt van het datalandschap binnen Opgroeien. In dit traject werd de koppeling van het Centraal Klantenbestand (CKB) en e-Youth als quick win gedetecteerd.

Met het project "Bandbreedte" zetten we volop in op digitalisering. We laten blended care duurzaam ingang vinden in de jeugdhulp en we ontwikkelen méér manieren om onze jongeren te ondersteunen. Het laatste netwerkmoment hebben we georganiseerd op 9 december 2022. De opleidingen digitale competenties alsook de opleidingen mediacoach zijn lopende. Vanuit het veranderingstraject werden er voor de komende jaren nog afspraken gemaakt met Mediawijs voor het organiseren van terugkomdagen voor mediacoaches en verdiepingstrainingen en het schrijven van een naslagwerk over het veranderingstraject binnen jeugdhulp. SAM vzw zal verder inzetten op een duurzame implementatie van de kennis in het hoger onderwijs en het voorzien van opleidingen digitale competenties.

Het screenen van apps voor het platform onlinehulp-apps.be zit op schema. De uitgaven worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Blended care jeugdhulp, VV113).

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 3.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-WT en op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT.

OD 3.2: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp een gevalideerde plaats geven

Zie OD 3.1

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 3.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-WT.

SD 4: All policies

OD 4.1: We werken intersectoraal en transversaal samen in het beleidsdomein en in de Vlaamse overheid

We bouwen sterke bruggen tussen onderwijs en jeugdhulp.

Vanuit het belang van de kinderen en jongeren versterkten we de link met Onderwijs en dit op verschillende domeinen. Voor de aanpak van kinderen met bijzondere noden, die door een verontrustende thuissituatie verblijven in een internaat, bereidden we in 2022 een pilootproject voor. Samen met de minister van Onderwijs blijven we werken aan een oplossing hoe onderwijs binnen de gemeenschapsinstellingen en het gesloten aanbod jeugdhulp georganiseerd kan worden en hoe binnen Welzijn gepaste zorg kan worden geboden aan jongvolwassenen met een handicap in het buitengewoon secundair onderwijs. We hebben met de coördinatoren lerende netwerken jeugdhulp-onderwijs ingezet op het vervolgtraject rond basisonderwijs, NAFT (naadloos flexibel traject), met o.a. focus op de samenwerking NAFT-CLB-PBD, schoolvervangende trajecten, (on)wettige afwezigheden, veilig verblijf, verbinden aan bestaande netwerken, ... We realiseerden in 2022 stapsgewijs de definitieve transitie van de internaten van onderwijs naar welzijn. Voor de meeste voorzieningen die in de eerste fase werden meegenomen, is er een voorstel voor inkanteling met concreet groeiplan voor subsidies. De voorbereidingen voor de tweede fase zijn opgestart.

We normaliseren de jeugdhulp door samenwerking met het jeugd(welzijns-)werk, vrije tijd, jeugdhulpactoren, profitactoren en welzijnsorganisatie aan elkaar te koppelen.

In 2022 werden 20 projecten geselecteerd die vanuit de oproep 'Over drempels' middelen krijgen vanuit het departement Jeugd. De opvolging en evaluatie gebeurde vanuit een nauwe samenwerking tussen het departement Jeugd en Opgroeien. Er werd een onderzoeksopdracht uitgeschreven om lessen te trekken uit deze en alle voorafgaande projecten om te bekijken hoe we de goede praktijken beleidsmatig en structureel kunnen inbedden in 'Vroeg en Nabij' en het JKP. AP Hogeschool zal dit onderzoek uitvoeren. Er wordt concreter ingezet op de verbinding met het project rond de OverKopuizen, die betrokken worden in zowel de projecten 'Over drempels' als in het onderzoek.

In 2022 hebben we verder ingezet op ondersteuning van de A Way Home coalities door individuele ondersteuning en lerende netwerken. De samenwerking met de AP Hogeschool en KULeuven liep af in mei 2022 met als resultaat een eindrapport en evaluatie van het gelopen traject en een eindconferentie en lessons learned voor toekomstige ondersteuning.

We sensibiliseren inzake inclusie in de vrijetijd en opvang van kinderen en jongeren

Er zijn momenteel 33 OverKopuizen geopend. Alle 16 OverKopnetwerken dienden voor de zomer 2022 een financiële en inhoudelijke rapportage in. Bij alle 16 netwerken werd de financiële rapportage positief geëvalueerd. Zij ontvingen midden oktober 2022 het restsaldo van het eerste subsidiejaar.

Samen zetten we concrete acties op die jongvolwassenen uitzicht geven op een zelfstandig leven.

De doelgroep jongvolwassenen verdient bijzondere aandacht. Einde 2022 startten we de voorbereidingen voor een versterking van het aanbod voor jongvolwassenen in Vlaanderen. Deze voorbereidingen zullen resulteren in een oproep voorjaar 2023.

We rollen de Kindreflex verder uit naar belendende sectoren

De uitrol van de Kindreflex werd verbreed naar belendende sectoren zoals de centra algemeen welzijnswerk, de ziekenhuizen met focus op spoeddiensten en de geestelijke gezondheidszorg.

We zetten in op een lokale, burgergerichte ketenaanpak bij jeugddelinquentie

In het kader van de Vlaamse Veerkracht volgden we in 2022 vijf projecten (Antwerpen, Genk, Gent, Mechelen en Kortrijk) verder actief op in functie van versterkte inzichten in het belang van lokale samenwerking justitie-lokale besturen-welzijn. We werkten hierin nauw samen met de Vlaams minister van binnenlands bestuur en de Vlaams minister van justitie en handhaving. De uitgaven worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Wijkverbeteringscontracten – integrale ketenaanpak welzijn-justitie-lokale besturen, VV151).

We participeren in de Lokale integrale veiligheidscellen en ondersteunen de lokale besturen in de uitbouw van hun regierol in een gecoördineerde aanpak van radicalisering.

In het raam van het ontwikkelde decretaal kader voor de lokale integrale veiligheidscellen in Vlaanderen namen we een actieve rol op in functie van de afstemming van trajecten inzake radicalisering. We continueerden onze werking met referentiefiguren. Deze actie is gelinkt aan het Vlaams actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie 2020-2024.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: We capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers

Om de stem van de jongeren en de ouders binnen de jeugdhulp verder te versterken, maakten we in 2022 werk van een cliëntenforum. We brengen de verschillende actoren, betrokken op participatie, samen om te komen tot een eenduidige en geïntegreerde visie op participatie in de jeugdhulp en dit over de sectoren heen.

In samenwerking met de Vlaams minister van Justitie en Handhaving en op basis van het afgeronde wetenschappelijke onderzoek over de nulmeting en monitoring van het jeugddelinquentierecht werd in het najaar van 2022 een eerste evaluatie van het decreet voorbereid. We betrokken hierbij actief alle stakeholders en ontwikkelden indicatoren voor de verdere monitoring van de aanpak van jeugddelinquentie in Vlaanderen. In 2022 rondten we ook de werkzaamheden af inzake lopende onderzoeken naar de delictgerichte contextbegeleiding en aanbevelingen van hoe we in Vlaanderen inzake jeugddelinquentie systematisch ook recidive kunnen monitoren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

SD 5: Armoedebestrijding

OD 5.1: In het kader van een gecoördineerde armoedebestrijding voeren we een versterkt armoedebeleid naar kinderen, jongeren en hun gezinnen in de jeugdhulp

Om jongvolwassenen te ondersteunen in het kansrijk opgroeien naar autonome volwassenen versterken we de samenwerking met andere beleidsdomeinen. We ondersteunden in samenwerking met de AP Hogeschool en KU Leuven 13 pilootregio's in het opzetten van een lokale coalitie die jongerenthuisloosheid wil voorkomen en

beëindigen, geïnspireerd door de Canadese A Way Home beweging. De financiering gebeurt vanuit ESF.

In 2022 ontvingen we het onderzoek dat een inventaris maakt van hoe de kosten door cliënten gedragen worden in de residentiële jeugdhulp, doorheen de verschillende sectoren. Op basis van deze resultaten bekijken we nu welke afstemming mogelijk is, op korte termijn en op langere termijn zodat finaal een gelijkvormig, transparant systeem op poten gezet kan worden zodat cliënten overal hetzelfde betalen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

JEUGDHULP, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	55	55	53	98	178	140
Toe-lagen IS	607.779	693.807	693.807	615.156	687.344	687.344
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	607.834	693.862	693.860	615.254	687.522	687.484

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begroting van het agentschap Opgroeien regie.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Ontvangstenartikelen

GD0-9GEFAMA-OW – INTEGRALE JEUGDHULP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit ontvangstenartikel werden de ontvangsten voor een Europees project gerealiseerd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO

2e BA	0	0	0
BU	12	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Deze ontvangsten werden voorzien op een ander begrotingsartikel.

Uitgavenartikelen**GB0-1GEF2MA-WT – INTEGRALE JEUGDHULP****Korte inhoud begrotingsartikel:**

De middelen op dit begrotingsartikel dienen voor de participatie en rechten van minderjarigen en ouders in de jeugdhulp.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van SD 1: We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft, en meer bepaald OD 1.2 We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	55	55	53	98	178	140

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 80 keuro VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor een aantal projecten in het kader van integrale jeugdhulp die pas eind 2021 vastgelegd waren, waardoor er bij begrotingsopmaak 2022 onvoldoende VEK voorzien was. Uiteindelijk bleek de VEK-nood minder hoog dan ingeschat waardoor het bijkomend herverdeeld VEK niet volledig benut werd. Het gebudgetteerde VAK werd daarentegen wel quasi volledig benut.

GB0-1GEF2MX-IS – OPGROEIEN REGIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage richting Opgroeien regie voor jeugdhulp.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van de strategische en operationele doelstellingen onder ISE Jeugdhulp.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	604.942	683.582	683.582	604.942	677.119	677.119

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

GB0-1GEF5MX-IS – OPGROEIEN REGIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de investeringsmachtiging en -toelage richting Opgroeien regie voor de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van de strategische en operationele doelstellingen onder ISE Jeugdhulp.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	2.837	10.225	10.225	10.214	10.225	10.225

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

Ontvangsten*Eigen ontvangsten*

De belangrijkste eigen ontvangsten die werden ingeschreven bij BA2022 zijn de gezinsbijslagen die werden uitbetaald voor kinderen in de gemeenschapsinstellingen alsook de federale ontvangsten (enerzijds Fedasil, anderzijds in het kader van samenwerking met justitie), tenslotte zijn er ook de terugvorderingen in het kader van verleende subsidies.

In de begroting werden deze eigen ontvangsten ingeschat op 20.121 keuro. Hiervan werd er 20,34 miljoen euro gerealiseerd. De reden voor deze afwijking is dat de gerealiseerde terugvorderingen van subsidies iets hoger lagen dan geraamd, ook voor de ontvangsten vanuit de federale overheid was dit het geval.

GB0-1GEF2MX-IS

De toelage ontvangen bij BA2022 werd nog verhoogd met 722 keuro voor de noodopvang van schoolkinderen binnen jeugdhulp.

De toelage ontvangen bij BA2022 werd nog verhoogd met volgende bijkredieten uit de relanceprovisie:

- 750 keuro voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 140 (samenwerkingsverbanden 1G1P);
- 620 keuro voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 141 (versterking aanpak intra-familiaal geweld);
- 197 keuro voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 138 (actieplan mentaal welzijn);
- 375 keuro voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 151 (wijkverbeteringsprojecten);

De toelage ontvangen bij BA2022 werd nog verhoogd met 1.193 keuro vanuit de provisie Noodfonds Oekraïne.

Voorts werd er ook 36,8 miljoen euro overgeheveld uit de indexprovisie.

Voor VIA werd er ook nog een budget van 34,2 miljoen euro toegevoegd.

Uitgaven

Op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT werd er 702.925 keuro (in VAK) en 695.962 keuro (in VEK) voorzien voor de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek, waarvan 722 keuro aan VEK voor coronamaatregelen, 1.942 keuro aan VEK voor relancemaatregelen en 1.193 keuro voor maatregelen in het kader van de Oekraïne crisis.

De coronamiddelen en middelen in het kader van de Oekraïne crisis werden volledig aangewend.

Wat de relancemiddelen betreft was er een overaanwending van de vereffeningskredieten ten belope van 1.971 keuro.

Het VAK-budget werd op 665 keuro na volledig aangewend, van de vereffeningskredieten werd er in totaal 4 miljoen euro niet aangewend omwille van de kalender van de nodige vereffeningen gerelateerd aan de bestaande vastleggingen.

Op begrotingsartikel GDF-AGEF5MA-WT werd er 21,8 miljoen euro aan vastleggingen gerealiseerd (deels door gebruik te maken van de begrotingsruiter op dit begrotingsartikel) en 10,7 miljoen euro aan VEK.

De middelen op deze begrotingsartikelen worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen onder ISE Geïntegreerd gezinsbeleid: 1.2 en onder ISE Jeugdhulp: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.4, 4.1, 4.2 en 5.1.

2. ISE Groeipakket

Het beleid inzake het Groeipakket omvat de toelagen toegekend aan de gezinnen in het kader van het gezinsbeleid. Het geeft gezinnen maximaal de kans elk kind te laten groeien en zich zo volledig mogelijk te ontplooien. Bovendien biedt het gezinnen ondersteuning bij de kosten van de opvoeding van kinderen. In de toelagen Groeipakket zitten de startbedragen, de maandelijkse uitkeringen zoals basisbedragen en toeslagen en de jaarlijkse universele, selectieve en andere toelagen.

2.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid

OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoeslag'

De nieuwe applicatie 'ZOË 2.0' is gelanceerd op 8 februari 2022. Vanaf de zomer 2022 hebben we een actieplan zorgtoeslag uitgerold, dat inzet op vereenvoudigde procedures en processen, extra menskracht (medische ondersteuners en evaluerend artsen), een nieuwe teamstructuur, een doorgedreven digitalisering en een optimalisatie van de informatica-ondersteuning. Dit heeft geleid tot een positieve kentering in de evolutie van het aantal wachtenden en de wachttijden. Sinds oktober 2022 garandeert Opgroeien dat de zorgtoeslagevaluatie binnen de 3 maanden na het aanleveren van de nodige documentatie wordt afgerond.

De uitgaven worden aangerekend in het kader van het plan Vlaamse Veerkracht (project Groeipakket – verderzetten digitalisering, VV118). Dit moet leiden tot een doorgedreven digitalisering die ook de communicatie met de ouders vlotter laat verlopen. Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.2: We monitoren en evalueren het Groeipakket en sturen bij waar nodig

In opvolging van de evaluatie van het Groeipakket en de aanbevelingen die hierover werden geformuleerd, hebben we wijzigingen doorgevoerd aan het Groeipakketdecreet en de uitvoeringsbesluiten en deze uitgerold binnen de sector. Zo ontvangen niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV) die verblijven in de opvangstructuur van Fedasil sinds 1 augustus 2022 een derde van de gezinsbijslagen, zoals ook minderjarigen die in andere Vlaamse jeugdhulpvoorzieningen verblijven. Daarnaast zijn de oprichtingsdecreten van Opgroeien regie en het VUTG aangepast, zodat er een structurele gegevensdeling met lokale besturen kan worden opgezet vanuit Opgroeien en een dienstverlening op maat kan worden voorzien vanuit VUTG om lokale toelagen automatisch te kunnen toekennen.

De wijzigingen die via het programmadecreet aan het Groeipakket worden aangebracht, zoals het verhogen van de sociale toeslag, worden geïmplementeerd.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

OD 1.3: We informeren gezinnen en belanghebbenden efficiënt en transparant, met het oog op het begeleiden van de burger naar zijn rechten

Om de burger 24/7 te voorzien van informatie en ondersteuning en hen te begeleiden naar hun rechten in het kader van het Groeipakket, is er verder ingezet op de toegankelijkheid en bereikbaarheid via digitale, niet-digitale en fysieke dienstverlening. Gezinnen kunnen terecht op een Groeipakket website met FAQ, websites en klantenportalen van uitbetalers,

telefonische permanenties, de eigen loketten van uitbetalers en de zitdagen van uitbetalers in samenwerking met de Huizen van het Kind.

Specifiek wat betreft de digitale dienstverlening werd de synergie met MijnBurgerprofiel (MBP) verhoogd, ondermeer notificaties voor de schooltoeslag worden al via dit platform doorgegeven. Ook ondernamen we een grootschalige communicatiecampagne met het doel het gebruik van de eBox en MijnBurgerprofiel in het kader van het Groeipakket te promoten bij gezinnen. Er is een stijging in het gebruik merkbaar, maar om het bereik nog te verhogen, is een initiatief ruimer dan het Groeipakket nodig om de activatie van de eBox en het gebruik van MBP bijkomend te stimuleren.

Om gezinnen met kinderen die ingeschreven zijn in Nederlandstalige scholen en kinderopvang maar in Brussel of elders buiten Vlaanderen wonen, beter en gericht te informeren over hun rechten in het kader van het Groeipakket, werd in eerste instantie een samenwerking opgestart met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Samen met hen wordt gezorgd dat scholen en organisatoren kinderopvang in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beter geïnformeerd zijn over de toelagen van het Groeipakket en zo de bij hen ingeschreven gezinnen kunnen ondersteunen met de aanvraag.

We hebben stappen gezet in de gerichte verbetering van de schriftelijke standaardcommunicatie met de burger volgens de principes 'Heerlijk Helder'. Een projectplan met een timing tot 2024 werd uitgewerkt. In 2022 werden reeds meer dan 30 documenten voor gebruik door uitbetalers in hun contacten met de gezinnen gereviseerd en heerlijk helder gemaakt.

De verduurzaming van de samenwerking met de steden en gemeenten kreeg verder vorm. VUTG breidde het bestaande brievenaanbod voor lokale besturen uit en via een decreetswijziging krijgt het de mogelijkheid om de lokale besturen te faciliteren in het door hen automatisch toekennen van toelagen aan gezinnen met kinderen. Via samenwerking werd het project 'gerichte voordelen zonder zorgen' door Wingene ingediend bij Gemeente zonder Gemeentehuis met de steun van 43 andere lokale besturen. Een applicatie is in opbouw waarmee op aanvraag van lokale besturen gegevensbestanden en betaalbestanden gegenereerd worden in het kader van het gezinsbeleid brieven.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

SD 2: Innovatie

OD 2.1: We digitaliseren en automatiseren onze dienstverlening met het oog op een efficiënt dossier- en klantenbeheer en investeren in een data-gedreven beleid

Operationele data over contacten met gezinnen in het kader van de uitbetalingen van het Groeipakket is geanalyseerd. Dit heeft geleid tot het definiëren van een aantal type gebruikers waaraan een specifieke dienstverlening gekoppeld kan worden. Experimenten rond het gebruik van AI zijn in dat verband opgezet.

Om op Europees vlak de communicatie met buitenlandse uitbetalers van gezinsbijslagen vlotter te laten verlopen, investeren we in elektronische gegevensdeling. We automatiseerden de doorzending van elektronische documenten die worden bezorgd aan België door uitbetalers uit andere Europese lidstaten, in overleg met de andere deelentiteiten. De 'Dispatcher Rina' is momenteel al in staat om op basis van de aanknopingsfactoren die de bevoegdheidsverdeling binnen België bepalen, automatisch berichten die uitbetalers in andere lidstaten versturen via Rina te verdelen over de deelentiteiten en de juiste uitbetalers. De ontwikkeling van de 'Connector Rina', die instaat voor het leggen van de rechtstreekse connectie tussen de betaalmotor CGPA en de Rina-

applicatie die de elektronische gegevensdeling met uitbetalers in andere Europese lidstaten verzorgt, is nog lopend.

We baseren ons momenteel nog op de opgezette communicatie met DG Handicap. Doordat in 2022 voorrang is gegeven aan de uitvoering van een aantal maatregelen aangekondigd met de Septemberverklaring, is er dit jaar geen uitvoering gegeven aan de automatisering. We voeren dit project uit begin 2023.

Om gezinnen toe te leiden naar het juiste bedrag aan Groeipakket hebben we een eerste versie van een systeem uitgewerkt waarbij we ons zouden baseren op datamining uit steekproefcontroles. Uit een risicoanalyse kwam een opijsting van risicosituaties, die vervolgens in het datawarehouse worden geïdentificeerd zodat ze gebruikt kunnen worden om steekproefcontroles uit te voeren. De datamining impliceert dat de uitbetalers bepaalde controles niet meer zelf hoeven aan te vragen.

Wat digitalisering van de aanvragen zorgtoeslag betreft, wordt gestreefd naar het maximaliseren van hergebruik van gegevens en het automatisch delen van beschikbare gegevens. Zo werd onderhandeld met de leveranciers van verschillende softwarepakketten voor artsen opdat de beschikbare medische gegevens automatisch kunnen aangeleverd worden. In 2022 werd dit gerealiseerd voor huisartsen. Daarnaast zijn er in de loop van 2022 professionals en klankbordgroepen gehoord om nog verdere optimalisaties te kunnen doorvoeren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.1.' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

OD 2.2: We zetten maximaal in op automatische rechtentoekenning

Samen met Digitaal Vlaanderen loopt het project om actuele inkomensgegevens te integreren binnen het Groeipakket. Hiermee kunnen we de alarmbelprocedure verder automatiseren.

Met het doel om gezinnen die verklaringen of attesten nodig hebben uit het Groeipakket niet langer te verplichten om deze fysiek af te leveren, onderzochten we met andere dienstverleners en instanties hoe we de gegevensuitwisseling optimaler kunnen krijgen. We gingen na welke dienstverleners gebruik maken van gegevens uit het Groeipakket en hiervoor nog altijd papieren documenten vragen en bekeken met hen de opties om te automatiseren. Na afloop van deze gesprekken werd de keuze gemaakt om deze attesten rechtstreeks aan te leveren aan de burger via MijnBurgerprofiel.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

OD 2.3: We verhogen de efficiëntie binnen het Groeipakket en evolueren, in overleg met de private uitbetalingsactoren, naar 1 uitbetalingsactor

De evaluatie van de uitbetalers op basis van de responsabiliseringscriteria, die de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger moet garanderen, werd uitgevoerd. We actualiseren de invulling van de responsabiliseringscriteria op basis van deze evaluatie.

Vanaf 2022 maakt de Vlaamse Gemeenschap geen deel meer uit van de vzw Orint, waardoor een nieuw kader noodzakelijk is voor de samenwerking tussen de deeltentiteiten. De nodige praktische afspraken werden gemaakt om een goed beheer van de samenwerking te kunnen verzekeren.

We evalueerden de kostenstructuur van de sector Groeipakket en benchmarkten aan andere relevante, ook internationale, benchmarks. Er zijn met de sector afspraken

gemaakt voor een gezamenlijke aanpak rond een aantal onderwerpen: de behandeling van fraude, de behandeling van behartenswaardigheid, de uitbouw van de betaalmotor, een gezamenlijke aanpak van loketfuncties binnen de Huizen van het Kind en een gezamenlijk operationeel beheer van het Groeipakket.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT en GN0-AGEF2QW-IS van VUTG.

SD 3: Toegankelijkheid

OD 3.1: We bouwen de loketfunctie uit en zorgen voor geografische spreiding

In 2022 brachten we na een lange coronaperiode de Huizen van het Kind en de uitbetalers opnieuw dicht bij elkaar. Via een webinar werden ervaringen gedeeld en werd concreet nagedacht over hoe we verder konden bouwen aan een sterk netwerk en op elkaar afgestemde dienstverlening aan gezinnen. Dit zorgde voor een versnelling in de samenwerking tussen de Huizen van het Kind en de sector Groeipakket.

We analyseerden het klantenprofiel op zitdagen en stelden vast dat fysieke dienstverlening en samenwerking met lokale gezinsondersteuners van cruciaal belang is voor gezinnen met recht op toeslagen. We zetten daarom specifiek in op regio's waar kansarmoede en het aandeel sociale toeslagen uit het Groeipakket hoger liggen dan het Vlaams gemiddelde.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 3.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

SD 4: All policies

OD 4.1: We stemmen het evaluatie-instrument voor de zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte af op een breder instrument voor de inschaling van zorgbehoeften van kinderen

Het VAPH en Opgroeien bereiden een pilootproject voor met betrekking tot de inschalingsgegevens die noodzakelijk zijn voor een aanvraag zorgtoeslag en een aanvraag voor PAB, maar dit project heeft in de loop van 2022 wat vertraging opgelopen. Het project wordt verdergezet in 2023.

We hebben de inkanteling van het basisondersteuningsbudget (BOB) in het Groeipakket voorbereid op regelgevend, communicatief en technisch vlak. De ondersteuningstoeslag werd op 1 januari 2023 succesvol ingekanteld in het Groeipakket. De uitbetalers Groeipakket staan in voor de toekenning en ontvangen daartoe de nodige gegevens.

Het Steunpunt WVG voert onderzoek naar de noden die met zorgbehoeften van kinderen gepaard gaan. Er werden interviews afgenomen van zowel ouders als ervaringsdeskundigen als van professionals. De verzameling en verwerking van deze kwalitatieve gegevens heeft meer tijd in beslag genomen dan op voorhand ingeschat, waardoor de oplevering van het onderzoek een half jaar is uitgesteld. Tegelijkertijd werd ook het kwantitatieve luik van het onderzoek opgestart, zodat beide luiken (kwantitatief en kwalitatief) in de loop van 2023 zullen kunnen opgeleverd worden.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op het begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: In overleg met de betrokken bestuursniveaus werken we, rekening houdend met internationale wetgeving, een regeling uit waardoor asielzoekers vanaf hun erkenning recht hebben op het Groeipakket

We hebben de regelgevende wijziging doorgevoerd waardoor de NBMV, ongeacht of ze Vlaams of federaal worden opgevangen, sinds 1 augustus 2022 een derde van de gezinsbijslagen ontvangen. We zorgen er zo voor dat alle kinderen die materiële ondersteuning van de overheid genieten een gelijke behandeling gegarandeerd wordt.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op het begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.3: We bekijken op Europees niveau om de bedragen gezinsbijslagen aan te passen naar de levensstandaard van het land

Het Europees Hof van Justitie heeft Oostenrijk op 16 juni 2022 veroordeeld voor de aanpassing (verlaging) van de bedragen van de gezinsbijslagen voor kinderen in andere EU-lidstaten met een lagere levensstandaard. Oostenrijk creëerde hiermee een inbreuk op de Europese coördinatieregels met betrekking tot de sociale zekerheid. Een dergelijke unilaterale invoering is dus niet mogelijk.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GROEIPAKKET, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	4.395.691	4.399.478	4.399.478	4.395.691	4.399.478	4.399.478
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.395.691	4.399.478	4.399.478	4.395.691	4.399.478	4.399.478

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begrotingen van de agentschappen Opgroeien regie en VUTG.

2.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgavenartikelen**GB0-1GEF2QX-IS – OPGROEIEN REGIE****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage richting Opgroeien regie voor het Groeipakket (de beleidskredieten).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van de operationele doelstellingen onder SD1. We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	4.299.596	4.299.596	4.299.596	4.299.596	4.299.596	4.299.596

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

GB0-1GEF2QY-IS – VUTG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De aanrekening op dit begrotingsartikel betreft de werkingstoelage voor VUTG met als publieke uitbetalingsactor Fons en de werkingstoelage voor de 4 private uitbetalingsactoren.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van de operationele doelstellingen onder SD1. We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	96.095	99.882	99.882	96.095	99.882	99.882

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de jaarlijkse toelage aan VUTG. De werkingstoelage van het agentschap dient ter financiering van de werking van het agentschap alsook de werkingstoelage voor de vier private uitbetalingsactoren. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van VUTG.

2.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

Ontvangsten

De beleidskredieten worden aan Opgroeien Regie toegekend via begrotingsartikel GB0-1GEF2QX-IS en aangevuld via eigen ontvangsten op begrotingsartikel GDF-BGEFAQB-OW.

De toelage voor de beleidskredieten (4.299.596 keuro) werd na BA2022 niet meer bijgesteld. De ontvangsten via GDF-BGEFAQB-OW betreffen voornamelijk de terugvorderingen van rechten uit de voorgaande jaren bij de private uitbetalingsactoren en werden bij begrotingsopmaak geraamd op 6.095 keuro. In uitvoering werden 37.343 keuro aan ontvangsten gerealiseerd. Tegenover deze extra ontvangsten staan echter ook extra uitgaven (geboekt op het uitgavenkrediet GDF-AGEF2QB-WT), dus netto gezien hebben deze meerontvangsten een beperkte impact op het ESR-vorderingensaldo.

Uitgaven

De uitgaven van de beleidskredieten verlopen via begrotingsartikels GDF-AGEF2QB-WT (private uitbetalingsactoren) en GDF-AGEF2QY-IS (VUTG – publieke uitbetalingsactor). Deze bedragen in totaal 4.331.318 keuro of een overschrijding van het uitgavenkrediet met 25.627 keuro of 0,6%.

In netto termen (d.w.z. inclusief de uitvoering op het ontvangstenkrediet) betekent dit een onderbenutting van 5.620 keuro. De variantie (in netto termen) is als volgt samengesteld:

- Rechten 2022 die in de loop van 2022 worden toegekend (inclusief indexering): onderbenutting van 6.214 keuro (waarvan 7.168 keuro op de selectieve participatietoeslag);
- Bijkredieten voor Oekraïense kinderen: onderbenutting van 27.584 keuro;
- Regularisaties rechten voorgaande jaren: overschrijding omwille van 17.253 keuro meer regularisaties die zijn toegekend dan voorzien;
- Aanleg van de provisie (voor toekenning van rechten 2022 in 2023): er zijn 10.765 keuro meer rechten geprovisioneerd dan voorzien bij begrotingsopmaak;
- Andere uitgaven: overschrijding van 161 keuro.

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)

Omschrijving

Het agentschap heeft als opdracht om de stipte, correcte en continue uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid te verzorgen samen met de vijf Vlaamse uitbetalers van het Groeipakket nl. de publieke uitbetalingsactor Fons en de vier private uitbetalingsactoren Kidslife Vlaanderen, Infino Vlaanderen, MyFamily en Parentia Vlaanderen. Het Agentschap Uitbetaling Groeipakket, de roepnaam van VUTG, staat dus in voor de organisatie en het beheer van de uitbetaling van het Groeipakket in Vlaanderen.

Ontvangsten

Ontvangsten	BO2022	BA2022	Definitieve begroting 2022	Uitvoering 2022
Algemene werking	93.529	96.210	100.043	100.057
<i>Toelage depWVG</i>	<i>93.414</i>	<i>96.095</i>	<i>99.882</i>	<i>99.882</i>
<i>Eigen ontvangsten</i>	<i>115</i>	<i>115</i>	<i>161</i>	<i>175</i>
Groeipakket	1.036.624	1.060.632	1.074.457	1.044.917
<i>Toelage Opgroeien Regie</i>	<i>1.034.738</i>	<i>1.058.746</i>	<i>1.072.571</i>	<i>1.030.355</i>
<i>Terugvorderingen van gezinnen m.b.t. Groeipakket</i>	<i>1.886</i>	<i>1.886</i>	<i>1.886</i>	<i>14.562</i>
Over te dragen saldo	7.155	7.513	7.513	7.513

Inhoudelijke toelichting evolutie definitieve begroting 2022 – uitvoering 2022

De ontvangsten dalen met 29.526 keuro tot 1.144.974 keuro in uitvoering ten opzichte van 1.174.500 keuro begroot.

Ontvangsten algemene werking

De ontvangsten om de algemene werking te financieren zijn quasi niet gewijzigd in uitvoering t.o.v. begroot. Deze ontvangsten zijn ter financiering van de algemene werking van het agentschap en de werkingssubsidie voor de private uitbetalingsactoren. Ze bestaan voornamelijk uit de toelage vanuit Departement WVG voor 99.882 keuro. De eigen ontvangsten, die uiteindelijk 175 keuro bedragen zijn voornamelijk ontvangsten voor het gedeeld gebruik van de portaalsite die door het VUTG ontwikkeld wordt met een andere uitbetalingsactor.

Ontvangsten Groeipakket

De toelage vanuit Opgroeien Regie en de terugvorderingen bij de gezinnen voor teveel toegekende rechten in het verleden vormen samen de financiering van de toekenning van de rechten Groeipakket aan de uitgavenzijde van het agentschap. De toelage vanuit Opgroeien Regie is de sluitpost voor het totaal van de toegekende rechten Groeipakket die deels gefinancierd worden met de terugvorderingen bij de gezinnen en dan bijgepast worden met deze toelage. De afwijking in uitvoering t.o.v. begroting wordt besproken langs uitgavenzijde.

Overgedragen saldo vorige boekjaren

Het overgedragen saldo vorige boekjaren bedraagt 7.513 keuro.

Uitgaven

Uitgaven	BO2022	BA2022	Definitieve begroting 2022 VAK	Uitvoering VEK 2022
Algemene werking	93.529	96.210	100.043	99.967
<i>Lonen en werking</i>	<i>36.067</i>	<i>35.934</i>	<i>36.502</i>	<i>37.356</i>
<i>Investerings</i>			<i>3.265</i>	<i>2.335</i>
<i>Werkingsubsidie private ua's</i>	<i>57.462</i>	<i>60.276</i>	<i>60.276</i>	<i>60.276</i>
Groeipakket	1.036.624	1.060.632	1.074.457	1.044.913
<i>Toelagen Gezinsbeleid</i>	<i>1.036.624</i>	<i>1.060.632</i>	<i>1.074.457</i>	<i>1.044.913</i>
Overgedragen saldo	7.155	7.513	7.513	7.606

Inhoudelijke toelichting evolutie definitieve begroting 2022 – uitvoering 2022

De uitgaven dalen met 29.620 keuro tot 1.144.880 keuro in uitvoering ten opzichte van 1.174.500 keuro begroot.

Uitgaven algemene werking

De lonen en werking en investeringen zijn op 76 keuro na volledig gerealiseerd in verbintenissen. Het agentschap zet het beschikbaar budget zo optimaal mogelijk in en gebruikt daarvoor ook de technieken zoals voorzien in de VCO. De werkelijke lonen in vastleggingskrediet bedragen 28.036 keuro en 27.936 keuro in vereffeningskrediet. Werking en investeringen bedragen samen 72.439 keuro in vastleggingskrediet en dit is inclusief de werkingssubsidie voor de private uitbetalingsactoren voor 60.276 keuro en 72.028 keuro in vereffeningskrediet. De investeringen uitgelicht, bedragen 2.335 keuro in verbintenissen wat hoofdzakelijk gaat om de verdere ontwikkeling van de toepassing CGPA. De overige werkingsuitgaven vertegenwoordigen de operationele kosten voor de dagdagelijkse werking van het agentschap.

Merk op dat er een overschrijding is op het loonbudget van 433 keuro (in vastleggingskrediet) wegens het budgettaire en ESR-matig aanrekenen van de provisie niet-opgenomen vakantiedagen vanaf 2022. Overeenkomstig het VABN-advies 2021/1 van 9 december 2021 betreffende de aanleg van een voorziening voor niet opgenomen vakantiedagen werd in de jaarrekening over het boekjaar 2021 een voorziening voor de door de personeelsleden nog niet opgenomen vakantiedagen aangelegd. In 2021 werd dit enkel bedrijfseconomisch verwerkt.

Vanaf 2022 wordt de toe- of afname van die voorziening ook ESR-matig en budgettaire aangerekend. Reden van aanrekening is een standpunt dat Eurostat hierin heeft genomen. In begroting is het uitgangspunt dat alle personeelsleden hun voor dat jaar toegekend contingent verlofdagen benutten. Vanuit dat uitgangspunt is er geen toe- of afname van het aantal niet opgenomen vakantiedagen en is het ook logisch dat een toe- (kost) of afname (opbrengst) van het aantal niet opgenomen vakantiedagen – dat bovendien pas na jaareinde gekend is – in de begroting niet voorzien wordt. Waar dit zich toch voordoet, worden voor de overschrijding van het loonkrediet bij rekeningdecreet bijkredieten gevraagd.

Uitgaven Groeipakket

De toelagen Gezinsbeleid belopen 1.044.913 keuro in vastleggingskrediet en waren begroot voor 1.074.457 keuro. De daling t.o.v. begroot is te verklaren door een gewijzigd marktaandeel van de publieke uitbetalingsactor Fons in werkelijke cijfers ten opzichte van het begroot marktaandeel. In werkelijkheid beschikt Fons over een gemiddeld marktaandeel over alle gezinstoelagen heen van 23,93% in 2022. Bij begroting was er begroot met een marktaandeel van 24,95%.

Het Groeipakket wordt meer in detail voor het volledige stelsel besproken bij Opgroeien Regie.

Over te dragen overschot

Het over te dragen overschot bedraagt 7.606 keuro. Het begrotingsresultaat, gerealiseerd op de stroom algemene werking, van 2022 is positief en bedraagt 93 keuro wat toegevoegd wordt aan het over te dragen overschot.

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Private uitbetalingsactoren

Omschrijving

De private uitbetalingsactoren Infino Vlaanderen, Kidslife Vlaanderen, MyFamily en Parentia Vlaanderen hebben samen met de publieke uitbetalingsactor Fons de opdracht om de stipte, correcte en continue uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid te verzorgen.

Ontvangsten

De totale ontvangsten van de 4 private uitbetalingsactoren waren begroot op 68.076 keuro en zijn in uitvoering 69.628 keuro of een stijging van 1.552 keuro.

	Begroting jaarrekening 2022	BU 2022
Eigen ontvangsten (OW)	8.324	8.609
Betoelaging (ZZ-OI)	59.752	61.019

In uitvoering bestaan de totale ontvangsten voornamelijk uit het overgedragen overschot van vorige boekjaren voor 4 private uitbetalingsactoren voor 4.472 keuro, het over te dragen tekort van het jaar van 1 private uitbetalingsactor voor 769 keuro, lopende ontvangsten voor 1.169 keuro, de desinvestering van een gebouw in eigendom dat verkocht werd voor 829 keuro (bij Kidslife Vlaanderen) en tenslotte het vrijkomen van een lange termijnbelegging voor 1.000 keuro (bij MyFamily).

De betoelaging bestaat in uitvoering hoofdzakelijk uit de werkingssubsidie vanuit VUTG voor 60.275 keuro en de responsabilisering voor het innen van openstaande debetten Groeipakket vanuit Opgroeien Regie voor 732 keuro.

Uitgaven

De totale uitgaven van de 4 private uitbetalingsactoren waren begroot op 68.076 keuro en zijn in uitvoering 69.628 keuro of een stijging van 1.552 keuro.

	Begroting jaarrekening 2022	BU 2022
Werkingsuitgaven incl. lonen	59.705	58.970
Investeringsuitgaven	1.130	1.139

In uitvoering bestaan de totale uitgaven hoofdzakelijk uit 7.007 keuro over te dragen overschot van het jaar voor 3 private uitbetalingsactoren, lopende uitgaven voor 58.970 keuro (lonen en werking), rente-uitgaven voor 12 keuro, investeringsuitgaven voor 1.139 keuro en tenslotte lange termijnbeleggingen voor 2.500 keuro (bij MyFamily).

De individuele saldobewegingen in uitvoering 2022 zijn als volgt: Infino Vlaanderen realiseert een intering van 791 keuro, Kidslife Vlaanderen realiseert een opbouw van 1.029 keuro, MyFamily realiseert een opbouw van 304 keuro en tenslotte Parentia Vlaanderen realiseert een opbouw van 1.224 keuro.

3. ISE Geïntegreerd gezinsbeleid

De dienstverlening van Opgroeien zet zich in voor de gezinnen als één geheel waarbij er geen scheidingslijnen zijn tussen (preventieve) gezinsondersteuning, kinderopvang, het Groeipakket of adoptie.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Met een geïntegreerd gezinsbeleid willen we aan alle kinderen in Vlaanderen, waar of hoe ze ook geboren zijn, maximale kansen geven

OD 1.1: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat

De lokale teams van Opgroeien-Kind en Gezin waren ook in 2022 een actieve partner bij de kwalitatieve ondersteuning van gezinstrajecten op verschillende levensdomeinen. Dit vertaalde zich in de opstart van startgesprekken nog voor de geboorte en in gezinsondersteunende contacten waarbij intensiever wordt ingezet op gezinnen die het op de één of andere manier nodig hebben of maatschappelijk kwetsbaar zijn.

Concreet kunnen teamleden van Kind en Gezin (sociaal werker, gezinsondersteuner, psychopedagoog, verpleegkundige) mee als partner zorg opnemen bij psychosociale kwetsbaarheden met expertise van psychopedagoog bij verontrusting, met expertise van psychopedagoog en medewerkers van jeugdhulp bij dreigende uithuisplaatsing van het toekomstig kind, met expertise van sociaal werker, gezinsondersteuner en/of verpleegkundige bij maatschappelijk kwetsbare gezinnen en door interprofessioneel overleg in functie van het gezinstraject met bijvoorbeeld de Huizen van het Kind. Deze gezinsondersteunende contacten zijn complementair aan de medisch preventieve werking in de consultatiebureaus waarbij ingezet wordt op interprofessioneel samenwerken.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

OD 1.2: We willen voor zwangere vrouwen zo snel mogelijk een zorgtraject op maat starten om aanstaande ouders te ondersteunen in hun ouderschap, met bijzondere aandacht voor risicozwangerschappen.

In 2022 hebben we met alle kraamklinieken een dialoog gestart rond het delen van gegevens, zeker ook bij kwetsbare gezinnen, om de continuïteit en geïntegreerde zorg te realiseren.

Bij kraamklinieken die van start gaan met een psychosociale anamnese werd er samengewerkt zowel wat betreft het uitbouwen van netwerken als wat betreft de effectieve ondersteuning van gezinnen. Voor kwetsbare aanstaande gezinnen werd actief de verbinding tussen gezondheid en welzijn gelegd. Hierbij is er aandacht voor zorg op maat en het betrekken van o.a. zorggarantie, 1G1P, Huizen van het Kind, coaching van gezinnen met een kind met een handicap, vermindering van gezondheidsongelijkheid en kinderarmoede, mentale gezondheid. Om een geïntegreerd aanpak te realiseren zijn we samen aan de slag met het Departement WVG en VAPH.

In het project 'geïntegreerd zorgtraject' van De Bakermat werd er verder werk gemaakt van één pre- en postnataal zorgtraject met aandacht voor perinatale mentale gezondheid en van de verdere verankering ervan in Oost-Brabant.

Vanaf 1 januari 2022 startten we met het opnemen van de opdracht Zorggarantie binnen de eigen werking. Concreet namen medewerkers van Opgroeien in 2022 de casusopvolging binnen deze precaire ontwikkelingsstrajecten op in gedeelde verantwoordelijkheid met het

werkveld. Zorgtafels bleven een belangrijk instrument. Organisaties Jeugdhulp konden tot september 2022 een voorstel tot reconversie indienen (zie ook ISE jeugdhulp). Dit traject kreeg een mooi resultaat met ongeveer 100 reconversievoorstellen waarbij bijzondere aandacht was voor Zorggarantie. In de tweede jaarhelft van 2022 gingen we verder in overleg met de organisaties en verwijzende instanties hoe reconversie op een goede manier te implementeren.

In december 2022 hebben we een opdracht toegekend aan de Koning Boudewijnstichting voor de uitbouw en uitrol van een populatiegerichte benadering rond Vroegkinderlijke Negatieve Ervaringen of traumatisering (project ACE's) in de Eerstelijnszones, voor de periode van 1 december 2022 tot en met 30 november 2025. Belangrijke voorbeelden van deze Vroegkinderlijke Negatieve Ervaringen of traumatisering zijn ervaringen met ouders met verslavingsproblematieken of een psychische ziekte, een echtscheiding of het overlijden van een ouder, verlies, geweld, mishandeling, seksueel misbruik, ernstige emotionele en pedagogische verwaarlozing en opgroeien in structurele armoede. De Koning Boudewijnstichting zal een tijdelijk consortium van partners oprichten, bestaande uit beleids-, kennis-, partner- en doelgroeporganisaties, om de perspectieven en expertise die nodig zijn om te komen tot een populatiegerichte aanpak rond Vroegkinderlijke Negatieve Ervaringen of traumatisering te kunnen bundelen. Het consortium zal instaan voor terreinverkenning, het ontwikkelen van een ondersteuningsaanbod, het capteren van goede praktijken en obstakels doorheen het traject en het aanbieden van een ondersteunend aanbod voor actoren in alle eerstelijnszones.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD. 1.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO en begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We zetten in op het blijvend realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen

Het blijvend inzetten op een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen bleef ook in 2022 een voortdurend aandachtspunt. Het vaccinatiebereik bij baby's en peuters in Vlaanderen bleef in de eerste helft van 2022 stabiel. Minstens 92,9% van de kinderen geboren in de eerste helft van 2022 kreeg de eerste dosis van het hexavalent vaccin. Een milde daling sinds 2017 geeft wel aan dat aandacht voor vaccinaties van jonge kinderen belangrijk blijft.

Daarom hebben de verpleegkundigen en de consultatiebureauartsen van Opgroeien (Kind en Gezin) blijvend de opdracht om ouders goed en rechtstreeks te informeren over het basisvaccinatieschema voor hun kind zeer ter harte genomen. We zetten in op de opleiding van artsen en verpleegkundigen om bij twijfelende of weigerende ouders het gesprek aan te gaan. Aan de hand van extra ondersteunend materiaal, documenten en vertalingen worden ouders geïnformeerd over de risico's van infectieziekten voor jonge kinderen en kunnen zij gedurende het ganse preventief opvolgingstraject van hun kind terecht met vragen over vaccinaties bij de teamleden van het consultatiebureau, de medewerkers van de Kind en Gezin lijn en de website Opgroeien.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner

Op dit moment is in liefst 89% van de Vlaamse gemeenten een gesubsidieerd lokaal loket kinderopvang actief. We hebben dus de doelstelling van 90% quasi bereikt. Onze ambitie

is om gemeenten waar nog geen loket is verder te stimuleren zodat we tegen 2024 Vlaanderen breed over lokale loketten beschikken.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.2: We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven

De vierentwintig Huizen van het Kind die in het kader van Vlaamse veerkracht na een oproep voor vernieuwende projecten werden geselecteerd, hebben we in 2022 verder ondersteund via intervisies en lerend netwerk. In 2022 werden ook alle Huizen van het Kind bevraagd om zo zicht te krijgen op de actuele "foto" van het Huis van het Kind in Vlaanderen.

We hebben verder gewerkt aan een structurele professionele en pedagogische continuïteit in een "Doorgaande Lijn" tussen thuis, buurt, kinderopvang en school van 0 tot 6 jaar. De leer- en kennispartner (CEGO en VBJK) is met de kernpartners van elke pionier in dialoog gegaan over het verdiepen en verfijnen van het ingediende ondernemingsplan. In het lerend netwerk stond inspiratie en uitwisseling m.b.t. oudersamenwerking, gemengde groepen, randvoorwaarden, professionele leergemeenschap creëren, ... centraal. De pioniers voeren hun plannen uit. De kerngroep, het lerend netwerk en de stuurgroep zetten in 2022 de nodige stappen in de voorbereiding van de opstart van de wenselijke/noodzakelijke regelluwte. In opvolging van de inventarisatie van knelpunten en drempels, ging de stuurgroep aan de slag en maakte een adviesnota met een duidelijk en gestructureerd overzicht van drempels en voorstellen regelluwte.

Op 4 februari 2022 werd het Besluit van de Vlaamse Regering over de subsidiëring van een geïntegreerd Vlaams gezinsbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad definitief goedgekeurd. De huidige subsidie liep in 2022 nog door "as is", maar tegelijk werd alles in gereedheid gebracht om vanaf 2023 de nieuwe subsidie te kunnen uitbetalen ("to be"). Daartoe werd een nieuw samenwerkingsverband Huis van het Kind Brussel geselecteerd. De nieuwe werking zal in 2023 nog een overgangsjaar kennen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.3: We realiseren een groeipad van de capaciteit en de toegankelijkheid in de kinderopvang met voorrang voor werkende ouders en ouders in opleiding

We voerden de geplande meerjarenprogrammatie verder uit. De oproep voor 125 plaatsen in 10 gemeenten geselecteerd op basis van de cijfers van het Lokaal Loket Kinderopvang die een lokale nood aantoonde werd in het najaar van 2022 gelanceerd, samen met een oproep voor de herinzet van vrijgekomen middelen ten gevolge van niet realisatie van toegekende subsidiebeloftes in de meerjarenprogrammatie in 6 gemeentes. De toekenningen gebeurden begin 2023.

De basissubsidie kan aangevraagd worden voor iedereen die start met vergunde opvang.

We willen de positie van de gezinsopvang een duurzame plaats geven in het kinderopvanglandschap. De evaluatie van het proefproject rond het werknemersstatuut van de onthaalouder hebben we in 2022 samen met de sociale partners voorbereid, zodat de Vlaamse Regering uiterlijk 31/03/2023 een beslissing kon nemen over de toekomst van dit proefproject.

In het kader van de toegankelijkheid van de kinderopvang hebben we de toepassing van de voorrangsregels geëvalueerd. Op basis van de conclusies van het evaluatierapport

maken we werk van een aanpassing van de voorrangsregels met het oog op een vereenvoudiging en het realiseren van een effectieve voorrang voor werkende ouders, ouders die inburgering volgen en ouders die een opleiding volgen in het kader van een traject naar werk. Zo maken we expliciet de link tussen voorrang en het recht op sociale toeslag Groeipakket. We willen ook overgaan tot een striktere handhaving van organisatoren die subsidie krijgen voor specifieke dienstverlening voor kwetsbare gezinnen (trap3).

Ten gevolge van de crisis in de kinderopvang en de vele situaties van personeelstekort werd beslist de oproep voor uitbreiding flexibele opvang (ruime openingsmomenten) uit te stellen tot het najaar van 2023. De evaluatie van de bestaande dringende opvangplaatsen werd om dezelfde reden ook uitgesteld.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 3: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert, vanuit de krijtlijnen geformuleerd door de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering gelooft in een toekomst voor interlandelijke adoptie en heeft geenszins de bedoeling om interlandelijke adoptie stop te zetten of te laten uitdoven. Ze herbevestigt dat daarbij het belang van het kind voorop staat. Adoptie is in de eerste plaats de zoektocht naar een gepaste thuis voor een kind. Ze steunt ook de idee om steeds te onderzoeken of er bij alle partijen bereidheid is om contact te behouden met de biologische of eerste ouder(s) (concept meerouderschap).

In het kader van het versterken van de partnerschappen met herkomstlanden en de opdrachtbepaling van de overheid en van een ééngemaakte adoptiedienst is in 2022 het beleidstraject in overleg met alle stakeholders opgestart en werd het voorbereidend werk in functie van een logistieke vertaling in 2023 opgeleverd.

Tevens in 2022 liepen de werkzaamheden van een werkgroep (met diverse subwerkgroepen) om pleegzorg en adoptie meer met elkaar te verbinden. De werkzaamheden resulteerden eind 2022 in een werknota met voorstellen en acties tot sterkere verbinding (en verandering in praktijk en regelgeving) voor de komende periode.

Voor wat betreft het inzetten op versterken van het bestaande nazorgbeleid werd een projectteam samengesteld. De diverse thema's in het nazorgbeleid o.a. 'nazorg bij bijzondere noden' werden in 2022 uitgewerkt in voorstellen en besproken met alle stakeholders. Daarnaast hebben we eind 2022 de projectsubsidies aan het Steunpunt Adoptie en het afstammingscentrum uitgebreid in functie van de aanbevelingen.

Het beslissingskader voor de screening van de herkomstlanden werd in 2022 afgewerkt en via een mededeling gevalideerd door de Vlaamse Regering. De externe partners ISS, CHIP en UNICEF gaven allen hun akkoord tot samenwerking en gaven later op het jaar hun uitgebreide inhoudelijke input. Samen met de input van de centrale autoriteiten zelf, de interlandelijke diensten en het Vlaams Centrum Adoptie (VCA) werden de beslissingskaders ingevuld. De diensten en geadopteerden hielpen mee met het waarderen/scoren van de samenwerkingen met de herkomstlanden.

Verder werd ook het aangekondigde actieplan in functie van een vernieuwd systeem voor interlandelijke adoptie doorheen 2022 verder voorbereid in functie van logistieke aanpassingen in 2023.

Alle beleidsuitgaven voor 'SD 3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

SD 4: Kwaliteit

OD 4.1: We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren

De Vlaamse Regering keurde bij de begrotingsopmaak 2023 een extra pakket aan investeringen voor de kinderopvang goed ten belope van 100 miljoen euro.

We hebben verder ingezet op de versterking van het beleidsvoerend vermogen van organisatoren in de kinderopvang. Dat is opgenomen in het BVR vergunning dat eind 2022 principieel werd goedgekeurd en is een belangrijke voorwaarde voor de organisator om inzichtelijk en geïntegreerd beleid te kunnen voeren op de diverse voor vergunning belangrijke aspecten van de werking van een kinderopvangorganisatie. De opdrachten van de ondersteuningsorganisaties Mentees en pools gezinsopvang zijn met de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst vanaf 2022 ook scherper gericht op het ondersteunen en versterken van het beleidsvoerend van organisatoren. Behalve het ondersteunen van de organisator zelf, wordt ook ingezet op het ondersteunen van de kinderbegeleiders op de werkvloer via pedagogische coaching. Er wordt hierbij ook samengewerkt met de organisator. De subsidies voor deze pedagogische coaching, werd opgestart sedert einde 2021 en is structureel sinds 2022.

In functie van de beschikbaarheid van voldoende en competent personeel hebben we het project "Workforce in de kinderopvang" opgestart. Dit project omvat verschillende acties.

De instroom en het behoud van medewerkers in de kinderopvang is een cruciaal gegeven, onder meer door versterking van de duurzaamheid van tewerkstelling en door slim in te zetten op zij-instroom. Samen met de Vlaamse Zorgambassadeur en alle entiteiten van het beleidsdomein WVG, hebben we de acties gericht op het structureel mogelijk maken van zij-instroom verder geconcretiseerd per sector. Voor Opgroeien betekende dit dat voor de kinderopvang de mogelijkheid om te werken met kinderbegeleiders uit zij-instroom die de vereiste kwalificatie nog niet hebben, ook regelgevend werd versterkt (BVR Vergunning). Hieraan werden wel enkele belangrijke kwaliteitsvoorwaarden gekoppeld zoals bijvoorbeeld de verplichting dat maximaal 1 op 4 kinderbegeleiders op niveau organisator de kwalificatie nog niet heeft, verplichting tot starten en afwerken kwalificerende traject, verplichting organisator tot ondersteuning op de werkvloer van deze nog niet gekwalificeerde kinderbegeleider.

We benaderen de problematiek rond personeel in de kinderopvang ook in samenwerking met andere beleidsdomeinen, zeker Werk en Onderwijs. De dialoog met Werk focust onder meer op de knelpuntberoepen kinderbegeleider en verantwoordelijke in de kinderopvang. We stemmen hierover af met VDAB.

De samenwerking met het beleidsdomein Onderwijs slaat onder meer op het optimaliseren van samenwerking tussen de sector kinderopvang en opleidingsorganisaties die voorzien in EVC- assessments. We ondersteunen de initiatieven die daartoe bijdragen, zoals bv. periodiek overleg met de CVO's die de opleiding kinderbegeleider aanbieden, mee opvolgen van het overleg tussen de kinderopvangkoepels en de onderwijskoepels ter versterking van stages voor kinderbegeleiders in spe, afstemming met en advies aan onderwijsadministratie inzake de nakende hervorming en versterking van de opleiding 'kinderzorg' in het secundair onderwijs.

In het verlengde daarvan wordt het behalen van kwalificatievereisten in het kader van het decreet kinderopvang van baby's en peuters tegen 2024 gemonitord. Deze monitoring gebeurt via de jaarlijkse registratievereisten bij elke opvangorganisator over zijn medewerkers, maar ook in samenwerking met de pools gezinsopvang die de registraties verzorgen over de stand van zaken met betrekking tot de kwalificatietrajecten van de

kinderbegeleiders in de gezinsopvang (onthaalouders) die nog niet over de kwalificatie beschikken.

Het proefproject onthaalouders in werknemersstatuut werd ten gronde geëvalueerd (zie ook OD 2.3) en een voorstel tot omzetten van het proefstatuut naar een structurele regeling voor de onthaalouders werknemers werd voorbereid. Deze werd in maart 2023 door de Vlaamse Regering ook goedgekeurd. Vanaf einde 2022 wordt ook gewerkt aan de versterkte positionering van de gezinsopvang in Vlaanderen in de context van de toekomstwerf gezinsopvang, welke geheel 2023 ook nog verder doorloopt.

De implementatie van het decreet individueel maatwerk, dat ook in de sector kinderopvang uitwerking heeft, is in de eerste plaats de opdracht van WSE. We hebben hierover wel ondersteunend gecommuniceerd ten aanzien van de sector, bv. in het sectoroverleg. Tegelijk werd met WSE samengewerkt om specifieke aspecten ten gevolge van dit decreet voor te bereiden. De ingangsdatum ligt evenwel pas in juli 2023.

Handavingsprocedures werden al bijgestuurd. Dit proces wordt verdergezet in 2023. In het kader van adviesverlening in handavingsprocedures werd een samenwerking opgezet met het VECK.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: Een onafhankelijke instantie evalueert onze dienstverlening aan de hand van een tevredenheidsmeting bij gebruikers en initiatiefnemers

In 2022 is de onafhankelijke tevredenheidsmeting over de dienstverlening van Kind en Gezin bij gebruikers en initiatiefnemers uitgevoerd. Tussen april en juni 2022 werd de inhoud van de vragenlijsten en de doelgroep bepaald door de onderzoekers in samenspraak met een externe stuurgroep en werd de communicatie ten aanzien van de doelgroep en de interne medewerkers van Kind en Gezin voorbereid. Deze communicatie werd verstuurd in september 2022 en ook de dataset werd gemaakt en aangeleverd aan de onderzoekers. In oktober-december 2022 werden de ouders en voorzieningen bevraagd.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 5: All policies

OD 5.1: We realiseren, met oog voor de regierol van lokale besturen, de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten

In 2022 heeft het decreet inzake buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) haar eerste opstartjaar achter de rug. Alle buitenschoolse opvanglocaties met erkenning, attest van toezicht en toestemming ontvingen automatisch het kwaliteitslabel kleuteropvang en kregen hun transitie subsidie. We startten in 2022 ook een steekproefbevraging, in samenspraak met de sector, om de toepassing van de doelregelgeving in de kleuteropvang met kwaliteitslabel te kunnen evalueren.

We zorgden voor duidelijke informatie, zowel voor de lokale besturen in samenwerking met VVSG, als voor de organisatoren. In co-creatie met het brede werkveld ontsloten we een inspiratiekader met interessante praktijkvoorbeelden. Samen met de VVSG stimuleerden we lokale besturen om de doelstellingen van het decreet lokaal te vertalen en het samenwerkingsverband op te starten, o.a. door middel van webinars.

De indicatoren over toegankelijkheid zijn in voorbereiding. Er was overleg met de sector over de positie van de buitenschoolse gezinsopvang in functie van het einde van de overgangstermijn.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier

Met het oog op de uitwerking van een concept over de automatische toekenning van het inkomenstarief kinderopvang aan gezinnen vanuit het Groeipakket en een afstemming van de inkomens- en gezinsbegrippen in de kinderopvang en het Groeipakket, werden een aantal voorbereidende stappen gezet en data verzameld. De simulatie-oefening in het kader van het inkomenstarief blijkt complex. De evaluatie van de inkomensstromen en -categorieën loopt bijgevolg enige vertraging op. Het project wordt verdergezet in 2023.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

SD 6: Innovatie

OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken

In 2022 hebben we binnen Vlaamse veerkracht verder ingezet op de digitale transformatie van de Zorgtoeslag. De uitgaven worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Groeipakket - verderzetten digitalisering, VV118).

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 6.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 6.2: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorggebruikers

We hebben in 2022 de structurele gegevensdeling Groeipakket met lokale besturen voorbereid met Digitaal Vlaanderen. Lokale besturen kunnen via een webservice gebruikmaken van de gegevens Groeipakket om lokale voordelen automatisch te kunnen toekennen. Daarnaast werkte het VUTG een dienstencatalogus uit voor lokale besturen waardoor zij de doelgroep voor gemeentelijke gezinstoelagen kunnen identificeren, de betrokken gezinnen kunnen bereiken via het agentschap en desgevallend kunnen overgaan tot automatische rechtentoekenning van die gemeentelijke toeslagen in het kader van hun gezinsbeleid.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 6.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 7: Armoedebestrijding

OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede

In 2022 werd een wijziging van het oprichtingsdecreet van Kind en Gezin goedgekeurd waardoor er een basis is om de identificatiegegevens van gezinnen met ondersteuningsnoden waarin het OCMW een rol kan opnemen, door te geven, ook via elektronische weg. Daarbij werd ook werk gemaakt van een aantal noodzakelijke

documenten zoals een samenwerkingsovereenkomst en protocol en een aantal tools die de lokale teams van Kind en Gezin hierin kan ondersteunen, waaronder een themapagina rond het tegengaan van onderbescherming. Tenslotte werd ook een studie- en uitwisselingsdag gerealiseerd. In samenwerking met de VVSG werd een communicatieaanpak uitgewerkt, die in 2023 wordt uitgerold.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 7.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GEïNTEGREERD GEZINSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	771.404	899.356	899.356	771.235	905.830	905.830
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	771.404	899.356	899.356	771.235	905.830	905.830

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begroting van het agentschap Opgroeien regie.

3.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgavenartikelen

GB0-1GEF2UX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage richting Opgroeien voor geïntegreerd gezinsbeleid.

Dit begrotingsartikel omvat de apparaatskredieten voor kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, adoptie, geïntegreerd gezinsbeleid en het Groeipakket alsook de beleidskredieten die worden ingezet met betrekking tot kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en adoptie.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van de strategische en operationele doelstellingen onder ISE Jeugdhulp, ISE Geïntegreerd gezinsbeleid en onder ISE Groeipakket.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	771.404	899.356	899.356	771.235	905.830	905.830

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

3.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden. Zie ook de toelichting op detailniveau.

Ontvangsten*Eigen ontvangsten*

De belangrijkste eigen ontvangsten die werden ingeschreven bij BA2022 zijn de financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang.

Er werd in 2022 181.597 keuro aan financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang gerealiseerd t.o.v. de geraamde 185.466 keuro. Deze geraamde ouderbijdragen werden niet volledig gerealiseerd, omdat er nog steeds een lagere bezetting is in de kinderopvang dan voor de coronacrisis. Daardoor werden er minder opvangdagen gerealiseerd en bijgevolg ook minder ouderbijdragen. Dit fenomeen heeft uiteraard ook repercussies aan uitgavenzijde.

Voorts zijn er ook de lopende ontvangsten, de ontvangsten in het kader van sociale maribel, de ontvangsten van de federale overheid en de ontvangsten van de steden in het kader van kinderopvang.

Er werd 14.838 keuro geraamd en er werd 12.795 keuro gerealiseerd.

GB0-1GEF2UX-IS

De toelage van bij BA2022 werd met 8.191 keuro verhoogd voor compensatiesubsidies in het kader van corona.

De toelage van bij BA2022 werd nog verhoogd met volgende bijkredieten uit de relanceprovisie:

- 1.250 keuro voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 118 (ICT zorgtoeslag);
- 1 miljoen euro in VEK voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 136 (Vernieuwend aanbod Huizen van het Kind);
- 100 keuro voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 138 (Actieplan mentaal welzijn);
- 1.800 keuro in VEK voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 139 (OverKophuizen);

- 620 keuro in VEK voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 140 (samenwerkingsverbanden 1G1P);
- 100 keuro voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 142 (campagne geweld tegen jonge kinderen);
- 6.300 keuro in VEK voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 145 (BOA ondersteunen);
- 625 keuro voor relanceproject Vlaamse Veerkracht 147 (Doorgaande lijn).

Voorts werd er ook 39,4 miljoen euro overgeheveld uit de indexprovisie.

Voor VIA-6 werd er een budget van 74,1 miljoen euro toegevoegd.

Tenslotte werd er nog 200 keuro overgeheveld vanuit het Agentschap Binnenlands Bestuur voor het vernieuwend aanbod van de Huizen van het Kind en werd 55 keuro overgeheveld naar het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) voor werving en selectie.

Uitgaven

De belangrijkste uitgavenpost zijn de subsidies in het kader van kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en adoptie.

Het budget voor deze subsidies bedroeg 996.691 keuro (in VEK) in 2022. Rekening houdend met de verrekening van de ouderbedragen is er 11 miljoen euro overschot op deze subsidies. Dit komt door de onderbenutting die er nog zit op uitbreidingen alsook doordat de bezetting nog steeds lager ligt in de kinderopvang dan voor de coronacrisis.

Vervolgens zijn er personeelsuitgaven ten belope van 82.147 keuro. In de begroting was een budget van 80.683 keuro ingeschreven. Deze overschrijding van het budget is quasi volledig te verklaren door de provisie die werd aangelegd voor de niet opgenomen vakantiedagen.

De werkings- en investeringsuitgaven bedroegen 29.085 keuro t.o.v. de ingeschatte 28.973 keuro. Deze werden dus bij benadering correct ingeschat.

VIII. BELEIDSVELD PERSONEN MET EEN HANDICAP

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Personen met een handicap

Onder dit ISE worden de ondersteuningsvormen opgenomen die personen met een handicap in staat stellen om een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit te bereiken. Onder handicap wordt verstaan: Elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. Het aanbieden van verschillende ondersteuningsvormen heeft als doel om zo veel mogelijk ondersteuning op maat te leveren.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.1: We werken een nieuw kwaliteitskader uit, gericht op eigen regie en autonomie en gebaseerd op de principes van kwaliteit van bestaan

In 2022 zetten we verder in op het project Kwaliteitsgarantie. Hierbij lag de focus onder meer op het beleidsvoorbereidend werk, in afstemming met diverse actoren en met het oog op een kwaliteitskader voor collectieve ondersteuning. We hebben in samenwerking met Zorginspectie stappen gezet om een kader voor handhaving vast te leggen.

Een rapport op basis van een webenquête bij kleinschalige initiatieven werd gefinaliseerd. De resultaten werden in mei/juni 2022 voorgelegd aan de sector. Knelpunten die kleinschalige initiatieven ervaren zijn verder onderzocht. Dit leidde tot verschillende acties o.a. verdere continuering van de opdracht van GiPSo, het uitwerken van een leermodule over het financieringssysteem.

Kwaliteitsvolle zorg, ondersteuning en dienstverlening kan niet zonder kwalitatieve infrastructuur. Kwalitatieve infrastructuur is belangrijk in kwaliteit van bestaan. In overleg met Zorginspectie en vertegenwoordigers van de sector en gebruikers zetten we overleg op rond minimale infrastructuurregelgeving voor de zorgaanbieders en stemden dit verder intersectoraal af.

We gingen ook aan de slag met de beleidsaanbevelingen met betrekking tot het professionaliseren van de gebruikersraden. Deze aanbevelingen vloeiden voort uit de evaluatie van het BVR van 30 juni 2019 "houdende de vergunningsvoorwaarden en de subsidieregeling van gebruikersverenigingen met informatieloket voor personen met een handicap en van gebruikersverenigingen met informatieloket voor collectieve overlegorganen". Zo werkten we samen met de stakeholders een eerste ontwerp van visienota uit met betrekking tot het bevorderen van een cultuur van inspraak en participatie bij alle (dus niet enkel die organisaties die collectieve woonondersteuning aanbieden) vergunde zorgaanbieders.

Binnen het met Europese middelen gefinancierde onderzoeksproject UNIC (towards User-centred fuNdIng models for long-term Care) ontwikkelden we een toolbox voor personen met een handicap/mantelzorgers, zorgaanbieders en overheden. Opzet van dit instrument bestaat er in om de kwaliteit van de dienst- en zorgverlening in het kader van persoonsvolgende financiering te bewaken. De toolbox werd getest met de verschillende doelgroepen via workshops.

We werkten in 2022 verder aan een onderbouwde en gedragen visie inzake het hanteren van “vrijheidsbeperkende maatregelen” bij personen met een handicap. Voor wat betreft de toepassing van afzondering en fixatie bij potentieel gevaar en om ontwikkelings- en ontplooiingskansen te bevorderen bij kinderen en jongeren met een verstandelijke handicap werden alvast voorlopige aanbevelingen geformuleerd, aanvullend op de intersectorale richtlijn inzake de toepassing van afzondering en fixatie binnen de praktijk van de brede residentiële jeugdhulp (zie ook beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning).

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.2: We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten

Via diverse andere initiatieven werd verder toegewerkt naar doelmatige besteding. Zo zijn de procedures van ex-postcontroles voor de besteding in voucher ondertussen operationeel gemaakt, evenals het opvolgen van niet-besteding van budgetten (nulbesteders).

Zoals afgesproken in het zorginvesteringsplan volgden we net als de voorbije jaren ook in 2022 de evolutie in de besteding en benutting van de persoonlijke assistentiebudgetten en de persoonsvolgende budgetten in cash en in voucher verder op aan de hand van jaarlijkse analyses.

In 2022 werd ook verder ingezet op online hulpverlening. Lopende initiatieven rond online en/of blended hulpverlening binnen de sector van personen met een handicap werden bevestigd. De resultaten van deze bevestiging worden ingebracht in een werkgroep met het oog op het formuleren van aandachtspunten voor de implementatie van online en/of blended hulpverlening (zie ook OD 3.3).

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.3: We stimuleren sociaal ondernemen

In 2022 verzamelden we vaststellingen en inzichten uit de coachingstrajecten die gelopen werden door vergunde zorgaanbieders die een ingrijpende impact hadden ervaren als gevolg van de transitie naar persoonsvolgende financiering. We gingen aan de slag met de beleidsaanbevelingen via kwaliteitstafels (cocreatie, intervisie en inspiratie, meer inzetten op fysieke uitwisseling tussen administratie en diverse door het VAPH gefinancierde organisaties). Vanuit de aanbeveling naar een stabiel regelluw kader werd daar de oefening gestart rond vermindering van de regeldruk en administratieve lasten.

In het kader van het project „kleinschalige initiatieven” organiseerden we in 2022 een webinar waarin kleinschalige initiatieven hun werking toelichtten gelinkt aan de resultaten van de webenquête. Ook zijn er een aantal werkbezoeken georganiseerd om zicht te krijgen op de drijfveren, de knelpunten en de mogelijkheden.

We stuurden een bevestiging uit naar vergunde zorgaanbieders en kleinschalige initiatieven om te polsen naar de nood aan individuele subsidies voor hulpmiddelen en aanpassingen voor personen met een handicap die gebruik maken van hun infrastructuur. De resultaten daarvan worden verwerkt en zullen als basis dienen voor de evaluatie van het aanbod dat er binnen de regelgeving in verband met Individuele Materiële Bijstand (IMB) al is.

Binnen het onderzoeksproject UNIC werd ook de Service Delivery Tool voor professionele hulpverleners ontwikkeld en getest. Deze tool kan zorgaanbieders helpen bij het bieden van gebruikersgerichte zorg- en dienstverlening.

De beleidsuitgaven voor OD 1.3 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 1.4: We zetten verder in op de kwaliteit van de dienstverlening en vernieuwende methodieken inzake hulpmiddelen en aanpassingen

In 2022 ontwikkelden we een aanvraagformulier voor autoaanpassingen ter ondersteuning van het multidisciplinair team (MDT) bij de advisering en aanvraag. Door de gerichte vragen in het aanvraagformulier werd de aan te leveren informatie voor het MDT verduidelijkt en vereenvoudigd. De formulieren voor het indienen van deze vereenvoudigde aanvraag zijn beschikbaar in het e-loket.

We gingen verder ook in overleg met de gespecialiseerde MDT's om de mogelijkheid van een uitbreiding van het huuraanbod van hulpmiddelen voor personen met een snel degeneratieve aandoening te onderzoeken.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit

In 2022 werd verder uitvoering gegeven aan het Zorginvesteringsplan. We stelden onmiddellijk een persoonsvolgend budget ter beschikking aan de automatische toekenningsgroepen. Wachtenden in prioriteitengroep 1 kregen in 2022 steeds binnen anderhalf jaar na hun aanvraag/toewijzing een persoonsvolgend budget ter beschikking gesteld. Om ook de wachtenden in prioriteitengroep 2 op termijn opnieuw perspectief te kunnen bieden, werd een proefproject met begeleidend wetenschappelijk onderzoek gestart waarbij de langst wachtenden in prioriteitengroep 2 een deelbudget ter beschikking gesteld kregen.

We investeerden verder in de rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). Zo werd een oproep gelanceerd waarbij (zowel erkende/vergunde als nog niet erkende/vergunde) zorgaanbieders konden intekenen op extra middelen voor RTH.

We onderzochten mogelijkheden voor de optimalisatie van bestaande middelen (hulpmiddelen (IMB) en persoonsvolgend budget (PVB)). We volgden niet-besteding van persoonsvolgende budgetten op, met eventuele maatregelen.

In het kader van de door het VAPH opgenomen acties binnen het Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020 – 2025 (STRAP) hebben we in 2022, in samenwerking met het Departement WVG, een project opgestart met 2 organisaties met het oog op het creëren van een kader voor een 'autismevriendelijke gevangenis'. Verder werden de nodige voorbereidingen getroffen voor de opstart van een wetenschappelijk onderzoek "Evaluatie VAPH-beleid t.a.v. geïnterneerden en gedetineerden".

De beleidsuitgaven voor OD 2.1 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT en GH0-AGGF2RC-WT (voor het luik RTH).

OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen

Net als de voorbije jaren werden de beschikbare middelen voor zorg en ondersteuning voor personen met een handicap ook in 2022 ingezet binnen RTH en voor uitbreiding persoonlijke assistentiebudgetten (PAB) en persoonsvolgende budgetten.

De uitbreidingsmiddelen RTH werden toegekend via een projectoproep. Organisaties konden een initiatief indienen waarmee ze de rechtstreeks toegankelijke hulp willen vernieuwen zodat die meer tegemoetkomt aan 4 basisprincipes, waarvan de focus op lokale en intersectorale afstemming en inbedding van zorg en ondersteuning er één van is. Samen met een commissie, samengesteld uit leden van administratie VAPH, administratie Opgroeien en raadgevers, beoordeelden we alle ingediende aanvragen. We verstuurden de beslissingen eind 2022.

Voor minderjarigen werd in 2022 verder ingezet op het toekennen van PAB's. De bestedingsmogelijkheden van het PAB werden in 2022 verruimd.

Samen met de collega's binnen het beleidsdomein Onderwijs startten we in 2022 de voorbereiding voor de inkanteling van de Internaten Permanente Opvang (IPO's), (delen van) de medisch pedagogisch instituten van het Gemeenschapsonderwijs (MPIGO's), het tehuis de Rijzende Ster en het Koninklijk Werk IBIS binnen Welzijn (zie ook beleidsveld Opgroeien, ISE jeugdhulp).

De beleidsuitgaven voor OD 2.2 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT en GH0-AGGF2RC-WT (voor het luik RTH).

OD 2.3: We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten

In 2022 verwerkten we de resultaten van de "Bevraging Hulpbronnen en ondersteuning prioriteitengroep 3" en stelden een nota met de voornaamste conclusies en aanbevelingen op.

Voor prioriteitengroep 2 werd in 2022 gestart met een proefproject met deelbudgetten voor de langst wachtenden in deze prioriteitengroep, inclusief een begeleidend wetenschappelijk onderzoek.

Met het project Vereenvoudiging toeleidingsprocedure werkten we aan het hervormen van het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten. We werkten een nieuw voorstel uit tot aanpassing van de toeleidingsprocedure. Er werd een evaluatie van de procedure noodsituatie opgezet. Dit leidde in een eerste fase tot een integratie van de procedures noodsituatie en maatschappelijke noodzaak.

De beleidsuitgaven voor OD 2.3 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 2.4: We passen de plannen voor de invoering van de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen aan.

Samen met Opgroeien werkten we in 2022 verder aan een visie rond de toekomstige zorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren. Hierbij werden en worden de bestaande instrumenten (PAB, MFC, RTH) geoptimaliseerd. Het VAPH was in 2022 nauw en actief betrokken in de verschillende Strategische Cirkels voor de uitwerking van het concept Vroeg & Nabij dat de basis moet leggen voor een geïntegreerd jeugdhulp- en gezinsbeleid.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.5: We evalueren en verbeteren het systeem van persoonsvolgend financieren voor volwassenen

In 2022 werden, net als de voorbije jaren, verschillende initiatieven genomen om het systeem van persoonsvolgende financiering te evalueren en verder te optimaliseren. Zo

werd volgend onderzoek uitgevoerd: "Evaluatie PVF: het perspectief van de gebruikers en hun netwerk". De oplevering is voorzien in 2023.

Daarnaast werd binnen het project 'Nieuwe Financiering' onderzocht in hoeverre de financiering van de voorzieningen verder vereenvoudigd kan worden en ook transparanter kan worden gemaakt, en werden voorstellen ontwikkeld om nog bestaande historisch gegroeide verschillen tussen zorgaanbieders verder weg te werken. De voorstellen werden afgetoetst met de stakeholders.

In 2022 werd het ICT-systeem aangepast om de financiering boekhoudkundig in regel te stellen met de VCO. Dit zorgde ook voor een meer doorgedreven rapportering over de benutting van PVB.

Met het project Vereenvoudiging toeleidingsprocedure werkten we aan het hervormen van het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten (zie eerder, OD 2.3).

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.6: We verschuiven middelen van structuren naar personen

Bij de aanpassing van de bestaande procedures (zie eerder) hebben we het verschuiven van middelen van structuren naar personen steeds consequent meegenomen. Zo is voortaan elke vastlegging en betaling in het kader van de persoonsvolgende financiering boekhoudkundig gelinkt met de rechthebbende, zijnde de budgethouder.

Bij de geformuleerde voorstellen van vereenvoudiging van de toeleidingsprocedure zijn besparingen opgenomen op kosten van tussenliggende actoren in het voortraject. Dit doen we door het vermijden van het indienen van overbodige documenten en het inperken van herzieningsvragen.

Bij het integreren van de procedures noodsituatie en maatschappelijke noodzaak werd gezorgd voor een besparing op kosten van tussenliggende actoren in het voortraject doordat de aanvraag niet langer verplicht door een multidisciplinair team moet worden ingediend en niet langer beoordeeld wordt door de Vlaamse toeleidingscommissie.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.7: We onderzoeken de mogelijkheden en de noodzakelijke voorwaarden van een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid

In samenwerking met VSB formuleerden we pistes over hoe het leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid gerealiseerd kan worden. In een eerste fase werden stappen gezet naar onderzoek of een aantal mobiliteitshulpmiddelen kunnen overgebracht worden van het VAPH naar VSB. Voor het leeftijdsonafhankelijk maken van de andere VAPH-hulpmiddelen werd bepaald dat bijkomend extern onderzoek nodig is.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning

In 2022 werd werk gemaakt van een meer structurele financiering van units voor personen met een dubbeldiagnose verstandelijke handicap en psychiatrische problematiek via het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2022 over de toekenning van een subsidie aan 5 afdelingen voor residentiële behandeling van personen met een dubbeldiagnose verstandelijke handicap en psychiatrische stoornis.

We verwijzen ook naar de instrumenten die binnen het UNIC-project werden ontwikkeld ter ondersteuning van de implementatie van het systeem van persoonsvolgende financiering. Deze hebben een intersectorale finaliteit.

De beleidsuitgaven voor OD 2.9 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 2.9: We werken aan betaalbare zorg, ondersteuning en hulpmiddelen

In 2022 werkten we mee aan het vervolgonderzoek over “de impact van de woon- en leefkosten op de PVF-gebruiker.”

Concreet werd een concept m.b.t. transparantie van prijzen goedgekeurd. Voor de operationalisering ervan werd een modelovereenkomst met extra informatie uitgewerkt.

In het kader van gewijzigd beleid rond vervoer namen we deel aan overleg met het departement Mobiliteit.

Via het project Infrastructuurdoelstellingen werkten we in 2022 ook verder aan duidelijke infrastructuurnormen voor zorgaanbieders. Daarmee kan helder worden gemaakt wat minimaal aan infrastructuur aangeboden wordt tegenover de aangerekende woonkosten.

Jaarlijks passen we, in het kader van het hulpmiddelenbeleid, de refertelijst en de hulpmiddelenfiches waar nodig aan. In 2022 onderzochten we de mogelijkheid en de noodzaak om meer hulpmiddelen en aanpassingen op individuele basis te vergoeden aan personen met een handicap die verblijven bij een vergunde zorgaanbieder, een ouderinitiatief of een kleinschalig initiatief.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We zetten verdere stappen in het digitaliseren van de dienstverlening van het VAPH, en we ontsluiten het VAPH-loket verder en verhogen de toegankelijkheid en hanteerbaarheid ervan

We breidden het e-loket uit met nieuwe functionaliteiten (bv. toevoegen van debiteurenbeheer waar de klant zelf zijn afbetalingsplan kan registreren). De mogelijkheid werd voorzien dat de klant vragen kan stellen over zijn dossier. Voor alle applicaties hanteren we voortaan één consistente lay-out. We integreerden functies van klantrelatiebeheer-software (CRM) in de applicaties. Bij elk klantcontact kan een contacthistoriek opgeroepen worden zodat er zicht is op alle vragen die de klant heeft gesteld en de daarop uniform gegeven antwoorden.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 3.2: We investeren verder in het op een veilige elektronische wijze uitwisselen van gegevens

De gegevensset die we via het gegevensdelingsplatform MAGDA aanbieden, is in het eerste kwartaal van 2022 uitgebreid voor Opgroeien en de VDAB. Het gebruik van de documentendienst van Digitaal Vlaanderen om brieven te verzenden, is verkend. Ad-hoc brieven worden via de webtoepassing MAGDA verzonden. Ook brieven gericht aan klanten of wettelijk vertegenwoordigers zullen langs die weg worden verzonden. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 3.3: We investeren in online- en blended hulp

We investeren in onlinehulp, in elk geval in chathulp. In 2022 namen we actief deel aan de intersectorale werkgroep online hulpverlening die de online hulpverlening binnen het beleidsdomein stroomlijnt. De inhoud van online en/of blended hulpverlening als mogelijke vorm van ondersteuning voor personen met een handicap werd hierbij afgebakend. Lopende initiatieven met betrekking tot online en/of blended hulpverlening binnen de sector van personen met een handicap werden bevraagd bij professionelen en bij gebruikers. We nemen de input vanuit de bevraging (bijvoorbeeld rond drempels die worden ervaren, mediawijsheid) mee bij de bepaling van randvoorwaarden voor de implementatie van online en/of blended hulpverlening binnen de sector personen met een handicap. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

SD 4: All policies

OD 4.1: We werken samen met Onderwijs en Werk aan een afgestemde dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden

Met Onderwijs en Werk werd in 2022 juridisch, procesmatig en technisch afgestemd om het tolkenstatuut te verbeteren. De afstandstolkendienstverlening werd structureel verankerd in de werking van het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven.

De beleidsuitgaven voor OD 4.1 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 4.2: We schrijven ons in een intersectoraal uitgewerkte programmatieverkenning in die ons toelaat de te verwachten zorg en ondersteuning in kaart te brengen

In 2022 werden hierrond geen acties ondernomen.

OD 4.3: We monitoren de implementatie van de VN-conventie over de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen en rapporteren daarover

Ook in 2022 namen we deel aan en droegen we bij tot het internationaal beleid over de rechten van personen met een handicap. In het UNIC-project werden er partnerschappen opgezet met verschillende EU-lidstaten om ondersteuning te bieden bij het ontwerp, de implementatie en de evaluatie van persoonsvolgende budgetten in verschillende lidstaten, met bijzondere aandacht voor de betere integratie van chronische zorg met andere dienstverlening.

In oktober 2022 lanceerden we de Academische Werkplaats De-Institutionalisering. Binnen deze Academische Werkplaats willen we gedurende de komende jaren werk maken van nieuwe concepten die streven naar meer inclusie voor personen met een handicap, conform de bepalingen van artikel 19 van het VN Verdrag.

In het project Infrastructuurdoelstellingen werd gefocust op artikel 9 (toegankelijkheid), artikel 19 (zelfstandig wonen en deel uitmaken van de maatschappij), artikel 22 (eerbiediging van het privéleven) en artikel 28 (recht op behoorlijke levensstandaard) van de VN-conventie. Op vlak van infrastructuur moeten inclusie en kwaliteit van leven leidende principes zijn.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

SD 5: Armoedebestrijding

OD 5.1: We voerden de veralgemeende omschakeling van het systeem van woon- en leefkosten en blijven met aandacht hebben voor de groep personen met een handicap die de woon- en leefkosten moeilijk kunnen dragen

De doelstelling werd reeds in 2021 gerealiseerd. Via wetenschappelijk onderzoek hadden we ook in 2022 aandacht voor de betaalbaarheid van de woon- en leefkosten.

Zie eerder OD 2.10.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 5.2: We nemen begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties

Zie eerder OD 1.2.

De beleidsuitgaven voor OD 5.2 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PERSONEN MET EEN BEPERKING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	2.013.642	2.213.848	2.213.848	2.013.570	2.213.776	2.213.776
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.013.642	2.213.848	2.213.848	2.013.570	2.213.776	2.213.776

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering worden geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgavenartikelen

GB0-1GGF2RX-IS – VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage aan het VAPH.

Het VAPH wendt de werkingstoelage aan voor de volgende generieke doelstellingen:

- streven naar een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap;
- optreden als een klantgerichte en efficiënte partner van personen met een handicap en van de organisaties die zorgen voor een kwaliteitsvolle ondersteuning;
- uitwerken van het beleid voor personen met een handicap op het vlak van zorg en ondersteuning en evalueren van de uitvoering ervan;
- behandelen van aanvragen van personen met een handicap voor tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen aan de woning of wagen, voor een persoonsvolgend budget voor meerderjarigen en voor begeleiding en opvang voor minderjarigen;
- toekennen van persoonsvolgende budgetten en toezien op de besteding ervan;
- erkennen en vergunnen van diensten en voorzieningen die personen met een handicap begeleiden of opvangen;
- afstemmen van de vraag naar zorg en ondersteuning op het aanbod via regionaal overleg met gebruikers, diensten en voorzieningen.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van de strategische en operationele doelstellingen onder ISE Personen met een handicap.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	2.013.642	2.213.848	2.213.848	2.013.570	2.213.776	2.213.776

Inhoudelijke toelichting:

De werkingstoelage aan het VAPH werd in 2022 na de begrotingsaanpassing verhoogd met de middelen voor de uitvoering van VIA-6 en VIA-5, middelen ten gevolge van de indexevolutie in 2022 en middelen voor de toekenning van ecocheques aan personeelsleden van de Vlaamse overheid.

Voor de uitvoering van de engagementen opgenomen in VIA-6 werd 88.600 keuro ter beschikking gesteld. Ten gevolge van de overschrijdingen van de spilindex in 2022 werd de werkingstoelage verhoogd met 101.719 keuro, 8.243 keuro en 736 keuro (indexering VIA-6-middelen) om de gestegen loonkosten en gesubsidieerde loonkosten te betalen. Voor de toekenning van ecocheques aan personeelsleden van de Vlaamse overheid werd 149 keuro voorzien.

Tot slot werd 759 keuro ter beschikking gesteld voor de uitvoering van het vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord 2018 voor de social/non profitsectoren (VIA-5) voor de periode 2018-2020.

De ingeschreven werkingstoelage werd volledig ter beschikking gesteld van het VAPH.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Ontvangsten

(duizend euro)

	AO		TO		LO	
2022	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	15.716	21.079	0	0	0	0
Toe-lagen OI	2.213.776	2.213.776	0	0	0	0
Overige OL, OP, andere	244.009	243.556	0	0	0	0
Totaal	2.473.501	2.478.411	0	0	0	0

De totale ontvangsten van het VAPH werden bij de begrotingsaanpassing geraamd op 2.273.295 keuro, waarvan 2.013.570 keuro werkingstoelagen.

De werkingstoelagen werden in 2022 na de begrotingsaanpassing verhoogd voor de uitvoering van VIA-6 en VIA-5, ten gevolge van de indexevolutie in 2022 en voor de toekenning van ecocheques aan personeelsleden van de Vlaamse overheid. Na deze aanpassingen bedroeg de werkingstoelage 2.213.776 keuro.

Bij de uitvoering van de ESR-ontvangsten (OW) wordt globaal een meerontvangst gerealiseerd van 5.363 keuro. Hiervan werd 5.231 keuro meer gerealiseerd op GH0-BGGFARD-OW (terugvorderingen inzake niet Rechtstreeks Toegankelijke Hulp) en 1.210 keuro bij GH0-BGGFARE-OW (terugvorderingen bij ondersteunende en intermediaire organisaties).

Binnen de niet Rechtstreeks Toegankelijke Hulp gaat het over 1.060 keuro meerontvangsten bij de terugvorderingen bij cashbesteding. Dit heeft o.a. te maken met een gewijzigde manier van aanrekenen van terugvorderingen PVB cash. Er wordt niet meer gecompenseerd (uitgaven verminderd met creditnota's), maar alle creditnota's (bijvoorbeeld afrekening sociaal secretariaat of teruggave dienstencheques) op de uitgaven worden nu ook effectief in ontvangsten geboekt.

Inzake terugvorderingen in het kader van PVB voucher-besteding bedraagt de meerontvangst 1.539 keuro. Er werd globaal 8.539 keuro in ontvangsten geboekt. Het betreft vooral de geraamde RSZ-recuperaties 2022 (6.676 keuro). Daarnaast is 1.316 keuro toe te wijzen aan vorige jaren ingevolge nog resterende RSZ-recuperaties 2016 en 2017 en negatieve afrekeningen 2019 en 2020, waarvoor geen Nog te Ontvangen Ontvangstenstaten waren ingeschreven.

Voor terugvorderingen van ondersteunende en intermediaire organisaties werd 1.510 keuro in ontvangsten geboekt of 1.210 keuro meer dan geraamd. 890 keuro van de realisaties is toe te wijzen aan voorgaande jaren ingevolge de uitboeking van niet-gerealiseerde Nog te Ontvangen Facturen.

Bij de uitvoering van de overige ontvangsten (OL, OP, andere) wordt globaal een minderontvangst gerealiseerd van 453 keuro. Deze minderontvangsten vinden hun oorsprong voornamelijk in de terugvorderingen van werkkapitaal bij PAB-gebruikers en van terugvorderbare voorschotten in het kader van PVB cashbesteding (GH0-BGGFARD-

OP). Het gaat om werkkapitalen en terugvorderbare voorschotten die worden teruggevraagd bij overlijden of stopzetting.

Uitgaven

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.003.428	2.203.634	2.086.618	2.003.428	2.203.634	2.075.758
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	30.021	30.021	13.648	269.867	269.867	13.648
Totaal	2.033.449	2.233.655	2.100.266	2.273.295	2.473.501	2.089.407

De totale uitgaven van het VAPH werden bij de begrotingsaanpassing verhoogd tot 2.233.655 keuro in VAK en 2.473.501 keuro in VEK.

De uitvoering bedraagt 2.100.266 keuro in VAK en 2.089.407 keuro in VEK of een minderuitgave ten belope van respectievelijk 133.389 keuro in VAK en 384.094 keuro in VEK.

Bespreking per begrotingsartikel:

GH0-AGGF2RA-WT TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel bevat de vergoedingen voor de multidisciplinaire verslagen (MDV) uitgevoerd door de multidisciplinaire teams (MDT). De doelstelling ervan is het objectief bepalen van de ondersteuningsnood en de dringendheid van de zorgbehoefte.

Er zijn vier modules van MDV:

- Module A: objectivering handicap
- Module B: objectivering ondersteuningsnood
- Module C: checklist prioritering
- Module D: vaststelling ondersteuningsbehoeften hulpmiddelen

Het totaal aantal afnames bedraagt 15.417.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

ESR-uit- gaven WT, LO, PR	5.887	6.217	4.909	5.887	6.217	4.909
Toe- lagen IS						
Overige LE, PA, andere						
Totaal	5.887	6.217	4.909	5.887	6.217	4.909

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd verhoogd met 330 keuro omwille van de spilindexoverschrijding.

Het overschot op dit begrotingsartikel is vooral een gevolg van het aantal afgeleverde multidisciplinaire verslagen dat op een lager niveau ligt dan verwacht.

GH0-AGGF2RB-WT FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Aan personen door het VAPH erkend als persoon met een handicap kunnen tegemoetkomingen worden verschaft om hulpmiddelen aan te kopen of aanpassingen uit te voeren om dagelijkse activiteiten zelfstandig uit te voeren thuis. In bepaalde gevallen kan ook gekozen worden voor een tegemoetkoming voor de huur van een hulpmiddel.

Voorbeelden waarvoor een tegemoetkoming kan gebeuren:

- Activiteiten dagelijks leven (ADL): eetapparaat, leesloep, beeldschermloep, aangepaste werktafel, kleurendetector, trilwekker;
- Mobiliteit: aanpassingen aan een auto, aanvullende rijlessen, een witte stok, een geleidehond voor blinden;
- Wonen: een automatische deuropener, aanpassingen aan het sanitair, een hellingbaan;
- Communicatie: computeraanpassingen, een brailleleesregel, een tekstherkenningsprogramma;
- Andere: antidecubitusmateriaal, aangepaste stoelen, pedagogische hulp bij hogere studies, incontinentiemateriaal.

Het VAPH voorziet voor veelgevraagde hulpmiddelen een maximum bedrag van terugbetaling (= refertebedrag). De refertebedragen zijn opgenomen in een refertelijst. Voor sommige hulpmiddelen wordt in de refertelijst een basiskost opgenomen. Dat is de kost van een courant gebruiksvoorwerp voor personen zonder handicap (bv. standaardfiets). De basiskost wordt in mindering gebracht van de factuur. Een beslissing tot tegemoetkoming door het VAPH is geldig gedurende 2 jaar, behalve voor woningaanpassingen waar de beslissing 4 jaar geldig blijft.

Onder dit artikel worden ook tegemoetkomingen voor reis- en verblijfkosten naar school voor leerlingen van het gewoon onderwijs aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

ESR-uitgaven WT, LO, PR	39.087	40.087	31.002	39.087	40.087	31.002
Toe-lagen IS						
Overige LE, PA, andere						
Totaal	39.087	40.087	31.002	39.087	40.087	31.002

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd verhoogd met 1.000 keuro omwille van de spilindex-overschrijding.

Het overschot op dit begrotingsartikel wordt o.a. verklaard doordat de verwachte stijging van het aantal aanvragen, waarvoor 2 miljoen euro uitbreidingsbeleid werd voorzien, zich niet heeft gerealiseerd. Het aantal aanvragen is sinds de covid-pandemie afgenomen en heeft zich sindsdien nog niet hersteld. Ingevolge allerhande prijsstijgingen (inflatie, energie) worden aankopen van hulpmiddelen mogelijks uitgesteld, zeker voor woningaanpassingen is dit niet onwaarschijnlijk.

GH0-AGGF2RC-WT FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Personen met een (vermoeden) van handicap die beperkte handicap specifieke hulp nodig hebben, kunnen gebruik maken van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). Rechtstreeks toegankelijke hulp is zowel voor minderjarigen als voor meerderjarigen. De persoon met een (vermoeden) van handicap dient niet te beschikken over een persoonsvolgend budget en dient eveneens de procedure toeleiding niet te doorlopen.

Een RTH-aanbieder wordt erkend voor het bieden van een aantal ondersteuning, uitgedrukt in personeelspunten. Een zorgaanbieder kan volgende ondersteuning aanbieden:

- ambulante begeleiding
- mobiele begeleiding
- groepsbegeleiding
- dagopvang
- verblijf

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	87.286	104.713	93.688	87.286	104.713	93.688
Toe-lagen IS						

Overige LE, PA, andere						
Totaal	87.286	104.713	93.688	87.286	104.713	93.688

Inhoudelijke toelichting:

De verhoging van het krediet is een gevolg van de bijkomende middelen voor de uitvoering van VIA-6 (12.977 keuro) en ten gevolge van de spilindexoverschrijding (4.450 keuro). De aanrekening van de kost RTH gebeurt samen met de kosten voor nRTH in een globale afrekening per subsidie-eenheid.

Het overschot van 11.025 keuro is quasi uitsluitend te wijten aan het uitstel van de pilootprojecten. In de begroting werd reeds 9.500 keuro aan krediet opgenomen, dat werd overgeheveld vanuit de VIA-6-provisie, terwijl de pilootprojecten pas vanaf 1 januari 2023 van start gaan.

GHO-AGGF2RD-PA PARTICIPATIES FINANCIERING VAN NIET RECHTSTEEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet betreft de behoefte voor het toekennen van terugvorderbare voorschotten bij PAB voor minderjarigen en bij de cashbesteding van PVB voor meerderjarigen.

Naast het opnieuw gebruiken van de terugvorderingen bij het beëindigen van de ondersteuning door het VAPH, die ook aan de ontvangstenzijde van de begroting van het VAPH zijn opgenomen op begrotingsartikel GH0-BGGDARD-OP, wordt ook een krediet voorzien voor nieuwe toekenningen in het kader van de automatische toekenningen en/of het uitbreidingsbeleid en voor mogelijke wijzigingen in de besteding van het PVB van voucher naar cash bij bestaande cliënten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR						
Toe-lagen IS						
Overige LE, PA, andere	30.000	30.000	13.648	30.000	30.000	13.648
Totaal	30.000	30.000	13.648	30.000	30.000	13.648

Inhoudelijke toelichting:

Voor PAB-werkkapitaal werd 3.815 keuro aan PAB-werkkapitaal uitgekeerd. Het ingeschreven budget hiervoor bedroeg 10.000 keuro. Inzake terugvorderbare voorschotten bij PVB cashbesteding werd 9.833 keuro uitgekeerd. Het ingeschreven budget hiervoor bedroeg 20.000 keuro. Dit begrotingsartikel is sowieso ruim berekend en bevat een marge

om ten allen tijde de nodige voorschotten te kunnen aanrekenen ingeval een groter aandeel van de PVB onder de vorm van cashbesteding zou gebeuren.

GH0-AGGF2RD-WT FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De financiering van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning (nRTH) omvat de hoofdmoot van het totale te besteden budget van het VAPH.

Dit budget omvat de directe financiering die betrekking heeft op de zorg van de cliënten en toegekend wordt aan de cliënten of aan organisaties.

De ondersteuningsvormen via rechtstreekse financiering van de cliënten zijn een persoonlijk assistentiebudget (PAB) voor minderjarigen en een persoonsvolgend budget (PVB) voor meerderjarigen.

1. Persoonlijke-Assistentiebudget voor minderjarigen

Een PAB is een budget dat de Intersectorale toegangspoort van het Agentschap Opgroeien toekent aan een minderjarige persoon met een handicap of zijn/haar wettelijke vertegenwoordiger om de assistentie thuis of op school te organiseren en te financieren. De budgethouder bepaalt zelf waar, wanneer, hoe en door wie de assistentie wordt gegeven.

Een PAB wordt vaak besteed door middel van een overeenkomst met een persoonlijke assistent. Deze voert handelingen uit op het vlak van bijstand en begeleiding van de persoon met een handicap met het oog op de organisatie van diens dagelijks leven en bevordering van zijn sociale integratie. De budgethouder neemt zelf een persoonlijk assistent in dienst en sluit een overeenkomst af conform de Belgische arbeidswetgeving. Overeenkomsten kunnen afgesloten worden via een sociaal secretariaat, een interimkantoor, een dienstenchequebedrijf, wijkwerken, een zelfstandige, een voorziening of een vrijwilligersorganisatie die vrijwilligers ter beschikking stelt.

2. Persoonsvolgend Budget voor meerderjarigen

Aan meerderjarigen wordt sinds 2017 doorgaans een PVB toegekend.

Met een PVB kunnen verschillende vormen van ondersteuning ingekocht worden:

- dagbestedingsondersteuning (begeleiding in groep en permanentie gedurende de dag)
- woonondersteuning (begeleiding en permanentie tijdens de nacht met inbegrip van avond- en ochtenduren)
- individuele ondersteuning (één-op-één-begeleiding gedurende een aantal uren per week)

De persoon met een handicap (pmh) dient een overeenkomst af te sluiten met de persoon en/of de organisatie die ondersteuning aanbiedt. Dit kan o.a. zijn:

- thuiszorg om te helpen met het huishouden
- een individuele begeleider om bijvoorbeeld een daguitstap te maken
- een vervoersbedrijf
- een door het VAPH vergunde zorgaanbieder een interimkantoor
- een dienstenchequebedrijf

De persoon met een handicap kan zijn/haar PVB cash besteden of via een voucher bij een vergunde zorgaanbieder (VZA).

Indien de persoon met een handicap het PVB omzet in een cashbudget, kan hij/zij vrij kiezen hoe de ondersteuning zal worden ingekocht bij een zorgverlener. Op dat ogenblik wordt het PVB uitgedrukt in euro in plaats van in personeelspunten, berekend volgens een

vooraf bepaalde omslagsleutel (die jaarlijks wordt aangepast aan de inflatie). De persoon met een handicap kan dat cashbudget dan alsnog bij een VZA besteden, maar ook bij een niet vergunde zorgaanbieder of door zelf een persoonlijk assistent in dienst te nemen. Op een PVB dat cash wordt ingezet krijgt de budgethouder ook een percentage beheerskosten.

Als het PVB ingezet wordt in voucher, registreert de VZA de individuele dienstverleningsovereenkomst (IDO) waarin wordt vermeld welke ondersteuning de budgethouder ontvangt en hoeveel punten deze hiervoor zal inzetten.

De vergunde zorgaanbieder kan voor de punten uit de IDO personeel inzetten. De bruto loonkost op basis van de prestatie-eenheid (inclusief anciënniteit) wordt gesubsidieerd. Bovenop het bruto loon ontvangt de vergunde zorgaanbieder ook middelen voor: vakantiegeld, eindejaarspremie, variabele prestaties (een extra vergoeding voor zater-, zon- en feestdagen en voor avond- en nachtwerk), brugpensioen, VIA-maatregelen (werkgeversforfait, kwaliteit, conventioneel verlof, management, vorming, zware beroepen).

De vergunde zorgaanbieder ontvangt bovenop de personeelspunten vermeld in de IDO's een percentage aan subsidies voor organisatiegebonden personeelspunten (voor kosten die niet direct verbonden zijn met het aanbieden van zorg en ondersteuning).

Een budgethouder kan ook een vrij besteedbaar deel van zijn budget opvragen, waarvoor geen verantwoording hoeft gegeven te worden voor de inzet ervan. Het maximaal vrij besteedbaar deel bedraagt € 1.800 voor de laagste budgetcategorieën en € 3.600 voor de hogere budgetcategorieën.

De ondersteuningsvormen via rechtstreekse financiering van de organisaties kan meerdere vormen aannemen.

1. Multifunctioneel Centrum

Een multifunctioneel centrum (MFC) biedt opvang voor personen met handicap tot en met 21 jaar (uitzonderlijk verlengbaar tot en met 25 jaar) die nood hebben aan handicap specifieke ondersteuning. Daarvoor is een jeugdhulpbeslissing van de intersectorale toegangspoort (ITP) vereist. Een MFC wordt erkend voor een aantal personeelspunten.

Het MFC registreert de begeleidingsovereenkomst met de cliënt waarin wordt vermeld welke ondersteuning de budgethouder ontvangt op regelmatige basis (vorken). De ondersteuning die hij/zij effectief krijgt, wordt eveneens in dag-op-dag registraties doorgegeven.

Het MFC kan voor de erkende punten personeel inzetten. De bruto loonkost op basis van de prestatie-eenheid (inclusief anciënniteit) wordt gesubsidieerd. Bovenop het bruto loon ontvangt de vergunde zorgaanbieder ook middelen voor: vakantiegeld, eindejaarspremie, variabele prestaties (een extra vergoeding voor zater-, zon- en feestdagen en voor avond- en nachtwerk), brugpensioen, VIA-maatregelen (werkgeversforfait, kwaliteit, conventioneel verlof, management, vorming, zware beroepen).

2. Persoonsvolgende Convenant

Minderjarigen kunnen via de intersectorale toegangspoort een budget als persoonsvolgend convenant (PVC) krijgen. Dit budget kan enkel ingezet worden in een MFC.

3. Intersectorale Prioritaire Hulpvragen

Een MFC kan ook ondersteuning bieden voor intersectorale prioritaire hulpvragen (IPH) aan minderjarigen.

4. Vergoedingen besteed aan instellingen buiten Vlaanderen

Een aantal minderjarigen en meerderjarigen krijgen ondersteuning via instellingen buiten Vlaanderen. Deze instellingen dienen voor de geleverde ondersteuning facturen in. Voor meerderjarigen gebeurt dit via een PVB. Voor minderjarigen gebeurt dit door de rechtstreekse betaling van de facturen.

5. Observatie-, Diagnose en Behandelingsunits

Observatie-, diagnose en behandelingsunits (ODB-units) kunnen aan meerderjarigen die beschikken over een persoonsvolgend budget, een verstandelijke beperking hebben en bijkomende gedragsproblemen, ondersteuning aanbieden op het vlak van observatie, diagnose en behandeling in een residentiële setting, ambulant of mobiel. Tevens leveren zij specifieke knowhow aan andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de persoon met een handicap.

De units maken in samenspraak met de andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de persoon met een handicap een handelingsplan op met het oog op de terugkeer naar de reguliere woon- en leefsituatie.

6. Gespecialiseerde units voor geïnterneerden

Het VAPH erkent en subsidieert voorzieningen om ondersteuning te bieden aan personen die door het VAPH erkend zijn als een persoon met een handicap of aan personen met een vermoeden van handicap, die in de gevangenis verblijven als gedetineerde of als geïnterneerde.

Drie voorzieningen bieden handicap specifieke dagondersteuning in de gevangenis, alsook psychosociale begeleiding. Tevens zorgen ze voor de overdracht van handicap specifieke knowhow en forensische expertise aan andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de gedetineerde of de geïnterneerde.

Daarnaast zijn er 3 voorzieningen erkend als unit voor geïnterneerden. Zij bieden ondersteuning aan personen met een handicap binnen hun eigen voorziening.

7. Zorg voor personen met een niet aangeboren hersenletsel

Personen met een niet aangeboren hersenletsel (NAH) of tetraplegie ten gevolge van een hoge dwarslaesie met de hoogste zorg- en ondersteuningsnood kunnen aanspraak maken op zorg en ondersteuning. De zorgaanbieder biedt hun een volledige zeven dagen op zeven dag- en woonondersteuning aan binnen de eigen voorziening.

8. Rechtstreeks gefinancierde zorg voor geïnterneerden

Zorgaanbieders kunnen erkend worden voor de zorg en ondersteuning van geïnterneerde personen die uitstromen uit de gevangenis of uit een gespecialiseerde unit.

9. Internaten met permanente openstelling (IPO's)

In de loop van 2023 worden een aantal internaten vanuit Onderwijs ingekanteld in Welzijn. In 2022 werden hiervoor al projectsubsidies toegekend om de overgang op te starten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

ESR-uitgaven WT, LO, PR	1.814.983	1.993.461	1.899.452	1.814.983	1.993.461	1.890.389
Toe-lagen IS						
Overige LE, PA, andere						
Totaal	1.814.983	1.993.461	1.899.452	1.814.983	1.993.461	1.890.389

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd verhoogd met 75.826 keuro voor de uitvoering van VIA-6, met 101.893 keuro ten gevolge van de spilindexoverschrijding en met 759 keuro voor de uitvoering van VIA-5.

Bij PAB is er een niet-uitvoering van 9.425 keuro. De vrij lage benuttingsgraad is grotendeels te wijten aan een vertraagde opstart van nieuwe budgetten en de gespreide terbeschikkingstellingen tijdens het jaar i.k.v. het uitbreidingsbeleid. Traditiegetrouw calculeren vele budgethouders ook een reserve in bij de besteding om onverwachte kosten op te vangen. Tevens wordt 3.906 keuro van het saldo van 9.425 keuro verklaard door de recuperatie van niet-gerealiseerde Nog te Ontvangen Facturen van 2021.

Bij de PVB voucherbesteding en de financiering via organisaties is er een onderaanwending ten belope van 96.749 keuro. Deze minderuitgaven zijn o.a. een gevolg van de spreiding in de terbeschikkingstellingen van het uitbreidingsbeleid en een vertraging in de opstart van nieuwe budgetten door de gebruikers. Tevens wordt bij nieuwe budgetten een duidelijke shift vastgesteld van PVB voucher naar PVB cash-besteding, gekoppeld aan een stijgende onderbenutting.

Een andere oorzaak van de minderuitgaven is de aanwending van Nog te Ontvangen Facturen voor covid-uitgaven 2021 (10.352 keuro) die achteraf gezien te voorzichtig berekend waren.

Bij de PVB cashbesteding is er een beperkte onderbenutting van 1.953 keuro, die zijn oorsprong vindt in de opstart van nieuwe budgetten i.k.v. het uitbreidingsbeleid, waar traditiegetrouw een vertraging op zit. Anderzijds wordt zoals reeds gezegd een verschuiving vastgesteld van voucherbesteding naar cashbesteding.

GH0-AGGF2RE-WT FINANCIERINGEN VAN ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet omvat de subsidies aan organisaties, zowel gereglementeerde, semi-gereglementeerde als niet gereglementeerde subsidies. Het betreft organisaties die een ondersteunende rol verlenen voor de personen met een handicap of het beleid.

a. Ondersteunende organisaties

Een bijstandsorganisatie is een organisatie van en voor personen met een handicap die ondersteuning biedt bij de besteding van een persoonsvolgend budget of bij de aanvraag van en het werken met een PAB. In 2022 waren er 4 erkende bijstandsorganisaties.

Voor personen met een auditieve handicap kan een tegemoetkoming worden gegeven voor het inschakelen van een doventolk.

Een aantal gebruikersorganisaties krijgt een jaarlijkse subsidie om personen met een handicap te ondersteunen bij de opmaak van een ondersteuningsplan PVB.

Het uitbouwen van de wegwijzer is de opdracht van het digitaal platform dat hiervoor zal samenwerken met het VAPH. In de wegwijzer VAPH-ondersteuning kunnen vergunde zorgaanbieders hun aanbod kenbaar maken, zodat een budgethouder PVB gericht kan zoeken binnen de gewenste regio. Deze wegwijzer dient uitgebreid te worden met het niet-vergunde aanbod. Tevens moet de mogelijkheid gecreëerd worden voor de budgethouders om hun vraag naar ondersteuning kenbaar te maken aan potentiële aanbieders.

Het vertrouwensartsencentrum in Leuven krijgt een jaarlijkse subsidie van het VAPH. VAPH-voorzieningen kunnen hierdoor een beroep doen op de expertise van het vertrouwensartsencentrum met vragen over een vermoeden van misbruik bij meerderjarige personen met een handicap.

Het VAPH erkent per provincie één opdrachthouder consulentenwerking. Zij ondersteunen personen met een handicap, het sociaal netwerk en de betrokken hulpverleners in vastgelopen situaties. Tevens staan zij in voor het zoeken naar ondersteuning van mensen met een PVB die ondanks de bijstand geen vraaggestuurde oplossing vinden omwille van de complexiteit van hun ondersteuningsvragen.

Het VAPH subsidieert het loon van personen die tewerkgesteld zijn in een DAC-project.

Extramurale revalidatiecentra of diensten kunnen een onderhoudstoelage ontvangen. Het VAPH subsidieert voor deze centra of diensten ook het loon van personen die tewerkgesteld zijn in een DAC-project.

Vrijetijdsorganisaties staan in voor de organisatie van vrijetijdsactiviteiten voor personen met een handicap en voor het ondersteunen van personen met een handicap en hun netwerk bij het zoeken naar inclusieve vrijetijdsbesteding.

Personen met een (vermoeden van) handicap kunnen bij de dienst ondersteuningsplan (DOP) terecht voor een traject waarin werk gemaakt wordt van netwerkversterking en vraagverheldering. Als uit dit traject blijkt dat de persoon met een handicap nood heeft aan een PVB kan de DOP ondersteunen bij de opmaak van een ondersteuningsplan PVB.

Er zijn 2 organisaties waarvoor de personeelskost wordt terugbetaald in het kader van de Gesco-projecten.

Er worden nog een aantal organisaties gesubsidieerd die een aantal jaren geleden zijn overgekomen van de provincies in het kader van de interne staatshervorming.

b. Intermediaire organisaties

De Hogeschool Vives krijgt een jaarlijkse subsidie voor het ondersteunen van het opleiden van assistentiehonden.

De vertegenwoordiging van Verwijzende Instanties heeft als opdracht om de vertegenwoordiging van de verwijzende instanties in alle overlegorganen van het agentschap, en in het bijzonder in de overlegorganen die de materies behandelen betreffende de afhandeling van een vraag naar niet rechtstreeks toegankelijke hulp en ondersteuning en de terbeschikkingstelling van dat budget, te organiseren.

Tot slot is er ruimte voor projectsubsidies en allerlei subsidies in het kader van flankerende maatregelen bij de hervorming van de regelgeving.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	23.202	24.533	24.341	23.202	24.533	23.851
Toe-lagen IS						
Overige LE, PA, andere						
Totaal	23.202	24.533	24.341	23.202	24.533	23.851

Inhoudelijke toelichting:

Het budget werd verhoogd met VIA-6-middelen (425 keuro) en de spilindexoverschrijding (906 keuro).

Er is een beperkte onderaanwending op het VEK-krediet o.a. ingevolge de nieuwe aanrekeningsregels waarbij de aanrekening op het VEK-krediet gespreid wordt over de looptijd van jaaroverschrijdende subsidies en de subsidie dus deels pas op het VEK in de volgende jaren wordt aangerekend.

GH0-AGGF2RF-LO LONEN - BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanaf de begroting 2019 worden de lonen en werkingsuitgaven van IVA VAPH als beleidskrediet aanzien. Op dit artikel worden de lonen van de personeelsleden van het VAPH aangerekend, evenals de loongerelateerde kosten (RSZ, vergoeding woon-werkverkeer). In 2022 werden op dit artikel ook de loonkosten i.k.v. het UNIC-project aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	23.186	24.630	23.835	23.186	24.630	23.759
Toe-lagen IS						

Overige LE, PA, andere						
Totaal	23.186	24.630	23.835	23.186	24.630	23.759

Inhoudelijke toelichting:

De aanpassing van het krediet is ten gevolge van de spilindexoverschrijdingen en de ecocheques (1.444 keuro).

De onderaanwending is o.a. een gevolg van de vertraging in de vervanging van personeelsleden en tijdelijke afwezigheden en de lagere kost van het woon-werkverkeer door de Covid-pandemie.

GH0-AGGF2RF-PA PARTICIPATIES – BELEIDSVOORBEREIDING EN – UITVOERING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden waarborgen en borgtochten aangerekend die verschuldigd kunnen zijn, bv. voor een levering of huur. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een gevraagde waarborg bij een dienst te kunnen storten. Het krediet hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGDARF-OP, waar de terugstorting van de waarborg zal worden aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uit- gaven WT, LO, PR						
Toe- lagen IS						
Overige LE, PA, andere	20	20	0	20	20	0
Totaal	20	20	0	20	20	0

GH0-AGGF2RF-WT WERKING – BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden alle kosten aangerekend die verband houden met de interne werking van het VAPH. Het gaat onder meer om de huur, elektriciteit, verwarming evenals alle vormen van dienstverlening (telefonie, IT, ...).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
--	------------	------------

2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	9.797	9.993	9.390	9.797	9.993	8.161
Toe-lagen IS						
Overige LE, PA, andere						
Totaal	9.797	9.993	9.390	9.797	9.993	8.161

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd aangepast met 196 keuro omwille van de spilindexoverschrijding.

Het overschot op dit artikel op het VEK-krediet is onder meer een gevolg van openstaande offertes die eind 2022 nog niet of slechts deels werden gefactureerd en van de laattijdige levering van bestelde servers (IT). Het overschot voor wetenschappelijk onderzoek is o.a. een gevolg van de nieuwe aanrekeningsregels waarbij de aanrekening op het VEK-krediet gespreid wordt over de looptijd van het onderzoek en de subsidie dus deels pas op het VEK in de volgende jaren wordt aangerekend.

GH0-AGGF2ZZ-OV OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel betreft het overschot van het boekjaar, aangevuld met het gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR						
Toe-lagen IS						
Overige LE, PA, andere	0	0	0	239.846	239.846	0
Totaal	0	0	0	239.846	239.846	0

Inhoudelijke toelichting:

Het saldo werd nog niet aangerekend op dit begrotingsartikel. Het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven zal tot uiting komen in de volgende begrotingsronde (begrotingsaanpassing 2023).

Het gecumuleerd saldo op het einde van 2022 bedraagt 2.478.411 keuro - 2.089.407 keuro = 389.004 keuro. T.o.v. het eind 2021 overgedragen overschot van 238.976 keuro is dit een verhoging met 150.028 keuro, bestaande uit 145.118 keuro minderausgaben en 4.910 keuro meerontvangsten.

IX. BELEIDSVELD SOCIALE BESCHERMING

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Vlaamse sociale bescherming

De Vlaamse sociale bescherming is een solidair verzekeringsmodel waarbij inwoners van Vlaanderen jaarlijks een zorgpremie betalen. Inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen vrijwillig aansluiten. In geval van zorgbehoefte kan men in ruil voor deze premie een beroep doen op de Vlaamse sociale bescherming. De Vlaamse sociale bescherming bestaat momenteel uit volgende pijlers:

- Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (vroeger zorgverzekering);
- Zorgbudget voor mensen met een handicap (ook basisondersteuningsbudget);
- Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (vroeger tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden);
- Financiering residentiële ouderenzorg (woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra);
- Mobiliteitshulpmiddelen.

De uitvoering hiervan gebeurt door de zorgkassen.

Op 1 januari 2022 hebben we de revalidatieziekenhuizen en het multidisciplinair overleg ingekanteld in de Vlaamse sociale Bescherming. Op 1 oktober 2022 integreerden we de voorzieningen met een overeenkomst psychosociale revalidatie voor volwassenen. We bereidden de integratie verder voor van de psychiatrische verzorgingstehuizen en de overige revalidatieovereenkomsten die in de loop van 2023 geïntegreerd worden en daarnaast gingen we van start met de voorbereiding van de inkanteling van de initiatieven voor beschut wonen, de multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging en de rolstoeladviesteams die geïntegreerd worden op 1 januari 2024.

We verscherpten vanaf 1 januari 2022 de woonvoorwaarde waardoor iemand voortaan 10 jaar wettelijk en legaal en 5 jaar ononderbroken op het grondgebied moet verbleven hebben alvorens men aanspraak kan maken op de zorgbudgetten. Voor kinderen en jongeren onder de 18 jaar geldt deze verplichting niet. En enkel wie hier 5 jaar ononderbroken verblijft en voldoet aan de inburgeringsplicht, kan nog aanspraak maken op de verminderde zorgpremie.

Oprichting van een consortium IT

In het kader van een gefaseerde integratie van de revalidatiesectoren, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen en multidisciplinaire begeleidingsequipes in de Vlaamse sociale bescherming, is digitalisering van de betrokken sectoren een absolute voorwaarde. De verantwoordelijkheid ligt bij de sector om hierin een rol op te nemen en ook gericht en gecoördineerd de markt te bevragen.

Voor een succesvolle uitrol van het digitaliseringstraject hebben de te integreren voorzieningen nood aan professionele ondersteuning. De betrokken koepelorganisaties en enkele Federaties zullen faciliterend optreden. Wij ondersteunen hen daarin. De uitgaven voor deze actie wordt aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Digitalisering RIZIV-sectoren, VV115).

Subsidie aan de voorzieningen voor de aankoop van software

De digitalisering vergt een belangrijke ICT-investering bij de betrokken voorzieningen. Ze ontvangen een subsidie voor de aankoop van de nodige software of voor de integratie van applicaties in hun bestaande IT-systemen. Ook aan de zorgkassen en verzekeringsinstellingen wordt een subsidie toegekend voor het aanpassen van hun ICT-

toepassingen om de integratie van deze sectoren in de Vlaamse Sociale Bescherming te realiseren. De uitgaven voor deze actie wordt aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Digitalisering RIZIV-sectoren, VV115).

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Toegankelijkheid

OD 1.1: We maken een meerjarenplan op waarin het beschikbare budget met de verwachte noden voor de komende 5 jaar in kaart wordt gebracht

Het onderzoek "Naar een prognosemodel voor de Vlaamse Sociale Bescherming" werd in 2022 opgeleverd door het steunpunt WVG. We onderzoeken of het door deze studie opgeleverde model gebruikt kan worden in de sector van de Woonzorg, rekening houdend met de invoering van BelRAI als inschalingsinstrument. We zetten in op verdere gegevensverzameling in de ingekantelde RIZIV-sectoren om ook daarvoor op termijn een gelijkaardig meerjarenplan op te maken. Hiervoor werden geen budgetten aangewend.

OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep

We werkten verder aan de omvorming van bestaande zorgbudgetten naar 1 zorgbudget op basis van BelRAI. Om dit te realiseren moest eerst de BelRAI-screener uitgerold zijn zowel voor het zorgbudget zorgbehoevenden als voor het zorgbudget ouderen. De BelRAI screener werd effectief uitgerold voor het zorgbudget op 1 juni 2021 en in 2022 werd het gebruik van het instrument geëvalueerd en bijgestuurd.

De uitvoering van het engagement om bij de uitdoving van het basisondersteuningsbudget de verworven rechten te behouden, vergde wijzigingen aan het BVR VSB. Vanaf 2023 kan het basisondersteuningsbudget niet meer aan nieuwe personen worden toegekend. De huidige groep krijgt dit verder op basis van verworven rechten. De wijzigingen werden doorgevoerd in 2022. De rechthebbenden op een zorgbudget op basis van een attest van de Integrale Toegangspoort of op basis van een attest zorgtoeslag worden vanaf 1 januari 2023 geïntegreerd in de werking van het agentschap Opgroeien/VUTG.

Vanaf 1 april 2023 kennen we het zorgbudget ouderen in de woonzorgcentra toe op basis van een vaste categorie (en dus niet langer via een zorgzwaarte-inschaling). Deze hervorming van het zorgbudget ouderen in VSB liep via twee trajecten: een juridisch traject en een ICT-traject die beide in 2022 werden voorbereid.

De beleidsuitgaven voor het zorgbudget ouderen met een zorgnood worden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TB-WT – Tegemoetkomingen hulp aan bejaarden.

OD 1.3: We realiseren een digitale vereenvoudigde transparante financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf & dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning

We voerden de afspraken uit het VIA6-akkoord verder uit. We werken in dit verband onder meer aan een nieuwe digitale toepassing voor de financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging. De toepassing "eCalcura", waarnaar ook al werd verwezen onder "OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid", moet de huidige RaaS-toepassing (voormalige RIZIV toepassing) vervangen en Vlaanderen in staat stellen om meer flexibel om te gaan met de financieringsregels en meer transparantie te bieden. Tevens zal de toepassing ons in staat stellen om nog meer in te zetten op de controle van de meegedeelde gegevens. De toepassing wordt gerealiseerd in verschillende

fases. In 2022 werd de eerste fase afgerond waarbij onder meer de volgende VIA6-beslissingen geïntegreerd werden:

- de gelijkschakeling van de financiering voor alle bewoners met KATZ-profiel B, C en Cd (nl. het opheffen van het onderscheid woonzorgcentrum zonder (ROB) en met bijkomende erkenning (RVT)) (zie ook "ISE Woonzorg en eerste lijn" – "OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen".),
- het versterken van de zorg voor personen met (beginnende) dementie,
- het versterken van personeelsinzet boven de norm,
- meer flexibiliteit in het reactiveringspersoneel.

Daarnaast zorgden we er ook voor dat in de eerste fase van de eCalcura toepassing de tijdelijke maatregelen over bijkomende flexibiliteit in de personeelsinzet werden gerealiseerd om de personeelscrisis in de woonzorgcentra mee het hoofd te bieden, zoals vermeld onder "ISE Woonzorg en eerste lijn" – "OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen". De stappen die werden gezet in het kader van de integratie van de IFIC meerkostfinanciering in de basisfinanciering via de basistegemoetkoming voor zorg zullen ook resulteren tot een integratie in eCalcura.

De beleidsuitgaven voor het uitvoeren van het VIA6-akkoord worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT.

OD 1.4: We versterken de controle op de dagprijsverhogingen in de residentiële ouderenzorg

We evalueerden het dagprijzenbeleid en bereidden een aantal beleidsaanpassingen voor. Ook het advies van gespecialiseerde juridisch experts werd ingewonnen. De adviezen worden in 2023 verwacht.

OD 1.5: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig

We optimaliseren het beleid inzake mobiliteitsmiddelen verder en mikken daarbij op een verfijning van de regels rond de tweede manuele rolstoel, de opname in de prestatielijst van nieuwe mobiliteitshulpmiddelen en aanpassingen en de wijziging van de tegemoetkoming voor welbepaalde mobiliteitshulpmiddelen en aanpassingen. Het juridisch traject voor deze wijzigingen werd aangevat in 2022 en de wijzigingen zullen gerealiseerd worden op 1 januari 2023.

In 2022 voerden we een vooronderzoek uit naar de uitbreiding van het verhuursysteem thuiszorg. Op basis van dit vooronderzoek en het vooronderzoek naar tweedehands hulpmiddelen werd beslist om een wetenschappelijk onderzoek te laten uitvoeren door het Steunpunt WVG in 2023 en 2024.

De beleidsuitgaven voor mobiliteitshulpmiddelen worden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TK-WT – Mobiliteitshulpmiddelen.

OD 1.6: We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming

In 2022 werden de 8 revalidatieziekenhuizen, het multidisciplinair overleg en deel 1 van de revalidatievoorzieningen (15 voorzieningen met een 7.72-revalidatieovereenkomst voor psychosociale revalidatie voor volwassenen) geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming. De integratie voor de revalidatieziekenhuizen en het multidisciplinair overleg is op 1 januari 2022 effectief gerealiseerd. De integratie van deel 1 van de revalidatievoorzieningen werd op 1 oktober 2022 gerealiseerd. Daarnaast liepen in 2022 de voorbereidingen voor de integratie van andere sectoren met betrekking tot revalidatie en geestelijke gezondheidszorg, die in 2023 en in 2024 ingekanteld worden in de VSB.

De beleidsuitgaven voor tegemoetkomingen revalidatieziekenhuizen worden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TN-WT – Revalidatieziekenhuizen. De beleidsuitgaven voor het multidisciplinair overleg worden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TM-WT – Tegemoetkomingen multidisciplinair overleg. De beleidsuitgaven voor de revalidatievoorzieningen worden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TO-WT – Voorzieningen met een overeenkomst voor psychosociale revalidatie voor volwassenen.

OD 1.7: We bereiden de persoonsvolgende financiering in de woonzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg voor

Het realiseren van de persoonsvolgende financiering is een belangrijke doelstelling binnen de Vlaamse sociale bescherming. Voorafgaandelijk moeten bepaalde randvoorwaarden zijn vervuld en onderzoeken worden uitgevoerd.

Een belangrijke voorwaarde voor de invoering van persoonsvolgende financiering in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf is een gelijke financiering voor gelijke zorgwaarde. In uitvoering van het VIA6-akkoord werden in 2022 de nodige aanpassingen aangebracht aan het regelgevend kader om het historische onderscheid tussen woongelegenheden zonder (ROB) en woongelegenheden met bijkomende erkenning (RVT) op te heffen. Sinds 1 juli 2021 was de financiering van de personeelsinzet voor zwaar zorgbehoevenden in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1 al gelijkgetrokken, wat in 2022 dan ook werd vertaald in aangepaste erkenningsnormen.

Ook de implementatie van het instrument BelRAI in de betrokken sectoren is een absolute randvoorwaarde om de doelstelling van persoonsvolgende financiering te bereiken. Een eerste mijlpaal werd ondertussen gerealiseerd. Sinds juni 2021 wordt in de gezinszorg en voor het toekennen van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden enkel nog met de BelRAI screener gewerkt. Ook het vervolgtraject ligt vast.

Zoals reeds vermeld onder beleidsveld Gezondheids- en Woonzorg wordt vanaf juni 2023 BelRAI Long Term Care Facilities, middels een zachte opstart, uitgerold in de residentiële ouderenzorg. Hiervoor werd de juridische basis ook aangepast. Ook voor complexe dossiers in de gezinszorg wordt de implementatie van de BelRAI Home Care verder voorbereid in functie van een zachte opstart. In 2022 werd de uitrol van beide BelRAI-instrumenten verder voorbereid op het vlak van onderzoek, ICT ondersteuning, informatieveiligheid en vorming. Het sociaal Supplement werd via een zachte start geïmplementeerd op 1 juni 2022. Zo konden nog wat inhoudelijke aanpassingen aan het instrument aangebracht worden, zodat het instrument gebruiksvriendelijker is. De voorbereidingen voor de implementatie Home Care werden ook aangevat in de vorm van het opstarten van een pilootproject. Dit pilootproject heeft een vertraagde opstart gekend omwille van ICT-problemen en uitdagingen bij het betrekken van federale gezondheidszorgberoepen. Het pilootproject werd om die reden verlengd tot en met 31 mei 2023. Er zal op basis van deze ervaringen worden gekeken in de komende maanden hoe er verder van start gegaan kan worden met het BelRAI Home Care instrument vanaf 1 juni 2023.

Met het oog op het uitrollen van persoonsvolgende financiering werd door het Steunpunt WVG de onderzoeksopdracht "Een verkennende studie naar intersectoraal toepasbare bouwstenen en definities voor een model Persoonsvolgende Financiering binnen de Vlaamse Sociale Bescherming" uitgevoerd. De studie werd in november 2022 opgeleverd en is vrijgegeven.

Daarnaast loopt de onderzoeksopdracht "BelRAI LTCF: analyse van de door het LTCF consortium verzamelde data". In het kader van deze opdracht worden de inschalingen uit de opdracht "Voorbereiding representatieve steekproef BelRAI LTCF in woonzorgcentra" verwerkt. De dataset is sinds 31/3/2022 volledig. Het onderzoek heeft als doel om de zorgwaartecategorieën op basis van BelRAI (RUG's) in kaart te brengen en profielbeschrijvingen te maken voor elke categorie.

De beleidsuitgaven voor het uitvoeren van het VIA6-akkoord en voor de centra voor dagverzorging worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT.

OD 1.8: We evalueren de werking van de zorgkassen

We evalueren grondig de dienstverlening, transparantie en doelmatigheid van de zorgkassen aan de hand van een doorlichting door een onafhankelijke instantie. In 2022 kreeg deze opdracht verder vorm. We focussen hierbij op de werking van de zorgkassen met betrekking tot de zorgbudgetten, de mobiliteitshulpmiddelen en de residentiële ouderenzorg. De doorlichting zal bestaan uit een combinatie van procesaudit en financiële audit en zal doorgaan in 2023 op basis van de jaarrekening 2022. Aan de hand van de resultaten van de evaluatie bouwen we de parameters voor de financiële responsabilisering van de zorgkassen verder uit met het oog op een efficiënte dienstverlening voor elke Vlaming over zijn sociale bescherming. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.9: We bieden de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder de mogelijkheid om aan te sluiten bij de VSB en te genieten van de rechten op VSB

In 2022 werden de gesprekken opgestart met vertegenwoordigers van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om te bekijken hoe de werking van de Vlaamse sociale bescherming in Brussel op een laagdrempelige manier kan bekend gemaakt worden. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

SOCIALE BESCHERMING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	1.323.205	1.481.296	1.454.358	1.325.805	1.478.046	1.402.661
Toe-lagen IS	2.995.451	3.305.536	3.305.536	2.993.482	3.284.674	3.284.674
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.318.656	4.786.832	4.759.894	4.319.287	4.762.720	4.687.335

Inhoudelijke toelichting:

De toelagen – IS in ontvangstenbegroting van agentschap VSB bedragen in uitvoering 3.305.536 keuro in VAK en 3.284.674 keuro in VEK.

Het betreft de toelagen van de verschillende VSB-pijlers te weten:

Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden (ZZZ): 168.370 keuro (*)
 Zorgbudget Ouderen met Zorgnood (ZBO): 340.092 keuro (*)
 Zorgbudget Personen met Handicap (ZPH): 55.716 keuro
 Tegemoetkomingen Mobiliteit en Hulpmiddelen (MOHM): 79.022 keuro
 Tegemoetkomingen in de Residentiële Ouderenzorg (ROZ): 2.528.269 keuro (*)
 Multidisciplinair Overleg (MDO): 1.333 keuro
 Revalidatieziekenhuizen: 108.164 keuro
 Revalidatie voorzieningen conventies: 3.707 keuro

(*) Met inbegrip van de in 2022 toegekende bedragen uit de corona, index, relance en VIA-6 - herverdelingsrondes.

Detail:

Zorgbudget Zwaar Zorgbehoevenden: 2.525 keuro (relanceproject 115)
 Zorgbudget Ouderen met Zorgnood: 20.806 keuro (index)
 Tegemoetkomingen in de Residentiële Ouderenzorg: 6.189 keuro (corona), 49.921 keuro (VIA 6), 51.239 keuro (relanceproject 45) en 148.105 keuro (index)

De verdere evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgavenartikelen

GB0-1GHF2TX-IS – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel GB0-1GHF2TX-IS betreft het toelage-artikel van het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming. Dit artikel omvat de toelagestroom naar de verschillende VSB-pijlers met inbegrip van de werkings- en investeringsuitgaven van het agentschap.

De VSB-pijlers zijn:

- Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden
- Zorgbudget ouderen met zorgnood
- Zorgbudget personen met handicap
- Tegemoetkomingen mobiliteits- en hulpmiddelen
- Tegemoetkomingen residentiële ouderenzorg
- Multidisciplinair Overleg
- Tegemoetkomingen revalidatie ziekenhuizen

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	2.995.451	3.305.536	3.305.536	2.993.482	3.284.674	3.284.674

Inhoudelijke toelichting:

De toelage aan het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming wordt verdeeld over de verschillende VSB-pijlers. Het betreft de volgende pijlers die in de begroting 2022 werden opgenomen:

Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden (ZZZ): 168.370 k euro (*)
 Zorgbudget Ouderen met Zorgnood (ZBO): 340.092 k euro (*)
 Zorgbudget Personen met Handicap (ZPH): 55.716 k euro
 Tegemoetkomingen Mobiliteit en Hulpmiddelen (MOHM): 79.022 k euro
 Tegemoetkomingen in de Residentiële Ouderenzorg (ROZ): 2.528.269 k euro (*)
 Multidisciplinair Overleg (MDO): 1.333 k euro
 Revalidatieziekenhuizen: 108.164 k euro
 Revalidatie voorzieningen conventies: 3.307 k euro

(*) Met inbegrip van de in 2022 toegekende bedragen uit de corona, index, relance en VIA 6 - herverdelingsrondes.

De uitvoering van de uitgaven wordt gedetailleerd weergegeven in de neergelegde jaarrekening van het agentschap VSB. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begrotingsuitvoering van VSB.

1.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

Uitgavenartikelen

GEO-1GHF2TF-WT – MAXIMUMFACTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Uiterlijk tot 31 december 2019 bleef de federale overheid belast om, tegen vergoeding, de persoonlijke aandelen van de rechthebbenden voor de prestaties die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Gemeenschappen op een geplafonneerde wijze te integreren in zijn maximumfactuur, tenzij de gemeenschappen anders beslissen. Het RIZIV en de ziekenfondsen passen de bestaande regelgeving toe zoals voorheen. Het horizontaal protocol werd verlengd om dit te kunnen opvangen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	4.104	4.104	4.104	4.104	4.104	4.104

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering blijft constant.

GEO-1GHF2TG-WT – THUIS- EN OUDERENZORGBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 zorgt voor het wetgevend kader voor de subsidiëring van deze voorzieningen en verenigingen. Deze voorzieningen dragen ertoe bij dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen, voor de thuiszorgvoorzieningen gaat het om:

- diensten voor oppashulp;
- diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
- lokale en regionale dienstencentra;
- diensten voor gastopvang;
- verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Voor de ouderenvoorzieningen betreft het volgende subsidies die vanop dit artikel worden uitbetaald:

- de werkingssubsidies voor de dagverzorgingscentra;
- de tegemoetkoming voor de regularisatie van de project-gesco's in de ouderenzorg;
- de DAC-supplementen voor de woonzorgcentra;
- de subsidiëring van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de 9 regionale expertisecentra;
- de subsidiëring van de BEVAK-serviceflats;
- projectsubsidies ouderenzorg.

Vanaf 1 januari 2019 werd het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming de basis voor de uitgaven met betrekking tot basistegemoetkoming voor zorg in de woonzorgcentra, de centra voor kortverblijf en de centra voor dagverzorging met bijkomende erkenning.

Tegelijkertijd werden in 2019 de werkingssubsidies voor centra voor kortverblijf geïntegreerd in de basistegemoetkoming voor zorg, in uitvoering van het decreet van 18 mei 2019. Er werden in 2020 – zoals ook in 2019 en 2018 gebeurde – binnen de marges van dit krediet bijkomende erkenningen woonzorgcentra (voorheen RVT) en dagverzorgingscentra (voorheen F-forfaits) verleend.

Daarnaast wordt op dit artikel nog budget voorzien voor:

- de uitvoering van de sociale akkoorden in de woonzorg.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van SD 2 Toegankelijkheid, meer bepaald OD 2.1 We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	242.503	253.834	231.264	245.103	250.584	224.454

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet nam toe met 11.331 keuro tov de 2de BA als gevolg van volgende herverdelingen:

- 6.171 keuro voor de uitvoering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht;
- 3.780 keuro omwille van de overschrijding van de spilindex;
- 1.380 keuro werd in uitvoering van de VIA-6-akkoorden toegekend.

De onderbenutting, ± 21.000 keuro, is toe te schrijven aan het feit dat de afrekening van de eindeloopmaatregelen 2022 pas in 2023 zal gebeuren. Het budget voor deze afrekening, 21.437.968,4 euro, werd gereserveerd en is boekhoudkundig doorgeschoven naar 2023 via toe te rekenen kosten.

GE0-1GHF2TH-WT – THUIS- EN GEZINSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de volgende woonzorgvoorzieningen gesubsidieerd die ertoe bijdragen dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen:

- diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg;

- diensten logistieke hulp.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van SD 2 Toegankelijkheid, meer bepaald OD 2.1 We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	773.900	895.470	894.854	773.900	895.470	849.791

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet nam toe met 74.494 keuro in uitvoering van de VIA-6-akkoorden en omwille van de herverdeling van 47.076 keuro vanuit de indexprovisie voor het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijdingen van de spilindex.

Het VAK-budget werd voor 99,9% benut. De lagere VEK benutting is voor 26.788 keuro te wijten aan een lagere kost van de afrekeningen 2021 waarvan in de uitvoering 2021 een inschatting gemaakt werd. Het restant van de VEK-onderbenutting (18.891 keuro) is het gevolg van een lager dan geraamde realisatie van het urencontingent in 2022.

GEO-1GHF2TI-WT – REVALIDATIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet:

- de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de geïsoleerde G- (geriatrie) en Sp-diensten (gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) die door de zesde staatshervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over 8 instellingen.
- de uitgaven voor de revalidatie-overeenkomsten.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van SD 2 Toegankelijkheid, meer bepaald OD 2.1 We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	171.608	184.827	183.696	171.608	184.827	183.872

Inhoudelijke toelichting:

Aan het krediet van de 2^e BA werd 2.036 keuro VAK en VEK toegevoegd in uitvoering van de VIA-akkoorden. Daarnaast werd er 11.183 keuro VAK en VEK herverdeeld om aan de budgettaire verplichtingen te kunnen voldoen als gevolg van de overschrijdingen van de spilindex.

Het VAK-budget werd voor 99,3% benut.

GEO-1GHF2TJ-WT – GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanop dit artikel worden de initiatieven beschut wonen en de psychiatrische verzorgingstehuizen gefinancierd.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van SD 2 Toegankelijkheid, meer bepaald OD 2.1 We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	131.090	143.061	140.440	131.090	143.061	140.440

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 7.974 keuro VAK en VEK toegevoegd ten opzichte van de 2^e BA om aan de budgettaire verplichtingen te kunnen voldoen als gevolg van de overschrijdingen van de spilindex. Daarnaast werd er 3.997 keuro VAK en VEK overgeheveld ten opzichte van de 2^e BA in uitvoering van de VIA-6-akkoorden.

Het VAK-budget werd voor 98,1% benut.

1.2.3. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming

Per begrotingsartikel wordt een toelichting gegeven bij de begroting van het agentschap en de uitvoering aan ontvangsten- en uitgavenzijde.

Ontvangstenartikelen

GM0-BGHFATC-OW – Ontvangsten Werking en Toelagen – Vlaamse Sociale Bescherming

Inkomsten uit beleggingen overheid/niet overheid (ESR 26.10 en ESR 26.20)

Er werd in de begrotingscontrole 2022 een bedrag aan inkomsten uit beleggingen ad. 12.181 keuro ingeschreven. Er werd in 2022 419 keuro minder geïnd dan oorspronkelijk was voorzien voornamelijk ingevolge de minderontvangsten aan couponincasso's van obligaties.

Dividenden Vladubel (ESR 28.20)

Het dividend Vladubel – Zorgverzekering werd in de BA 2022 geraamd op 10.286 keuro en voor éénzelfde bedrag opgenomen in de begrotingsuitvoering.

In de begroting moet, op advies van de controleorganen (revisor en Rekenhof) vanaf 2020 het bruto-dividend opgenomen worden bij de inkomsten en RV bij de uitgaven, tot op heden was het netto-dividend opgenomen bij de inkomsten.

Bruto-dividend	10.285.712
Uitgaven RV 30 %:	3.085.713
Netto-dividend	7.199.999

De RV van 30 % op dividenden wordt als uitgaven ingeschreven onder allocatie ESR 12.50 bij het artikel GM0-AGHF2TA-WT.

Zorgpremies (ESR 38.50)

De raming gaat uit van de bevolkingsprojecties van het ADSEI waarop de percentages bijdragenplichtigen en betalende leden VSB van 2020 worden toegepast.

We vertrekken van het percentage van de bevolking – ouder dan 25 jaar – dat een zorgpremie moet betalen en daarbij gaan we na welk percentage van de bevolking de zorgpremie tijdig betaalt. Er wordt ook rekening gehouden met de verminderde zorgpremie voor wie een VT-statuuut heeft.

De zorgpremie wordt jaarlijks geïndexeerd.

In de begroting 2022 van het agentschap VSB werden de voor 2022 te ontvangen zorgpremies geraamd op 236.596 keuro. In realiteit werd uiteindelijk voor 239.949 keuro aan ontvangen zorgpremies geboekt. Een meeropbrengst van 3.353 keuro.

Vordering boetes (ESR 38.50)

Vanaf 2021 wordt enkel nog de administratieve geldboete van het betrokken kalenderjaar opgelegd.

De vordering aan administratieve boetes werd op basis van 1 boetemaling (in januari 2022) geraamd op 10.150 keuro. Uiteindelijk werd er op de ESR 38.50 – Vordering boetes 8.717 keuro aangerekend.

Overige posten (ESR 38 en ESR 48)

Er werd een bedrag van 14.535 keuro aan inningen uit internationale overeenkomsten (3.165 keuro geraamd in de BA 2022) aangerekend. Het gaat om terugvorderingen van kosten gedragen door VSB voor sociaal verzekerden in andere Europese lidstaten die via het RIZIV naar het agentschap VSB toekomen.

Er werd tevens een bedrag van 771 keuro aan terugstortingen van te veel uitbetaalde voorschotten aan de voorzieningen (pijler residentiële ouderenzorg) geïnd.

De inkomsten uit subrogatiedossiers gerapporteerd door de zorgkassen bedroegen in 2022 343 keuro.

GM0-BGHFATY-OI - Ontvangsten Interne Stromen – vzw Vlaamse Zorgkas

ESR 46.60 – Terugstortingen door de vzw Vlaamse Zorgkas van te veel betaalde voorschotten voor de pijlers zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en het zorgbudget voor personen met een handicap. Totaal : 12.176 keuro – aanrekening van deze ontvangsten in budget 2022.

GM0-BGHFAZZ-OI – Ontvangsten Interne Stromen

De belangrijkste ontvangst in de begroting van het agentschap betreft de dotatie zoals ze onder begrotingsartikel GB0-1GHF2TX-IS in detail per VSB-pijler werd omschreven.

Uitgavenartikelen

GM0-AGHF2TA-WT - Werking en Toelagen – Vlaamse Sociale Bescherming – Algemeen Beleid**ESR 12 – Aankopen van niet duurzame goederen en diensten:**

Er was een budget voorzien van 7.255 keuro, de uitvoering bedroeg 15.647 keuro, een overschrijding van 8.392 keuro voornamelijk het gevolg van het niet in rekening brengen van de uitgaven voor de RIZIV-vergoedingen voor administratieve bijstand in internationale dossiers bij BA 2022.

De diverse werkingsuitgaven (ESR 12.11) van het agentschap VSB ad. 4.134 keuro.

De uitgaven voor de RIZIV-vergoedingen voor administratieve bijstand in internationale dossiers (ESR 12.21) ad 8.247 keuro.

De in de uitgaven in rekening gebrachte roerende voorheffing op het dividend van het aandelenfonds Vladubel (ESR 12.50) ad. 3.086 keuro.

ESR 33.00 – Subsidie aan de VZW Kwaliteitsinstituut voor diagnostiek

Er werd een subsidie toegekend van 526 keuro in 2022

ESR 31.32 – Subsidie aan de vzw Vlaams Investeringsplatform Bel Rai

Er werd in 2022 een subsidies toegekend aan deze vzw voor een totaal van 300 keuro.

Aan de VZW Vlaams IT – platform BelRAI is de opdracht gegeven om een Vlaams BelRAI-platform te ontwikkelen. Dit platform is noodzakelijk om de uitrol van BelRAI in Vlaanderen te realiseren. In 2021 werd de BelRAI screener geïmplementeerd voor het toekennen van zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en voor de werking van de diensten gezinszorg en de diensten maatschappelijk werk. In 2022 volgde de BelRAI Home Care met sociaal supplement en de BelRAI screener voor kinderen. In 2023 wordt de BelRAI Long Term Care Facility geïmplementeerd.

ESR 74.40 – Investeringsuitgaven agentschap VSB

Totaal werd 5.109 keuro aan ICT-investeringen door het agentschap VSB aangerekend op een budget van 6.435 keuro. Betreft de verdere uitbreiding, aanpassingen en analyse van de applicaties voor de diverse bestaande en in te kantelen VSB-pijlers.

Relanceproject 115 binnen artikel GM0-AGHF2TA-WT

In het kader van de relanceherverdelingen werd voor het project 115 – Digitalisering RIZIV-sectoren een bedrag in VAK en VEK ad. 8.736 keuro en 1.160 keuro toegewezen aan het artikel GM0-AGHFZTA-WT (allocatie AGH 048).

Relanceproject 116 binnen artikel GM0-AGHF2TA-WT

In het kader van de relanceherverdelingen werd voor het project 116 – Elektronisch patiëntendossier: geïntegreerd zorg- en ondersteuningsplan een bedrag in VAK en VEK ad. 2.050 keuro en 1.365 keuro toegewezen aan het artikel GM0-AGHFZTA-WT (allocatie AGH 055).

Relanceproject 138 binnen artikel GM0-AGHF2TA-WT

In het kader van de relanceherverdelingen werd voor het project 158 – Spending Reviews een bedrag in VAK ad. 132 keuro toegewezen aan het artikel GM0-AGHFZTA-WT (allocatie AGH 062).

GM0-AGHF2TB-WT tot en met GM0-AGHF2TM-WT – Diverse VSB – Pijlers (zorgbudgetten en tegemoetkomingen)**Detail budgetten 2022 VSB-pijlers:**

Totaal na begrotingsaanpassing 2022 en na eventuele herverdelingen uit provisies (index, corona, relance, VIA6) – zie supra opgenomen respectievelijk voor:

Zorgbudgetten:

- zorgbudget zwaar zorgbehoevenden (GM0-AGHF2TC-WT): 410.200 keuro
- zorgbudget ouderen met zorgnood (GM0-AGHF2TB-WT): 332.375 keuro
- zorgbudget personen met handicap (GM0-AGHF2TD-WT): 55.318 keuro

Tegemoetkomingen Mobiliteits- en Hulpmiddelen (GM0-AGHF2TK-WT): 72.417 keuro

Tegemoetkomingen Ouderenzorg (GM0-AGHF2TL-WT):

- woonzorgcentra en centra voor kortverblijf: 2.395.765 keuro
- dagverzorgingscentra: 41.550 keuro

daarnaast zijn nog opgenomen:

- corona – beschikbaar stellen extra personeel: 6.189 keuro
- infrastructuurforfait in de ouderenzorg: 25.098 keuro
- relanceproject 45 – Good governance WZC: 51.239 keuro

Multidisciplinair Overleg (GM0AGHF2TM-WT): 1.247 keuro

Revalidatieziekenhuizen (GM0-AGHF2TN-WT): 106.931 keuro

Revalidatie voorzieningen (GM0-AGHF2TO-WT): 3.707 keuro

Uitvoeringscijfers in VEK:**ESR 34.31 (overige sociale uitkeringen – geldelijke uitkeringen)**

Zorgbudgetten:

- zorgbudget zwaar zorgbehoevenden: 407.344 keuro
- zorgbudget ouderen met zorgnood: 307.516 keuro
- zorgbudget personen met handicap: 58.403 keuro

Tegemoetkomingen Mobiliteits- en Hulpmiddelen: 68.195 keuro.

Multidisciplinair Overleg: 583 keuro

ESR 34.32 (overige sociale uitkeringen – uitkeringen in natura):

Tegemoetkomingen Ouderenzorg:

- woonzorgcentra en centra voor kortverblijf: 2.405.967 keuro
- dagverzorgingscentra: 30.960 keuro

daarnaast:

- corona – beschikbaar stellen extra personeel: 6.188 keuro
- infrastructuurforfait in de ouderenzorg: 20.262 keuro
- relanceproject 45 – Good governance WZC: 54.852 keuro

ESR 42.90 – Werkingssubsidies aan de zorgkassen + facturatie indicatiestellingen zorgkassen + informaticapremies ouderenzorg

De ingeschreven bedragen aan werkingssubsidies voor de diverse VSB-pijlers (dekken de loon- en werkingslasten) aan de zorgkassen + vergoedingen indicatiestellers + informaticapremies (totaal : 35.731 keuro) zijn voor 34.294 keuro aangerekend in de begroting.

Een mindereuitgave werd vastgesteld voor de facturatie aan indicatiestellingen ad. +/- 1.437 keuro. Omwille van de corona pandemie zijn indicatiestellingen eveneens in 2022 niet uitgevoerd of uitgesteld geweest.

GM0-AGHF2TY-IS – INTERNE STROMEN – SOCIALE BESCHERMING – VLAAMSE ZORGKAS**ESR 41.60 – Specifieke werkingssubsidie aan de vzw Vlaamse zorgkas en facturatie indicatiestellingen vzw Vlaamse zorgkas**

Deze subsidie werd begroot op 1.011 keuro. De specifieke werkingssubsidie werd in 2022 voor 100% VAK en 100% VEK aangerekend.

1.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: CM – Zorgkas Vlaanderen

Entiteit: MOB Zorgkas van de Socialistische Mutualiteiten

Momenteel loopt er een procedure voor de Raad van State in verband met de verplichting tot het indienen van een begroting door de zorgkassen. Voor deze instellingen werd, in afwachting van de uitspraak van de Raad van State, geen begroting ingediend bij begrotingsopmaak 2022 en wordt dus ook niet gerapporteerd over de begrotingsuitvoering.

X. BELEIDSVELD ZORGINFRASTRUCTUUR

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Zorginfrastructuur

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) subsidieert de realisatie van duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur. De subsidies dienen om nieuwe gebouwen op te richten of om bestaande gebouwen voor lange termijn in orde te stellen op functioneel en bouwtechnisch vlak. Het VIPA komt tussen in de bouwkost. Het gaat om de kosten voor bouwen en eerste uitrusting bij het nieuw bouwen, uitbreiden of verbouwen van gebouwen. Het VIPA ondersteunt en begeleidt initiatiefnemers om vanuit een langetermijnvisie zorg- en welzijnsinfrastructuur te realiseren. Het VIPA treedt ook op als kenniscentrum en adviseert, sensibiliseert en inspireert zowel de initiatiefnemers als het beleid om betaalbare, kwaliteitsvolle en duurzame zorginfrastructuur te ontwikkelen. Het VIPA zet actoren ertoe aan om een zorgvriendelijke woon- en leefomgeving te creëren zodat mensen met zorgnoden maximaal aan de samenleving kunnen blijven deelnemen.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Toegankelijkheid

OD 1.1: Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies

Om de voorzieningen te ondersteunen tijdens de energiecrisis en de CO₂-uitstoot te verminderen, hebben we in 2022 blijvend ingezet op het aanbod van gratis energiescans in samenwerking met het Vlaams Energiebedrijf.

Het indexatiemechanisme van de klassieke betoelaging binnen VIPA werd aangepast om antwoord te bieden aan de sterk gestegen inflatie de voorbije periode.

Voor de investeringsmaatregelen met terugverdientijd van meer dan 5 jaar konden de voorzieningen rekenen op betoelaging vanuit het VIPA. Alle aanvragen die via Terra, de patrimonium- en energiedatabank van Vlaanderen, binnen dat subsidiekader werden ingediend, werden ook effectief gehonoreerd.

Tot de laatste staatshervorming ontvingen een aantal revalidatievoorzieningen de financiering voor hun investeringen vanuit het RIZIV. Voor die revalidatievoorzieningen werd een afzonderlijk sectorbesluit binnen het kader van de klassieke financieringsprocedure van VIPA uitgewerkt.

De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de ziekenhuizen, personen met een handicap, klimaat en de vroegere alternatieve financiering worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIFS2A-WT. De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de andere sectoren worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF5SA-WT.

OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid

Voor alle subsidieaanvragen in het kader van WVG-infrastructuur zijn vanaf 1 september 2021 geactualiseerde duurzaamheidscriteria van toepassing. In 2022 hebben we volop ingezet op het begeleiden van voorzieningen in het toepassen van het instrument GRO (van het Facilitair Bedrijf) waarop de benaderingswijze inzake duurzaamheid gebaseerd is.

Samen met Inter hebben we een checklist voor zelfevaluatie over toegankelijkheid voor de ziekenhuissector uitgewerkt. Die checklist maakt het beter mogelijk om als bouwheer zelf aan de slag te gaan met de invulling van de toegankelijkheidsvereiste zoals VIPA die voorop stelt binnen het duurzaamheidskader.

We hebben overleg opgestart met de sectoren Jeugdhulp, Kinderopvang en Personen met een Handicap voor het uitwerken van aangepaste brandveiligheidsregelgeving. Mogelijke opties voor het regelgevend kader werden in kaart gebracht en specifieke brandveiligheidsnormen voor nieuwe gebouwen deels uitgewerkt. Om een zelfevaluatie brandveiligheid mogelijk te maken, is een evaluatietool onder de vorm van een app ontwikkeld en aan de voorzieningen ter beschikking gesteld.

In het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht werd gestart met de uitwerking van een kwaliteitskader voor de ventilatie in woonzorgcentra (zie ook beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie). De coronacrisis illustreerde namelijk het belang van goede ventilatie. Dit geldt zeker voor woonzorgcentra, waar kwetsbare personen langdurig verblijven en de gezondheidsrisico's ten gevolge van ontoereikende ventilatie voor hen groter zijn. Eind 2022 hebben we het kwaliteitshandboek met praktische richtlijnen over ventilatie als eerste pijler ter beschikking gesteld aan de woonzorgcentra. De andere pijlers die nu uitgewerkt worden, zijn:

- Een risicoanalyse om de luchtkwaliteit binnen een voorziening te bepalen;
- Een ventilatieplan op maat van de voorziening;
- Een ventilatierapport ter evaluatie.

Om ventilatieaudits af te stemmen op de specifieke context van woonzorgcentra werd een pilootfase met 10 woonzorgcentra opgezet. In het voorjaar 2023 kunnen de 218 woonzorgcentra die deelnamen aan de CO2-meetweek (21 tot en met 25 februari 2022) intekenen op de gratis ventilatieaudit. We opteren er ook voor om een gelijkaardig kwaliteitskader uit te werken voor andere sectoren met kwetsbare gebruikers. Het betreft de voorzieningen personen met een handicap, lokale dienstencentra, psychiatrische verzorgingstehuizen, revalidatiecentra en kinderopvang (focus op de groepen groepsopvang baby's en kleuters, groepsopvang en samenwerkende onthaalouders). De uitgaven worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Inzetten op kwaliteit en good governance van WZC & vooruitschuif nieuw beleid - VV045).

De beleidsuitgaven voor eventuele werkingskosten worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF2SA-WT.

1.2 Budgettaire kader voor het begrotingsjaar

ZORGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350
Toe-lagen IS	425.706	400.641	393.303	389.409	387.541	380.203

Overige LE, PA, andere	346.654	346.654	425.041	346.654	346.654	307.735
Totaal	774.710	749.645	820.694	738.413	736.545	690.288

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikelen. Voor duiding met betrekking tot de toelagen, zie begrotingsartikelen GB0-1GIF2SX-IS en GB0-1GIF5SX-IS. Voor duiding met betrekking tot de overige uitgaven, zie begrotingsartikel GB0-1GIF2SX-LE.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Ontvangstenartikelen**GB0-9GIFASX-OP – VIPA****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel dekt de terugbetaling van de vordering van 70.755 keuro met betrekking tot A1/A3 Budget Financiële Middelen (BFM) C2 middelen ziekenhuizen die vorig jaar werd ingeboekt en die over een periode van 3 jaar of normaliter voor 23.585 keuro per jaar wordt afgelost.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	23.585	0	0
BU	23.967	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De herberekening op basis van afrekeningen impliceert een iets hogere afwikkeling dan volgens de initieel geplande betaling.

Uitgavenartikelen**GB0-1GIF2SB-WT – VLABZORGINVEST****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat de middelen die voorzien worden voor investeringen teneinde de historische achterstand in de welzijns- en gezondheidssectoren in de Vlaamse Rand weg te werken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350

Inhoudelijke toelichting:

De subsidie aan Vlabinvest Apb werd conform het BVR volledig vastgelegd en vereffend in 2022.

GB0-1GIF2SX-IS – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het VIPA met betrekking tot:

- Werkingskosten;
- Alternatieve subsidies: het intrestdeel dat ESR-matig moet aangerekend worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel;
- Forfaits:
 - o Ziekenhuizen (instandhouding + strategisch forfait);
 - o Ouderenforfait;
 - o VAPH-forfait;
- Revalidatieziekenhuizen;
- A1/A3 BFM: ESR-kost: in hoofdzaak het intrestdeel dat dient aangerekend te worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel;
- Klimaatsubsidies: het aandeel van het VIPA.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van SD 1 Toegankelijkheid, meer bepaald: OD 1.1 Met het Vlaamse Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies.

Daarnaast vormt duurzaamheid ook de rode draad bij alle investeringssubsidies zodat de middelen onder dit begrotingsartikel ook worden aangewend voor het realiseren van OD 1.2 We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	332.009	337.109	329.771	332.009	324.009	316.671

Inhoudelijke toelichting:

De evoluties in VEK worden als volgt verklaard:

- Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '2° BA' en '2° BA-JR' bedraagt 8.000 keuro. Het betreft een interne herverdeling in VEK en VAK van 8.000 keuro naar de klassieke subsidies (GB0-1GIF5SX-IS) ter financiering van de tussenkomst in de energiekost;
- Het verschil tussen het budget bij 2° BA-JR en het bedrag bij begrotingsuitvoering bedraagt 7.338 keuro. De ESR-kost A1/A3 BFM werd verminderd op basis van de brief BFM A1/A3 van 31/7/2022.

Het VAK ligt zowel bij 2° BA-JR als bij begrotingsuitvoering 13.100 keuro hoger dan het VEK, wat bestaat uit volgende bewegingen in plus voor de klimaatmaatregelen:

- 8.100 keuro in VAK werd herverdeeld vanuit de klassieke subsidie (GB0-1GIF5SX-IS);
- 5.000 keuro in VAK werd bekomen vanuit de provisie voor het klimaatfonds.

GB0-1GIF2SX-LE – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit omvat het niet-ESR-aanrekenbare kapitaaldeel van de volgende uitgaven:

- Gebruikstoelagen;
- A1/A3 BFM.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	346.654	346.654	425.041	346.654	346.654	307.735

Inhoudelijke toelichting:

Van 2^e BA-JR naar BU stijgt het VAK met 78.387 keuro, wat louter toe te schrijven is aan de extra A1/A3-BFM-kapitaalaflossingen.

Het VEK ligt bij begrotingsuitvoering 117.306 keuro lager dan het VAK om budgettaire-technische redenen. De toelage voor het kapitaaldeel van de revalidatieziekenhuizen en de alternatieve subsidies wordt bekomen via inkooporders die echter pas op het budgettaire jaar 2023 worden aangerekend.

GB0-1GIF5SX-IS – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) met betrekking tot:

- De klassieke infrastructuursubsidies die over de bouwperiode worden uitbetaald;
- De subsidie voor de energietussenkost o.b.v. het BVR van 9 december 2022 tot toekenning van een subsidie aan instellingen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de tussenkomst in de energiekost in 2022;
- De subsidie voor ventilatie-audits in het kader van Vlaamse Veerkracht 45 (beslissingen Vlaamse Regering van 17/12/2021 en 14/10/2022).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van SD 1 Toegankelijkheid, meer bepaald: OD 1.1 Met het Vlaamse Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies. Daarnaast vormt duurzaamheid ook de rode draad bij alle investeringssubsidies zodat de middelen onder dit begrotingsartikel ook worden aangewend voor het realiseren van OD 1.2 We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	93.697	63.532	63.532	57.400	63.532	63.532

Inhoudelijke toelichting:

De toelage landde finaal op 63.532 keuro, wat als volgt werd opgebouwd:

Beginbedrag:	57.400 keuro
- herverdeling in VAK en VEK naar het VUTG:	- 1.905 keuro
+ herverdeling in VAK en VEK vanuit GB0-1GIF2SX-IS:	+8.000 keuro
+ VAK- en VEK-middelen voor ventilatie-audit:	+37 keuro

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

Omschrijving

Het VIPA staat in voor de infrastructuursubsidies aan de welzijns- en zorgvoorzieningen.

Ontvangsten

De ontvangsten in VEK betreffen:

- de toelagen zoals hierboven vermeld onder begrotingsartikels GB0-1GIF2SX-IS en GB0-1GIF5SX-IS;
- de bedragen voor de aflossing van de ESR-schuld onder GB0-1GIF2SX-LE;
- de terugbetaling van de vordering A1/A3 BFM – C2 zoals vermeld onder begrotingsartikel GB0-9GIFASX-OP;
- diverse kleinere ontvangsten voor 55 keuro met betrekking tot waarborgpremies en terugvordering van subsidies.

Uitgaven**VEK:**

Uitgaven (in VEK)	In euro	Budget	uitvoering	delta
I. ESR-uitgaven				
AGI001	werkingskosten	417	216	-201
AGI002	klassieke	75 805	75 215	-590
AGI003	alternatieve (intrestdeel)	53 435	53 435	0
AGI004	personen met handicap	3 100	3 082	-18
AGI006	ESR-kost A1/A3 BFM	60 396	53 058	-7 338
AGI007	instandhoudingsforfait	141 079	140 518	-561
AGI008 + AGI012	strategisch forfait bouwkalender	53 443	53 411	-32
	strategisch forfait - oude preciaire	9 625	9 627	2
	strategisch forfait - nieuwe preciaire	1 965	1 921	-44
AGI009	hypotheekkosten	25	0	-25
AGI011+18	Klimaatfonds + cofinanciering	7 464	5 520	-1 944
AGI014	revalidatieziekenhuizen (intrestdee	847	870	23
AGI022	Covid-compensatie II	0	19	19
AGI025	Relance veerkracht 45	37	30	-7
AGI026	Energiekost: tussenkomst 2022	8 000	8 472	472
AGI027	Uitwinning waarborg	0	424	424
	ESR-kost	415 638	405 818	-10 709
II. Schuldaflossing				
AGI016	alternatieve schuld	110 730	110 730	0
AGI017 (1)	BFM (excl. revalidatieziekenhuizen)	229 347	307 735	78 388
AGI017 (2)	revalidatieziekenhuizen	6 577	6 577	0
AGI020	aflossing C2	23 585	23 966	381
	schuldaflossing	370 239	449 008	78 769
	Totaal (exclusief saldo)	785 877	854 826	68 949

Hierbij de toelichting bij de belangrijkste evoluties:

- AGI002

De klassieke uitgavenkredieten van 75,22 mio euro werden verschillende keren opgetrokken in de loop van het jaar gezien de versnelde opvraging van de subsidies door een versneld incasso vanwege de aannemers. De onderbesteding van 590 keuro dient ter compensatie van het extra benodigde betaalkrediet voor de tussenkomst in de energiekost (AGI026: +472 keuro);

- *AGI006: A1/A3 BFM:*
Op basis van de afrekeningen bleek een lagere ESR-kost (AGI006) van -7.338 keuro en een hogere kapitaalaflossing van 78.388 keuro (AGI017 (2));
- *AGI011+AGI018:*
De betalingen voor het klimaatfonds komen ook gradueel op kruissnelheid. De onderbesteding van 1,9 mio euro ligt verhoudingsgewijs al een stuk lager dan in de voorgaande jaren.

VAK:

De VAK-bedragen stemmen overeen met de VEK-uitgaven, behalve voor:

- Klassieke investeringssubsidies: hier werd 59,1 mio euro vastgelegd. Dit past binnen het toegelaten VAK-krediet van 59,17 mio wat resulteert uit het budgettaire bedrag van 93,7 mio euro verminderd met herverdelingen en buffer voor de forfaits:

Beschikbaar VAK -krediet o.b.v. bufferberekening	
BO2022	95.885.000,00
- BA2022	-2.188.000,00
- transfer naar klimaatuitgaven	-8.100.000,00
- herverdeling naar opgroeien	-9.721.000,00
- herverdeling naar VUTG	-1.905.000,00
	73.971.000,00
- berekende buffer	-14.325.000,00
	59.646.000,00
- overschrijding energiekost	-472.748,25
plafond klassieke VAK	59.173.251,75

- Relanceproject Vlaamse Veerkracht nr. 45: er werd 5.557 keuro vastgelegd waarvan nog maar 30 keuro werd vereffend. Het merendeel wordt pas vanaf 2023 in betaling gesteld.
- Voor het klimaatfonds werd 13,29 miljoen euro vastgelegd, waarvoor geput werd uit:
 - o Historische restant van het klimaatfonds: 200.000 euro. Dit is dan volledig benut.
 - o Toewijzing klimaatfonds 2022: 5 miljoen euro werd opgevraagd uit het goedgekeurde budget van 21,32 miljoen euro op basis van de afsprakennota van 2022. Hieruit kan nog voor 16,32 miljoen euro geput worden.
 - o Cofinanciering vanuit het VIPA voor 8,1 miljoen euro. Dat impliceert nog een verplichte cofinanciering van 6,37 miljoen euro.

XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD**1. Apparaatskredieten**

BELEIDSDOMEIN G – Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	3.848	681	0	144.993	145.162
2e aanpassing BA-JR	3.848	681	0	168.243	163.437
BU	3.070	688	0	162.765	156.773

1.1 Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

PROGRAMMA GA - GB0 – DEPARTEMENT WVG

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	3.848	681	0	24.396	24.396
2e aanpassing BA-JR	3.848	681	0	28.982	27.437
BU	3.070	688	0	25.996	24.614

Ontvangstenartikelen**GB0-9GAFAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt aangewend voor ontvangsten met betrekking tot de interne werking van het ministerie WVG. Het betreft echter in hoofdzaak de premies voor de tewerkstelling Sociale Maribel bij rechtspersoon Ministeries van de Vlaamse Gemeenschap. Het Departement WVG nam hierin de coördinatierol op. Deze coördinatierol zal overgenomen worden door het agentschap voor Overheidspersoneel (AgO); de stortingen in het kader van de tewerkstelling Sociale Maribel bij rechtspersoon Ministeries van de Vlaamse Gemeenschap worden vanaf begrotingsjaar 2023 aangerekend op een algemene ontvangstenartikel bij AgO.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO
2e BA	3.848		
2e BA-JR	3.848		
BU	3.070		

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten met betrekking tot de interne werking werden initieel geraamd op 5 keuro; de reële ontvangsten (20 keuro) lagen hoger dan geraamd mede door de ontvangsten op basis van een dienstverleningsovereenkomst voor het uitvoeren van ziekenhuisinspecties in de Duitstalige Gemeenschap.

De ontvangsten op dit begrotingsartikel in 2022 hadden voornamelijk betrekking op de stortingen met betrekking tot de tewerkstelling Sociale Maribel binnen de rechtspersoon Ministeries van de Vlaamse Gemeenschap. De reële ontvangsten (3.050 keuro) lagen lager dan wat werd begroot (3.843 keuro). Dit had voornamelijk te maken met de ontvangsten voor 2 kwartalen welke beduidend onder het niveau zaten van de ontvangsten voor de overige kwartalen, namelijk de ontvangst voor het 4de kwartaal 2021 en de ontvangst voor het 3de kwartaal 2022. Na de ontvangst van de storting voor het 4de kwartaal 2021 werden de registraties met betrekking tot Sociale Maribel in het personeelssysteem van de Vlaamse overheid gecontroleerd en werden er rechtzettingen doorgevoerd. Na de ontvangst van de storting met betrekking tot het 3de kwartaal 2022 werd er contact opgenomen met de RSZ. Uit het ontvangen antwoord bleek dat er iets was misgelopen bij de RSZ bij de berekening van het bedrag van de storting; dit zal worden rechtgezet bij de jaarafrekening Sociale Maribel 2022.

GB0-9GAFTZY-OW - FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd, worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZY-LO van de uitgavenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO
2e BA		477	
2e BA-JR		477	
BU		443	

Inhoudelijke toelichting:

Het bedrag opgenomen bij '2e BA' en '2e BA-JR' is de raming bij begrotingsopmaak 2022 van de ontvangsten in 2022 op dit begrotingsartikel; bij een begrotingsaanpassing is het niet mogelijk om deze raming aan te passen. Eenmaal per jaar wordt er een vordering gemaakt bestaande uit een afrekening van het voorgaande jaar en een voorschot voor het lopende jaar. Het verschil tussen de gerealiseerde ontvangsten (443 keuro) en het bedrag van de initiële raming (477 keuro) komt voornamelijk door de uitstroom van een personeelslid die nog niet was gekend bij de opmaak van de raming.

GB0-9GAFTZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd.

Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZZ-LO van de uitgavenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO
2e BA		204	
2e BA-JR		204	
BU		245	

Inhoudelijke toelichting:

De reële ontvangsten in 2022 lagen hoger dan oorspronkelijk geraamd. Enerzijds komt dit door het naar voor schuiven van de aanrekening van de terugvordering van het loon met betrekking tot het 4de kwartaal 2022 voor 2 gedetacheerde personeelsleden waardoor er op BJ 2022 voor 5 kwartalen aan ontvangsten werden aangerekend. Een bijkomende verklaring ligt in de loonindexaties die er geweest zijn in de loop van 2022 die niet waren ingecalculleerd in de oorspronkelijke raming.

Uitgavenartikelen

GB0-1GAE2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel was niet langer in gebruik in 2022; het had betrekking op werkingsmiddelen van het Departement WVG binnen de cluster justitie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	-1	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het bedrag bij begrotingsuitvoering (-1 keuro) werd gecreëerd door een correctieboeking in het financieel systeem.

GB0-1GAF2ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen en toelagen aangerekend van de personeelsleden van het Departement WVG.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	21.045	22.469	21.042	21.045	21.769	20.955

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '2e BA' en '2e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Toegevoegd budget in het kader van het relanceproject zorgzame buurten (+94 keuro VAK en VEK);
- Herverdelingen vanuit de indexprovisie (+1.277 keuro VAK en VEK);
- Herverdeling vanuit een centrale provisie naar aanleiding van de beslissing van de Vlaamse Regering voor het toekennen van eco-, sport en cultuurcheques (+153 keuro VAK en VEK);
- Herverdeling naar begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT (-100 keuro VAK en VEK): in het najaar van 2022 keurde de Vlaamse Regering een personeelsuitbreiding goed bij de zorginspectie. Deze herverdeling diende om al in 2022 bestellingen in functie van deze personeelsuitbreiding te kunnen uitvoeren;
- Herverdeling naar begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT (-700 keuro enkel VEK): deze herverdeling diende om een verwacht tekort aan vereffeningskredieten te ondervangen op het budget werking van het Departement WVG.

Als verklaring voor het verschil tussen de begrotingsuitvoering en het budget zijn er meerdere effecten die een rol spelen. In 2021 lag het aantal pensioneringen vrij hoog in vergelijking met overige jaren. De aanwervingen die doorheen 2022 zijn gebeurd zijn nog niet of nog niet volledig verrekend in de gerealiseerde uitgaven 2022 wat ook een verklaring is voor het saldo in 2022. Tevens werd een marge aangehouden rekening houdend met de besparingsdoelstelling voor 2023 en volgende.

GB0-1GAF2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen van het Departement WVG.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	2.867	4.574	4.565	2.867	3.729	3.270

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '2e BA' en '2e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Toegevoegd budget in het kader van het relanceproject ontwikkelen rechtenverkenner 2.0 (+1.000 keuro VAK en + 8 keuro VEK);
- Toegevoegd budget in het kader van het relanceproject verbeteren sociale kaart (+500 keuro VAK);
- Toegevoegd budget in het kader van het noodfonds Oekraïne (+ 107 keuro VAK en + 54 keuro VEK);

- Herverdeling vanuit begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO (+100 keuro VAK en VEK): in het najaar van 2022 keurde de Vlaamse Regering een personeelsuitbreiding goed bij de zorginspectie. Deze herverdeling diende om al in 2022 bestellingen in functie van deze personeelsuitbreiding te kunnen uitvoeren;
- Herverdeling vanuit begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO (+700 keuro VEK): deze herverdeling diende om een verwacht tekort aan vereffeningskredieten te ondervangen op het budget werking van het Departement WVG.

Het beschikbare budget in VAK werd bijna volledig benut (beperkt saldo van 9 keuro). Op het budget in VEK was er eind 2022 een saldo van 459 keuro niet benut; de herverdeling van 700 keuro VEK in functie van een verwacht tekort aan vereffeningskredieten bleek dus niet volledig nodig te zijn.

GB0-1GAF4ZY-LO - FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd.

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend. Deze uitgaven worden gefinancierd met de ontvangsten die worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZY-OW van de middelenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	477	586	388	477	586	387

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de uitgavenzijde van een begrotingsfonds. In kolom '2e BA' is de initiële raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2022 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel (477 keuro); het bedrag in kolom '2e BA-JR' bestaat uit het overgedragen saldo op dit begrotingsfonds (143 keuro) verhoogd met de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2022 (443 keuro).

De reële uitgaven 2022 in VAK op dit begrotingsfonds bedroegen 388 keuro. Het verschil met de initiële raming komt voornamelijk doordat er in de loop van 2022 twee van de betrokken personeelsleden uit dienst zijn gegaan.

GB0-1GAF4ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd.

Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend. Deze uitgaven worden gefinancierd met de ontvangsten die worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	7	1.353	2	7	1.353	2

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de uitgavenzijde van een begrotingsfonds. In kolom '2e BA' is de initiële raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2022 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel (7 keuro); het bedrag in kolom '2e BA-JR' bestaat uit het overgedragen saldo op dit begrotingsfonds (1.129 keuro) verhoogd met de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2022 (224 keuro).

Vanaf begrotingsjaar 2023 kunnen er op dit begrotingsfonds ook uitgaven worden aangerekend voor het inzetten van uitzendarbeid of externe ICT-profielen. Hierdoor zullen de ontvangsten en uitgaven op dit begrotingsfonds meer in evenwicht gebracht worden.

1.2 IVA zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien

PROGRAMMA GA - GD0 – JONGERENWELZIJN

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	97.381	97.550
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	112.794	109.533
BU	0	0	0	112.753	108.435

Uitgavenartikelen

GD0-1GAF2ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de personeelsuitgaven aangerekend in het kader van jeugdhulp binnen het agentschap Opgroeien.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	94.415	101.647	101.674	94.415	102.272	101.177

Inhoudelijke toelichting:

Het loonbudget werd na BA2022 nog verhoogd met het budget uit de indexprovisie alsook met 1,6 miljoen euro uit de relanceprovisie.

Het overschot op de loonkredieten is voornamelijk te wijten aan het feit dat er een vertraging zit tussen het toekennen van de uitbreidingsbudgetten, budgetten uit de relanceprovisie en de effectieve tewerkstelling van nieuwe personeelsleden door de vele selectieprocedures die moeten doorlopen worden, het niet direct vinden van de juiste profielen en dergelijke.

GD0-1GAF2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen in het kader van jeugdhulp binnen het agentschap Opgroeien.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	2.966	11.147	11.079	3.135	7.261	7.258

Inhoudelijke toelichting:

Het werkingsbudget werd na BA2022 nog verhoogd met het ICT-budget gelinkt aan jeugdhulp vanuit Opgroeien regie ten belope van 2.701 keuro en het budget voor Blended Care vanuit de relanceprovisie (4.430 keuro VAK en 1 miljoen euro VEK).

Voorts werd er nog 1.150 keuro in VAK en 450 keuro in VEK overgeheveld vanuit de loonkredieten naar de werkingskredieten voor werving en selectie en consultancy in het kader van ICT.

Het werkingsbudget werd quasi volledig aangewend.

1.3 IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid**PROGRAMMA GA - GE0 – ZORG EN GEZONDHEID**

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	23.216	23.216
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	26.467	26.467
BU	0	0	0	24.016	23.724

Uitgavenartikelen**GE0-1GAF2ZZ-LO - LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen en toelagen aangerekend van de personeelsleden van het agentschap Zorg en Gezondheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	20.656	23.451	21.188	20.656	23.451	21.107

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '2e BA' en '2e BA-JR' kan als volgt worden verklaard: een compensatie in VAK en VEK van 1.383 keuro ten behoeve van de bestrijding van het coronavirus COVID-19. Daarnaast werd er 1.412 keuro VAK en VEK toegekend om de budgettaire impact te kunnen opvangen van de overschrijdingen van de spilindex.

Het verschil tussen begrotingsuitvoering en budget kan als volgt worden verklaard: het niet volledig benutten van de coronamiddelen en het niet volledig kunnen invullen van het personeelskader als een gevolg van vertraging in de wervingen.

GEO-1GAF2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen van het agentschap Zorg en Gezondheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	2.560	3.016	2.828	2.560	3.016	2.617

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '2e BA' en '2e BA-JR' kan als volgt worden verklaard: een compensatie in VAK en VEK van 456 keuro ten behoeve van de bestrijding van het coronavirus COVID-19.

Het verschil tussen begrotingsuitvoering en budget kan als volgt worden verklaard: een daling van de werkingskosten.

2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

2.1 Programma GB - Provisies

BELEIDSDOMEIN G – Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	77.150	77.150
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	0	0
BU	0	0	0	0	0

2.1.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

PROGRAMMA GB - GB0 – DEPARTEMENT WVG

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	37.150	37.150
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	0	0
BU	0	0	0	0	0

GB0-1GBF2FA-PR – VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Regering en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers van de Vlaamse social/non-profitsectoren uit de private en publieke sector sluiten meerjarige intersectorale sociale akkoorden ("VIA", Vlaams Intersectoraal Akkoord).

In deze intersectorale akkoorden worden maatregelen afgesproken rond:

- de verhoging van de koopkracht van de personeelsleden;
- de verbetering van de kwaliteit van het werken;
- de uitbreiding van het aanbod, in het kader van het uitbreidingsbeleid.

De maatregelen die in VIA zijn afgesproken, worden omgezet in regelgeving door de bevoegde administraties van de betrokken beleidsdomeinen en in collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's) en protocollen/akkoorden door de sociale partners van de Vlaamse social/non-profitsectoren.

Op 8 juni 2018 werd VIA-5 ondertekend door de sociale partners en de Vlaamse Regering. VIA-5 loopt van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020. Intussen is er ook een VIA-6-akkoord.

De middelen voor de uitvoering van VIA-5 zijn opgenomen op dit artikel en werden herverdeeld naar de juiste begrotingsartikels.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	37.150	0	0	37.150	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd voor 37.150 keuro herverdeeld voor de uitvoering van het vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social/non-profitsector naar de begrotingsartikels waar de subsidies aan de door Vlaanderen gesubsidieerde organisaties in de social/non-profitsector zijn opgenomen.

2.1.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

PROGRAMMA GB - GE0 – ZORG EN GEZONDHEID

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	40.000	40.000
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	0	0
BU	0	0	0	0	0

GE0-1GBF2JA-PR – UITGAVEN IN HET PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID N.A.V. COVID-19**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel staan de middelen voor uitgaven in het kader van het preventief gezondheidsbeleid naar aanleiding van COVID-19. De middelen op dit artikel worden in de loop van het jaar herverdeeld naar de specifieke begrotingsartikelen waar de uitgaven aangerekend worden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	40.000	0	0	40.000	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd voor 40.000 keuro herverdeeld voor uitgaven in het kader van het preventief gezondheidsbeleid naar aanleiding van COVID-19.

XII. LIJST MET AFKORTINGEN

1G1P	Één gezin – één plan
AI	Artificiële intelligentie
AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BEN	Bijna EnergieNeutraal
BOB	Basisondersteuningsbudget
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAR	Centrum voor ambulante revalidatie
CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
CGG	Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
CICOV	Centrum voor informatie, communicatie en vorming in de welzijnssector
CIG	Centrum Integrale Gezinszorg
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
COVID-19	Coronavirus disease 2019
CRA	Coördinerend en raadgevend arts
CRM	Customer relationship management
DAB	Dienst met afzonderlijk beheer
DOP	Diensten ondersteuningsplan
DZOP	Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EUREGHA	European Network of Local and Regional Health Authorities
EWI	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie
GBO	Geïntegreerd Breed Onthaal
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
IBW	Initiatief Beschut Wonen
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IJH	Integrale Jeugdhulp
IMB	Individuele materiële bijstand
IS	Interne stromen (ESR-aggregatie)
ISE	Inhoudelijk Structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
KOALA	Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding
LDC	Lokaal dienstencentrum
LE	Leningen (ESR- aggregatie)
LIVC	Lokale Integrale VeiligheidsCel
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR- aggregatie)
LOGO	Locoregionaal gezondheidsoverleg en -organisatie
LTCF	Long Term Care Facilities
MAGDA	Maximale gegevensdeling tussen administraties
MBE	Multidisciplinaire begeleidingsequipe voor palliatieve verzorging
MDT	Multidisciplinair team
MFC	Multifunctioneel centrum
MMPPS	Medisch, mentaal, psychisch, psychiatrisch en/of sociaal probleem

MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NAH	Niet-aangeboren hersenaandoening
OCJ	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OI	Ontvangsten Interne Stroom (ESR- aggregatie)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR- aggregatie)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR- aggregatie)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR- aggregatie)
PA	Participaties (ESR- aggregatie)
PAAZ	Psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis
PAB	Persoonlijk Assistentiebudget
PR	Provisies (ESR- aggregatie)
PVB	Persoonsvolgend Budget
PVF	Persoonsvolgende Financiering
PVT	Psychiatrisch Verzorgingstehuis
PZ	Psychiatrisch Ziekenhuis
RHN	Regions for Health Network
RIZIV	Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
ROB	Rustoord voor bejaarden
RVT	Rust- en verzorgingstehuis
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOA	Seksueel overdraagbare aandoening
Steunpunt	
SAM	Steunpunt Mens en Samenleving
TO	Toegewezen ontvangsten
VAPA	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VASGAZ	Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg
VBM	Vrijheidsbeperkende maatregelen
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VCA	Vlaamse Centrale Autoriteit
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VGC	Vlaamse gemeenschapscommissie
VAK	Vastleggingskredieten
VEK	Vereffeningskredieten
VIA	Vlaams intersectoraal akkoord
VIKZ	Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VIVEL	Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn
VECK	Vlaams expertisecentrum kindermishandeling
VEM	Vlaams Expertisepunt
VK	Vertrouwenscentrum Kindermishandeling
VLORA	Vlaamse Ouderenraad
VN	Verenigde Naties
VS	Vlaamse sociale bescherming
VTE	Voltijds equivalent
VUTG	Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WHO	Wereldgezondheidsorganisatie
WT	Werking en Toelagen (ESR- aggregatie)

WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
WZC	Woonzorgcentrum

XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

ISE	Titel	Korte omschrijving	Entiteit(en)	Uitvoering vooropgesteld de planning
ISE Beleidsondersteuning	Decreet over de kwaliteit van zorg in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	Het decreet biedt een kader voor de werkzaamheden mbt kwaliteit van zorg voor het hele beleidsdomein.	Departement WVG, Z&G, VAPH, Opgroeien	Voorontwerp van decreet werd tweede maal goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16/12/2022
ISE Welzijnswerk	Decreet houdende de werk- en zorgtrajecten	De werking van de aanbodsvormen is geëvalueerd via gerichte wetenschappelijke onderzoeken. Op basis van de inzichten uit de onderzoeken herzien we - in samenwerking met Werk en Sociale Economie - het decreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten.	Departement WVG, Departement WSE, VDAB	De vooropgestelde planning is behaald. Het decreet is op 8 juli 2022 bekrachtigd door de Vlaamse Regering.
ISE Welzijnswerk	BVR houdende de werk- en zorgtrajecten	Uitvoering geven aan de bepalingen opgenomen in het hernieuwde decreet van 8 juli 2022 over de werk- en zorgtrajecten.	Departement WVG, Departement WSE, VDAB	De vooropgestelde planning is behaald. Het BVR is op 18 november 2022 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.
ISE Vlaams Intersectoraal akkoord (VIA6)	Besluit van de Vlaamse Regering tot herverdeling vanuit een provisioneel krediet van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022	Met deze herverdelingsbesluiten wordt het VIA6-budget voor 2022, inclusief de indexeringen, herverdeeld naar de betrokken administraties met VIA-sectoren	Beleidsdomein WVG	Uitgevoerd

ISE Vlaams Intersectoraal akkoord (VIA6)	Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie voor 2021 in het kader van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non profitsectoren voor de periode 2021-2025 aan 'Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de social profit' (VIVO vzw) voor de uitvoering van het geïntegreerde actieplan (zij-)instroom 2021-2024 in de zorg- en welzijnssectoren	Verdere uitvoering van maatregelen in het kader van het actieplan (zij-)instroom	Beleidsdomei n WVG	In uitvoering: looptijd t.e.m. 2024
ISE Vlaams Intersectoraal akkoord (VIA6)	Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie voor 2022 in het kader van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non profitsectoren voor de periode 2021-2025 aan 'Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de social profit' (VIVO vzw) voor de uitvoering van de coachings- en begeleidingstrajecten op de werkvloer in kader van het structureel instroomkanaal 2022-2024 in de Vlaamse en geregionaliseerde	Subsidiëren van de coachings- en begeleidingstrajecten op de werkvloer in kader van het structureel instroomkanaal in de zorg- en welzijnssectoren	Beleidsdomei n WVG	In uitvoering: looptijd t.e.m. 2024

	zorg- welzijnssectoren en			
ISE Preventie	Aanpassing van Het decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging en het decreet Lokaal Bestuur aan de evoluerende maatschappelijke wensen en noden	Het decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging en het decreet Lokaal Bestuur passen we aan zodat ook private actoren het initiatief kunnen nemen tot de oprichting en het beheer van een crematorium, binnen een duidelijk toezichtskader van de Vlaamse overheid (bv. op het vlak van ethiek, milieunormen, ...). Daarnaast evalueren we, in overleg met de lokale besturen en andere betrokkenen (uitvaartonderne- mers, crematoria, ...) of er nog andere actualisaties mogelijk en wenselijk zijn.	Agentschap Binnenlands Bestuur, Zorg en Gezondheid	Er werd op aangeven van het ABB medewerking verleend in de onderbouwing van enkele artikelen m.b.t. 1 ^e lijn en gezondheidsku- ndig inhoudelijke issues.
ISE Preventie	Aanpassing preventiedecreet ten einde uitbetaling van de BOV coaches en tabakologen opnieuw mogelijk te maken via een niet-manueel systeem	Aanpassingen aan het preventiedecreet en BVR n.a.v. het ontbreken van een machtiging voor het gebruik van het rijksregisternum- mer in de uitbetalingsappli- catie voor BOV en rookstopbegeleid- ing door een herziene interpretatie van de regelgeving	Zorg en Gezondheid	Dit liep vertraging op. In 2023 zoeken we een gerichte oplossing.

		door FOD Binnenlandse Zaken		
ISE Preventie	Aanpassing van het BVR betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen.	Actualisatie van het Legionellabesluit naar de meest recente wetenschappelijke en beleidsmatige inzichten in Europa en, afstemming met de nieuwe EU drinkwaterrichtlijn 2020/2184	Zorg en Gezondheid, Vlaamse Milieumaatschappij	Door tijdelijk verhoogde inzet van capaciteit op de PFAS-crisis werden de werkzaamheden van de Vlaamse WG Legionellapreventie vertraagd.
ISE Woonzorg en eerste lijn	Decreet van 8 juli 2022 tot oprichting van het platform Vitalink	Dit decreet schept de regelgevende basis voor de bestaande operationele werking van het platform voor digitale gegevensdeling in de zorg- en hulpverlening (Vitalink) uitgebaat door Zorg en Gezondheid.	Zorg en Gezondheid	Definitieve goedkeuring 8 juli 2022
ISE Woonzorg en eerste lijn	Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 8 juli 2022 tot oprichting van het platform Vitalink	Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 8 juli 2022 tot oprichting van het platform Vitalink geeft uitvoering aan het decreet van 8 juli 2022 tot oprichting van het platform Vitalink en laat dit decreet in werking treden. Het platform Vitalink betreft een gegevensdelingsplatform in de zorg- en	Zorg en Gezondheid	1 ^{ste} principiële goedkeuring op 25 november 2022

		hulpverlening uitgebaat door het Agentschap Zorg en Gezondheid, dat de digitale gegevensuitwisseling van gegevens betreffende de gezondheid mogelijk maakt.		
ISE Gespecialiseerde zorg	Aanpassing BVR Woonzorg d.d. 28/06/2019 m.b.t. criteria verdeling uren gezinszorg over de erkende diensten gezinszorg	Het opstellen van aangepaste criteria voor verdeling extra uren gezinszorg	Zorg en Gezondheid	Dit heeft vertraging opgelopen. Het onderzoek naar de kwetsbare gebruikers loopt nog tot eind september 2023.
ISE Gespecialiseerde zorg	Aanpassing BVR Woonzorg d.d. 28/06/2019 i.f.v. afbakening poetshulp	Het afbakenen van kwetsbare gebruikers die preferentieel bereikt zouden moeten worden voor poetshulp, geboden door diensten gezinszorg. Het opstellen van een uniforme gebruikersbijdrage voor poetshulp. In een latere fase gaan we naar een geautomatiseerde berekeningswijze van de gebruikersbijdrage voor de gezinszorg en aanvullende thuiszorg	Zorg en Gezondheid	Dit heeft vertraging opgelopen. Het onderzoek naar de kwetsbare gebruikers loopt nog tot eind september 2023.
ISE Gespecialiseerde zorg	Uitvoering VIA6: Aanpassing BVR Woonzorg d.d. 28/06/2019 i.f.v. het loslaten van de norm onregelmatige prestaties	We onderzoeken de impact van het loslaten van de norm voor onregelmatige prestaties	Zorg en Gezondheid	Dit heeft vertraging opgelopen omwille van de begrotingstechnische complexiteit.

ISE Gespecialiseerde zorg	Nieuw BVR met het totaal aantal subsidiabele uren gezinszorg	Het totaal aantal subsidiabele uren gezinszorg voor 2022 wordt bepaald	Zorg en Gezondheid	Dit is uitgevoerd via het BVR van 28/10/2022.
ISE Gespecialiseerde zorg	Aanpassing MB verdeling VTE over de DMW	Verhogen in van het aantal VTE i.f.v. verheldering en opstellen ondersteuningsplannen PVF VAPH	Zorg en Gezondheid en VAPH	Is gerealiseerd per MB 22 feb 2022
ISE Personen met een handicap	Hervorming financieringstechniek PVB	Hervormen en optimaliseren van de financieringstechniek PVB. De procesflow wordt eenvoudiger en efficiënter gemaakt.	VAPH	BVR verder uit te werken
ISE Personen met een handicap	Vernieuwing RTH-beleid	Uitwerking van een nieuw concept RTH, waarbij volgende principes gerealiseerd worden: vraaggestuurd, flexibel, intersectorale samenwerking, lokaal.	VAPH	BVR definitief goedgekeurd (VR 16 september 2022, gepubliceerd BS 13 december 2022)
ISE Personen met een handicap	Verruiming besteding PAB	Verruiming van de bestedingsmogelijkheden PAB, analoog aan PVB - kaderend binnen het programma 'vernieuwde zorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren met een handicap'.	VAPH Opgroeien	BVR definitief goedgekeurd (VR 24 juni 2022, gepubliceerd BS 5 oktober 2022)
ISE Personen met een handicap	Wijziging van regelgeving over de ondersteuning van personen met een handicap in verband met de integratie van de procedures noodsituatie en maatschappelijke noodzaak	Integratie van de procedures noodsituatie en maatschappelijke noodzaak	VAPH	BVR principieel goedgekeurd (VR 25 november 2022). BVR definitief goedgekeurd (VR 27 januari 2023)

ISE Vlaamse Sociale bescherming	Aanpassing BVR VSB dd. 30/11/2018 m.b.t. dagprijscontrole	N.a.v. de uit te voeren evaluatie van het dagprijzenbeleid wordt het geactualiseerd kader in de regelgeving verankerd.	Zorg en gezondheid	Omdat de beleidsvoorber eidende fase nog lopend is, werd nog geen regelgevend kader opgemaakt.
ISE Woonzorg en eerste lijn ISE Vlaamse Sociale bescherming	Decreet van 24 juni 2022 houdende diverse bepalingen over de beleidsvelden Vlaamse sociale bescherming, gezondheidsprev entie, algemene ziekenhuizen en gezondheids- en woonzorg Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming. Besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023 tot wijziging van verschillende besluiten, wat betreft het opheffen van het onderscheid tussen woonzorgcentra en woonzorgcentra met een bijkomende erkenning ter uitvoering van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord	Uitvoering VIA6: Opheffen onderscheid woonzorgcentra zonder (ROB) of met bijkomend erkenning (RVT) We heffen het historisch onderscheid ROB/RVT op. We passen daarvoor de betrokken decreten en hun uitvoeringsbeslui ten aan.	Zorg en gezondheid	Decreet VSB & Woonzorgdecr eet: definitief goedgekeurd 24 juni 2022 Uitvoeringsbesl uit VSB: definitieve goedkeuring 1 juli 2022 Uitvoeringsbesl uit Woonzorgdecr eet: Definitieve goedkeuring 20 januari 2023

ISE Vlaamse Sociale Bescherming	Uitbreiding verhuursysteem thuiszorg	Aanpassing BVR – verlagen leeftijd voor verhuur in thuiszorg	Zorg en Gezondheid	In 2022 werd op basis van vooronderzoek beslist om dit en het werken met tweedehands hulpmiddelen op te nemen in een studie die door het Steunpunt WVG zal uitgevoerd worden in werkingsjaar 2023-2024.
ISE Woonzorg en eerste lijn ISE Vlaamse Sociale bescherming	Besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 tot financiering van sommige sociale akkoorden in bepaalde gezondheidsinstellingen en -diensten, wat betreft bijkomende flexibiliteit in de personeelsinzet in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf	Besluit dat in het kader van de financieringsnormen voorziet in tijdelijke maatregelen inzake bijkomende flexibiliteit in de personeelsinzet om de personeelscrisis in de woonzorgcentra mee het hoofd te bieden	Zorg en gezondheid	Definitieve goedkeuring op 14 oktober 2022
ISE Woonzorg en eerste lijn ISE Vlaamse Sociale bescherming	Decreet tot regeling van de verwerking van persoonsgegevens in het beleidsveld sociale	Decreetswijziging die het moet mogelijk maken om in het kader van de financiering van de residentiële	Zorg en gezondheid	Definitieve goedkeuring op 23/12/2022

	bescherming en in het beleidsveld gezondheids- en woonzorg, wat betreft de erkenning van gezondheidszorg beroepen en de preventieve gezondheidszorg	ouderenzorg in o.a. de toepassing eCalcura de noodzakelijke persoonsgegevens op te kunnen vragen met het oog op toezicht op de meegedeelde gegevens.		
--	---	--	--	--

XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

RESOLUTIES

ISE Woonzorg en eerste lijn

- Resolutie over maatregelen voor een betere kwaliteitscontrole op woonzorgcentra en samenleefvormen die zich richten op zorgbehoevende ouderen (1158 (2021-2022) nr.1)

1°: We hebben een nota opgemaakt omtrent deze problematiek met een voorstel om een onderzoek uit te voeren over het spanningsveld tussen de volledige zelfbeschikking en vrijheid van zorgbehoevende en de nodig garanties voor de kwaliteit van de zorgbehoevenden, rekening houdend met de initiatieven die hieromtrent reeds lopende zijn zowel binnen als buiten het beleidsdomein WVG.

2°: Voor de thuiszorgvoorzieningen is er inderdaad een cruciale rol weggelegd op het vlak van sensibiliseren en detecteren in geval van een problematische thuissituatie. De signaalfunctie (vroegdetectie) is één van de vele werkingsprincipes die zijn vastgelegd in het Woonzorgdecreet, en dit voor alle woonzorgvoorzieningen. Ook de lokale dienstencentra (LDC) kunnen hier een cruciale rol in vervullen, omdat hun doelpubliek vaak in mindere mate zorgbehoevend zijn, maar er wel nauw contact ontstaat met de 'buurtgerichte zorg' (waar LDC toch een belangrijke rol in vervult) vaak nog voor er complexe zorgnoden ontstaan. Wanneer iemand toch zorgbehoevend wordt, kan ook het LDC doorverwijzen naar het gepaste aanbod dat getrapd kan ingezet worden. Het lijkt ons belangrijk om de komende jaren te blijven inzetten op de preventieve functie van onze woonzorgvoorzieningen. Zo werd er bij de LDC een project gestart in 2021 die de 'preventieve rol van de LDC' verder wil onderzoeken. Bij de diensten voor gezinszorg zal bijvoorbeeld ook verder ingezet worden op 'referentiepersonen dementie' zodat hier aan deskundigheid kan gewonnen worden in deze toenemende problematiek in de thuiscontext.

3°: De afgelopen jaren zien we dat er steeds meer burgers contact opnemen met de Woonzorglijn. De bekendheid van de Woonzorglijn lijkt duidelijk zeer groot. We hebben momenteel dan ook geen campagne hierover gepland. Verder blijft de verplichting om de affiche van de Woonzorglijn op te hangen in de woonzorgcentra en groepen van assistentiewoningen gelden.

4°: Via de actieve openbaarheid en de update van de website inzake handhaving, alsook de geplande realisatie van een waarderingstool en e-WZC fiches, wordt de burger beter op de hoogte gehouden van de uitwerking van het beleid van voorzieningen. In de erkenningsvoorwaarden voor woonzorgcentra staan 16 items opgesomd waarrond voorzieningen een beleid moeten voeren. Eén ervan is "participatie van bewoners en

familie". Er loopt momenteel een gefaseerd traject om voor dit item samen met experts minimale kwaliteitseisen te bepalen. Dit traject ligt op schema.

5°: De betrouwbaarheid van meting van kwaliteitsindicatoren kan worden verbeterd door te evolueren van zelfregistratie en -rapportage naar analyse van data die de zorgvoorzieningen aanleveren aan de Vlaamse overheid. Er wordt onderzocht of en in welke mate BelRAI-inschalingen kunnen worden gebruikt om kwaliteitsindicatoren van af te leiden. We werken aan een waarderingstool, in eerste instantie gericht op woonzorgcentra, waar de zorggebruiker en zijn vertegenwoordiger en bij uitbreiding elke betrokken burger een al of niet "bevoorrechte" getuigenis zal kunnen afleggen over de ervaren kwaliteit van leven, wonen en zorg. Ook wordt gewerkt aan de samenstelling van een fiche per woonzorgcentrum die beschikbare data binnen de overheid naast elkaar leggen zodat verschillende gegevensbronnen mekaar versterken of een ander beeld geven.

6°: In de huidige situatie wordt ouderenzorg geïnspecteerd door team welzijn van Zorginspectie. Team welzijn bestaat uit personen die inspecties uitvoeren in residentiële ouderenzorg, thuiszorg, welzijnswerk en jeugdhulp. Naar aanleiding van de nieuwe PEP zal team welzijn opsplitsen in 2 teams, team jeugd en team woonzorg (residentiële ouderenzorg, thuiszorg) en welzijn. Team woonzorg zal versterkt worden met bijkomend personeel. De wervingsprocedure is lopende.

7°: Een voorziening onder verhoogd toezicht moet binnen het jaar zijn werking voldoende én duurzaam verbeterd hebben (minstens 2 inspectieverslagen met een duidelijke en blijvende positieve evolutie). Indien niet, wordt voor deze voorziening een verdere handavingsprocedure opgestart. Het procedurebesluit bepaalt o.a. de procedure die moet gevolgd worden bij schorsing en intrekking van de erkenning en bij een sluiting. Dit besluit wordt op dit moment herwerkt, bv. m.b.t. de rol van de lokale besturen en de procedure verhoogd toezicht. Wat het onderzoeken van de wijze waarop er kan vermeden worden dat de betrokken initiatiefnemers opnieuw initiatieven in de ouderenzorg kunnen opstarten, verwijzen we naar een gelijkaardige oefening die binnen het agentschap Oproeien naar aanleiding van de onderzoekscommissie loopt. Bedoeling is om te leren uit dit onderzoek.

8°: Zorginspectie en Zorg en Gezondheid gaan in dergelijke gevallen in overleg of bijkomende inspecties georganiseerd moeten worden bij groepen waar verschillende voorzieningen onder verhoogd toezicht staan. In 2022 werden naar aanleiding van indicaties dat de kwaliteit van zorg in verschillende voorzieningen van eenzelfde groep onder druk stond acties georganiseerd in twee zorggroepen. Aan de hand van een voorafgaande analyse werd bepaald van welke voorzieningen van die groep een actueel beeld van de kwaliteit van zorg aangewezen was. In 2023 werd ook reeds één actie georganiseerd in 1 zorggroep.

9°: Artikel 63, §2 van het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 voorziet in de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering een rechter kan verzoeken een voorlopig bewindvoerder aan te stellen indien de woonzorgvoorziening of vereniging ernstig en herhaaldelijk in gebreke blijft respect voor integriteit van de zorgvrager te verzekeren of indien de continuïteit van de zorg en de ondersteuning ten opzichte van zorgvragers ernstig in gevaar is. Deze bewindvoerder moet over competenties in de organisatie van de zorg beschikken, en gemachtigd worden om in naam en voor rekening van de woonzorgvoorziening of vereniging de nodige maatregelen te nemen om het respect voor de integriteit of de continuïteit van de zorg en dienstverlening te verzekeren. We zijn momenteel een BVR aan het opmaken om nadere regels hieromtrent te bepalen.

- Resolutie over het bezorgen aan het Overlegcomité van het verslag van de hoorzitting over het Covid Safe Ticket (CST) van 23 februari 2022 in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding (1168 (2021-2022) nr. 1)

Deze resolutie noopte niet tot verdere acties vanuit het agentschap Zorg en Gezondheid.

ISE Vlaamse Sociale Bescherming

- Resolutie over aanbevelingen voor het beleid inzake hulpmiddelen (997 (2021-2022) nr.1)

We laten de mogelijkheden voor een uitbreiding van de huur van mobiliteitshulpmiddelen in de thuiszorg onderzoeken door het Steunpunt WVG.

MOTIES

ISE Geïntegreerd gezinsbeleid

- Motie tot besluit van het op 23 februari 2022 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de veiligheid in de kinderopvang (1162 (2021-2022) nr.1)

De opvolging gebeurt i.k.v. onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang.

- Motie tot uitoefening van het recht van onderzoek naar de wantoestanden in de kinderopvang (1176 (2021-2022) nr. 1)

De opvolging gebeurt i.k.v. onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang. We verwijzen naar het verslag van de onderzoekscommissie en het daar uit voortvloeiende actieplan.

XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood [maart 2023]					
Aanbeveling 1 – Het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming dient blijvend te waken over de tijdige afhandelingstermijn van de aanvragen voor een zorgbudget. Dat kan door eventueel een andere partner te kiezen voor de indicatiestelling of door de procedure voor de indicatiestelling anders te laten verlopen.					
Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status		
		In te vullen met:			
		- "Gepland"			
		- "In uitvoering"			
		- "Uitgevoerd"			
1	Vaste categorie zorgzwaarte bewoners WZC	1/4/2023	In uitvoering	Vanaf 1 april 2023 moet voor het zorgbudget ouderen geen indicatiestelling meer afgenomen worden bij personen die in een woonzorgcentrum verblijven. Zij krijgen vanaf dan een vaste zorgcategorie toegewezen voor het zorgbudget ouderen.	
2	Medisch sociale schaal vervangen door BelRAI screener	1/1/2024	In uitvoering	Momenteel nemen artsen in opdracht van de FOD Sociale Zekerheid de indicatiestellingen met de	

medisch-sociale schaal af voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood. Het is de bedoeling de medisch-sociale schaal te vervangen door de BelRAI-screener. De BelRAI-screener zal voor het zorgbudget ouderen afgenomen worden door dezelfde indicatiestellers die nu reeds de BelRAI-screener afnemen voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Dit zal gebeuren via een huisbezoek. Ook zullen BelRAI-screeners van andere sectoren, vb. de gezinszorg, kunnen gebruikt worden voor het zorgbudget ouderen. De verwachting is dat de indicatiestelling daardoor sneller kan uitgevoerd worden dan nu met de medisch-sociale schaal.

Aanbeveling 2 – Het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming dient een stabiel werkende webapplicatie te verzekeren.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Stabiele applicatie	31/12/2021	Uitgevoerd	Ten tijde van de audit waren er inderdaad problemen waardoor de centrale applicatie voor het zorgbudget ouderen niet stabiel was. Deze problemen zijn inmiddels opgelost en momenteel beschikken we over een stabiel werkende centrale applicatie. Uiteraard is dit een permanent aandachtspunt dat blijvende monitoring vraagt en krijgt.

Aanbeveling 3 – Wat betreft de informatieverstrekking door de zorgbehoevende of derde instanties, is het raadzaam alleen die gegevens op te vragen die een invloed hebben op de toekenning of berekening van het zorgbudget.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Datavraag beperken	31/12/2021	Uitgevoerd	Dit principe is opgenomen in de handleiding

zorgbudget ouderen voor de zorgkassen :
"De tegemoetkomingen mogen zonder nader onderzoek geweigerd worden als voldoende elementen voorhanden zijn waaruit blijkt dat de persoon met een zorgbehoefte niet de voorwaarden vervult om de tegemoetkomingen te verkrijgen."

Aanbeveling 4 – Het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming dient (via de zorgkassen) blijvend in te zetten op acties die de non-take-up tegengaan

Omschrijving acties		Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Mogelijke acties onderzoeken	30/06/2024	In uitvoering	Deze aanbeveling is besproken geweest met de zorgkassen, maar daar bleek het niet evident om verdere maatregelen te nemen. Daarom werd dit als aandachtspunt mee opgenomen in de uitgaventoetsing die momenteel gebeurt in het kader van de Vlaams Brede Heroverweging. In het domein van de Vlaamse Sociale bescherming worden in het kader van de Vlaamse Brede Heroverweging 2 pijlers naar voor geschoven waarvoor de uitgaventoetsing in een gescheiden onderzoek dient te gebeuren, met name de zorgbudgetten en de mobiliteitshulpmiddelen. Met het oog op de uitvoering van het engagement rond de eenmaking van de zorgbudgetten in het regeerakkoord wordt een wetenschappelijk onderzoek gestart met onder meer volgende onderzoeksvragen: - Wat is de efficiëntie en de effectiviteit van het

toekennen van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en het zorgbudget ouderen in zijn huidige vorm;
 - Is er sprake van Mattheuseffecten bij de toekenning van beide zorgbudgetten en hoe kan dit desgevallend geremedieerd worden.

Het resultaat van het onderzoek moet opgeleverd worden tegen juni 2024.

Aanbeveling 5 – De regelgeving voor het inkomensonderzoek en de in aanmerking te nemen inkomsten dient onderbouwd te zijn. De Vlaamse overheid dient haar voorgenomen engagement na te komen om de aanrekening bij verkoop van onroerende goederen aan te passen.

Omschrijving acties		Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Evaluatie inkomensbegrip ZBO	30/06/2024	In uitvoering	Ook deze aanbeveling werd als onderzoeksvraag opgenomen in de uitgaventoetsing die momenteel gebeurt in het kader van de Vlaams Brede heroverweging. Eén van de onderzoeksvragen luidt als volgt: Binnen deze scenario's kan onderzocht worden of het inkomensbegrip binnen zorgbudget voor ouderen gericht en eenvoudiger kan gemaakt worden, binnen de bestaande budgetten of gekoppeld aan de respectievelijke besparingsscenario's; In deze scenario's wordt ook rekening gehouden met de inschatting van de toekomstige inkomensevolutie van de ouderen.

XVI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN HET HOF VAN JUSTITIE'

Er waren geen arresten van het Hof van Justitie die betrekking hebben op beleid van WVG.

Arresten van het Grondwettelijk Hof

ISE	Arrest	Uitspraak	Gevolg
Preventie	Arrest nr. 110/2022 van 22 september 2022 Over het decreet van 2 oktober 2020 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano (<i>initiatieven om de verspreiding van COVID-19-besmettingen tegen te gaan; manuele en digitale contactopsporing</i>)	VERNIETIGING, in zoverre 1) niet is voorzien in een maximale bewaringstermijn van de persoonsgegevens die zijn opgeslagen in Gegevensbank IV; 2) niet is voorzien dat de bevoegde gefedereerde entiteiten of hun agentschappen onder wier gezag de contactcentra, de mobiele teams en de gezondheidsinspectiediensten werken, gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke n van Gegevensbank I zijn; 3) het Informatieveiligheidscomité ertoe wordt gemachtigd de mededeling toe te staan aan derden van de gepseudonimiseerde persoonsgegevens van Gegevensbank II met het oog op wetenschappelijk onderzoek	De gevolgen van het arrest (punt 1 en 2) werden geremedieerd door de aanpassing van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Dit gebeurde door het samenwerkingsakkoord van 10 maart 2023. Instemmingsdecreet van 24 maart 2023, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 31 maart 2023.
Preventie	Arrest nr. 71/2022 van 19 mei 2022 Over o.a. het decreet van 29 oktober 2021 over het COVID Safe Ticket (<i>initiatieven om de verspreiding van COVID-19-besmettingen tegen te gaan - CST</i>)	verwerping	Arrest heeft geen gevolgen.
Preventie	Arrest nr. 21/2022 van 3 februari 2022	verwerping	Arrest heeft geen gevolgen.

	Over (o.a.) het decreet van 29 oktober 2021 houdende instemming met het [wetgevend] samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België (<i>initiatieven om de verspreiding van COVID-19-besmettingen tegen te gaan</i>)		
Preventie	Arrest nr. 10/2022 van 20 januari 2022 Over (o.a.) het decreet van 29 oktober 2021 over het COVID Safe Ticket (<i>initiatieven om de verspreiding van COVID-19-besmettingen tegen te gaan - CST: plaatsen waar het voorleggen ervan kan worden vereist en verwerking van de opgenomen persoonsgegevens</i>)	verwerping	Arrest heeft geen gevolgen.